



דוחות ליום 31 במרס 2014

(בלתי מבוקרים)

תוכן העניינים:

3	1. דוח תמציתי של הדירקטוריון
101	2. נתונים כספיים עיקריים
102	3. סקירת הנהלה
112	4. הצהרות המנכ"ל והחשבונאי הראשי
115	5. תמצית הדוחות הכספיים

דוח הדירקטוריון | תוכן העניינים

חלק א' - הסביבה העסקית

5	התפתחויות עיקריות במשק
7	התפתחויות בשוק ההון
8	חקיקה ופיקוח

חלק ב' - התפתחות עסקי הבנק

17	התוצאות העסקיות
22	התפתחויות עיקריות בנכסים, בהתחייבויות ובהון
27	מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות
29	פעילות הבנק בשוק ההון

חלק ג' - תאור עסקי הבנק בחתך מגזרים ותחומי פעילות

30	מגזרי פעילות
49	חברות מוחזקות

חלק ד' - חשיפה לסיכונים - ניהול ומדידה

49	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
81	"באזל 3"

חלק ה' - גילוי ובקרה

95	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
96	גילוי בדבר תהליך אישור הדוחות הכספיים
97	המבקר הפנימי
97	בקורות ונהלים לגבי דיווח כספי

חלק ו' - מידע נוסף

99	עניינים אחרים
99	שינויים בדירקטוריון הבנק

דוח תמציתי של הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2014

כללי

דירקטוריון הבנק מתכבד להגיש בזה את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 31 במרס 2014, שאושרו על ידי הדירקטוריון בישיבה שהתקיימה ביום 20 במאי 2014.

הדוחות הכספיים ערוכים על פי הנחיות המפקח על הבנקים, ולפי כללי החשבונאות שיושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31.12.2013 (בכפוף לאמור להלן). לפיכך, יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוח השנתי לשנת 2013.

שינויים במדיניות החשבונאית

הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2014, את הוראות בנק ישראל בנושא: "מדידת הכנסות ריבית", המבוססות על כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב בנושא זה (תקן 91 - FAS).

בהתאם להנחיות שנכללו בהוראות החדשות, יושמו הכללים החדשים למדידת הכנסות ריבית רק לגבי הכנסות בגין הלוואות שניתנו החל מיום 1 בינואר 2014 ואילך (ולא לגבי הכנסות שנרשמו בתקופות קודמות). לפיכך, הנתונים התוצאתיים לתקופות קודמות, הכלולים בדוחות כספיים אלו, אינם כרי השוואה לנתונים הכספיים בתקופת הדוח, בסעיפי: "הכנסות ריבית" ו"הכנסות מעמלות" (למידע נוסף באשר להשלכות הנובעות מהשינוי במדיניות החשבונאית, כאמור - ראה ביאור 11'1) בתמצית הדוחות הכספיים).

חלק א' - הסביבה העסקית

1. התפתחויות עיקריות במשק

מרבית האינדיקטורים הכלכליים מצביעים על המשך מגמת הצמיחה במשק גם ברבע הראשון של שנת 2014, בשונה מהנתונים הכלכליים שנרשמו במדינות רבות בעולם (סקירה מפורטת על המשבר הכלכלי - לרבות התפתחויות שליליות שנרשמו בתקופת הדוח במדינות מסוימות המשתייכות ל"גוש היורו" - נכללה בפרק 10ב'4), להלן).

המדד המשולב לבחינת מצב המשק עלה בחודש מרס 2014 בשיעור של 0.1% והשלים עליה מצטברת בשיעור של 0.6% ברבע הראשון של השנה, בהמשך לעליה בשיעור של 2.8% שנרשמה בנתון זה בשנת 2013.

על פי נתוני המגמה עלה מדד הייצור התעשייתי בחודשים דצמבר 2013 - פברואר 2014 בשיעור של 13.5%, בחישוב שנתי, בהמשך לעליה בשיעור של 10.9%, בחישוב שנתי, שנרשמה בנתון זה בשלושת החודשים הקודמים. העליה במדד נובעת, בעיקר, מגידול בתפוקת ענפי הטכנולוגיה (ביתר ענפי התעשייה נרשמה עליה בשיעור של 3.6%, בלבד).

מכירות רשתות השיווק ירדו, לפי נתוני המגמה, ברבע הראשון של שנת 2014 - בשיעור של 1.9%, בהמשך לירידה בשיעור של 1.0%, שנרשמה בנתון זה ברבע הקודם.

הגירעון המסחרי של ישראל הסתכם ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של כ-10.5 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ-1.2% בהשוואה לנתוני הגירעון שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד.

יבוא הסחורות הסתכם ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של כ-63.6 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של 0.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, בעיקר עקב עליה בשיעור של 2.0% שנרשמה ביבוא חומרי גלם - המהווה כ-38.3% מכלל היבוא, עליה בשיעור של 7.0% ביבוא מוצרי צריכה - המהווה כ-17.6% מכלל היבוא, עליה בשיעור של 16.3% ביבוא מוצרי השקעה - המהווה כ-13.4% מכלל היבוא, ועליה בשיעור של 2.8% ביבוא יהלומים גולמיים ומלוטשים - המהווה כ-11.2% מכלל היבוא.

מאידך, נרשמה ירידה בשיעור של 17.1% ביבוא חומרי אנרגיה - המהווה כ-18.7% מכלל היבוא.

עם זאת, מצביעים נתוני המגמה (בניכוי עונתיות) על ירידה בשיעור של 1.9%, בחישוב שנתי, בהיקף יבוא הסחורות (למעט יהלומים, אניות ומטוסים וחומרי אנרגיה) ברבע הראשון של שנת 2014, לעומת עליה בשיעור של 4.0% שנרשמה בנתון זה ברבע האחרון של שנת 2013.

יצוא הסחורות הסתכם ברבע הראשון של שנת 2014 בכ-53.1 מיליארד ש"ח, בדומה לנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. מחד, נרשמה ירידה בשיעור של 3.8% ביצוא התעשייתי - המהווה כ-76.0% מכלל היצוא, שקוזזה בעליה בשיעור של 31.7% ביצוא היהלומים - המהווה כ-14.9% מכלל היצוא, מאידך.

עם זאת, מצביעים נתוני המגמה על ירידה בשיעור של 1.5%, בחישוב שנתי, ביצוא הסחורות (למעט אניות, מטוסים ויהלומים) ברבע הראשון של השנה, לעומת עליה בשיעור של 8.6% שנרשמה בנתון זה ברבע האחרון של שנת 2013.

מספר הלינות במלונות התיירות הסתכם ברבע הראשון של שנת 2014 ב-4.6 מיליון לינות, ומהווה עליה בשיעור של 2.1% ביחס לנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. העליה שנרשמה במספר הלינות מוסברת, בעיקר, בגידול בשיעור של כ-18.3%, בחישוב שנתי, במספר לינות התיירים, שקוזז בקיטון בשיעור של כ-11.1%, בחישוב שנתי, במספר הלינות של תושבי ישראל.

גם נתוני המגמה, בניכוי עונתיות, מצביעים על עליה בשיעור של כ-35% במספר לינות התיירים ברבע הראשון של שנת 2014, לעומת ירידה בשיעור של כ-8% שנרשמה במספר הלינות של תושבי ישראל.

הכנסות המדינה ממיסים עלו ברבע הראשון של שנת 2014 בשיעור של 15.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד והסתכמו בכ-66.3 מיליארד ש"ח.

העליה בהכנסות המדינה נובעת מגידול בשיעור של 18.8% בהכנסות ממיסים ישירים, שהסתכמו ברבע הראשון של השנה בכ-32.8 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של 11.5% בהכנסות ממיסים עקיפים לסך של כ-32.0 מיליארד ש"ח, וגידול בשיעור של 26.9% בהכנסות מאגרות - לסך של כ-1.5 מיליארד ש"ח.

ברבע הראשון של שנת 2014 נרשם עודף תקציבי בפעילות הממשלה בסך של כ-0.1 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון בסך של 4.7 מיליארד ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. נתון זה בולט לטובה על רקע יעד גירעון שנתי בסך של כ-31.3 מיליארד ש"ח, שנקבע לכל שנת 2014.

ניתוח מרכיבי העודף התקציבי מצביע על עודף בסך 0.7 מיליארד ש"ח בפעילות המקומית של הממשלה (ללא מתן אשראי), שקוזז על ידי גירעון תקציבי בסך 0.6 מיליארד ש"ח מפעילות הממשלה בחו"ל.

על פי נתוני המגמה לחודש מרס 2014, הסתכם שיעור הבלתי מועסקים במשק בכ-5.8% מכוח העבודה האזרחי, המהווה ירידה בשיעור של 0.1 נקודות האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2013. שיעור ההשתתפות בכח העבודה הסתכם בחודש מרס 2014 ב-64.0%, המהווה עליה בשיעור של 0.7 נקודות האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2013.

מדד המחירים לצרכן ירד ברבע הראשון של השנה בשיעור של 0.5%, המדד "בניכוי מחירי הדיור" ירד בשיעור של 1.0%, והמדד "בניכוי ירקות ופירות" ירד בשיעור של 0.5%.

ברבע הראשון של שנת 2014 המשיך בנק ישראל ביישום המדיניות המוניטרית, שננקטה על ידו בשנים 2012 - 2013 והפחית את הריבית במכרז המוניטרי ב-0.25 נקודות האחוז לשיעור נמוך של 0.75% בלבד, על רקע ההתחזקות שנרשמה בשער החליפין של השקל לעומת המטבעות הזרים בשנת 2013.

ציפיות האינפלציה של הציבור לשנה הקרובה (הנגזרות מההפרש שבין תשואת אגרות החוב "הצמודות" לתשואת אגרות החוב ה"שקליות"), הסתכמו בסוף הרבע הראשון של שנת 2014, בשיעור של כ-1.6%, המהווה ירידה בשיעור של 0.1 נקודות האחוז ביחס לנתון שנרשם בסוף שנת 2013 (1.7%). ציפיות אלו נמצאות בתחום יעד האינפלציה שנקבע על ידי הממשלה (3% - 1%).

אמצעי התשלום במשק הסתכמו ביום 31 במרס 2014 בסך של 152.4 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של 4.5% לעומת היקפם בתחילת השנה.

ברבע הראשון של שנת 2014, נחלש השקל לעומת מרבית המטבעות הזרים העיקריים, ולפיכך נרשמה עליה בשער החליפין של השקל ביחס למטבעות הזרים, כדלקמן: ביחס לדולר של ארה"ב עלה שער החליפין של השקל בשיעור של 0.5%, ביחס לליין היפני בשיעור של 2.2%, ביחס ללירה שטרלינג בשיעור של 1.1%, וביחס לאירו בשיעור של 0.6%.

2. התפתחויות בשוק ההון

הרבע הראשון של שנת 2014 התאפיין בעלויות שערים שנרשמו הן בשוק המניות המקומי (על רקע מגמה חיובית שנרשמה במרבית השווקים בעולם), והן בשוק אגרות החוב (הממשלתיות וה"קונצרניות"), בכללן מגזרי ההצמדה.

עלויות השערים בשוק ההון המקומי הושפעו מהגורמים הבאים:

- המגמה החיובית שנרשמה בשוקי ההון בארה"ב, על רקע אינדיקטורים המצביעים על המשך מגמת התאוששות בכלכלת ארה"ב.
- ירידה בשיעור של 5.8% במספר הבלתי מועסקים במשק.
- המשך הפחתת שיעורי הריבית המוניטרית על ידי בנק ישראל.
- עליה בפעילות המשקיעים הזרים.

בסיכום הרבע הראשון של שנת 2014 נרשמו עלויות שערים בכל מדדי המניות: מדד "ת"א 25" עלה בשיעור של כ-5.5%, מדד "ת"א 100" עלה בשיעור של כ-6.2% ומדד "ת"א 75" עלה בשיעור של כ-6.2%.

המחזור היומי הממוצע במניות וניירות ערך המירים הסתכם ברבע הראשון של השנה בכ-1,296 מיליון ש"ח, המהווה עליה בשיעור של 15.2% לעומת הנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

היקפי הסכומים שגויסו מהציבור בשוק הראשוני על ידי החברות - באמצעות הנפקת מניות, אופציות, אגרות חוב ואגרות חוב להמרה - הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2014 בכ-13.3 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ-7.3% לעומת הנתון שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

בשוק אגרות החוב הממשלתיות נרשם ברבע הראשון של שנת 2014 גיוס הון בסך של כ-5.1 מיליארד ש"ח, נטו, לעומת כ-3.4 מיליארד ש"ח, נטו, שגויסו על ידי הממשלה בתקופה המקבילה אשתקד.

שערי אגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלו ברבע הראשון של שנת 2014 בשיעור של כ-1.0%, ואגרות החוב הלא צמודות עלו בשיעור של כ-0.2%.

התשואות לפדיון ברוטו, באגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד, נעו בסוף חודש מרס 2014 בשיעורים שבין (0.8%-) באגרות החוב "קצרות הטווח", לכ-2.0% באגרות החוב "הארוכות".

ברבע הראשון של השנה גדל מרכיב תיק הנכסים של הציבור המושקע באפיק "קרנות הנאמנות" בסך של כ-14.5 מיליארד ש"ח, לעומת סך של כ-17.0 מיליארד ש"ח שגויסו באפיק השקעה זה בתקופה המקבילה אשתקד.

התפלגות הסכומים שגויסו בקרנות הנאמנות, בחתך אפיקי השקעה מצביעה על גיוס בסך של 14.2 מיליארד ש"ח בקרנות ה"אג"ח, כ-1.3 מיליארד ש"ח גויסו בקרנות חו"ל, וכ-1.0 מיליארד ש"ח גויסו בקרנות ה"מנייתיות". מאידך, נרשמו פדיונות בסך של כ-1.8 מיליארד ש"ח בקרנות ה"כספיות" וכ-0.2 מיליארד ש"ח נפדו מהקרנות ה"שקליות".

3. חקיקה ופיקוח

א. ציות לחוקי המס בארה"ב ("FATCA") Foreign Account Tax Compliance Act

במטרה להגביר את הפיקוח והאכיפה על נתנים אמריקאיים המנהלים חשבונות כספיים מחוץ לגבולות ארה"ב, תיקנו שלטונות המס בארה"ב בחודש מרס 2010 את חוקי המס המקומיים - לרבות שינוי משטר הדיווח של מוסדות פיננסיים זרים, לשלטונות המס בארה"ב.

בהתאם לכללים חדשים אלו, יידרשו המוסדות הפיננסיים הזרים (ובכללם הבנק), לחתום על הסכמים עם שלטונות המס האמריקאים (ה-"IRS"), במסגרתם יתחייבו מוסדות אלו לזהות את כלל החשבונות המתנהלים בבנק עבור אנשים פרטיים וישויות הנמצאים בבעלות ישירה או עקיפה של נתנים אמריקאיים, לדווח עליהם לשלטונות המס האמריקאיים, ולנכות מס מלקוחות שלא יספקו את המידע והמסמכים הנדרשים.

מוסדות פיננסיים זרים שלא יחתמו על ההסכמים האמורים, יהיו צפויים לניכוי מס בשיעורים גבוהים מתקבולים שיתקבלו ממקורות אמריקאיים (הן בגין נכסיהם והן בגין נכסי לקוחותיהם).

בחודש ינואר 2013 פורסמו על ידי שלטונות המס האמריקאיים כללים ליישום החוק, שייכנסו לתוקף (ברובם) במחצית השניה של שנת 2014.

במקביל, הודיע משרד האוצר בחודש אוגוסט 2012, על הקמת צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה בכדי לבחון דרכים אפשריות ליישום התקנות הנגזרות מחקיקת המס הנ"ל בישראל, "לרבות בחינת האפשרות ליישום כללי המס החדשים, כאמור, באמצעות הסכם בילטרלי בין ישראל לארה"ב, העשוי להקל על הגופים הפיננסיים בישראל ליישם את החקיקה, כאמור".

בהמשך להודעה זו ולהחלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (הקבינט החברתי כלכלי) מיום 13 במרס 2014, לפתוח בהליכי חקיקה לצורך יישום הסכם זה, הגיעו ממשלות ארה"ב וישראל ביום 28 באפריל 2014, להסכמות מהותיות, שיאפשרו לכלול את מדינת ישראל ברשימת המדינות שהגיעו ל"הסכם שבמהות" עם ממשלת ארה"ב.

במקביל להתפתחויות אלה, פרסם בנק ישראל ביום 6 באפריל 2014 טיוטת הוראה, המנחה את התאגידים הבנקאיים להשלים את היערכותם ליישום הכללים שנקבעו על ידי שלטונות המס האמריקאיים עד ליום 5 במאי 2014.

הבנק השלים את הערכותו ליישום הדרישות שנכללו בהוראה בהתאם ללוחות הזמנים המדורגים שנקבעו על ידי שלטונות המס בארה"ב ופועל בשיתוף עם החברה האם ליישום יתר הדרישות בהתאם למתווה שנקבע ע"י שלטונות המס האמריקאים.

ב. הסדרת הפעילות בנגזרים: רפורמת "Dodd Frank" (בארה"ב), ורפורמת Emir (באירופה)

בחודש יולי 2010 אושרה בארה"ב רפורמה רחבה: The Dodd - Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act (להלן: "הרפורמה"), שנועדה להסדיר את פעילות הבנקים והמוסדות הפיננסיים בארה"ב, וכן את פעילותם של מוסדות פיננסיים הפועלים מחוץ לארה"ב ונותנים שירותים פיננסיים למוסדות אמריקאיים.

בשנת 2012 פורסמו בארה"ב כללים מפורטים ליישום הוראות הרפורמה, ובכלל זה הנחיות שנועדו להפחית את סיכוני האשראי וסיכונים מערכתיים אחרים, הנובעים מהפעילות בשוק המכשירים הנגזרים. במסגרת הנחיות אלו נקבע כי עסקאות בנגזרים שנקשרו עם מוסדות פיננסיים אמריקאיים יסלקו באמצעות "סולקים מרכזיים", הנמנים עם הבנקים הגדולים והמרכזיים. ההנחיות שנקבעו בכללים ייכנסו לתוקף במהלך שנת 2014. הבנק נערך, בשיתוף עם חברת האם, להסדרת פעילות הסליקה בנגזרים בעסקאות שייקשרו עם מוסדות אמריקאיים, בהתאם להנחיות שנקבעו ב"רפורמה". במקביל להשקת רפורמה זו פורסמה גם באירופה רפורמה בנושא זה: European Market Infrastructure Regulation ("Emir"), המבוססת על עקרונות דומים לרפורמה שפורסמה בארה"ב. הרפורמה האירופאית צפויה לחול על כל גוף אירופאי, ועתידה להיכנס לתוקף בשנת 2014, אך עד כה טרם נקבע מועד סופי ליישומה.

במסגרת ההיערכות ליישום הכללים שנקבעו בהוראות, מופו בתקופת הדוח, הפערים בתהליכי העבודה ביחס לדרישות ההוראה ונבחנו אפשרויות ההתקשרות עם סולקים מרכזיים פוטנציאליים. בנוסף, חתם הבנק בתקופת הדוח על פרוטוקול המסדיר את דפוסי העבודה בתחום סליקת עסקאות בנגזרים של גופים החברים בארגון ISDA. עד כה, טרם פורסם מועד סופי להחלת חובת הסליקה של עסקאות במכשירים נגזרים, באמצעות "סולק מרכזי".

ג. חקיקה בתחום העמלות הבנקאיות

(1) הצוות לבחינת התחרותיות במערכת הבנקאית

ביום 16 ביולי 2012 פורסם דוח הביניים של "הועדה לבחינת התחרות במערכת הבנקאית" (להלן: "הועדה"), שהוקמה על ידי משרד האוצר ובנק ישראל בעקבות המלצות שנכללו בדו"ח "הועדה לבחינת שירותים חברתיים כלכליים" ("ועדת טרכטנברג"). הועדה המליצה על הרחבת המידע הבנקאי הנמסר ללקוחות התאגידים הבנקאיים, הרחבת אוכלוסיית הלקוחות שיוגדרו כ"עסקים קטנים", הכנסת עמלות חדשות לפיקוח, והפחתת החסמים המעכבים נידוד לקוחות בין הבנקים. ביום 19 במרץ 2013, פורסמו ההמלצות הסופיות של הועדה.

בהמשך לפרסום המלצות הועדה הפיץ בנק ישראל ביום 31.10.2013 טיוטת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין, המיישמת את אחת ההמלצות המרכזיות של הועדה. על פי התיקון המוצע יחויבו התאגידים הבנקאיים לשלוח ללקוחותיהם הודעה תקופתית מפורטת, הכוללת נתונים על פעילות הלקוח, פירוט תשלומיו והכנסותיו מהבנק, ודירוג האשראי שלו (המהווה מעין "תעודת זהות בנקאית"). להערכת בנק ישראל, השימוש ב"תעודת זהות הבנקאית" כאמור, ישפר את יכולת הלקוחות לעקוב אחר הפעילות בחשבונותיהם ועשוי להגביר את התחרות במתן השירותים למשקי הבית והעסקים הקטנים במערכת הבנקאית, ומחוצה לה.

עד כה טרם אושר התיקון האמור, וטרם נקבעה המתכונת הסופית ל"תעודת זהות הבנקאית". בשלב מוקדם זה, לא ניתן לאמוד את ההשלכות שיהיו לתיקון להוראה (כשיאושר) על פעילות הבנק במגזר הקמעונאי, אם בכלל.

(2) חקיקה בנושא: "עמלות ניהול חשבונות עובר ושב"

בהמשך להמלצות הועדה, ובמסגרת הצעדים הננקטים על ידי בנק ישראל המכוונים להפחתת עלויות הניהול של חשבונות עובר ושב ללקוחות הבנקים (בדגש על "יחידים", ו"עסקים קטנים"), פרסם בנק ישראל ביום 28 בנובמבר 2013 תיקון ל"כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון), התשע"ד - 2013" (להלן: "התיקון"), הכולל שינויים הן בהגדרת הלקוחות עליהם חלות תקנות אלו והן בשיטות לחישוב העמלות ללקוחות שנכללו בתקנות אלו, כדלקמן:

• שינוי הגדרת "לקוח יחיד"

על פי התיקון ימועטו מהגדרת "לקוח יחיד", לקוחות "יחידים עסקיים" (שיסווגו לאחר אישור התיקון, כ"עסקים קטנים", ויוחל עליהם התעריפון הנגזר מסיווג זה).

מכיוון שהתיקון המוצע כרוך בשינויי חקיקה, הופצה בחודש יולי 2013 טיוטת תזכיר לתיקון "חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ג - 2013", המיישמת את התיקונים בהגדרות שהוצעו על ידי בנק ישראל, כאמור. עד כה טרם הסתיימו הליכי החקיקה בנושא זה.

• שינויים במתכונת גביית עמלות ניהול חשבונות עובר ושב:

בתיקון לכללי הבנקאות, כאמור, נכללו גם הנחיות לשינויים בשיטת חישוב עמלות הניהול של חשבונות עובר ושב, ולהפחתת עלויותיהן, כדלקמן:

• הפחתת "עמלת המינימום" לניהול חשבון עובר ושב

בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) שפורסמו בשנת 2008, נקבע כי העלות המינימלית לניהול חשבון עובר ושב בידי "יחיד" ו"עסק קטן" - לא תפחת מ"שתי פעולות פקיד" (כהגדרתן בתעריפון המלא). במסגרת התיקון לכללי העמלות שפורסם על ידי בנק ישראל כאמור, הופחת סכום "עמלת המינימום" משתי פעולות פקיד, לפעולת פקיד אחת.

• הנהגת "מסלולי עמלות"

על פי החקיקה ששררה עד ליום 31.3.2014, חויבו לקוחות הבנק בעמלות עבור ניהול "חשבונות עובר ושב", בהתבסס על היקף הפעולות שבוצעו על ידם בפועל (שיטת: "PAY AS YOU GO"). במסגרת התיקון לכללי הבנקאות, כאמור, נדרשו התאגידים הבנקאיים להציע ללקוחות המסווגים כ"יחידים" ו"עסקים קטנים" שיטה אלטרנטיבית לגביית עמלת ניהול של חשבונות עובר ושב - המבוססת על תשלום חודשי קבוע ומוסכם מראש (להלן: "שיטת המסלולים").

הכללים החדשים שנכללו ב"תיקון" מגדירים שני מסלולי תשלום חודשיים סטנדרטיים, כדלקמן:

- "המסלול הבסיסי" - הכולל פעולת "פקיד" אחת, ו-10 פעולות ב"ערוץ ישיר".

- "המסלול המורחב" - הכולל 10 פעולות "פקיד", ו-50 פעולות ב"ערוץ ישיר".

בנוסף, הותר לבנקים להציע ללקוחותיהם מסלול נוסף: "מורחב פלוס" (שאינו נמנה על המסלולים הסטנדרטיים), הכולל את כל הפעולות שנכללו ב"מסלול המורחב" ושירותים נוספים לפי שיקול דעתו של התאגיד הבנקאי בתעריף קבוע ומוסכם מראש.

המסלולים יוצעו ללקוחות הנכללים בסיווגים האמורים שיוכלו לבחור באחת מבין השיטות (הקיימת או החדשה), או באחד המסלולים, כרצונם, ולשנות את החלטתם, בכל עת, בכפוף למסירת הודעה מראש.

להערכת בנק ישראל השימוש בכלים חדשים אלו (המהווים תשתית נוחה לצורך השוואת עלויות בין הבנקים השונים), יסייע ללקוחות בקבלת החלטה מושכלת (באמצעות הגדלת השקיפות בתחום זה) - ויגרום בשלב מאוחר יותר, להגדלת התחרות בין הבנקים ולהוזלת העלויות בגין ניהול "חשבונות העובר ושכ" במערכת הבנקאית.

במסגרת היערכותם ליישום מסלולי העמלות שנקבעו על ידי בנק ישראל, נדרשו התאגידים הבנקאיים לדווח לבנק ישראל על שלבי הביניים בהיערכות ליישום הכללים החדשים.

בעקבות בחינת דיווחי הבנקים, הגיע בנק ישראל למסקנה שהתמחור המתגבש בתאגידים בנקאיים מסוימים אינו עולה בקנה אחד עם המטרה המקורית שעמדה בבסיס התיקון לכללי העמלות שנקבעה על ידי בנק ישראל. לפיכך, החליט בנק ישראל ביום 5 במרס 2014 להטיל פיקוח על תעריף ה"מסלול הבסיסי" ולקבוע לו מחיר מירבי בסך של 10 ש"ח לחודש.

במהלך חודש מרס 2014 השלים הבנק את היערכותו ליישום ההוראות החדשות וקבע תעריפים למסלולי העמלות השונים, כדלקמן:

- המסלול הבסיסי - 8.5 ש"ח לחודש.
- המסלול המורחב - 26.5 ש"ח לחודש.

התיקונים לכללי העמלות בנושא: "ניהול חשבונות עובר ושכ", כאמור נכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2014, ומיושמים על ידי הבנק, החל ממועד זה.

הנתונים שנאספו על ידי הבנק בפרק הזמן הקצר שחלף ממועד יישום התקנות החדשות אינם נותנים אינדיקציה ברורה לגבי היקף הפגיעה הצפויה בהכנסות הבנק. עם זאת, לאור אומדנים ראשוניים, סבורה הנהלת הבנק שיישום הכללים החדשים והמתכונת התעריפית המעודכנת צפויים להקטין את הכנסות הבנק מניהול "חשבונות עובר ושכ" בשנת 2014 בכ-15 - 10 מיליון ש"ח.

ד. הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא: "ניהול סיכון הריבית"

בפרק 2 יא' בדוחות לשנת 2014 נכלל מידע לגבי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 333 שפורסמה ביום 30.5.2013, בנושא: "ניהול סיכון הריבית".

ההוראה מבוססת על עקרונות "מסמך באזל", בנושא: "סיכון הריבית" שפורסמו בשנת 2008, וכוללת עקרונות וקיום מנחים לניהול סיכון הריבית לרבות:

- קביעת האסטרטגיה והמדיניות לניהול סיכון הריבית.
- התאמת המדיניות לתיאבון לסיכון של התאגיד הבנקאי ומידת מורכבות פעילותו.
- דרישה למדידת החשיפה לסיכון הריבית הן בגישת ה"רווחים" והן בגישת "השווי הכלכלי".
- קביעת מגבלות לחשיפת הבנק לסיכון הריבית.
- שימוש בתרחישי קיצון.
- הנהגת מערכת דיווחים נאותה, לרבות דיווחים לפיקוח על הבנקים בתרחישים מסוימים.

ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2014. הבנק נערך ליישום ההוראות במועד כניסתן לתוקף. במסגרת הערכות זו, אושרו על ידי הדירקטוריון בתקופת הדוח, הפרמטרים לתרחישי קיצון, נקבעו ההנחות שיישמשו את הבנק בניהול סיכון הריבית, ונערכו מבחני רגישות המבוססים על הנחות אלו.

ה. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A בנושא: "מדיניות התגמול"

בפרק 2 יג' בדוחות הכספיים לשנת 2013, נכלל מידע לגבי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A בנושא: "מדיניות התגמול בתאגיד בנקאי" שפורסמה על ידי בנק ישראל ביום 19 בנובמבר 2013.

ההוראה מבוססת על מסמכי ה"פורום ליציבות פיננסית" שפורסמו בשנת 2009 וכוללת עקרונות והנחיות שנועדו להבטיח שהסדרי התגמול הנהוגים בתאגידים הבנקאיים יותאמו למסגרת ניהול הסיכונים ולמטרות ארוכות הטווח שלהם, לרבות:

- מדיניות התגמול תתאים למדיניות ניהול הסיכונים ולא תעודד נטילת סיכונים החורגת מהתיאבון לסיכון של התאגיד הבנקאי.
- מדיניות התגמול תגובש על ידי "ועדת תגמול" ייעודית (שמרכיבית חברה יהיו דירקטורים חיצוניים).
- מדיניות התגמול של תאגיד בנקאי החבר בקבוצה בנקאית, תיגזר ממדיניות התגמול של החברה האם (שתהיה אחראית ליישום "מדיניות תגמול קבוצתית").
- יגובשו מנגנוני תגמול נפרדים לעובדים העוסקים בניהול סיכונים, בקרה וביקורת.
- יקבעו מנגנוני תגמול נפרדים ל"עובדים מרכזיים" (כהגדרתם בהוראה), ויוטלו מגבלות שונות על התגמול המשתנה המשולם לעובדים אלה.
- יוטלו מגבלות על תשלום תגמול בגין סיום העסקה, בהיקף העולה על השיעור שנקבע בחוקי העבודה.
- ההנחיות והעקרונות שנכללו בהוראה נכנסו לתוקף ביום פרסום ההוראה (19.11.2013). עם זאת, נכללו בהוראה "הוראות מעבר", המאפשרות אימוץ הדרגתי של ההוראה, כדלקמן:
 - הותר לתאגידים הבנקאיים לעדכן את מדיניות התגמול שלהם, בהתאם לעקרונות שנקבעו בהוראה עד ליום 30.6.2014, לכל המאוחר (ראה הרחבה להלן).
 - העקרונות שנקבעו בהוראה ייושמו על הסדרי תגמול פרטניים (שנחתמו עם עובדים מרכזיים קודם לפרסום ההוראה) במדורג, עד ליום 31.12.2016, לכל המאוחר. עם זאת ההנחיות שנכללו בהוראה לא יחולו על זכויות שצברו עובדים אלה קודם לפרסום ההוראה.
- לאור מורכבות ההנחיות שנכללו בהוראה בכלל, והדרישה להתאים את מדיניות התגמול בבנק למדיניות התגמול של החברה האם, בפרט, החליט בנק ישראל ביום 18 במרס 2014 לאפשר לתאגידים הבנקאיים החברים בקבוצה בנקאית, להשלים את היערכותם לגיבוש מדיניות תגמול עדכנית עד ליום 30 בספטמבר 2014. הבנק נערך בשיתוף עם החברה האם לגיבוש מדיניות תגמול נאותה, התואמת את ההנחיות שנכללו בהוראה, עד למועד המעודכן שנקבע לכניסתן לתוקף.
- בתקופת הדוח החל הבנק בהערכות מעשית ליישום ההוראה. במסגרת הערכות זו מופו, בסיוע מומחה חיצוני, השינויים הנדרשים במדיניות ובמנגנוני התגמול הקיימים במטרה להתאימם לעקרונות שנכללו בהוראה החדשה.
- לאור מורכבות ההוראה וריבוי האורגנים המעורבים בישומה, לא ניתן להעריך, בשלב זה, את ההשלכות שיהיו ליישום ההנחיות שנכללו בהוראה על הסכמי התגמול ומדיניות התגמול הנהוגים בבנק.

ו. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 421 בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעורי הריבית"

בפרק יד' בדוחות הכספיים לשנת 2013, נכלל מידע לגבי הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 421, בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעורי הריבית", שפורסמה על ידי בנק ישראל ביום 9.9.2013.

ההוראה מפרטת את התנאים וההגבלות שיחולו על הפחתת הטבות בשיעורי הריבית שניתנו על ידי הבנק ללקוחותיו בגין הלוואות או פקדונות. בהתאם להוראה יידרשו התאגידים הבנקאיים לקבע את ההטבות בשיעורי הריבית שניתנו ל"יחידים" ו"עסקים קטנים" (כהגדרתם ב"כללי הבנקאות" (שירות ללקוח) (עמלות), התשס"ח - 2008), לרכות הטבות בגין מוצרים בנקאיים הנושאים ריבית בשיעור משתנה ופקדונות המתחדשים מעת לעת, בהתאם לתנאים החוזיים שנקבעו במועד קשירת העסקה בין הבנק ללקוחותיו.

ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף במדורג כדלקמן:

- עבור הלוואות שניתנו בריבית שאינה קבועה - החל מיום 1.1.2014.
 - עבור פקדונות שנתקבלו בריבית שאינה קבועה, או פקדונות המתחדשים מעת לעת - החל מיום 1.7.2014.
- הבנק מיישם את ההנחיות בגין הלוואות שניתנו בריבית שאינה קבועה החל ממועד כניסתן לתוקף, ונערך ליישום יתר ההנחיות שנכללו בהוראה ביום 1.7.2014.
- להערכת הבנק יישום ההנחיות הנוגעות להלוואות בריבית שאינה קבועה, הפחית את הכנסות הריבית של הבנק בתקופת הדוח בסכומים זניחים, אם בכלל.
- בשלב זה, לא ניתן לאמוד עדיין את ההשלכות שיהיו ליישום יתר ההנחיות על תוצאותיו הכספיות של הבנק בעתיד. עם זאת, צפוי שיישום ההוראה יגרום להפחתת מרווחי הריבית בבנק.

ז. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 414 בנושא: "גילוי עלות השירותים בניירות ערך"

מבדיקות שנערכו על ידי בנק ישראל נמצא כי קיים פער גדול בין העמלות התעריפיות בתחום "ניירות ערך" לבין העמלות הנגבות בפועל, המקשה על הלקוחות להשוות בין מחירי השירותים הנהוגים בבנקים השונים, בתחום זה.

במסגרת צעדי ההסדרה שננקטים על ידי בנק ישראל בנושא זה, פרסם בנק ישראל ביום 2 באפריל 2014 הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה, בנושא: "גילוי עלות שירותים בניירות ערך", המיועדת להגביר את השקיפות ואת יכולת הלקוחות לנהל משא ומתן אפקטיבי לגבי עלות השירותים בתחום זה.

בהתאם להנחיות שנכללו בהוראה יידרשו התאגידים הבנקאיים להציג ללקוחות המבצעים פעולות בניירות ערך (ישראליים או זרים), מידע השוואתי באשר לשיעורי העמלות הממוצעים שגבה הבנק מלקוחות אחרים שביצעו עסקאות דומות. המידע יוצג ללקוחות במסגרת ההודעות הנשלחות אליהם ובאמצעות פרסום באתר האינטרנט של הבנק.

ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015. הבנק נערך ליישום הנחיות אלו במועד המוצע לכניסתן לתוקף.

בשלב מוקדם זה לא ניתן לאמוד את ההשלכות שיהיו ליישום הנחיות אלו על תוצאותיו הכספיות של הבנק בעתיד. עם זאת, להערכת הנהלת הבנק צפוי שיישום הנחיות אלו (לכשיאושרו), יפחית את הכנסות הבנק מממן שירותים בתחום ניירות הערך.

ח. חוק להקלות בשוק ההון ולעידוד הפעילות בו (תיקוני חקיקה), התשע"ד – 2014

בפרק 2 ט"ז בדוחות הכספיים לשנת 2013, נכלל מידע לגבי כוונת הרשות לניירות ערך להשיק מוצר חדש: "קרן פקדונות ומלוות", שיהיה בר תחרות לפקדונות הבנקאים, והליכי החקיקה הכרוכים בהשקת מוצר זה, שאושרו בכנסת ביום 27.1.2014. כתנאי מקדמי להשקת המוצר יידרש שר האוצר לעשות שימוש בסמכות שהוקנתה לו בחוק הנוכחי ולהחריג מוצרים פיננסיים מסוימים מהגדרת "נכס מיועץ", באופן שיאפשר גם לפיקדי השקעות (שאינם יועצי השקעות מורשים), לשווקם.

עד כה טרם עשה שר האוצר שימוש בסמכות זו. לפיכך, ולאור אי הוודאות באשר לתמחורם העתידי של פקדונות מגופים פיננסיים (הנגזרים מהשינויים הצפויים בכללי החישוב של "חס כיסוי הנזילות", שנכללו בטיטות ההוראות שהופצה על ידי בנק ישראל ביום 6.2.2014 (ראה פרק 11ד'6) להלן), לא ברור באיזה מתכונת, אם בכלל, יושק מוצר זה, בסופו של דבר. עם זאת, להערכת הנהלת הבנק, להשקת מוצרים דומים, במתכונת שנכללה בנייר העמדה של הרשות לניירות ערך, כאמור, עלולות להיות השלכות על ניהול הסיכונים בבנק (לרבות סיכויי נזילות), ועל עלות גיוס הפקדונות בבנק.

ט. טיטות תיקון להוראת ניהול בנקאית תקין מס' 439, בנושא: "חייבים על פי הרשאה"

בהמשך להמלצות "הועדה לבחינת התחרות במערכת הבנקאית", שהוקמה על ידי משרד האוצר ובנק ישראל (ראה סעיף ג' לעיל), פועל בנק ישראל להפחתת החסמים המעכבים מעבר לקוחות בין הבנקים השונים.

להערכת בנק ישראל, דפוסי העבודה המיושמים במערכת הבנקאית בתהליך העברת "הרשאה לחיוב חשבון" בין בנקים, הנגזרים מהנחיות שנקבעו על ידי בנק ישראל בעבר בנושא זה, מסורבלים ומהווים חסם משמעותי המעכב נידוד לקוחות בין הבנקים.

לפיכך, הפיץ בנק ישראל ביום 26 במרס 2014, תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 439, בנושא: "חייבים על הרשאה", המפשט את הנהלים להעברת "חייבים על פי הרשאה", בין הבנקים השונים. בין היתר, תינתן ללקוחות המעוניינים לשנות את חשבון הבנק המוטב להגיש את בקשתם באמצעות אמצעי תקשורת מוסכם (ולא רק באמצעות הגשת בקשה בכתב). הגשת הבקשה תוכל להעשות בין על ידי הלקוח ובין על ידי הבנק הנעבר.

ההנחיות שנכללו בטיטות התיקון להוראה צפויות להכנס לתוקף ביום 1 במרס, 2015. עם זאת, עד כה טרם פורסם נוסח מחייב של הוראה זו. הבנק לומד את ההנחיות שנכללו בטיטות התיקון להוראה ונערך ליישומן (לכשיאושרו), במועד המוצע לכניסתן לתוקף. בשלב זה, לא ניתן להעריך את ההשלכות שיהיו ליישום הכללים החדשים על פעילות הבנק בעתיד.

י. תיקון צו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"ד – 2013

התיקון לצו פורסם ביום 2 בפברואר 2014, ומרחיב את הדרישות המוטלות על התאגידים הבנקאיים בנושא: "איסור הלבנת הון", לרבות:

- בדיקת סבירות הצהרת נהנים ובעלי שליטה.
 - שינוי הגדרת "פעילות בלתי רגילה".
 - הרחבת חובת שמירת מסמכים גם לגבי מסמכים שהסכומים שנכללו בהם נופלים מ-10,000 ש"ח.
 - החמרת דרישות זיהוי צדדים בהעברות בנקאיות לחו"ל.
- התיקונים לצו ייכנסו לתוקף תוך ששה חודשים מפרסומם ברשומות. הבנק נערך ליישום התיקונים שנכללו בצו במועד כניסתם לתוקף.

יא. חקיקה בתחום המיסים

במסגרת הצעדים שננקטו על ידי הממשלה בשנים 2012 – 2013 לצמצום היקף הגירעון התקציבי, פורסם ביום 13 באוגוסט 2012 החוק לצמצום הגירעון ולשינוי נטל המס (תיקוני חקיקה), התשע"ב – 2012 (להלן: "החוק"). במסגרת החוק הועלו בשנת 2013 שיעורי דמי הביטוח הלאומי המוטלים על מעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק, לשיעור של 6.5% מהשכר המשולם, והיו צפויים להמשיך ולעלות לשיעור של 7% בשנת 2014 ול-7.5% בשנת 2015.

לנוכח הצמצום בממדי הגירעון, אישרה הכנסת ביום 20 בינואר 2014 הצעת חוק, לפיה תדחה הגדלת שיעור דמי הביטוח הלאומי המוטל על המעסיקים החל מיום 1.1.2014, בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק, ותסתכם בשנת 2014 בשיעור של 6.75% בלבד (במקום 7% כפי שנקבע במקור בחוק). בשנים 2015 ו-2016 ישובו ויועלו שיעורי דמי הביטוח הלאומי כאמור ל-7.25% ו-7.50%, בהתאמה.

בעקבות העדכון בשיעורי הביטוח הלאומי המוטל על מעסיקים, כאמור, חישב הבנק מחדש בתקופת הדוח את התחייבויותיו לתשלום זכויות עובדים מסוימות. עדכון החישוב, כאמור, הקטין את הפרשות הבנק בגין התחייבויות אלו בסכום זניח.

יב. תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג – 2013

במסגרת הצעדים הננקטים על ידי הממשלה להשוואת חובותיהם וזכויותיהם של פלחי אוכלוסייה שונים, פורסמו ביום 25 באפריל 2013 "תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג – 2013", הכוללות הוראות שנועדו לאפשר לאנשים עם מוגבלויות לקבל שירותים שונים (לרבות קיום תשתיות נאותות שיאפשרו גישה למקום קבלת השירות), ולעשות שימוש בכלל המתקנים (לרבות מתקנים לקבלת מידע), באופן שוויוני, מכובד, עצמאי ובטיחותי.

ההנחיות שנכללו בתקנות נכנסו לתוקף ביום 25 באוקטובר 2013, ויושלמו בהדרגה עד לסוף שנת 2018.

לצורך יישום התקנות יידרש הבנק לבצע התאמות שונות בחלק ניכר מסניפי הבנק וכן במערכות התשתיות, לרבות: עמדות שירות, מכשירים אוטומטיים, אתר האינטרנט והמוקד הטלפוני – באופן שיענה על ההנחיות והסטנדרטים שנקבעו בתקנות.

הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בתקנות בשיתוף עם החברה האם ובסיוע יועץ המתמחה בנושא זה ומלווה את הבנק במתן ייעוץ והנחיות לביצוע התאמות הנגישות הנדרשות. במסגרת הערכות זו מופו האתרים והתשתיות המשמשים את הבנק למתן שירותים בנקאיים ללקוחותיו, והוגדרו ההתאמות שיידרש הבנק לבצע בכל אחד מהאתרים ומערכות התשתית, בכדי לעמוד בסטנדרטים שנקבעו בתקנות.

להערכת הבנק היקף ההשקעות שיידרש הבנק לבצע באתרי הבנק השונים בכדי לעמוד בתקנות אלו יסתכם בכ-10-5 מיליון ש"ח.

יג. תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 453 בנושא: "ערבויות צד שלישי לטובת תאגיד בנקאי"

בפרק 2' בדוחות הכספיים לשנת 2013 נכלל מידע לגבי ה"תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 19), התשע"ג – 2013", במסגרתו נדרשו התאגידים הבנקאיים למסור ללקוחותיהם הודעה מוקדמת בפרק זמן שלא יפחת מ-21 יום, בטרם יעמידו הלוואות לפרעון מיידי או יפתחו בהליכים משפטיים כנגד לקוח.

בהמשך לתיקון לחוק הבנקאות, כאמור, פרסם בנק ישראל ביום 23 באפריל 2014 תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 453, במסגרתו הונחו התאגידים הבנקאיים להודיע גם לערבים (בנוסף ללקוח), על כוונתם להעמיד חוב נערב לפרעון מיידי או לפתוח בהליכים כנגד חייב – 21 יום לפחות, קודם לביצוע צעדים אלו.

התיקונים להוראה ייכנסו לתוקף ביום 10 בספטמבר 2014. הבנק נערך ליישום התיקונים במועד כניסתם לתוקף.

יד. טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא: "פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט"

בהמשך להמלצות הועדה להגברת התחרות במערכת הבנקאית (ראה סעיף ג'1), לעיל), הפיץ בנק ישראל ביום 30 באפריל 2014 טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה, בנושא: "פתיחת חשבונות באמצעות האינטרנט".

בהתאם להנחיות שנכללו בטיטת ההוראה יוכלו התאגידים הבנקאיים, בתנאים מסוימים, לאפשר ללקוחותיהם לפתוח חשבונות בבנק באמצעות האינטרנט.

פתיחת חשבונות בנק באמצעות האינטרנט תותנה בעמידה במגבלות שונות, ובכללן: הצגת צילום תעודת זהות (והעתק מתעודה רשמית אחרת שהונפקה על ידי מדינת ישראל), זיהוי הלקוח באמצעות תקשורת חזותית אלקטרונית והטלת הגבלות כמותיות שונות על היקף הפעולות שיותר ללקוח לבצע בחשבונות אלו ועל יתרת החובה המותרת בהם.

ההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה צפויות להכנס לתוקף עם פרסום ההוראה. עד כה טרם הושלמו ההליכים הכרוכים באישור ההוראה.

הבנק לומד את ההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה.

טו. טיוטת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 311 ו-319, בנושא: "ניהול סיכון אשראי"

במסגרת התאמת הוראות "ניהול בנקאי תקין להמלצות "ועדת באזל" ולסטנדרטים המקובלים במערכת הבנקאית העולמית, הפיץ בנק ישראל ביום 27 באפריל 2014 טיוטת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 311 ו-319, בנושא: "ניהול סיכון אשראי". טיוטת ההוראה כוללת הנחיות בנושא: "פונקצית בקרת אשראי", המסדירות את תפקידיה של פונקציה זו ומיקומה במבנה הארגוני וכוללת עקרונות יסוד לפעילותה, ובכללם:

- מתכונת העבודה של פונקצית בקרת אשראי, לרבות: היקף המדגם, התקשורת עם היחידות העסקיות, וכו'.
- איכות הסקירה של תיק אשראי, לרבות: בדיקת החיתום, זיהוי החובות הבעייתיים, עמידת הלווה בהתניות, דירוג האשראי והתאמתו לסיווג תיק האשראי וכו'.
- מבנה התייעוד והדוחות שתפרסם היחידה.
- יחידת בקרת האשראי תהיה כפופה למנהל הסיכונים הראשי, למעט במקרים בהם מנהל הסיכונים הראשי מאשר בפועל אשראי חדש (מעבר לחובה המוטלת עליו להמציא חוות דעת כתובה בגין עסקאות אשראי חדשות מסוימות).

טז. טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 355, בנושא: "ניהול המשכיות עסקית"

בהמשך להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 355 שפורסמה ביום 25.12.2011, ובעקבות סקר מיגון אתרים קריטיים שבוצע במערכת הבנקאית, הפיץ בנק ישראל ביום 27 באפריל 2014 טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי 355, הכוללת הנחיות שנועדו להסדיר את נושא מיגון האתרים הקריטיים, ובכללן:

- דרישה למגן אתר ראשי או חלופי מפני מלחמה קונבנציונלית.
 - דרישה למגן אתר קריטי ראשי מפני רעידות אדמה.
 - היתר לחברה בת בנקאית להסתמך על האתר הקריטי של החברה האם.
- ההנחיות שנכללו בטיטת התיקון להוראה ייכנסו לתוקף במועד אישור התיקון. הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בטיטת התיקון לכשיאושרו.

יז. הוראת שעה בנושא: "הלוואות לדיור"

להערכת בנק ישראל, הגידול המהיר בהיקף האשראי לדיור בשנים האחרונות הנובע הן מעליית מחירי הדיור והן מהירידה שנרשמה בסביבת הריבית - הגדיל את סיכון האשראי הגלום בתיקי ה"הלוואות לדיור" במערכת הבנקאית.

בעקבות הערכות אלו פרסם בנק ישראל בשנים 2013 - 2010 שורת הוראות והנחיות, הכוללות מגבלות שונות על מתן אשראי לדיור. לנוכח מספרן הרב של ההוראות שפורסמו בנושא זה, ומורכבותן, הפיץ בנק ישראל ביום 24 באפריל 2014 טיוטת הוראת שעה המאגדת את ההוראות והמגבלות שנקבעו על ידי בנק ישראל בעבר בנושא זה, כאמור - במסגרת הוראת שעה כוללת.

בנוסף, כוללת טיוטת הוראת השעה הנחיה, המציעה להחיל על הלוואות לדיור שסכומן עולה על 5 מיליון ש"ח, משקל סיכון בשיעור של 100% (במקום 35%). ההנחיה החדשה תחול על כלל הלוואות לדיור שיאושרו החל מיום 1 ביוני 2014.

יח. טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 403, בנושא: "הטבות ללקוחות"

בשנים האחרונות נרשמה עליה ברמת התחרות במערכת הבנקאית, הכוללת מגוון הטבות רב המוצע על ידי הבנקים ללקוחותיהם (לרבות לקוחות פוטנציאליים), המקשות עליהם להבין את ערך ההטבה ולקבל החלטה מושכלת.

בהמשך לצעדי ההסדרה הננקטים על ידי בנק ישראל במטרה לעודד את התחרות במערכת הבנקאית מחד, ולהגביר את השקיפות במערכת זו מאידך, הפיץ בנק ישראל ביום 27 באפריל 2014 טיוטת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 403, בנושא: "הטבות ללקוחות", הכוללת הנחיות המסדירות את תחום מתן "הטבות ללקוחות" במערכת הבנקאית (לרבות התניות הכרוכות בהטבות אלו), ומהוות תשתית שתסייע ללקוחות להשוות בצורה מיטבית בין השירותים והמוצרים הבנקאיים המוצעים להם, ובכללן:

- התאגידים הבנקאיים לא יורשו להעניק ללקוחותיהם הטבות לא בנקאיות (כהגדרתן בטיטת ההוראה), למעט מענק כספי במועד פתיחת חשבון עובר ושב, חפצים קטנים למטרות שיווקיות, והטבות הקשורות לחינוך פיננסי.
- ייאסר על התאגידים הבנקאיים המעניקים הטבה לא בנקאית, לקשור את ההטבה בהתחייבות הלקוח לקיים פעילות בנקאית לתקופת זמן כלשהי (או לחייבו מאידך, בשווי ההטבה, ככל שלא התקיימו התניות אלו).

ההנחיות שנכללו בטיטת התיקון להוראה, ייכנסו לתוקף בתוך שישה חודשים מיום פרסומה. עד כה טרם הסתיימו ההליכים הכרוכים באישור ההוראה.

חלק ב' - התפתחות עסקי הבנק

4. התוצאות העסקיות

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של הבנק הסתכם ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של 51 מיליון ש"ח, לעומת 53 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה ירידה בשיעור של 3.8%.

תשואת הרווח הנקי על ההון העצמי הסתכמה ברבע הראשון של השנה בשיעור של 10.9%, לעומת 11.6% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת תשואה בשיעור של 9.7% בכל שנת 2013.

הגורמים העיקריים שהשפיעו על התוצאות העסקיות של הבנק ברבע הראשון של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, היו:

- עליה בהכנסות הריבית, נטו, מ-177 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2013, ל-191 מיליון ש"ח בתקופת הדוח*.
- ירידה בהכנסות המימון שאינן מריבית, מ-54 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2013, ל-12 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- ירידה בהוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי, מהוצאה בסך 22 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2013, להכנסה בסך של 14 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.
- ירידה בהכנסות מעמלות, מ-87 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2013, ל-78 מיליון ש"ח בתקופת הדוח*.
- עליה בהוצאות התפעוליות והאחרות, מ-211 מיליון ש"ח ברבע הראשון של שנת 2013, ל-212 מיליון ש"ח בתקופת הדוח.

הכנסות והוצאות

כללי

הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2014 את הוראות בנק ישראל בנושא: "מדידת הכנסות ריבית", המבוססות על כללי החשבונאות הנהוגים בארה"ב בנושא זה (להלן: "כללי FAS-91").

בבסיס "כללי FAS-91" עומדת הנחיה לפיה, הכנסות מעמלות הנובעות מ"יצירת הלוואה" (שנכללו עד ליום 31.12.2013, בסעיף "הכנסות מעמלות" ונזקפו באופן שוטף לדוח הרווח והפסד), יהוו חלק מהכנסות הריבית הנזקפות בגין הלוואה, וייזקפו לפיכך לדוח הרווח והפסד לאורך חיי הלוואה בסעיף "הכנסות ריבית" (ולא במועד קבלתן בפועל, כפי שסווגו בעבר בהתאם לכללי החשבונאות שהיו בתוקף עד ליום 31.12.2013).

הכללים החדשים למדידת הכנסות הריבית, כאמור, יושמו רק לגבי הכנסות בגין הלוואות שניתנו החל מיום 1 בינואר 2014 ואילך (ולא לגבי הכנסות שנרשמו בתקופות קודמות). לפיכך, הנתונים התוצאתיים לתקופות קודמות הכלולים בדוחות כספיים אלו, אינם ברי השוואה לנתונים הכספיים בתקופת הדוח, בסעיפי: "הכנסות ריבית" ו"הכנסות מעמלות".

ההכנסות מריבית, נטו, הסתכמו בשלושלת החודשים הראשונים של השנה ב-191 מיליון ש"ח, לעומת 177 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 7.9%. העליה בהכנסות מריבית, נטו, מוסברת על ידי:

- עליה בשיעור של 0.24 נקודות האחוז במרווח הריבית, ממרווח בשיעור של 2.60% אשתקד, למרווח בשיעור של 2.84% ברבע הראשון של שנת 2014. (כולל 11 מיליון ש"ח בגין יישום הכללים החדשים למדידת הכנסות ריבית ("כללי FAS-91"). ראה פירוט להלן).
- עליה בשיעור של 3.5% ביתרה הממוצעת של הנכסים המניבים.

* לפרטים נוספים בדבר הוראות בנק ישראל בנושא: "מדידת הכנסות ריבית" ("תקן FAS-91"), המיושמות החל מיום 1.1.2014 והשלכותיהן על סעיפי: "הכנסות ריבית" ו"הכנסות מעמלות" - ראה הרחבה להלן, וביאור 101(1) בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן נתונים לגבי השלכות יישום "כללי FAS-91" על הכנסות הריבית של הבנק ברבע הראשון של שנת 2014, לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

לשלושה חודשים שנתיים			
ביום 31 במרס			
שיעור השינוי	2013	2014	
	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
אחוזים			
1.7	177	180	• הכנסות ריבית לפני יישום כללי FAS-91
-	-	21	• השלכות יישום כללי FAS-91 ⁽¹⁾
-	-	(10)	- הכנסות שסווגו מסעיף "עמלות"
-	-	-	- הכנסות שנדרחו לתקופת הבאות, נטו
-	-	11	סך הכל בגין יישום כללי FAS-91
7.9	177	191	סך הכל הכנסות ריבית

1. בנוסף לאמור לעיל, נכללו בהכנסות הריבית, הכנסות בגין "עמלת פרעון מוקדם" בסך 2 מיליון ש"ח, שנגבו בתקופת הדוח והוכרו ברווח והפסד במלואן (עד ליום 31.12.2013 היו נזקפות הכנסות אלו לדוח הרווח והפסד בשלושה שיעורים שנתיים שווים).

להלן נתונים לגבי התפתחות הכנסות הריבית, נטו - בחתך מגזרי פעילות (במיליון ש"ח):

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס					
השינוי	2013	2014	השינוי	בכללים ⁽²⁾	
	מתכונת ישנה ⁽¹⁾	מתכונת חדשה ⁽³⁾			
במתכונת החדשה ⁽³⁾	במתכונת הישנה ⁽¹⁾	במתכונת הישנה ⁽¹⁾	במתכונת הישנה ⁽¹⁾	במתכונת הישנה ⁽¹⁾	במתכונת הישנה ⁽¹⁾
3	3	*49	52	-	משקי בית
7	(1)	77	84	8	עסקים קטנים
4	3	14	18	1	בנקאות מסחרית
3	1	27	30	2	בנקאות עסקית
(1)	(1)	11	10	-	בנקאות פרטית
(2)	(2)	*(1)	(3)	-	ניהול פיננסי
14	3	177	191	11	סך הכל

* סווג מחדש בגין טיוב בסיס הנתונים והשינויים בהגדרת תכולתם מגזרי הפעילות - ראה פרק א'8 להלן, וביאור ד'1 בתמצית הדוחות הכספיים.

1. לפני יישום כללי "FAS-91".

2. יישום כללי "FAS-91".

3. לאחר יישום כללי "FAS-91".

הכנסות המימון שאינן מריבית, נטו הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה בסך של 12 מיליון ש"ח, לעומת 54 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בהכנסות המימון שאינן מריבית נובע, בעיקר, מירידה בסך 12 מיליון ש"ח ברווחים מממוש אגרות חוב (בעיקר בתיק אגרות החוב הזמינות למכירה) ומירידה בהכנסות ממכירת חברה מוחזקת בסך 8 מיליון ש"ח, שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד.

בנוסף, נרשמה בבנק בתקופת הדוח ירידה בסך של 28 מיליון ש"ח ברווחים מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. ההכנסות בגין מרכיב זה נובעות מחוסר הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של "נכסי הבסיס" בגין עסקאות במכשירים נגזרים (הנמדדים על "בסיס צבירה"), לבין השיטה לחישוב שוויים של המכשירים הנגזרים ששימשו לכיסוי נכסי הבסיס (הנמדדים על "בסיס השווי ההוגן"). הפערים ברישום החשבונאי, כאמור לעיל, מהווים "הפרשי עיתוי" שייזקפו בדוחות הרווח והפסד של הבנק בתקופות הבאות.

להלן נתונים לגבי המרכיבים העיקריים של סעיף "הכנסות המימון שאינן מריבית", בהשוואה לתקופות המקבילות אשתקד:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
	2014	2013	השינוי
	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח
הוצאות נטו, מפעילות במכשירים נגזרים*	(12)	(4)	(8)
רווחים ממימוש ניירות ערך, נטו	20	32	(12)
הפרשי שער	4	18	(14)
רווח ממכירת חברה מוחזקת	-	8	(8)
סך הכל	12	54	(42)

* מזה הוצאות בגין התאמות ל"שווי ההונג" של מכשירים נגזרים שהסתכמו בשלושת חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014 בסך של 5 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - הכנסות בסך של 23 מיליון ש"ח) והוצאות בגין הפרשי שער שנצברו על נגזרים שהסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014 בסך של 2 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 19 מיליון ש"ח).

ההכנסות בגין הפסדי אשראי, נטו הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-14 מיליון ש"ח, לעומת הוצאה בסך 22 מיליון ש"ח שנרשמה בסעיף זה בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים לגבי התפתחות ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי ברבע הראשון של שנת 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	
2014	2013
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח
2	20
(16)	2
(14)	22

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי:

- על בסיס פרטני
- על בסיס קבוצתי*

* לרבות מחיקות (גביית) חשבונאיות, נטו בגין חובות נחותים שההוצאה להפסדי אשראי בגינם מוערכת על בסיס קבוצתי, שהסתכמו בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014 בסך של 2 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 1 מיליון ש"ח), בניכוי גביית חובות שנמחקו בעבר, שהסתכמו בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 בסך של 7 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד - 6 מיליון ש"ח).

ההכנסות בגין הפסדי אשראי שנרשמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014, כאמור - נמוכות בכ-30 מיליון ש"ח על האומדן המקורי שנחזה על ידי הבנק. האומדן המקורי התבסס על נתוני החובות הבעייתיים שדווחו בתום שנת 2013, וכלל תחזית לשינויים בפרמטרים שונים המהווים מרכיב בחישוב ההפרשות להפסדי אשראי, כגון: תחזית הגידול באשראי (לרבות אשראי בעייתי), תחזית הגידול בתקופת הפיגור של החובות הבעייתיים, והשפעת מרכיב ההיוון על ההפרשה התקופתית להפסדי אשראי.

הקישור בהוצאה בגין הפסדי אשראי, ביחס לאומדן המוקדם, כאמור, נובע מהגורמים הבאים:

- קישור בהיקף החובות הבעייתיים וירידה בשיעור מחיקות החובות הבעייתיים בתקופת הדו"ח, לעומת התכנון המקורי, תרמו להפחתת ההוצאות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.
- היקף הסכומים שנגבו בגין חובות שנמחקו בעבר בשלושת החודשים הראשונים של השנה - היה גבוה מהאומדן המקורי.

השפעת גורמים אלו קוזה על ידי גידול מסוים בהפרשות להפסדי אשראי בגין מספר מצומצם של לקוחות עסקיים שחלה הרעה בכושר ההחזר שלהם.

ההכנסות שנרשמו בגין הפסדי אשראי, כאמור, נובעות בעיקר מירידה בהפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי (הן בשל ירידה בהיקף החובות הבעייתיים והן בשל ירידה במקדמי ההפרשות להפסדי אשראי כחתך ענפי משק). מאידך, בתקופה המקבילה אשתקד נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בגין מרכיב זה. להערכת הנהלת הבנק הירידה בשיעורי המחיקות ובהיקף החובות הבעייתיים בתקופת הדוח, משקפת את איכות תיק האשראי בבנק.

להלן נתונים לגבי התפתחות ההוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי, כחתך מגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
	2014	2013	השינוי
	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח
משקי בית	(14)	2	(16)
עסקים קטנים	(9)	14	(23)
בנקאות מסחרית	(1)	-	(1)
בנקאות עסקית	10	6	4
סך הכל	(14)	22	(36)

שיעור ההוצאה (הכנסה) בגין הפסדי אשראי ביחס ליתרת האשראי לציבור, נטו (מאזני) הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה בהכנסה בשיעור של (-0.31%) , לעומת הוצאה בשיעור של 0.53% בתקופה המקבילה אשתקד והוצאה בשיעור של 0.42% בכל שנת 2013. הקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי נובע, הן מירידה בהפרשות להפסדי אשראי בגין מספר מצומצם של לקוחות עסקיים שנרשמה בתקופה המקבילה אשתקד והן מירידה בהוצאות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.

היתרה המצטברת של ההפרשה להפסדי אשראי "על בסיס קבוצתי" הסתכמה ליום 31.3.2014 בסך של 262 מיליון ש"ח, והיא מהווה כ-1.11% מסיכון האשראי הכולל לציבור באותו מועד (31.3.2013 - 1.16%; 31.12.2013 - 1.17%). לפרטים נוספים לגבי היקף וסיווג החובות הבעייתיים ולגבי מדדי איכות תיק האשראי של הבנק ליום 31.3.2014 - ראה פרק 10 ב'6) להלן.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-78 מיליון ש"ח, לעומת 87* מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 10.3%. מחד, נרשמה עליה בשיעור של 13.8% בהכנסות מעמלות, בעיקר עקב גידול בסך של 10 מיליון ש"ח בהכנסות מטיפול באשראי וחוזים ובהכנסות מניהול "חשבונות עובר ושב", שקוזזה מאידך, בהפחתת ההכנסות מעמלות "בגין יצירת הלוואות" בסך של 21 מיליון ש"ח, שסווגו לסעיף "הכנסות ריבית", כמתחייב מיישום "כללי FAS-91" החל מיום 1 בינואר 2014 (ראה פירוט להלן). להלן פרטים לגבי השלכות יישום "כללי FAS-91", על הכנסות הבנק מעמלות:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס			
	2014	2013	שיעור השינוי
	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	%
הכנסות לפני יישום "כללי FAS-91"	99	87	13.8
יישום כללי "FAS-91"	(21)	-	-
הכנסות מעמלות, נטו	78	87	(10.3)

לפרטים נוספים בדבר השינויים הצפויים בהכנסות הבנק מעמלות ניהול חשבונות עובר ושב, בעקבות התיקונים בכללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות), שנכנסו לתוקף ביום 1 באפריל 2014 - ראה פרק 3'ג' לעיל.

* לפרטים נוספים בדבר הוראות בנק ישראל, בנושא: "מדידת הכנסות ריבית" ("כללי FAS-91"), המיושמות החל מיום 1.1.2014 והשלכותיהן על סעיפי "הכנסות ריבית" ו"הכנסות מעמלות" - ראה הרחבה בתחילת פרק זה, וביאור 1/11 בתמצית הדוחות הכספיים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-212 מיליון ש"ח, לעומת 211 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 0.5%. העליה בהוצאות התפעוליות נובעת, בעיקר, מגידול בשיעור של 5.6% בהוצאות האחרות (בעיקר הוצאות בגין שירותי מחשוב והוצאות בגין ייעוץ ושירותים מקצועיים אחרים).

ההפרשה למיסים על הרווח לפני מיסים הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-33 מיליון ש"ח, לעומת 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה למיסים ביחס לרווח מפעולות רגילות בתקופת הדוח הסתכם ב-39.8%, לעומת 37.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

העליה בשיעור ההפרשה למיסים מוסברת בגידול של כ-1.8 נקודות האחוז בשיעור המס הסטטוטורי החל על הבנק, משיעור של 35.90% ברבע הראשון של שנת 2013, לשיעור של 37.71% בתקופת הדוח (לפרטים נוספים ראה פרק 2 יב' בדוח לשנת 2013).

5. התפתחויות עיקריות בנכסים, בהתחייבויות ובהון

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי (ב-%) לעומת					
31.12.2013	31.3.2013	31.12.2013	31.3.2013	31.3.2014	
(1.9)	0.7	28,446	27,695	27,902	סך כל המאזן
2.5	(14.7)	3,757	4,514	3,851	מזומנים ופקדונות בבנקים
(13.4)	(8.0)	6,154	5,794	5,331	ניירות ערך
1.1	8.3	17,792	16,607	17,987	אשראי לציבור, נטו
(2.3)	0.1	23,964	23,411	23,424	פקדונות הציבור
(4.4)	(14.4)	823	919	787	כתבי התחייכות נדחים
0.9	5.6	1,931	1,844	1,948	הון עצמי

מזומנים ופקדונות בבנקים

להלן נתונים לגבי התפתחות יתרות המזומנים והפקדונות בבנקים, בחתך בסיסי הצמדה:

שיעור השינוי	31 בדצמבר 2013	31 במרס 2014	
%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
53.6	1,924	2,955	שקל לא צמוד
(60.8)	357	140	שקל צמוד מדד
(48.8)	1,476	756	מטבע חוץ
2.5	3,757	3,851	סך הכל מזומנים ופקדונות בבנקים

הסטת יתרות המזומנים והפקדונות בבנקים ממגזר המט"ח, למגזר השקלי הלא צמוד, נובעת מהגידול בשימוש במכשירים נגזרים לגידור חשיפת הבסיס במט"ח.

ניירות ערך

להלן נתונים לגבי התפתחות ההשקעות בניירות ערך:

	31 בדצמבר	31 במרס	
שיעור השינוי	2013	2014	
%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(1.7)	298	293	אגרות חוב מוחזקות לפדיון
(13.9)	5,834	5,021	ניירות ערך זמינים למכירה
(22.7)	22	17	ניירות ערך למסחר
(13.4)	6,154	5,331	סך הכל ניירות ערך

הירידה ביתירות תיק ניירות הערך הזמינים למכירה, נובעת הן מהסטת שימושים מהשקעות בניירות ערך למתן אשראי והן מפרעון פקדונות שקליים של גופים מוסדיים.

להלן נתונים לגבי התפלגות השקעות הבנק באגרות חוב הכלולות בתיק "הזמין למכירה", בחתך ענפי משק ודירוג אשראי, והרווחים (הפסדים) הצבורים בגינם:

ליום 31.3.2014				דירוג האג"ח ⁽²⁾	ענף פעילות
הפסדים שטרם מומשו	רווחים שנצברו	שווי הוגן	עלות מותאמת		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
א. אגרות חוב לא ממשלתיות					
(1) אגרות חוב סחירות					
-	12	530	518	AA+ עד AA-	שירותים פיננסיים וציבורים
-	-	2	2	A-	מסחר
-	1	17	16	A+	אנרגיה
-	6	188	182	AAA	חשמל ומים
-	3	41	38	A+ עד A	תעשייה
-	22	778	756		סך הכל אגרות חוב סחירות
(2) אגרות חוב שאינן סחירות					
-	10	82	72	AAA עד AA-	חשמל ומים
-	1	10	9	AA	נדל"ן
-	-	9	9		תקשורת
-	-	15	15		מסחר
-	1	20	19		תעשייה
-	12	136	124		סך הכל אגרות חוב לא סחירות
-	34	914	880		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות
ב. אגרות חוב ממשלתיות⁽¹⁾					
-	99	4,095	3,996		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה
-	133	5,009	4,876		

1. היתרה כוללת אגרות חוב של ממשלת ישראל.

2. אגרות החוב דורגו על ידי חברות דרוג ישראליות.

ליום 31.3.2013				דירוג האג"ח ⁽²⁾	ענף פעילות
הפסדים שטרם מומשו	רווחים שנצברו	שווי הוגן	עלות מותאמת		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
א. אגרות חוב לא ממשלתיות					
(1) אגרות חוב סחירות					
-	19	629	610	AA+ עד CCC	שירותים פיננסיים ועסקיים
-	-	5	5	A	מסחר
-	5	208	203	AA-	אנרגיה
-	-	6	6	AA	תקשורת
1	1	28	28	A+ עד A	תעשייה
1	25	876	852		סך הכל אגרות חוב סחירות
(2) אגרות חוב שאינן סחירות					
-	9	163	154	AAA עד AA-	חשמל ומים
-	1	11	10	AA	נדל"ן
1	-	19	20		תעשייה
1	10	193	184		סך הכל אגרות חוב לא סחירות
2	35	1,069	1,036		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות
-	82	4,346	4,264		ב. אגרות חוב ממשלתיות⁽¹⁾
2	117	5,415	5,300		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה

ליום 31.12.2013				דירוג האג"ח ⁽²⁾	ענף פעילות
הפסדים שטרם מומשו	רווחים שנצברו	שווי הוגן	עלות מותאמת		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
א. אגרות חוב לא ממשלתיות					
(1) אגרות חוב סחירות					
-	13	518	505	AA+ עד AA-	שירותים פיננסיים ועסקיים
-	-	3	3	A	מסחר
-	4	176	172	AAA	חשמל ומים
-	-	15	15	A+	אנרגיה
-	1	29	28	A+ עד A	תעשייה
-	18	741	723		סך הכל אגרות חוב סחירות
(2) אגרות חוב שאינן סחירות					
-	8	81	73	AAA עד AA-	חשמל ומים
-	1	10	9	AA	נדל"ן
-	2	21	19		תעשייה
-	-	15	15		מסחר
-	1	1	-	CCC	שירותים פיננסיים
-	12	128	116		סך הכל אגרות חוב לא סחירות
-	30	869	839		סך הכל אגרות חוב לא ממשלתיות
-	91	4,954	4,863		ב. אגרות חוב ממשלתיות⁽¹⁾
-	121	5,823	5,702		סך הכל אגרות חוב בתיק הזמין למכירה

1. היתרה כוללת אגרות חוב של ממשלת ישראל.
2. אגרות החוב דורגו על ידי חברות דרוג ישראליות.

על פי הוראות בנק ישראל וכללי חשבונאות מקובלים, יש לזקוף ל"קרן הון" הפסדים שטרם מומשו, כאמור לעיל - רק אם הפסדים אלו הינם בעלי אופי "זמני". הפסדים בעלי אופי "שאינו זמני" - יזקפו לדוח הרווח והפסד.

לצורך החלטה לגבי אופי ההפסדים שנצברו בגין אגרות החוב, כאמור - מתבססת הנהלת הבנק על המבחנים הבאים:

- דירוג אגרות החוב לרבות שינויים שחלו בדירוג האגרות.
 - שיעור ירידת ערך אגרות החוב ביחס לעלותן (גם בהתחשב בהתפתחויות שחלו לאחר תאריך המאזן).
 - משך הזמן בו היה שווי אגרות החוב נמוך מעלותן.
 - התשואה לפדיון של אגרת החוב ביחס לטווח הפדיון ולתשואות המקובלות בענף.
 - התנודתיות בשווי ההון של אגרות החוב.
 - מצבו הכלכלי של מנפיק אגרת החוב ויכולתו לעמוד בהתחייבויותיו.
 - כוונת ויכולת הבנק להחזיק באגרות החוב הנ"ל עד למועד פדיון.
 - סיווג אגרת החוב (או אי סיווגה), כ"חוב בעייתי".
 - אירועי כשל תשלום שנרשמו בגין אגרות החוב.
- אגרות החוב הנ"ל נרכשו על ידי הבנק במטרה להחזיק בהן עד לפדיון או עד למועד בו עליית שוויין ההון - תאפשר לבנק לממשן ברווח. בכוונתו וביכולתו של הבנק להחזיק באגרות חוב הנ"ל עד ששוויין ההון ישוב ויעלה, או עד למועד פדיון.

לאור המגמה החיובית ששררה בשוק אגרות החוב בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 (המשתקפת בירידת שיעורי התשואה לפדיון הגלומים בתיק אגרות החוב), לא נכללו בתיק אגרות החוב הזמין למכירה ליום 31 במרס 2014, הפסדים שטרם מומשו, לעומת הפסדים שטרם מומשו בסך של 2 מיליון ש"ח שנכללו בתיק זה ביום 31.3.2013 (ליום 31.12.2013 - לא נכללו בתיק הפסדים כלשהם). לפיכך, יישום המבחנים לסיווג הפסדים שטרם מומשו, כאמור, התייתר בתקופת הדוח.

אשראי לציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות יתרת האשראי לציבור, נטו - בחתך מגזרי פעילות:

שיעור השינוי	31.12.2013	31.3.2014	
אחוזים	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
1.4	*5,390	5,466	משקי בית
(1.4)	*5,769	5,688	עסקים קטנים
6.6	2,204	2,350	בנקאות מסחרית
1.2	4,344	4,395	בנקאות עסקית
3.5	*85	88	בנקאות פרטית
1.1	17,792	17,987	סך הכל אשראי לציבור

* סווג מחדש בעקבות טיוב בסיס הנתונים המשמש למדידת מגזרי פעילות - ראה פרק 4 לעיל, וביאור 11' בתמצית הדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים באשר להיקף וסיווג החובות הבעייתיים בבנק ליום 31.3.2014 - ראה פרק 10 ב'6) להלן, וביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים.

פקדונות הציבור

להלן נתונים לגבי התפתחות פקדונות הציבור - בחתך מגזרי פעילות:

שיעור השינוי	31.12.2013	31.3.2014	
אחוזים	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
(0.5)	* 5,498	5,468	משקי בית
(2.0)	* 3,433	3,363	עסקים קטנים
0.1	1,406	1,408	בנקאות מסחרית
(6.6)	5,269	4,923	בנקאות עסקית
(1.1)	* 8,358	8,262	בנקאות פרטית
(2.3)	23,964	23,424	סך הכל פקדונות הציבור

* סווג מחדש בעקבות טיוב בסיס הנתונים המשמש למדידת מגזרי פעילות - ראה פרק 4 לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

הון הבנק ליום 31.3.2014 הסתכם ב-1,948 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של כ-0.9% בהשוואה ליתרתו ביום 31.12.2013. העליה בהון נובעת מהרווח השוטף של הבנק בתקופת הדוח ומעליה בסך של 11 מיליון ש"ח בערכה של הקרן ההונית מ"התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה".

תרומת מרכיבים אלו קוזזה על ידי חלוקת דיבידנד בסך 45 מיליון ש"ח.

יחס ההון לסך המאזן ליום 31.3.2014 הסתכם בכ-7.0% לעומת 6.7% ביום 31.3.2013, ולעומת 6.8% ביום 31.12.2013.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31.3.2014 (על פי הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201, המהוות את מכלול מסגרת העבודה ליישום כללי "באזל 3" בתאגידים הבנקאיים בישראל, שנכנסו לתוקף החל מיום 1.1.2014) - הסתכם בשיעור של 14.7%, לעומת 14.6% ביום 31.12.2013 (המבוסס על כללי "באזל 2", שהיו בתוקף עד ליום 31.12.2013).

יחס זה עולה הן על השיעור המינימלי - 9%, שנקבע על ידי בנק ישראל, והן על יעד יחס הלימות הכולל המינימלי (בשיעור של 12.5%), שבו נדרשו התאגידים הבנקאיים לעמוד עד ליום 1.1.2015.

יצוין בהקשר זה כי ביום 28.1.2014 קבע דירקטוריון הבנק מגבלה, לפיה לא יפחת יחס ההון הכולל של הבנק (המבוסס על כללי "באזל 3"), משיעור של 12.5% (כאמור יחס הלימות ההון הכולל של הבנק ליום 31.3.2014 מסתכם בשיעור של 14.7%).

יחס ההון ברובד הראשון (המהווה את "יחס הון הליכה") של הבנק (המחושב על פי כללי "באזל 3" שנכנסו לתוקף ביום 1.1.2014), הסתכם ליום 31.3.2014 בשיעור של 10.7%, לעומת 10.5% ביום 31.12.2013 (המבוסס על כללי "באזל 2", שהיו בתוקף עד ליום 31.12.2013), ולעומת יחס הון בשיעור של 10.6% ביום 1.1.2014 (על פי כללי "באזל 3", המבוסס על חישוב "פרופורמה" שנערך לאותו מועד).

יחס זה עולה הן על הרף המינימלי, בשיעור של 7.5% שנקבע על ידי בנק ישראל ביום 30.6.2010, והן על יעד "יחס הלימות ההון ברובד הראשון" (בשיעור של 9%) שיחול על כלל התאגידים הבנקאיים החל מיום 1.1.2015.

יצוין בהקשר זה כי ביום 28.1.2014 קבע דירקטוריון הבנק מגבלה, לפיה לא יפחת יחס "הון הליבה" של הבנק (המחושב על פי כללי "באזל 3") משיעור של 9% (זהה ליעד שנקבע על ידי בנק ישראל ליום 1.1.2015).

כתבי ההתחייבות הנדחים של הבנק הסתכמו ליום 31.3.2014 - בסך של 787 מיליון ש"ח, לעומת 823 מיליון ש"ח ביום 31.12.2013. על פי התיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202, בנושא: "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" (כללי "באזל 3"), כתבי ההתחייבות שהונפקו על ידי הבנק בעבר, אינם עומדים בקריטריונים להכרה כ"מרכיב הון ברובד השני" (מכיוון שאינם כוללים מנגנון ל"ספיגת הפסדים").

על אף האמור לעיל, ובמטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לאמץ בהדרגה את הקריטריונים שנקבעו להכרה ב"כתבי התחייבות נדחים" כהון פיקוחי, פרסם בנק ישראל ביום 30.5.2013 הוראות מעבר, לפיהן הותר לתאגידים הבנקאיים להכיר בכתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על ידם עד ליום 31.12.2013 כ"הון ברובד השני", בתקופת מעבר שמתחילה ביום 1.1.2014 ומסתיימת ביום 1.1.2022. בשיעורים הולכים ופוחתים עד לביטולם המלא בתום תקופת המעבר (לפרטים נוספים באשר להנחיות החדשות שנכללו בתיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201, המיישמות את כללי "באזל 3" בתאגידים הבנקאיים בישראל - ראה פרק 11א' להלן).

סכום כתבי ההתחייבות הנדחים של הבנק שהוכר כ"הון פיקוחי" על פי הוראות מעבר אלו, מסתכם ליום 31.3.2014 בסך של 517 מיליון ש"ח.

סכום זה מהווה כ-26.7% בלבד מ"הון הראשון" של הבנק (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל), לעומת יחס מכסימלי בשיעור של 50% המותר על פי הוראות בנק ישראל. כתבי ההתחייבות הנ"ל דורגו על ידי חברת "מעלות - Standard & Poor's", (להלן: "חברת הדירוג") בדירוג "A+" (נמוך בדרגה אחת מדירוג המנפיק של הבנק) - בהתאם למתודולוגיה של חברת הדירוג הבינלאומית "Standard & Poor's".

לפרטים נוספים באשר להשלכות הנובעות מיישום כללי "באזל 3" החל מיום 1.1.2014 - ראה פרק 11א' (2) להלן.

6. מצב הנזילות ומדיניות גיוס המקורות

כללי

על רקע ההתמתנות שנרשמה במגמת האינפלציה בשנים 2013 - 2012 ובשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014, ולאור המשך ההאטה הכלכלית בחלק ממדינות "גוש היורו" (ראה גם פרק 10ב' (4) להלן) - והשלכותיה האפשריות על הפעילות הכלכלית המקומית, המשיך בנק ישראל ביישום המדיניות שנקטה על ידו החל משנת 2012, והפחית בתקופת הדוח את הריבית במכרז המוניטרי ב-0.25 נקודות האחוז לשיעור נמוך של 0.75% (31.12.2013 - 1.0%).

להלן נתונים לגבי האינדיקטורים הכלכליים שאיפיינו את הרבע הראשון של שנת 2014:

- יציבות בסביבת האינפלציה - בתקופת הדוח נרשמה ירידה בשיעור של 0.5% במדד המחירים לצרכן, המצביעה על ההתמתנות שחלה במגמת הביקושים במשק.

- התחזקות מרבית המטבעות הזרים ביחס לשקל - שהתבטאה בעליה בשיעור של עד כ-2.2%, שנרשמה בשער השקל לעומת המטבעות הזרים המרכזיים.
- ירידה בשיעור של 0.25 נקודות האחוז בריבית במרכז המוניטרי של בנק ישראל, הנגזרת מהמשך יישום המתווה המוניטרי שהונהג על ידי בנק ישראל עוד בשנת 2012. בתום הרבע הראשון של שנת 2014 הסתכם שיעור הריבית במרכז המוניטרי בשיעור של 0.75% (31.12.2013 - 1.0%).
- עליה בהיקף גיוס החוב באמצעות אגרות חוב על ידי ממשלת ישראל: בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 גייסה הממשלה מהציבור באמצעות אגרות חוב ממשלתיות סך של כ-5.1 מיליארד ש"ח, נטו, לעומת 3.4 מיליארד ש"ח, נטו, שגויסו על ידה בתקופה המקבילה אשתקד.
- ירידה קלה בציפיות האינפלציה של הציבור - שהסתכמו בתום הרבע הראשון של שנת 2014 בשיעור של 1.6%, לעומת כ-1.7% בתחילת השנה.

הבנק

מדיניות גיוס המקורות בבנק מכוונת ליצירת תשתית למקורות מימון יציבים ורווחיים לאורך זמן. מקור המימון העיקרי לפעילות הבנק הינו ציבור הלקוחות בסניפי הבנק השונים הפרוסים בכל רחבי הארץ וכוללים לקוחות מסחריים ועסקיים, מלכ"רים, לקוחות קמעונאיים ומשקי בית.

פקדונות - הבנק פועל להרחבת בסיס הלקוחות הבינוניים והקטנים - במטרה לייצור תשתית למקורות מימון יציבים, בין היתר באמצעות העמקת הפעילות עם חוסכים בהפקדות חודשיות, פעילות התורמת לקשר ארוך טווח עם הלקוח ולתזרים שוטף של הפקדות בתכניות חסכון.

יתרת פקדונות הציבור ליום 31.3.2014 הסתכמה ב-23,424 מיליון ש"ח, ומהווה ירידה בשיעור של כ-2.3% מתחילת השנה. מניתוח השינויים בפקדונות הציבור בחתך מגזרי הצמדה עולה, כי הקיטון נובע, בעיקר, מירידה בשיעור של 4.9% בפקדונות לזמן קצוב, במגזר השקלי הלא צמוד.

כתבי התחייבות נדחים - במסגרת המדיניות לגיוון תמהיל המקורות ולשיפור יחס הלימות ההון שלו, גייס הבנק בשנים קודמות כתבי התחייבות נדחים. היקף כתבי ההתחייבות הנדחים ליום 31.3.2014 מסתכם ב-787 מיליון ש"ח (31.12.2013 - 823 מיליון ש"ח).

כתבי ההתחייבות דורגו על ידי חברת "מעלות - S&P" (להלן: "חברת הדירוג"), בדירוג "A+", הנמוך בדרגה אחת מהדירוג שנקבע ליתר ההתחייבויות של הבנק ("AA-"). הפער בדירוג נגזר ממתודולוגיית הדירוג של חברת הדירוג הבינלאומית "S&P" (חברת האם של "מעלות - S&P"), לפיה יפחת דירוג כתבי ההתחייבות הנדחים בדרגה אחת מתחת לדירוג המנפיק.

דירוג כתבי ההתחייבות של הבנק, עודכן על ידי חברת הדירוג לאחרונה ביום 21.1.2014 - ואישר את הדירוג שנקבע בעבר לכתבי התחייבות אלו (באופק דירוג: "יציב"). לפרטים נוספים באשר לקריטריונים החדשים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014 (במסגרת יישום כללי "באזל 3"), לגבי ההכרה בכתבי התחייבות נדחים, כמרכיב הון פיקוחי ברובד ההון השני - ראה פרק 5 לעיל, ופרק 11א' (2) להלן.

היבט נוסף במדיניות גיוס המקורות, הינו ניהול סיכון הנזילות בבנק. במסגרת זו, ועל רקע התנודתיות הגבוהה שנרשמה בשוק ההון המקומי והשלכותיה האפשריות על המגזר הפיננסי (ראה פרק 2 לעיל) - מיישם הבנק מדיניות המכוונת לשמר יחסי נזילות גבוהים בבנק.

שיעור הנכסים הנזילים בבנק (מזומנים, פקדונות בבנקים לתקופה של עד שלושה חודשים וניירות ערך סחירים) מכלל הנכסים בבנק, הסתכם ליום 31.3.2014 בכ-30.7%, לעומת כ-32.6% ביום 31.12.2013. הבנק מודד באופן שוטף פרמטרים שונים המשמשים להערכת מדדי הנזילות השונים - בין היתר, באמצעות מודלים שפותחו בבנק.

גילוי על פקדונות - בעקבות שינויים שחלו בדרישות הגילוי על פקדונות בארה"ב ובאירופה, ובמטרה להרחיב את המידע שנכלל בדוחות הכספיים של התאגידים הבנקאיים לגבי מקורות פעילותם, פרסם בנק ישראל ביום 13 בינואר 2013, הוראה חדשה בנושא: "גילוי על פקדונות".

במסגרת ההוראה נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם נתונים כספיים לגבי היקף פקדונותיהם של שלושת קבוצות המפקידים הגדולות ביותר. להלן פירוט הנתונים הנדרשים:

31.12.2013	31.3.2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
838	864	קבוצה - א'
736	744	קבוצה - ב'
533	584	קבוצה - ג'
2,107	2,192	סך הכל

7. פעילות הבנק בשוק ההון

פעילות הבנק בניירות ערך

הבנק מבצע פעילות בניירות ערך עבור לקוחותיו וכן עבור עצמו לכיסוי התחייבויותיו בגין פקדונות הציבור ולשימושי הון פעיל. היקף תיק ניירות הערך שהחזיק הבנק ליום 31.3.2014 עבור עצמו ועבור לקוחותיו, הסתכם בכ-17.0 מיליארד ש"ח (31.12.2013 - כ-17.6 מיליארד ש"ח). היקף תיק ניירות הערך שמחזיק הבנק עבור לקוחותיו ליום 31.3.2014 הסתכם בכ-11.7 מיליארד ש"ח, המהווה גידול בשיעור של כ-2.0% לעומת יתרתו ביום 31.12.2013.

היקף העמלות מעסקי לקוחות בניירות ערך הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 בכ-6 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ניהול השקעות

הבנק מנהל תיקי השקעות ללקוחותיו באמצעות חברה כלולה: תפנית דיסקונט - ניהול תיקי השקעות בע"מ (להלן: "תפנית"), המוחזקת על ידי הבנק בשיעור של 31% מאמצעי ההון שלה.

היקף תיקי ההשקעות שנוהלו על ידי "תפנית" ביום 31.3.2014 - מסתכם בכ-5.2 מיליארד ש"ח, המהווה עליה בשיעור של כ-8.3% לעומת היקפם ביום 31.12.2013.

חלק ג' - תאור עסקי הבנק בחתך מגזרים ותחומי פעילות

8. מגזרי פעילות

א. כללי

על פי הכללים שנקבעו בהוראות בנק ישראל הוגדר "מגזר פעילות" כמרכיב בתאגיד הבנקאי שמתקיימים בו שלושה מאפיינים:

- המרכיב עוסק בפעילויות עסקיות אשר מהן הוא עשוי להפיק הכנסות ולשאת בהוצאות.
- תוצאות פעולותיו נבחנות באופן סדיר על ידי ההנהלה והדירקטוריון, לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים למגזר והערכת ביצועיו.
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

בהתאם למבנה הארגוני בבנק, סווגה הפעילות העסקית של הבנק לשישה מגזרי פעילות, כמפורט להלן:

• **מגזרים הנמצאים באחריות ה"חטיבה הקמעונאית":**

מגזר משקי בית - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות הפרטיים של הבנק, שסממני פעילותם אופייניים לאלו של משקי בית, לרבות אשראי בהיקף שאינו עולה על 300 אלפי ש"ח, ופקדונות בהיקף שאינו עולה על 500 אלפי ש"ח. כמו כן נכללה במגזר זה פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיר.

מגזר עסקים קטנים - במסגרת זו נכללים השירותים שמעניק הבנק בתחומי הבנקאות ושוק ההון ללקוחות עסקיים (יחידים ותאגידים), שהיקף האשראי שניתן להם אינו עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח.

מגזר בנקאות פרטית - במסגרת זו נכללים השירותים בתחומי הבנקאות ושוק ההון שמספק הבנק ללקוחותיו (יחידים ותאגידים), בעלי עושר פיננסי בינוני ומעלה (בדרך כלל לקוחות שהיקף חסכונותיהם והשקעותיהם עולה על 500 אלפי ש"ח), למעט פעילות מסוימת בתחום ניהול החשיפה לסיכונים, שעיקרה גיוס פקדונות מתאגידים (בעיקר גופים מוסדיים) (עד ליום 31.3.2013 נכללה הפעילות הנ"ל, במגזר זה).

• **מגזרים הנמצאים באחריות החטיבה ה"עסקית - מסחרית":**

מגזר בנקאות מסחרית - במסגרת זו נכללים שירותי בנקאות שמספק הבנק ללקוחותיו העסקיים בעלי היקף פעילות בינוני (יחידים ותאגידים), שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח, ואינם משתייכים למגזר הבנקאות העסקית.

מגזר בנקאות עסקית - במסגרת זו נכללים שירותי הבנקאות שמספק הבנק לתאגידים גדולים שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 40 מיליון ש"ח וחברות ציבוריות. כן כולל המגזר את פעילות הבנק בתחום הנדל"ן (קבלנות ביצוע ונדל"ן מניב), ללקוחות שהיקף האשראי שניתן להם עולה, בדרך כלל, על 7 מיליון ש"ח, והפעילות בתחום "ליווי הבניה" (לרבות מימון "קבוצות רכישה" שהיקף פעילותן עולה על 10 יחידות דיור).

בנוסף, כולל מגזר זה, גם פעילות מסוימת בתחום ניהול החשיפות לסיכונים, שעיקרה גיוס פקדונות מתאגידים (בעיקר גופים מוסדיים) (עד ליום 31.3.2013 נכללה פעילות זו במגזר: "בנקאות פרטית").

• **פעילות אחרת**

מגזר ניהול פיננסי - במסגרת זו נכללת הפעילות הפיננסית שאינה משויכת ללקוחות הבנק (כגון: פעילות בתיק ניירות הערך של הבנק).

• **סיווג מחדש**

(1) לאור הבהרות שנמסרו על ידי בנק ישראל במהלך שנת 2013, לפיהן, ראוי לדעת בנק ישראל, לקיים מתאם בין האשראי המדווח בענף משק "אנשים פרטיים" (שנכלל בסקירת ההנהלה), לבין האשראי המדווח במגזר "משקי בית" ובמגזר "בנקאות פרטית" - טייב הבנק בתקופת הדוח את בסיס הנתונים המשמש לדיווחים השונים בנושא מגזרי פעילות, במטרה להתאים את דיווחי האשראי (וההכנסות הנגזרות ממנו) בתחום זה, לדיווחים על התפלגות האשראי בחתך "ענפי משק". בעקבות טיוב בסיס הנתונים, כאמור, סווג מחדש בתקופת הדוח נתוני ההשוואה לשנת 2013 ולשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31.3.2013, על מנת להתאים את הנתונים שדווחו בתקופה המקבילה אשתקד, לנתונים הנגזרים מבסיס הנתונים המטויב, כאמור.

(2) פעילות הבנק בתחום ניהול הסיכונים, כוללת בין היתר, גיוס פקדונות מתאגידים (בעיקר גופים מוסדיים). עד ליום 31.3.2013 נכללה פעילות זו במגזר "בנקאות פרטית". בעקבות החלטת הבנק לכלול פעילות זו במגזר "בנקאות עסקית", סווג מחדש נתוני ההשוואה ליום 31.3.2013 ולשלושה חודשים שנסתיימו במועד זה על מנת לשקף את תוצאות הפעילות בשני מגזרים אלו, בהתאם להחלטה שנתקבלה, כאמור.

ב. ניתוח התוצאות הכספיות של מגזרי הפעילות

להלן תמצית הנתונים לגבי הרווח הנקי בבנק, בחתך מגזרי פעילות, לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2014		*2013	השינוי		
מתכונת ישנה ⁽¹⁾	השינוי בכללים ⁽²⁾	מתכונת חדשה ⁽³⁾	מתכונת ישנה ⁽¹⁾	מתכונת חדשה ⁽³⁾	מתכונת חדשה ⁽³⁾
13	(1)	12	-	13	12
27	(2)	25	13	14	12
8	(1)	7	4	4	3
8	(2)	6	7	1	(1)
-	-	-	-	-	-
1	-	1	29	(28)	(28)
57	(6)	51	53	4	(2)

* סווג מחדש בגין טיוב בסיס הנתונים והשינויים בהגדרת תכולתם מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

1. לפני יישום כללי "FAS-91".
2. השלכות יישום כללי "FAS-91".
3. לאחר יישום כללי "FAS-91".

(ו) מגזר משקי הבית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום העמלות, והשלכותיהן האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 33 לעיל.
- לפרטים נוספים באשר ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 421 בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעור הריבית", והשלכותיה האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה - ראה פרק 31 לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לטיטוט ההוראה החדשה של בנק ישראל בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי", והשלכותיה האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 10 ב' (10) להלן וביאור 1 ה' (3) בתמצית הדוחות הכספיים.
- לפרטים נוספים באשר להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 414, בנושא: "גילוי עלות השירותים בניירות ערך", והשלכותיה האפשריות על פעילות הבנק ועל התוצאות הכספיות במגזר זה, ראה פרק 32 לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה שיזמה הרשות לניירות ערך בנושא: "עידוד הפעילות בשוק ההון", והשלכותיהם האפשריות על עלות גיוס הפקדונות במגזר זה - ראה פרק 33 לעיל.

התפתחויות בשווקים של המגזר

למידע נוסף על פעילות הבנק בתחום "ההלוואות לדיור" בתקופת הדו"ח, ראה פרק 10 ב' (5) להלן.

שינויים טכנולוגיים מהותיים

פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיור, לרבות תהליכי העבודה והדיווחים הנגזרים מפעילות זו, מבוססים על מערכת מידע מקומית שנרכשה על ידי הבנק בעבר מספק חיצוני. לאור תהליכי ההסדרה ושינויי החקיקה התכופים המאפיינים תחום זה בשנים האחרונות - נדרש הבנק להשקיע משאבים רבים בעדכונה ותחזוקתה של מערכת מידע זו.

לפיכך, ולאור האסטרטגיה הנוהגת בבנק בתחום המחשוב, המבוססת על הטמעת מערכות מידע מרכזיות הנמצאות בשימוש החברה האם, והפחתת השימוש במערכות מקומיות, החליטה הנהלת הבנק בשלהי שנת 2012 להיערך לביצוע פרויקט, במסגרתו יוסבו תהליכי העבודה ובסיסי הנתונים בתחום ההלוואות לדיור, ממערכת המידע המקומית, למערכת המחשב המרכזית המשמשת את החברה האם בתחום זה.

ההיערכות המעשית לביצוע הפרויקט החלה במהלך שנת 2013 ומבוצעת על ידי צוותים משותפים לבנק (בהיבטים העסקיים) ולחברה האם (בהיבטי מערכות המידע).

עד לתום שנת 2013 נותחו הפערים בין תהליכי העבודה הקיימים בבנק, לבין התהליכים הנמצאים בתכולת מערכת המידע הייעודית ואופיינה השפעתם על מערכת המידע. בסיום שלב זה הוחל בהתאמת מערכת המידע לדרישות הבנק.

בתקופת הדוח הסתיימה עבודת ההתאמה והוחל בביצוע בדיקות קבלה למערכת החדשה, לרבות הקמת מספר מצומצם של הלוואות ניסיון.

הפרויקט צפוי להסתיים במחצית השנייה של שנת 2014, ועם יישומו תעמוד לרשות הבנק מערכת מידע מתקדמת המהווה חלק אינטגרלי ממערכת המחשב המרכזית המקנה לבנק כלים נוספים שיאפשרו גמישות רבה יותר בפיתוח תחום זה בעתיד.

(1) **מגזר משקי הבית** (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר "משקי הבית" לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014, וניתוח מרכיביו, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014					
מגזר "משקי בית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	הלוואות לדיר	בנקאות ופיננסים	
	54	-	22	32	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	(2)	-	(15)	13	- בין מגזרי
27.2	52	-	7	45	
-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
25.6	52	-	7	45	סך הכל הכנסות מימון
35.9	28	1	-	27	הכנסות מעמלות
28.5	80	1	7	72	סך ההכנסות
100.0	(14)	-	-	(14)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
35.4	75	4	9	62	הוצאות תפעוליות ואחרות
22.9	19	(3)	(2)	24	רווח (הפסד) לפני מיסים
21.2	7	(1)	(1)	9	הפרשה למיסים
23.5	12	(2)	(1)	15	רווח נקי (הפסד)
	11.9	*	*	25.7	תשואה להון (אחוזים)
19.7	5,475	9	2,836	2,630	יתרה ממוצעת של נכסים
30.1	5,326	-	2,818	2,508	יתרה ממוצעת של אשראי
23.9	5,578	-	-	5,578	יתרה ממוצעת של פקדונות
21.1	3,772	20	1,504	2,248	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
8.0	986	986	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	41	-	7	34	מרווח ריבית מפעילות באשראי:
	-	-	-	-	- לפני יישום כללי FAS-91
					- יישום כללי FAS-91
	41	-	7	34	סך הכל מרווח ריבית מפעילות באשראי
	11	-	-	11	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	52	-	7	45	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי

(1) מגזר משקי הבית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013*

מגזר "משקי בית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	
	44	-	23	21	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	5	-	(17)	22	- בין מגזרי
27.7	49	-	6	43	
-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
21.2	49	-	6	43	סך הכל הכנסות מימון
33.3	29	1	2	26	הכנסות מעמלות
24.5	78	1	8	69	סך ההכנסות
9.1	2	-	1	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
35.5	75	4	9	62	הוצאות תפעוליות ואחרות
1.2	1	(3)	(2)	6	רווח (הפסד) לפני מיסים
3.1	1	(1)	(1)	3	הפרשה למיסים
-	-	(2)	(1)	3	רווח נקי (הפסד)
	-	**	**	6.0	תשואה להון (אחוזים)
18.3	4,886	9	2,554	2,323	יתרה ממוצעת של נכסים
28.6	4,728	-	2,536	2,192	יתרה ממוצעת של אשראי
24.2	5,487	-	-	5,487	יתרה ממוצעת של פקדונות
18.1	3,114	20	1,224	1,870	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
5.7	726	726	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	36	-	6	30	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	13	-	-	13	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	49	-	6	43	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "משקי בית" הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של 80 מיליון ש"ח, לעומת 78 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 2.6%. העליה בהכנסות נובעת בעיקר מגידול בסך של 3 מיליון ש"ח בהכנסות המימון, נטו, עקב עליה בסך של 5 מיליון ש"ח במרווחי הריבית בתחום האשראי.

בסיכום הרבע הראשון של שנת 2014 נרשם במגזר זה רווח בסך של 12 מיליון ש"ח, לעומת רווח זניח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד. העליה ברווח הנקי נובעת מהגידול בהכנסות, כאמור, ומירידה בסך של 16 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* סווג מחדש בגין טיוב בסיס הנתונים ובגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.
 ** לא רלוונטי.

(2) מגזר עסקים קטנים

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לטיוטת ההוראה החדשה של בנק ישראל בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי", והשלכותיה האפשריות על רווחיות הבנק במגזר זה - ראה פרק 10 ב'10) להלן, וביאור 1ה'3) בתמצית הדוחות הכספיים.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה שיזמה הרשות לניירות ערך בנושא: "עידוד הפעילות בשוק ההון", והשלכותיהם האפשריות על עלות גיוס הפקדונות במגזר זה - ראה פרק 3' לחל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה המוצעים על ידי בנק ישראל: בתחום העמלות הבנקאיות והשלכותיהם האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3' לחל.
- לפרטים נוספים באשר ליישום הראות ניהול בנקאי תקין מס' 421 בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעור הריבית" והשלכותיה האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה - ראה פרק 3' לחל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר "עסקים קטנים" לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014 וניתוח מרכיביו, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014					
מגזר "עסקים קטנים"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
	91	-	4	87	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים - בין מגזרי
	(7)	-	(2)	(5)	
44.0	84	-	2	82	
-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
41.4	84	-	2	82	סך הכל הכנסות מימון
37.2	29	1	-	28	הכנסות מעמלות
40.2	113	1	2	110	סך ההכנסות
64.3	(9)	-	(1)	(8)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
38.2	81	2	1	78	הוצאות תפעוליות ואחרות
49.4	41	(1)	2	40	רווח (הפסד) לפני מיסים
48.5	16	-	1	15	הפרשה למיסים
49.0	25	(1)	1	25	רווח נקי (הפסד)
	22.1	*	9.9	23.8	תשואה להון (אחוזים)
21.1	5,861	4	429	5,428	יתרה ממוצעת של נכסים
32.2	5,701	-	427	5,274	יתרה ממוצעת של אשראי
14.8	3,471	-	-	3,471	יתרה ממוצעת של פקדונות
25.4	4,539	10	375	4,154	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
4.1	507	507	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
					מרווח מריבית מפעילות באשראי
	70	-	2	68	- לפני יישום כללי FAS-91
	8	-	-	8	- יישום כללי FAS-91
	78	-	2	76	סך הכל מרווח ריבית מפעילות באשראי
	6	-	-	6	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	84	-	2	82	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלבנטי

(2) מגזר עסקים קטנים (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013*

מגזר "עסקים קטנים"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
	90	-	5	85	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	(13)	-	(3)	(10)	- בין מגזרי
43.5	77	-	2	75	
-	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
33.3	77	-	2	75	סך הכל הכנסות מימון
43.7	38	1	-	37	הכנסות מעמלות
36.2	115	1	2	112	סך ההכנסות
63.6	14	-	-	14	הוצאות בגין הפסדי אשראי
37.9	80	2	1	77	הוצאות תפעוליות ואחרות
24.7	21	(1)	1	21	רווח (הפסד) לפני מיסים
25.0	8	-	-	8	הפרשה למיסים
24.5	13	(1)	1	13	רווח נקי (הפסד)
	11.1	**	8.0	12.4	תשואה להון (אחוזים)
20.2	5,411	4	420	4,987	יתרה ממוצעת של נכסים
31.7	5,244	-	418	4,826	יתרה ממוצעת של אשראי
15.1	3,423	-	-	3,423	יתרה ממוצעת של פקדונות
25.4	4,370	7	364	3,999	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2.4	301	301	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	69	-	2	67	מרווח מריבית מפעילות באשראי
	8	-	-	8	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	77	-	2	75	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "עסקים קטנים" הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של 113 מיליון ש"ח, לעומת 115 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 1.7% (מזה 4 מיליון ש"ח בגין יישום כללי "FAS-91"). מחד, נרשם גידול בשיעור של 9.1% בהכנסות מריבית (מזה 8 מיליון ש"ח בגין יישום כללי "FAS-91"), שקוזז על ידי ירידה בשיעור של 23.7% בהכנסות מעמלות (מזה 12 מיליון ש"ח בגין יישום כללי "FAS-91").

בסיכום הרבע הראשון של שנת 2014 נרשם במגזר זה רווח בסך 25 מיליון ש"ח, לעומת 13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - המהווה עליה בשיעור של 92.3%. הגידול ברווח הנקי נובע מירידה בסך של 23 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי, וקוזז בקיטון בסך של 4 מיליון ש"ח בגין יישום כללי "FAS-91".

* סווג מחדש - בגין טיוב בסיס הנתונים ובגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

** לא רלוונטי.

(3) מגזר הבנקאות המסחרית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לטיטוט ההוראה החדשה של בנק ישראל בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" והשלכותיה האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 10 ב'10) להלן, וביאור 1 ה'3) בתמצית הדוחות הכספיים.
- לפרטים נוספים באשר ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 421, בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעור הריבית" והשלכותיה האפשריות על פעילות בנק במגזר זה - ראה פרק 3 ו'1, לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות המסחרית" בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014, וניתוח מרכיביו בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד: (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014					
מגזר "בנקאות מסחרית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחריות	בנקאות ופיננסים	
	21	-	1	20	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים - בין מגזרי
	(3)	-	-	(3)	
9.4	18	-	1	17	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	-	
8.9	18	-	1	17	סך הכל הכנסות מימון הכנסות מעמלות
6.4	5	-	-	5	
8.2	23	-	1	22	סך ההכנסות
7.1	(1)	-	-	(1)	
6.1	13	-	1	12	הכנסות בגין הפסדי אשראי הוצאות תפעוליות ואחרות
13.3	11	-	-	11	
12.1	4	-	-	4	רווח לפני מיסים הפרשה למיסים
13.7	7	-	-	7	
	11.3	-	3.0	11.9	רווח נקי
					תשואה להון (אחוזים)
8.5	2,349	1	150	2,198	יתרה ממוצעת של נכסים
13.1	2,324	-	149	2,175	
6.0	1,406	-	-	1,406	יתרה ממוצעת של אשראי
13.1	2,336	3	156	2,177	
5.1	630	630	-	-	יתרה ממוצעת של פקדונות
					יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
					יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
					מרווח ריבית מפעילות באשראי
	15	-	1	14	- לפני יישום כללי FAS-91 - יישום כללי FAS-91
	1	-	-	1	
	16	-	1	15	סך הכל מרווח ריבית מפעילות באשראי
	2	-	-	2	
	18	-	1	17	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
					סה"כ הכנסות ריבית

(3) מגזר הבנקאות המסחרית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013*

מגזר "בנקאות מסחרית"					
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	משכנתאות מסחרית	בנקאות ופיננסים	
	19	-	2	17	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
	(5)	-	(1)	(4)	- בין מגזרי
7.9	14	-	1	13	
	-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
6.1	14	-	1	13	סך הכל הכנסות מימון
5.7	5	-	-	5	הכנסות מעמלות
6.0	19	-	1	18	סך ההכנסות
-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
6.2	13	-	1	12	הוצאות תפעוליות ואחרות
7.1	6	-	-	6	רווח לפני מיסים
6.3	2	-	-	2	הפרשה למיסים
7.5	4	-	-	4	רווח נקי
	7.7	-	-	8.0	תשואה להון (אחוזים)
7.7	2,054	1	172	1,881	יתרה ממוצעת של נכסים
12.2	2,027	-	170	1,857	יתרה ממוצעת של אשראי
5.3	1,212	-	-	1,212	יתרה ממוצעת של פקדונות
12.0	2,056	2	180	1,874	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
6.9	877	877	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
					מרכיבי הכנסות הריבית:
	13	-	1	12	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	1	-	-	1	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
	14	-	1	13	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות מסחרית" הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של 23 מיליון ש"ח, לעומת 19 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 21.1%. העליה בהכנסות נובעת מגידול בשיעור של 28.6% בהכנסות המימון, הן בגין יישום "כללי FAS-91" (בסך 1 מיליון ש"ח) והן עקב עליה בהכנסות מריבית בתחום האשראי.

בסיכום הרבע הראשון של שנת 2014, נרשם במגזר זה רווח בסך 7 מיליון ש"ח, לעומת 4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 75.0%. הגידול ברווח הנקי, נובע מהגידול בהכנסות המימון, כאמור ומירידה בסך של 1 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* סווג מחדש בגין טיוב בסיס הנתונים ובגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות, ראה סעיף א' לעיל וביאור ד' בתמצית הדוחות הכספיים.

(4) מגזר הבנקאות העסקית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר לטיטוט ההוראה החדשה של בנק ישראל בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" והשלכותיה האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 10 ב'10(1) להלן וביאור 1ה'3(3) בתמצית הדוחות הכספיים.
- לפרטים נוספים באשר ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 421, בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעור הריבית", והשלכותיה האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה - ראה פרק 3 ו'1, לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות העסקית" בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 וניתוח מרכיביו - בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014				
מגזר "בנקאות עסקית"				
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	נדל"ן	בנקאות ופיננסים
	28	-	18	10
	2	-	(5)	7
15.7	30	-	13	17
8.3	1	-	-	1
15.3	31	-	13	18
9.0	7	1	4	2
13.5	38	1	17	20
-	10	-	-	10
8.5	18	1	7	10
12.0	10	-	10	-
12.1	4	-	4	-
11.8	6	-	6	-
	3.8	-	8.1	-
15.5	4,317	2	1,800	2,515
24.1	4,281	-	1,785	2,496
21.0	4,904	-	518	4,386
31.6	5,635	5	2,884	2,746
45.2	5,596	5,596	-	-
מרכיבי הכנסות הריבית:				
מרווח ריבית מפעילות באשראי				
	26	-	11	15
	2	-	1	1
	28	-	12	16
	2	-	1	1
	30	-	13	17
הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים				
- בין מגזרי				
הכנסות מימון שאינן מריבית				
סך הכל הכנסות מימון				
הכנסות מעמלות				
סך ההכנסות				
הוצאות בגין הפסדי אשראי				
הוצאות תפעוליות ואחרות				
רווח לפני מיסים				
הפרשה למיסים				
רווח נקי				
תשואה להון (אחוזים)				
יתרה ממוצעת של נכסים				
יתרה ממוצעת של אשראי				
יתרה ממוצעת של פקדונות				
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון				
יתרה ממוצעת של ניירות ערך				
מרווח ריבית מפעילות באשראי				
- לפני יישום כללי FAS-91				
- יישום כללי FAS-91				
סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי				
מרווח ריבית מפעילות בפקדונות				
סה"כ הכנסות ריבית				

(4) מגזר הבנקאות העסקית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך) (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013*

מגזר "בנקאות עסקית"					
החלק מכלל	בנקאות	נדל"ן	שוק ההון	סך הכל	הבנק (%)
ופיננסים					
7	19	-	26		
8	(7)	-	1		
15	12	-	27	15.3	
1	-	-	1	1.9	
16	12	-	28	12.1	
2	5	1	8	9.2	
18	17	1	36	11.3	
10	(4)	-	6	27.3	
10	7	1	18	8.5	
(2)	14	-	12	14.1	
(1)	6	-	5	15.6	
(1)	8	-	7	13.2	
**	11.0	-	4.8		
2,727	1,766	2	4,495	16.8	
2,706	1,752	-	4,458	27.0	
4,184	424	-	4,608	20.3	
2,770	2,996	5	5,771	33.6	
-	-	6,911	6,911	54.6	
14	11	-	25		
1	1	-	2		
15	12	-	27		

הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
- בין מגזרי

הכנסות מימון שאינן מריבית

סך הכל הכנסות מימון
הכנסות מעמלות

סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) לפני מיסים
הפרשה למיסים

רווח נקי (הפסד)

תשואה להון (אחוזים)

יתרה ממוצעת של נכסים
יתרה ממוצעת של אשראי
יתרה ממוצעת של פקדונות
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרה ממוצעת של ניירות ערך

מרכיבי הכנסות הריבית:

מרווח ריבית מפעילות באשראי
מרווח ריבית מפעילות בפקדונות

סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות עסקית" הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של 38 מיליון ש"ח, לעומת 36 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - עליה בשיעור של 5.6%. העליה בהכנסות נובעת מגידול בשיעור של 11.1% בהכנסות הריבית (מזה-כ-2 מיליון ש"ח בגין יישום כללי "FAS-91").

בסיכום הרבע הראשון של שנת 2014, נרשם במגזר זה רווח בסך של 6 מיליון ש"ח, לעומת 7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - ירידה בשיעור של 14.3%. הקיטון שנרשם ברווח הנקי, על אף הגידול בהכנסות, נובע מעליה בסך של 4 מיליון ש"ח בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

* סווג מחדש בגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות, ראה סעיף א' לעיל וביאור ד1 בתמצית הדוחות הכספיים.
** לא רלוונטי.

(5) מגזר הבנקאות הפרטית

מגבלות חקיקה תקינה ופיקוח החלות על המגזר

- לפרטים נוספים באשר ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 421 בנושא: "הפחתה או תוספת בשיעור הריבית", והשלכותיה האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה, ראה פרק 3' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה שיזמה הרשות לניירות ערך בנושא: "עידוד הפעילות בשוק ההון", והשלכותיהם האפשריות על עלות גיוס הפקדונות במגזר זה - ראה פרק 3' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר לשינויי החקיקה בתחום העמלות הבנקאיות, והשלכותיהם האפשריות על התוצאות הכספיות של הבנק במגזר זה - ראה פרק 3' לעיל.
- לפרטים נוספים באשר להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 414 בנושא: "גילוי עלות השירותים בניירות ערך", והשלכותיה האפשריות על פעילות הבנק במגזר זה, ראה פרק 3' לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות של מגזר ה"בנקאות הפרטית" בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014, וניתוח מרכיביו - בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014				
מגזר "בנקאות פרטית"				
החלק מכלל הבנק (%)	סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
	(20)	-	(20)	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	30	-	30	- בין מגזרי
5.2	10	-	10	הכנסות מימון שאינן מריבית
-	-	-	-	סך כל הכנסות המימון
4.9	10	-	10	הכנסות מעמלות
11.5	9	4	5	סך ההכנסות
6.8	19	4	15	הוצאות בגין הפסדי אשראי
-	-	-	-	הוצאות תפעוליות ואחרות
8.5	18	6	12	רווח (הפסד) לפני מיסים
1.2	1	(2)	3	הפרשה למיסים
3.0	1	(1)	2	רווח נקי (הפסד)
-	-	(1)	1	תשואה להון (אחוזים)
	-	*	*	יתרה ממוצעת של נכסים
0.4	116	12	104	יתרה ממוצעת של אשראי
0.5	81	-	81	יתרה ממוצעת של פקדונות
34.3	8,033	-	8,033	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
1.2	215	38	177	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
37.6	4,648	4,648	-	מרכיבי הכנסות הריבית:
				מרווח ריבית מפעילות באשראי
	1	-	1	- לפני יישום "כללי FAS-91"
	-	-	-	- יישום כללי "FAS-91"
	1	-	1	סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי
	9	-	9	מרווח מפעילות בפקדונות
	10	-	10	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלבנטי

(5) מגזר הבנקאות הפרטית (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013*

מגזר "בנקאות פרטית"				
החלק מכלל הבנק	סך הכל	שוק ההון	בנקאות ופיננסים	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
	(31)	-	(31)	הכנסות ריבית נטו - מחיצוניים
	42	-	42	- בין מגזרי
6.2	11	-	11	
-	-	-	-	הכנסות מימון שאינן מריבית
4.8	11	-	11	סך כל הכנסות המימון
8.0	7	3	4	הכנסות מעמלות
5.7	18	3	15	סך ההכנסות
-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
8.5	18	6	12	הוצאות תפעוליות ואחרות
-	-	(3)	3	רווח (הפסד) לפני מיסים
-	-	(1)	1	הפרשה למיסים
-	-	(2)	2	רווח נקי (הפסד)
	-	**	**	תשואה להון (אחוזים)
0.4	116	13	103	יתרה ממוצעת של נכסים
0.5	*78	-	78	יתרה ממוצעת של אשראי
35.1	7,985	-	7,985	יתרה ממוצעת של פקדונות
1.2	197	32	165	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
30.4	3,851	3,851	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
				מרכיבי הכנסות הריבית:
	1	-	1	מרווח ריבית מפעילות באשראי
	10	-	10	מרווח מפעילות בפקדונות
	11	-	11	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות במגזר "בנקאות פרטית" הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2014 בסך של 19 מיליון ש"ח, לעומת 18 * מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - המהווה עליה בשיעור של 5.6%. העליה בהכנסות נובעת מגידול בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות.

בסיכום הרבע הראשון של שנת 2014, נרשם במגזר זה רווח זניח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

* סווג מחדש בגין טיוב בסיס הנתונים ובגין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי פעילות - ראה סעיף א' לעיל, וביאור 1' בתמצית הדוחות הכספיים.

** לא רלוונטי

(6) מגזר "ניהול פיננסי"

הרווח במגזר ניהול פיננסי הסתכם ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של 1 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך 29 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח הנקי נובעת, בעיקר, מקיטון בסך של 2 מיליון ש"ח בהכנסות הריבית, ומקיטון בסך 42 מיליון ש"ח בהכנסות המימון שאינן מריבית. הקיטון בהכנסות מריבית נובע בעיקר מהירידה שנרשמה בשיעור הריבית במכרז המוניטרי.

הקיטון בהכנסות המימון שאינן מריבית נובע, בעיקר, מהגורמים הבאים:

- ירידה בסך של 20 מיליון ש"ח ברווחים שמומשו ושטרם מומשו מניירות ערך (מזה כ-8 מיליון ש"ח בגין הכנסה ממימוש חברה מוחזקת שנרשמה בתקופה מקבילה אשתקד).
- ירידה בסך של 28 מיליון ש"ח ברווחים מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים.

ג. פעילות במוצרים

המידע הכלול בפרק זה מפרט את תוצאות הפעילות של הבנק כחתך מוצרים מסוימים ומהווה מידע משלים - לתוצאות הפעילות כחתך מגזרי פעילות. המידע המפורט להלן מתייחס לפעילות ב"שוק ההון" וב"משכנתאות".

(1) פעילות בשוק ההון

לפרטים נוספים באשר לפעילות הבנק ב"שוק ההון" - ראה פרק 7 לעיל.

תמצית התוצאות הכספיות (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014					
"שוק ההון"					
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	בנקאות פרטית	סך הכל
הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים	-	-	-	-	-
- בין מגזרי	-	-	-	-	-
הכנסות מימון שאינן מריבית	-	-	-	-	-
סך הכל הכנסות מימון	-	-	-	-	-
הכנסות מעמלות	1	1	-	4	7
סך ההכנסות	1	1	-	4	7
הוצאות בגין הפסדי אשראי	-	-	-	-	-
הוצאות תפעוליות ואחרות	4	2	-	6	13
הפסד לפני מיסים	(3)	(1)	-	(2)	(6)
הפרשה למיסים	(1)	-	-	(1)	(2)
הפסד לאחר מיסים	(2)	(1)	-	(1)	(4)
תשואה להון (אחוזים)	*	*	*	*	*
יתרה ממוצעת של נכסים	9	4	1	2	12
יתרה ממוצעת של פקדונות	-	-	-	-	-
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון	20	10	3	5	38
יתרה ממוצעת של ניירות ערך	986	507	630	5,596	4,648
מרכיבי הכנסות הריבית:					
מרווח ריבית מפעילות באשראי	-	-	-	-	-
מרווח ריבית מפעילות בפקדונות	-	-	-	-	-
סה"כ הכנסות ריבית	-	-	-	-	-

* לא רלוונטי

(ו) פעילות בשוק ההון (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013

"שוק ההון"						
משקי בית	עסקים	בנקאות מסחרית	בנקאות עסקית	בנקאות פרטית	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	-	-	-	-	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
-	-	-	-	-	-	- בין מגזרי
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
-	-	-	-	-	-	סך הכל הכנסות מימון
1	1	-	1	3	6	הכנסות מעמלות
1	1	-	1	3	6	סך ההכנסות
-	-	-	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
4	2	-	1	6	13	הוצאות תפעוליות ואחרות
(3)	(1)	-	-	(3)	(7)	הפסד לפני מיסים
(1)	-	-	-	(1)	(2)	הפרשה למיסים
(2)	(1)	-	-	(2)	(5)	הפסד לאחר מיסים
*	*	*	*	*	*	תשואה להון (אחוזים)
9	4	1	2	13	29	יתרה ממוצעת של נכסים
-	-	-	-	-	-	יתרה ממוצעת של פקדונות
20	7	2	5	32	66	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
726	301	877	6,911	3,851	12,666	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
מרכיבי הכנסות הריבית:						
-	-	-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
-	-	-	-	-	-	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי.

(2) פעילות במשכנתאות

פעילות הבנק כוללת מתן "הלוואות לדיור" (ללקוחות הפרטיים) ו"משכנתאות מסחריות" (ללקוחות העסקיים הקטנים וללקוחות המסחריים).

שינויים טכנולוגיים מהותיים

לפרטים נוספים באשר לפרויקט בתחום המיחשוב שהושק בתקופת הדוח, במסגרתו מוסבת מערכת המידע המקומית בתחום ההלוואות לדיור, למערכת המחשב המרכזית של החברה האם - ראה סעיף ב' (1), לעיל.

פעילות הבנק בתחום: "הלוואות לדיור"

להלן מידע לגבי פעילות הבנק בתחום ההלוואות לדיור, לרבות פרטים לגבי מאפייני תיק זה:

- התפלגות תיק ההלוואות לדיור (לרבות הלוואות "בבטחון דירת מגורים") של הבנק בחתך מאפיינים עיקריים:

- התפלגות בחתך בסיסי הצמדה:

31.12.2013		31.3.2014		מגזר הצמדה
אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	
46.3	1,320	46.8	1,332	לא צמוד
44.6	1,269	44.2	1,259	צמוד למדד
9.1	259	9.0	259	מט"ח וצמוד מט"ח
100.0	2,848	100.0	2,850	סך הכל

- התפלגות בחתך מדרגות אשראי:

31.12.2013		31.3.2014		מדרגות אשראי (אלפי ש"ח)	
אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מ	עד
82.1	2,339	82.7	2,355	600	-
10.7	306	10.5	300	1,200	600
6.4	181	6.2	177	4,000	1,200
0.8	22	0.6	18	-	4,000
100.0	2,848	100.0	2,850	סך הכל	

- התפלגות בחתך מאפייני איכות תיק האשראי:

31.12.2013		31.3.2014		שיעור השינוי
אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	
0.1	2,848	2,850	18	יתרת חוב רשומה
20.0	15	14	45	סכום בפיגור
-	14	1.6	1.6	הפרשה להפסדי אשראי
(13.5)	52	1.6	1.6	יתרת חובות בעייתיים
(11.1)	1.8	1.6	1.6	שיעור החוב הבעייתי (%)

(2) פעילות במשכנתאות (המשך)

פעילות הבנק בתחום: "הלוואות לדיור" (המשך)

- התפלגות ההלוואות לדיור (לא כולל הלוואות ב"כטחון דירת מגורים" בלבד) שניתנו ברבע הראשון של 2014, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד - בחתך מאפיינים עיקריים:

- התפלגות הביצועים בחתך מדרגות אשראי

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2013		2014		מדרגות אשראי (אלפי ש"ח)	
מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים		
				מ	עד
17.1	29	14.6	14	-	800
24.3	41	24.0	23	800	1,200
49.1	83	44.8	43	1,200	3,000
9.5	16	16.6	16	3,000	-
100.0	169	100.0	96	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך שיעור המימון (LTV)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2013		2014		שיעור המימון (LTV) (%)	
מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים		
				מ	עד
36.0	61	33.3	32	-	45
37.9	64	48.9	47	45	60
26.1	44	17.8	17	60	-
100.0	169	100.0	96	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך כושר החזר הלוואה

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2013		2014		שיעור ההחזר מההכנסה (%)	
מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים		
				מ	עד
72.8	123	76.0	73	-	30
15.4	26	10.5	10	30	40
2.9	5	1.0	1	40	60
1.2	2	1.0	1	60	-
7.7	13	11.5	11	הלוואות נדחות ("בולט")	
100.0	169	100.0	96	סך הכל	

- התפלגות הביצועים בחתך תקופות לפירעון

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס					
2013		2014		תקופת הפרעון (שנים)	
מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	אחוזים		
				מ	עד
42.0	71	62.5	60	-	20
58.0	98	37.5	36	20	25
-	-	-	-	25	-
100.0	169	100.0	96	סך הכל	

(2) פעילות במשכנתאות (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות

להלן תמצית התוצאות הכספיות בתחום ה"משכנתאות" לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014, בחתך מגזרי פעילות, וניתוח מרכיבית, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014				
"משכנתאות"				
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מסחרית	מיליוני ש"ח	
22	4	1	27	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(15)	(2)	-	(17)	- בין מגזרי
7	2	1	10	
-	-	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
7	2	1	10	סך הכל הכנסות מימון
-	-	-	-	הכנסות מעמלות
7	2	1	10	סך ההכנסות
-	(1)	-	(1)	הכנסות בגין הפסדי אשראי
9	1	1	11	הוצאות תפעוליות ואחרות
(2)	2	-	-	רווח (הפסד) לפני מיסים
(1)	1	-	-	הפרשה למיסים
(1)	1	-	-	רווח נקי (הפסד)
*	9.9	-	-	תשואה להון (אחוזים)
2,836	429	150	3,415	יתרה ממוצעת של נכסים
2,818	427	149	3,394	יתרה ממוצעת של אשראי
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של פקדונות
1,504	375	156	2,035	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
מרכיבי הכנסות הריבית:				
מרווח ריבית מפעילות באשראי				
7	2	1	10	- לפני יישום "כללי FAS-91"
-	-	-	-	- יישום "כללי FAS-91"
7	2	1	10	סה"כ מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
7	2	1	10	סה"כ הכנסות ריבית

* לא רלוונטי

(2) פעילות במשכנתאות (המשך)

תמצית התוצאות הכספיות (המשך)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013*

"משכנתאות"				
משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מסחרית	מיליוני ש"ח	
23	5	2	30	הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
(17)	(3)	(1)	(21)	- בין מגזרי
6	2	1	9	
-	-	-	-	הכנסות מימון שלא מריבית
6	2	1	9	סך הכל הכנסות מימון
2	-	-	2	הכנסות מעמלות
8	2	1	11	סך ההכנסות
1	-	-	1	הוצאות בגין הפסדי אשראי
9	1	1	11	הוצאות תפעוליות ואחרות
(2)	1	-	(1)	רווח (הפסד) לפני מיסים
(1)	-	-	(1)	הפרשה למיסים
(1)	1	-	-	רווח נקי (הפסד)
**	8.0	-	-	תשואה להון (אחוזים)
2,554	420	172	3,146	יתרה ממוצעת של נכסים
2,536	418	170	3,124	יתרה ממוצעת של אשראי
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של התחייבויות
1,224	364	180	1,768	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
-	-	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות ערך
				מרכיבי הכנסות הריבית:
6	2	1	9	מרווח ריבית מפעילות באשראי
-	-	-	-	מרווח ריבית מפעילות בפקדונות
6	2	1	9	סה"כ הכנסות ריבית

ההכנסות מהפעילות בתחום המשכנתאות הסתכמו ברבע הראשון של שנת 2014 בסך של 10 מיליון ש"ח, לעומת 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בסיכום הרבע הראשון של שנת 2014, רשם הבנק רווח זניח מהפעילות בתחום זה בדומה לאשתקד.

* סווג מחדש בגין שינוי בסיס הנתונים - ראה סעיף א' לעיל וכיאר ד' בתמצית הדוחות הכספיים.
 ** לא רלוונטי.

9. חברות מוחזקות

תפנית דיסקונט - ניהול תיקי השקעות בע"מ

הבנק מחזיק ב-31% מאמצעי ההון של חברת תפנית דיסקונט - ניהול תיקי השקעות בע"מ (להלן: "תפנית"), מכח הסכם למיזוג סטטוטורי שנערך בין תפנית לבין חברה בת לשעבר של הבנק ונכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2012. לאור האמור לעיל, פעילות הבנק בתחום ניהול תיקי השקעות מבוצעת, החל מיום 1 בינואר 2012, באמצעות "תפנית".

סך כל המאזן של תפנית ליום 31.3.2014 מסתכם בסך של כ-37 מיליון ש"ח והונה העצמי מסתכם בסך של 32 מיליון ש"ח (31.12.2013 - 37 מיליון ש"ח, ו-31 מיליון ש"ח, בהתאמה).

חלק הבנק ברווחי חברת "תפנית" ברבע הראשון של שנת 2014 הסתכם בכ-1 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך 0.1 מיליון ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מוחזקות אחרות

השפעתן של יתר החברות המוחזקות של הבנק: ב.מ.ד. חיתומים ויזום השקעות בע"מ, מרביט סוכנות לביטוח (1996) בע"מ, מרכנתיל נכסים בע"מ וגולדן גייט ברידג' פאנד - אינה מהותית ביחס לפעילות הבנקאית בקבוצה.

חלק ד' - חשיפה לסיכונים - ניהול ומדידה

10. החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

א. כללי

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים - כרוכה בנטילת וניהול סיכונים שהעיקריים שבהם הם: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות וסיכונים תפעוליים. תהליך ניהול הסיכונים כולל: הגדרת הסיכונים, קביעת האסטרטגיה, המדיניות, והמסגרת לניהול סיכונים, לרבות קביעת מגבלות לחשיפה לסוגי הסיכונים השונים.

לפרטים נוספים באשר לאסטרטגיית הסיכון, המדיניות לניהול סיכונים, הממשל התאגידי, הכלים, המערכות והשיטות לניהול סיכונים - ראה פרק 12 א' בדוח לשנת 2013.

ב. סיכונים אשראי

סיכון האשראי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהאפשרות שהצד הנגדי לעסקה לא יעמוד בהתחייבויותיו (באופן חלקי או מלא). ככלל, הבנק רואה את עצמו כ"בנק אוניברסלי" המשרת את כל מגזרי הפעילות בתחום מתן האשראי - לרבות: עסקי, מסחרי וקמעונאי. עם זאת, לאור הנסיון וההתמחות שצבר הבנק במהלך השנים, הושם דגש בשנים האחרונות על התמקדות הבנק בפלחי לקוחות המשתייכים למגזר הקמעונאי (משקי בית, שכירים, עסקים קטנים), ולמגזר המסחרי.

מדיניות הטיפול בסיכונים האשראי בבנק נועדה להביא, בין היתר, לשיפור באיכות תיק האשראי וגידור הסיכונים הגלומים בו. מדיניות האשראי כוללת קווים מנחים ומגבלות לגבי היבטים שונים של תהליכי חיתום וניהול תיק האשראי.

לפרטים נוספים באשר לאסטרטגיה המדינית, התהליכים, המכנה האירגוני, המתודולוגיה, השיטות ומערכות הדיווח והמדידה הכרוכים בניהול סיכון האשראי ובדיווח על חובות בעייתיים וההפרשות להפסדי אשראי - ראה פרק 12 ב' בדוח לשנת 2013.

בפרק זה נכלל מידע כמותי לגבי היבטים שונים הגלומים בניהול סיכון האשראי, כדלקמן:

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי -

(א) להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי ברוטו לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

31.12.2013 ⁽⁶⁾		31.3.2013 ⁽⁶⁾		31.3.2014 ⁽⁶⁾		
יתרות לסוף ממוצעות ⁽¹⁾	יתרות לשנה ממוצעות ⁽¹⁾	יתרות לסוף ממוצעות ⁽¹⁾	יתרות לתקופה ממוצעות ⁽¹⁾	יתרות לסוף ממוצעות ⁽¹⁾	יתרות לתקופה ממוצעות ⁽¹⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
20,718	21,530	20,712	21,115	21,680	21,830	הלוואות ⁽⁵⁾
6,066	6,120	5,576	5,710	5,711	5,303	אגרות חוב
76	51	80	82	55	58	נגזרים O.T.C. ⁽²⁾
5,359	5,194	5,381	5,349	5,237	5,281	סיכון אשראי אחר ⁽³⁾
1,084	1,100	1,069	1,090	1,088	1,075	אחרים ⁽⁴⁾
33,303	33,995	32,818	33,346	33,771	33,547	סך הכל סיכון אשראי

- הממוצע חושב על פי היתרות בסופי רבעון.
- סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).
- כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
- כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
- לרבות פקדונות בבנקים.
- יתרות סיכון אשראי והיתרות הממוצעות לאותו תאריך מוצגות על בסיס "יתרות החוב הרשומות" של האשראי כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא "חובות בעייתיים".

(ב) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי לציבור בחתך אזור גיאוגרפי.

פרטים נוספים לגבי התפלגות האשראי בחתך איזור גיאוגרפי, נכללים בתוספת ד' בסקירת ההנהלה.

(ג) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי בחתך הצד הנגדי לאשראי.

31.3.2014						
הלוואות ⁽⁴⁾	אגרות חוב	נגזרים ⁽¹⁾	סיכון אשראי אחר ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾	סך הכל	סוג הישות
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
2,667	4,291	-	1	-	6,959	ריבונות
180	281	10	26	-	497	סקטור ציבורי
829	597	17	23	-	1,466	תאגידים בנקאיים
7,338	134	23	3,436	-	10,931	תאגידים
954	-	-	-	-	954	בבטחון נדל"ן מסחרי
2,782	-	1	817	-	3,600	קמעונאיות ליחידים
4,362	-	-	777	-	5,139	עסקים קטנים
2,718	-	7	201	-	2,926	הלוואות לדיור
-	-	-	-	1,075	1,075	נכסים אחרים
21,830	5,303	58	5,281	1,075	33,547	סך הכל סיכון האשראי

- סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).
- כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
- כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
- יתרות הלוואות מוצגות על בסיס, "יתרות החוב הרשומות", כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא: "חובות בעייתיים".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ג) מידע לגבי התפלגות חשיפות האשראי בחתך הצד הנגדי לאשראי (המשך)

31.3.2013

סוג הישות	סיכון אשראי					
	הלוואות ⁽⁴⁾	אגרות חוב	נגזרים ⁽¹⁾	אחר ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾	סך הכל
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	2,325	4,473	-	1	-	6,799
סקטור ציבורי	156	424	10	37	-	627
תאגידים בנקאיים	1,854	686	19	20	-	2,579
תאגידים	6,531	127	40	3,630	-	10,328
בבטחון נדל"ן מסחרי	992	-	-	-	-	992
קמעונאיות ליחידים	2,347	-	4	742	-	3,093
עסקים קטנים	4,443	-	2	748	-	5,193
הלוואות לדיור	2,467	-	7	171	-	2,645
נכסים אחרים	-	-	-	-	1,090	1,090
סך הכל	21,115	5,710	82	5,349	1,090	33,346

31.12.2013

סוג הישות	סיכון אשראי					
	הלוואות ⁽⁴⁾	אגרות חוב	נגזרים ⁽¹⁾	אחר ⁽²⁾	אחרים ⁽³⁾	סך הכל
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבוניות	1,768	5,150	-	1	-	6,919
סקטור ציבורי	152	273	7	30	-	462
תאגידים בנקאיים	1,612	587	11	23	-	2,233
תאגידים	7,183	110	26	3,430	-	10,749
בבטחון נדל"ן מסחרי	956	-	-	-	-	956
קמעונאיות ליחידים	2,628	-	-	746	-	3,374
עסקים קטנים	4,527	-	-	791	-	5,318
הלוואות לדיור	2,704	-	7	173	-	2,884
נכסים אחרים	-	-	-	-	1,100	1,100
סך הכל	21,530	6,120	51	5,194	1,100	33,995

1. סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת "ADD ON").
2. כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. חשיפות לסיכון אשראי חוץ מאזניות מוצגות לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
3. כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.
4. יתרות הלוואות מוצגות על בסיס, "יתרות החוב הרשומות", כמשמעותן בהוראות בנק ישראל בנושא: "חובות בעייתיים".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ד) מידע לגבי התפלגות תזרימי המזומנים העתידיים בגין חשיפת האשראי בחתך תקופה חוזית לפרעון⁽¹⁾

31.3.2014

סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	סוג האשראי
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
24,247	244	3,748	6,483	13,772	הלוואות ⁽⁷⁾⁽⁶⁾
5,248	-	1,033	2,626	1,589	אגרות חוב
58	9	19	11	19	נגזרים ⁽³⁾
5,281	1,135	114	589	3,443	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,075	680	-	-	395	אחרים ⁽⁵⁾
35,909	2,068	4,914	9,709	19,218	סך כל חשיפת האשראי

31.3.2013

סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	סוג האשראי
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
23,471	285	3,598	6,269	13,319	הלוואות ⁽⁷⁾⁽⁶⁾
5,778	-	1,288	2,251	2,239	אגרות חוב
82	10	43	6	23	נגזרים ⁽³⁾
5,349	1,093	15	1,153	3,088	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,090	683	-	-	407	אחרים ⁽⁵⁾
35,770	2,071	4,944	9,679	19,076	סך כל חשיפת האשראי

(1) בטבלה זו מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין החשיפות, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים.

(2) כולל נכסים בסך 86 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר (31.3.2013 - 102 מיליון ש"ח).

(3) סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).

(4) כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

(5) כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.

(6) לרבות פקדונות בבנקים.

(7) היתרות מוצגות על בסיס "היתרות החוב הרשומות".

1. גילוי כמותי לסיכון האשראי (המשך)

(ד) מידע לגבי התפלגות תזרימי המזומנים העתידיים בגין חשיפת האשראי בחתך תקופה חוזית לפרעון⁽¹⁾

31.12.2013

סך כל תזרימי מזומנים	ללא תקופת פרעון ⁽²⁾	מעל חמש שנים	משנה ועד חמש שנים	עד שנה	סוג האשראי
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
24,015	310	3,765	6,688	13,252	הלוואות ^(7/6)
6,147	-	1,293	2,618	2,236	אגרות חוב
51	7	23	8	13	נגזרים ⁽³⁾
5,194	1,093	115	571	3,415	סיכון אשראי אחר ⁽⁴⁾
1,100	657	-	-	443	אחרים ⁽⁵⁾
36,507	2,067	5,196	9,885	19,359	סך כל חשיפת האשראי

(1) בטבלה זו מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין החשיפות, בהתאם לתקופות הנותרות למועד הפרעון החוזי של כל תזרים.

(2) כולל נכסים בסך 128 מיליון ש"ח שזמן פרעונם עבר.

(3) סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי "שווה ערך אשראי" (לאחר השפעת קיזוזים והכפלה במקדם תוספת - ADD ON).

(4) כולל התקשרויות למתן אשראי וחשיפות חוץ מאזניות אחרות. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

(5) כולל בעיקר: מזומנים, השקעות במניות ורכוש קבוע.

(6) לרבות פקדונות בבנקים.

(7) היתרות מוצגות על בסיס "יתרות החוב הרשומות".

(ה) מידע לגבי חשיפות אשראי שסווגו כ"חובות בעייתיים":

נתונים ופירוטים לגבי חובות בעייתיים, ויתרת ההפרשות להפסדי אשראי נכללו בביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים ובתוספת ג' לסקירת ההנהלה.

(ו) מידע לגבי התפלגות אשראי בעייתי בחתך אזור גאוגרפי:

נתונים לגבי התפלגות אשראי בעייתי בחתך אזור גאוגרפי נכללו בתוספת ד' לסקירת ההנהלה.

(ז) מידע לגבי התנועה בהפרשות להפסדי אשראי:

נתונים לגבי התנועה בהפרשות להפסדי אשראי נכללו בביאור 3 בתמצית הדוחות הכספיים.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקזזי סיכון.

(1) לפני הפחתת סיכון האשראי⁽²⁾⁽¹⁾

31.3.2014⁽³⁾

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	6,836	122	-	-	-	1	-	-	6,959
סקטור ציבורי	-	-	-	484	-	12	-	-	496
תאגידים בנקאיים	-	617	-	797	-	52	-	-	1,466
תאגידים	-	-	-	-	-	10,737	113	-	10,850
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	941	7	-	948
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	3,527	10	28	-	3,565
עסקים קטנים	-	-	-	-	5,014	17	70	-	5,101
הלוואות לדיור	-	-	2,348	216	260	100	-	-	2,924
נכסים אחרים	355	-	-	-	-	515	3	202	1,075
סך הכל	7,191	739	2,348	1,497	8,801	12,385	221	202	33,384

31.3.2013⁽³⁾

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	6,798	-	-	-	-	1	-	6,799
סקטור ציבורי	-	-	-	613	-	11	2	626
תאגידים בנקאיים	-	882	-	1,668	-	29	-	2,579
תאגידים	-	-	-	-	-	10,076	104	10,180
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	980	6	986
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	3,007	8	19	3,034
עסקים קטנים	-	-	-	-	5,012	20	64	5,096
הלוואות לדיור	-	-	2,285	66	175	116	-	2,642
נכסים אחרים	336	-	-	-	-	751	3	1,090
סך הכל	7,134	882	2,285	2,347	8,194	11,992	198	33,032

1. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

2. סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיזוזים והכפלה במקדם תוספת (ADD ON).

3. חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב, נטו" של האשראי.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקזזי סיכון (המשך)

(1) לפני הפחתת סיכון האשראי (המשך)⁽²⁾⁽¹⁾

31.12.2013 ⁽³⁾								סוג הישות
0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,648	270	-	-	-	1	-	6,919	ריבוניות
-	-	-	446	-	14	1	461	סקטור ציבורי
-	1,164	-	1,040	-	28	-	2,232	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	10,435	128	10,563	תאגידים
-	-	-	-	-	945	6	951	בבטחון נדל"ן מסחרי
-	-	-	-	3,279	7	30	3,316	קמעונאיות ליחידים
-	-	-	-	5,120	14	93	5,227	עסקים קטנים
-	-	2,350	202	229	100	-	2,881	הלוואות לדיור
378	-	-	-	-	720	2	1,100	נכסים אחרים
7,026	1,434	2,350	1,688	8,628	12,264	260	33,650	סך הכל

(2) לאחר הפחתת סיכון האשראי⁽²⁾⁽¹⁾

31.3.2014 ⁽³⁾								סוג הישות
0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
7,024	122	-	-	-	1	-	-	ריבוניות
-	-	-	296	-	12	-	-	סקטור ציבורי
-	638	-	832	-	41	-	-	תאגידים בנקאיים
-	-	-	-	-	9,857	113	-	תאגידים
-	-	-	-	-	899	7	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
-	-	-	-	2,813	6	25	-	קמעונאיות ליחידים
-	-	-	-	3,432	17	67	-	עסקים קטנים
-	-	2,342	216	260	99	-	-	הלוואות לדיור
355	-	-	-	-	515	3	202	נכסים אחרים
7,379	760	2,342	1,344	6,505	11,447	215	202	סך הכל

1. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).
2. סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיזוזים והכפלה ב"מקדם תוספת" (ADD ON).
3. חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי.

2. מידע לגבי תיקי אשראי המטופלים בשיטה הסטנדרטית בחתך משקלות סיכון ומקזזי סיכון (המשך)

(2) לאחר הפחתת סיכון האשראי (המשך)⁽²⁾⁽¹⁾

31.3.2013⁽³⁾

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	7,078	-	-	-	-	1	-	7,079
סקטור ציבורי	-	-	-	333	-	11	2	346
תאגידים בנקאיים	-	894	-	1,688	-	29	-	2,611
תאגידים	-	-	-	-	-	9,373	104	9,477
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	970	7	977
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	2,307	8	18	2,333
עסקים קטנים	-	-	-	-	3,479	19	61	3,559
הלוואות לדיור	-	-	2,276	66	175	116	-	2,633
נכסים אחרים	336	-	-	-	-	751	3	1,090
סך הכל	7,414	894	2,276	2,087	5,961	11,278	195	30,105

31.12.2013⁽³⁾

סוג הישות	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	סך הכל
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבנויות	6,824	270	-	-	-	1	-	7,095
סקטור ציבורי	-	-	-	270	-	14	1	285
תאגידים בנקאיים	-	1,182	-	1,065	-	28	-	2,275
תאגידים	-	-	-	-	-	9,560	125	9,685
בבטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	928	6	934
קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	2,539	3	27	2,569
עסקים קטנים	-	-	-	-	3,501	13	86	3,600
הלוואות לדיור	-	-	2,341	202	227	100	-	2,870
נכסים אחרים	378	-	-	-	-	720	2	1,100
סך הכל	7,202	1,452	2,341	1,537	6,267	11,367	247	30,413

1. סיכון אשראי חוץ מאזני מוצג לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (מקדמי CCF).

2. סיכון אשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר קיזוזים והכפלה ב"מקדם תוספת" (ADD ON).

3. חשיפות האשראי מוצגות על בסיס "יתרות החוב נטו" של האשראי.

3. הפחתת סיכון האשראי

גילוי כמותי לגבי ישויות אשראי המכוסות על ידי בטחון פיננסי כשיר וערבויות.

31.3.2014

כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות ⁽¹⁾						סוג היישות
סיכון אשראי "רשום" ⁽⁴⁾	סיכון אשראי "נטו" ⁽⁵⁾	בטחון כשיר ⁽²⁾	ערבויות ⁽³⁾	סך הכל	חשיפה, נטו	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,959	6,959	-	188	188	7,147	ריבוניות
497	496	-	(188)	(188)	308	סקטור ציבורי
1,466	1,466	(10)	55	45	1,511	תאגידים בנקאיים
10,931	10,850	(827)	(53)	(880)	9,970	תאגידים
954	948	(42)	-	(42)	906	בבטחון נדל"ן מסחרי
3,600	3,565	(721)	-	(721)	2,844	קמעונאיות ליחידים
5,139	5,101	(1,583)	(2)	(1,585)	3,516	עסקים קטנים
2,926	2,924	(7)	-	(7)	2,917	הלוואות לדיור
1,075	1,075	-	-	-	1,075	נכסים אחרים
33,547	33,384	(3,190)	-	(3,190)	30,194	סך הכל

31.3.2013

כיסוי לחשיפת סיכון האשראי באמצעות ⁽¹⁾						סוג היישות
סיכון אשראי "רשום" ⁽⁴⁾	סיכון אשראי "נטו" ⁽⁵⁾	בטחון כשיר ⁽²⁾	ערבויות ⁽³⁾	סך הכל	חשיפה, נטו	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
6,799	6,799	-	280	280	7,079	ריבוניות
627	626	-	(280)	(280)	346	סקטור ציבורי
2,579	2,579	-	32	32	2,611	תאגידים בנקאיים
10,328	10,180	(676)	(27)	(703)	9,477	תאגידים
992	986	(9)	-	(9)	977	בבטחון נדל"ן מסחרי
3,093	3,034	(701)	-	(701)	2,333	קמעונאיות ליחידים
5,193	5,096	(1,532)	(5)	(1,537)	3,559	עסקים קטנים
2,645	2,642	(9)	-	(9)	2,633	הלוואות לדיור
1,090	1,090	-	-	-	1,090	נכסים אחרים
33,346	33,032	(2,927)	-	(2,927)	30,105	סך הכל

1. לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (הכפלה במקדמי CCF).
2. בטחונות שקוּזְזוּ מסיכון מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (HAIRCUTS).
3. החשיפה בגין הערבות - סווגה לקבוצת השייך של נותן הערבות.
4. היתרות מוצגות בניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשות להפסדי אשראי.
5. היתרות מוצגות על בסיס "יתרות חוב, נטו".

3. הפחתת סיכון אשראי (המשך)

גילוי כמותי לגבי ישויות אשראי המכוסות על ידי בטחון פיננסי כשיר וערבויות (המשך)

31.12.2013

כיסוי לחשיפת סיכון האשראי ⁽¹⁾ באמצעות						
סוג היישות	סיכון אשראי "רשום" ⁽⁴⁾	סיכון אשראי "נטו" ⁽⁵⁾	בטחון כשיר ⁽²⁾	ערבויות ⁽³⁾	סך הכל	חשיפה נטו
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
ריבונויות	6,919	6,919	-	176	176	7,095
סקטור ציבורי	462	461	-	(176)	(176)	285
תאגידים בנקאיים	2,233	2,232	-	43	43	2,275
תאגידים	10,749	10,563	(837)	(41)	(878)	9,685
בבטחון נדל"ן מסחרי	956	951	(17)	-	(17)	934
קמעונאיות ליחידים	3,374	3,316	(747)	-	(747)	2,569
עסקים קטנים	5,318	5,227	(1,625)	(2)	(1,627)	3,600
הלוואות לדיור	2,884	2,881	(11)	-	(11)	2,870
נכסים אחרים	1,100	1,100	-	-	-	1,100
סך הכל	33,995	33,650	(3,237)	-	(3,237)	30,413

1. לפני המרה ל"שווה ערך אשראי" (הכפלה במקדמי CCF).
2. בטחונות שקוזזו מסיכון מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (HAIRCUTS).
3. החשיפה בגין הערבות - סווגה לקבוצת השייך של נותן הערבות.
4. היתרות מוצגות בניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשות להפסדי אשראי.
5. היתרות מוצגות על בסיס "יתרות חוב, נטו".

4. המשבר הפיננסי והריאלי בעולם - והשלכותיו על המשק והבנקאות בישראל

(א) המשבר בעולם

מזה כשש שנים מתמודד המשק העולמי עם משבר פיננסי וכלכלי חמור בעצמה ובהיקף שלא נראו ב-85 השנים האחרונות.

שורשיו של המשבר נעוצים במדיניות אשראי מקלה שנהגה בשוק המשכנתאות בארה"ב בעשור שקדם לשנת 2008, ואיפשרה מתן משכנתאות ללווים בעלי כושר החזר נחות (לווי "SUB - PRIME"). מדיניות זו, בצרוף מדיניות מוניטרית מרחיבה שננקטה על ידי הבנק המרכזי בארה"ב מתחילת העשור - גרמו בהדרגה להיווצרות "בועת נדל"ן".

עם התפוצצות "בועת הנדל"ן", נגרמו הפסדים כבדים לגופים פיננסיים שהשקיעו במכשירי הון המבוססים על שוק הנדל"ן - עד כדי קריסת מוסדות פיננסיים מובילים (כגון: בנקי ההשקעות "בר סטרנס" ו"ליהמן ברדרס"), והכרח להזרים כספי מדינה למוסדות פיננסיים רבים אחרים ולגופים עסקיים במטרה לאפשר להם לעמוד בהתחייבויותיהם.

סימני המשבר ממשיכים לתת את אותותיהם במשקים רבים במדינות המערב גם כיום, לרבות: שיעורי צמיחה נמוכים, שיעורי אבטלה גבוהים, גרעונות תקציביים, ומצבת חובות גבוהה (הנובעת בעיקר מהזרמת כספי ממשלה לגופים עסקיים החל משנת 2008, במטרה למנוע את קריסתם של גופים אלה).

המשבר הכלכלי העולמי והזרמות הכספים הכבדות שבוצעו על ידי ממשלות המערב, במטרה למנוע את התפתחות המשבר נתנו את אותותיהם גם במדינות מסוימות המשתייכות ל"גוש היורו", שחלקן (יוון, אירלנד, פורטוגל וקפריסין) נקלעו לקשיים כלכליים כבדים, שהצריכו הזרמת סיוע כספי על ידי הבנק המרכזי האירופאי בכדי לאפשר למדינות אלה לעמוד בהתחייבויותיהן ומדינות אחרות (לרבות: ספרד ואיטליה) נאלצו להתמודד עם מצבת חובות כבדה שהעלתה חששות כבדים באשר ליכולתן לעמוד בהתחייבויותיהן. ההרעה במצבן הכלכלי של מדינות אלו לוותה בהורדת דירוג החוב שלהן על ידי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות (בשל ההידרדרות הנמשכת במצבן הכלכלי של חלק מהמדינות החברות ב"גוש היורו", כאמור, והשלכותיהן האפשריות גם על המשקים החזקים בגוש זה, החליטה חברת הדירוג "פיץ", ביום 13.7.2013, להפחית את דירוג האשראי המושלם שהיה לצרפת, לדירוג "AA+"). בהמשך לצעד זה ולאור השפל הנמשך בשיעורי הצמיחה של המשק הצרפתי, החליטה סוכנות הדירוג "S&P", ביום 8.11.2013 להפחית את דירוג האשראי של צרפת בשתי דרגות נוספות, לדירוג "AA-".

לאור התפתחויות שליליות אלו, נקט הבנק המרכזי האירופאי בפעולות שנועדו לסייע בייצוב כלכלותיהן של משקים אלו, ובכללן:

א. השקת "קרן חילוץ" שתסייע למדינות הנמצאות בקשיים מיידיים ל"מחזור" את חובותיהן. במקביל נדרשו המדינות שנזקקות לסיוע החירום, לקצץ בהוצאותיהן בשיעורים חדים, בכדי להקטין את גרעונותיהן - על אף ההשלכות השליליות הנגזרות מצעדים אלה על התוצר המקומי הגולמי ועל רמת החיים באותן מדינות.

ב. הכפפת חלקים ניכרים מהמערכת הבנקאית ב"גוש היורו", לפיקוחו הישיר של הבנק המרכזי האירופי (במקום לבנקים המרכזיים במדינות בהן רשומים בנקים אלה).

ג. הנהגת מדיניות מוניטרית מרחיבה, במסגרתה הפחית הבנק המרכזי האירופאי ביום 7.11.2013 את הריבית המוניטרית לרמת שפל היסטורית בשיעור של 0.25%, בלבד.

בעקבות צעדים משולבים אלה מסתמנת התאוששות במצבן של חלק מהמדינות שנזקקו לסיוע החירום (כגון: אירלנד, יוון וספרד) ושיפורים באינדיקטורים הכלכליים נרשמו גם במדינות אחרות המשתייכות ל"גוש היורו". חשיפת האשראי של הבנק למדינות שנקלעו לקשיים כלכליים, כאמור מסתכמת ליום 31.3.2014 בסך של 6 מיליון ש"ח (31.12.2013 - 8 מיליון ש"ח).

(ב) המשבר בישראל

התמשכות המשבר הכלכלי העולמי, מחד וצעדים שננקטו על ידי הרגולטור המקומי במטרה להסדיר את פעילותן של חברות הפועלות בשווקים צרכניים מסוימים (כגון: "שוק התקשורת" ו"שוק ההון"), מאידך - פגעו בתכניות העסקיות של חברות הפועלות במדינות שכלכלותיהן נפגעו במשבר העולמי (בעיקר בענפי הנדל"ן) ובשווקים שנפתחו לתחרות משמעותית בעקבות צעדי ההסדרה על ידי הרגולציה המקומית (בעיקר בתחום התקשורת, המזון והחסכון הפנסיוני). חברות רבות הפועלות בענפים אלו מימנו את פעילותן (או את השקעותיהן בחברות הפועלות בתחומים אלה), באמצעות הנפקת אגרות חוב בשוק ההון.

בעקבות הפגיעה במבנה ההכנסות והתכניות העסקיות של חברות אלו, דיווחו חברות רבות על הרעה במצבן הכספי (עד כדי רישום הערת "עסק חי" בדוחותיהן הכספיים), וחלקן אף הודיע כי לא יהיה ביכולתן לפרוע את חובן למחזיקי אגרות החוב.

בהעדר מקורות מימון אלטרנטיביים נאלצו אותן חברות ונושיות לגבש הסדרים חלופיים שכללו: מחיקת חובות משמעותית ופריסת יתרת החוב לתקופות ארוכות יותר, ואף העברת הבעלות בחברות שנכנסו לקשיים לידי הנושים.

התפתחויות אלו העיבו על הפעילות בשוק ההון המקומי והגבירו את החששות באשר ליכולתן של חברות אחרות המתמודדות עם קשיים דומים לשקם את פעילותן העסקית ולעמוד בהתחייבויותיהן כלפי מחזיקי אגרות החוב.

לפיכך, נרשמו בשנים האחרונות ירידות שערים חדות בשעריהן של אגרות החוב שהנפיקו חברות אלו וחלקן נסחרות בתשואות המשקפות חשש ממשי ל"חדלות פרעון" של אותן חברות - גורם המקשה עליהן למחזר את חובותיהן בשוק ההון, או לגייס אשראי בנקאי נוסף.

הסדרי החוב שגובשו בשנים האחרונות גרמו להפסדי אשראי גם במערכת הבנקאית (לרוב בגין אשראים שניתנו למימון אמצעי שליטה או לחברות החזקה). יחד עם זאת, לאור ההתפתחויות השליליות שתוארו לעיל, קיים חשש שחברות נוספות יקלעו לקשיי נזילות ומימון ויאלצו לגבש הסדרי חוב שיכללו גם אשראים שניתנו על ידי המערכת הבנקאית.

(ג) השלכות המשבר על הבנק

לאור ההתפתחויות הכלכליות בעולם (לרבות משבר החובות במדינות "גוש היורו" והורדת דירוג האשראי של ארה"ב, כאמור) והשלכותיהן על המשק בישראל ועל חברות מקומיות שפעילותן חשופה לשווקים ולמדינות, כאמור ולאור ההתפתחויות השליליות שנרשמו במספר ענפי משק מקומיים, כמפורט לעיל - בוחנת הנהלת הבנק באופן שוטף את חשיפות האשראי של הבנק ללקוחות בעלי רמת מינוף גבוהה וללקוחות הפועלים בענפי משק ובמדינות שחלה עליה ברמת הסיכון שלהם.

(ד) חשיפה למוסדות פיננסיים זרים

לאור השלכות המשבר הכלכלי על המוסדות הפיננסיים ברחבי העולם והחששות ליציבות של מוסדות פיננסיים מסוימים, בוחנת הנהלת הבנק באופן שוטף את חשיפת הבנק לבנקים ומוסדות פיננסיים בחו"ל, ומקיימת דיונים לגבי היקף החשיפה והתאמתה להתפתחויות בבנקאות העולמית.

התאמת החשיפה נשקלת תוך בחינת הפרמטרים הבאים:

- היקף החשיפה של הבנק למוסד הפיננסי, בכלל - וביחס להונו העצמי, בפרט.
- דירוג האשראי של המוסד הפיננסי (ככלל, הבנק מבצע עסקאות הכרוכות בחשיפת אשראי, רק עם מוסדות פיננסיים זרים המדורגים בדירוג "השקעה" ומעלה).
- דירוג האשראי של המדינה בה פועל המוסד הפיננסי.
- ניסיון העבר שנצבר בבנק לגבי המוסד הפיננסי.

היקף חשיפת האשראי המכסימלי לכל מוסד פיננסי זר, נקבע על ידי דירקטוריון הבנק. חריגות ממגבלה זו נבחנות על ידי הנהלת הבנק, עבור כל מוסד פיננסי, בתדירות יומית.

בעקבות המשבר הכלכלי העולמי, פרסם בנק ישראל הוראה, לפיה נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוח הדירקטוריון מידע כמותי ואיכותי לגבי חשיפת האשראי של התאגידים הבנקאיים הפועלים בישראל, למוסדות פיננסיים זרים (כהגדרתם בהוראה).

לתאריך 31.3.2014 מסתכמת חשיפת האשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ בסך של 657 מיליוני ש"ח (31.3.2013 - 559 מיליוני ש"ח; 31.12.2013 - 963 מיליוני ש"ח), כמפורט להלן:

31 במרס 2014			
סיווג אשראי	סיווג אשראי מאזני ⁽²⁾	סיווג אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיווג אשראי כולל ⁽⁴⁾
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
AAA עד AA-	226	-	226
A+ עד A-	235	8	243
BBB+ עד BB-	137	1	138
ללא דירוג	15	35	50
סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים	613	44	657

31 במרס 2013			
סיווג אשראי	סיווג אשראי מאזני ⁽²⁾	סיווג אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיווג אשראי כולל ⁽⁴⁾
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
AAA עד AA-	220	8	228
A+ עד A-	284	14	298
BBB+ עד BB-	1	21	22
ללא דירוג	4	7	11
סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים	509	50	559

31 בדצמבר 2013			
סיווג אשראי	סיווג אשראי מאזני ⁽²⁾	סיווג אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיווג אשראי כולל ⁽⁴⁾
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
AAA עד AA-	377	-	377
A+ עד A-	528	13	541
BBB+ עד BB-	6	-	6
ללא דירוג	4	35	39
סך כל חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים	915	48	963

1. לרבות: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים, דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הנ"ל.
2. פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
3. בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי לרבות ערבויות להבטחת חובות של צד ג'.
4. יתרת הפקדונות שהופקדו במוסדות פיננסיים זרים הרשומים במדינות מסוימות הכלולות בתכנית החרום הכלכלית שגובשה עבורן באיחוד האירופאי וקרן המטבע הבינלאומית, הסתכמה ליום 31.3.2014 בסך של 2 מיליוני ש"ח (31.3.2013 - 1 מיליון ש"ח; 31.12.2013 - 5 מיליון ש"ח).

הערות:

1. המדינות העיקריות בהן רשומים המוסדות הפיננסיים הזרים הינן: קנדה, ארה"ב, גרמניה ובריטניה. החשיפה המכסימלית של הבנק ליום 31 במרס 2014, ביחס לקבוצת מוסדות זרים הפועלים באותה מדינה, אינה עולה על 15% מ"בסיס ההון" של הבנק (כהגדרתו בהוראות בנק ישראל).
2. דירוג האשראי של המוסדות הפיננסיים הזרים המפורטים מעלה נערך על ידי חברת הדירוג הבינלאומית: "Moody's". דירוגי האשראי מעודכנים על ידי חברת הדירוג, בדרך כלל, בתדירות שנתית. לפיכך, ולאור ההתפתחויות האחרונות במגזר הבנקאות, ייתכנו פערים בין הדירוג האחרון שנערך על ידי חברת הדירוג - לבין הערכת הבנק.
3. כל חשיפות האשראי המאזני למוסדות פיננסיים זרים, כמפורט לעיל - כלולות בדוחות הכספיים בסעיף "פקדונות בבנקים", "השקעות בניירות ערך" ו"נכסים אחרים". חשיפות האשראי המפורטות מעלה, נכללו בדיווח על "סיכון האשראי הכולל לציבור, לפי ענפי משק", שבסקירת ההנהלה.

5. סיכוני אשראי בהלוואות לדיור

כאמור בפרק 3 ז', התאפיין שוק הדיור בשנים האחרונות בגידול בביקושים ובהיקף הביצועים של הלוואות לדיור, שגרמו לעליות מחירים שנגזרו ממחסור בהיצע הדירות ביחס לביקושים אלו. העליה שנרשמה בהיקף ההלוואות לדיור (ובכלל זה עליה בהיקף הכספי הממוצע של הלוואות אלה), חורגת משיעורי הצמיחה במשק ומשיעורי העליה ברמת החיים ובהכנסות של משקי הבית. לאור האמור לעיל, קיים חשש שתהליכים אלו עלולים לפגוע באיכות תיק האשראי לדיור ולהגדיל את חשיפת המערכת הבנקאית לסיכוני אשראי.

לפיכך, הגביר הבנק את הפיקוח על האשראי בתחום זה. הצעדים שננקטו על ידי הבנק, כוללים:

- הגבלת היקף ההלוואות שניתנות ב"בטחון דירת מגורים" (אך לא למטרת מגורים), באופן ששיעורן לא יעלה על 15% מיתרת האשראי לדיור.
- הגבלת היקפי ההלוואות העלולות להטיל מעמסה על הלווה, כמתחייב מהוראה מנהלית שפורסמה על ידי בנק ישראל, לפיה נאסר על התאגידים הבנקאיים לאשר הלוואות שמרכיב ההחזר הגלום בהן עולה על 50% מ"כושר החזר" של הלווה (יצוין בהקשר זה, כי הבנק אינו נוהג לאשר בדרך כלל הלוואות לדיור, שמרכיב ההחזר החודשי הצפוי בגיבן עולה על 35% מהכנסות הלווה).
- הגבלת היקפי ההלוואות המממנות שיעורים ניכרים משווי הנכס המשועבד, כמתחייב מהנחיות שפורסמו על ידי בנק ישראל בנושא זה.
- הגבלת סיכון הריבית בהלוואה לדיור, כמתחייב מההגבלות המנהליות שהוטלו על ידי בנק ישראל בנושא זה, לפיהן הוגבל מרכיב ההלוואות ב"ריבית משתנה" (כהגדרתה בהוראה המנהלית שפרסם בנק ישראל), לשיעור שלא יעלה על שני שליש מההיקף הכולל של מסגרות ההלוואות החל (או לשיעור שלא יעלה על 33% בהלוואות הנושאות "ריבית משתנה" - המתעדכנת בתדירות גבוהה מחמש שנים).
- שימוש ב"מקדמי בטחון" (מבחני עמידות) בתהליך אישור מסגרת ההלוואה. דהיינו, בטרם אישור מסגרת ההלוואה, בוחן הבנק את ההשלכות הצפויות בגין שינויים תיאורטיים במשתני השוק (בעיקר עליה בשיעור של 2-3 נקודות האחוז בשיעור הריבית השנתי) - על כושר החזר של הלווה.
- שימוש שוטף בתרחישים תיאורטיים, לרבות תרחישי קיצון, לצורך ניתוח רגישות לגבי השינויים הצפויים בחשיפת הבנק לסיכוני אשראי - כנגזרת מהשינויים בפרמטרים הנבדקים.
- קיום מעקבים שוטפים אחר ההתפתחויות בשוק הדיור, לרבות: שינויים במחירי הנכסים, שינויים בהיקף ההחזרים החודשיים של ההלוואות, וכו'.

- עריכת הסדרים נקודתיים ללקוחות המתקשים לעמוד בהחזרים התקופתיים הנגזרים מהסכמי ההלוואות המקוריים.

בעקבות ההתפתחויות בשוק הדיור, כאמור, פורסמה על ידי בנק ישראל הוראה, לפיה נדרשים התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם השנתיים והרבעוניים גילוי לגבי סיכון האשראי בגין ההלוואות לדיור, והפעולות שנקטו על ידי התאגיד הבנקאי במסגרת ניהול סיכון זה.

בנוסף, יכלול הגילוי נתונים כמותיים לגבי חשיפת האשראי לדיור ומאפיינים שונים המצביעים על איכות תיק האשראי לדיור של התאגיד הבנקאי.

היקף תיק ההלוואות לדיור של הבנק ליום 31.3.2014 מסתכם ב-2,850 מיליון ש"ח (31.12.2013 - 2,848 מיליון ש"ח). היקף ההלוואות לדיור שבוצעו על ידי הבנק ברבע הראשון של השנה מסתכם ב-114 מיליון ש"ח, מזה כ-8 מיליון ש"ח בגין הלוואות שמוחזרו (בתקופה המקבילה אשתקד כ-212 מיליון ש"ח וכ-26 מיליון ש"ח, בהתאמה).

להלן נתונים, לגבי מאפייני סיכון מסוימים של תיק ההלוואות לדיור של הבנק:

31.12.2013	31.3.2014	
%	%	
4.4	4.7	שיעור ההלוואות לדיור שמימנו למעלה מ-75% משווי הנכס ⁽¹⁾
		שיעור ההלוואות לדיור, שהחזר החודשי, בכל אחת מהן, עולה על 35% מהכנסת הלווה
10.4	9.8	
82.0	81.5	שיעור ההלוואות לדיור בריבית משתנה, מסך תיק ההלוואות לדיור ⁽²⁾

1. בחישוב היחס לא נכללו התחייבויות למתן הלוואות שטרם נוצלו.
2. בחישוב היחס נכללו הלוואות בהן תדירות שינוי הריבית עולה על חמש שנים.

לאור התהליכים שתוארו לעיל, בשוק הדיור בכלל, ובהלוואות לדיור בפרט, פרסם בנק ישראל הנחיה, במסגרתה נדרשו התאגידים הבנקאיים לבחון תקופתית את תיק ההלוואות לדיור שלהם, להעריך אם חלו שינויים באיכות תיק זה ולתת ביטוי להערכה זו במסגרת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי.

הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל ממועד כניסתן לתוקף, לרבות הערכה שוטפת של ההפסדים הגלומים בתיק ההלוואות לדיור, בשל פגיעה אפשרית באיכות תיק זה, הנובעת מהתהליכים שתוארו לעיל.

אומדן ההפסדים מתבסס על תרחישים עתידיים אפשריים הכוללים: ירידה בהכנסה הפנויה של הלווים, גידול בסכומי החזר השוטפים של הלווים הנגזר מעליה צפויה בשיעור ה"ריבית המשתנה", וירידה בשווי הנכסים המשועבדים. להערכת הבנק ההפסד האפשרי הגלום בתיק האשראי של הבנק, הנגזר מתרחישים אלו, מסתכם ליום 31.3.2014 בסך של כ-4 מיליון ש"ח. הבנק ערך הפרשה בגין הפסד אפשרי זה וכלל אותה במסגרת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי ליום 31.3.2014.

בהמשך לצעדים אלו, ולאור ההתפתחויות שארעו בשוק הדיור, כמפורט לעיל, שהגדילו, להערכת בנק ישראל, את הסיכון הגלום בתיק האשראי לדיור במערכת הבנקאית, נדרשו התאגידים הבנקאיים על ידי בנק ישראל לשמר הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בגין הלוואות אלו בשיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרת תיק ההלוואות לדיור (לא כולל הלוואות לדיור שבגין נערכה הפרשה להפסדי אשראי "לפי עומק הפיגור"), יישום ההנחיה הגדיל את ההוצאות בגין הפסדי אשראי על בסיס קבוצתי ברבע הראשון של שנת 2014 בסכום זניח (בשנת 2013 - 4 מיליון ש"ח).

6. מידע לגבי: "חובות בעייתיים"

(א) התפלגות החובות הבעייתיים:

1. סיכון אשראי בעייתי - בחתך סיווג החוב

31 במרס 2014			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
356	1	355	חובות פגומים
54	2	52	סיכון אשראי נחות
309	48	261	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
719	51	668	סך הכל סיכון אשראי בעייתי *
162	2	160	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
557	49	508	סיכון אשראי בעייתי, נטו
16	-	16	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

31 במרס 2013			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
461	5	456	חובות פגומים
62	1	61	סיכון אשראי נחות
292	45	247	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
815	51	764	סך הכל סיכון אשראי בעייתי *
144	4	140	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
671	47	624	סיכון אשראי בעייתי, נטו
18	-	18	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

31 בדצמבר 2013			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
399	2	397	חובות פגומים
56	1	55	סיכון אשראי נחות
347	51	296	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
802	54	748	סך הכל סיכון אשראי בעייתי *
168	3	165	בניכוי הפרשה להפסדי אשראי
634	51	583	סיכון אשראי בעייתי, נטו
23	-	23	* מזה חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 יום ומעלה

6. מידע לגבי: "חובות הבעייתיים" (המשך)

(א) התפלגות החובות הבעייתיים (המשך)

2. נכסים שאינם מבצעים

31 במרס 2014			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
307	1	308	חובות פגומים ⁽¹⁾
-	-	-	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
307	1	308	סך הכל נכסים שאינם מבצעים
31 במרס 2013			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
307	5	312	חובות פגומים ⁽¹⁾
-	-	-	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
307	5	312	סך הכל נכסים שאינם מבצעים
31 בדצמבר 2013			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
349	2	351	חובות פגומים ⁽¹⁾
-	-	-	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
349	2	351	סך הכל נכסים שאינם מבצעים

(ב) מדדי איכות תיק האשראי:

להלן נתונים לגבי יחסים פיננסיים מסוימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי של הבנק, הנגזרים מנתוני החובות הבעייתיים שנמדדו על פי הכללים שבהוראות החדשות:

31.12.2013	31.3.2013	31.3.2014	
%	%	%	
2.2	2.6	1.9	• שיעור יתרת האשראי הפגום, מתוך סך האשראי לציבור ⁽²⁾
0.1	0.1	0.1	• שיעור יתרת האשראי ⁽³⁾ בפיגור של 90 יום ומעלה (שאינו פגום), מתוך סך האשראי לציבור
2.0	2.0	1.9	• שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾ , מתוך סך האשראי לציבור ⁽²⁾
2.8	3.6	3.1	• שיעור סיכון האשראי הבעייתי ⁽³⁾ , מתוך סך סיכון האשראי לציבור
27.3	20.1	29.7	• שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾ , מתוך האשראי הפגום
0.4	0.5	(0.3)	• שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי, מהיתרה הממוצעת של האשראי ⁽³⁾
0.3	0.6	-	• שיעור המחיקות נטו, מיתרת האשראי הממוצעת ⁽³⁾
13.7	32.5	1.1	• שיעור המחיקות נטו מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾
25.8	19.3	28.4	• שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ⁽³⁾ מתוך האשראי הפגום בתוספת האשראי בפיגור ⁽⁴⁾

1. אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית.

2. הנתונים מתייחסים ליתרת החוב הרשומה של האשראי לציבור.

3. הנתונים מתייחסים לאשראי לציבור בלבד.

4. אשראי שאינו פגום, בפיגור של 90 יום ומעלה.

7. ריכוזיות אשראי

בפרק 12 ב'7(ד') בדוחות ליום 31.12.2013 נכלל מידע בדבר חשיפת הבנק לסיכונים הנובעים מריכוזיות אשראי.

להלן נתונים לגבי חשיפת הבנק לסיכוני "ריכוזיות אשראי" ליום 31.3.2014:

- חבות הלווה הגדול ביותר, מהווה כ-5.7% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2013 - 6.2%). שיעור זה נמוך בכ-62.0% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 15%).
- חבות קבוצת הלווים הגדולה ביותר מהווה כ-11.1% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2013 - 13.1%). שיעור זה נמוך בכ-55.6% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 25%).
- "סך חבויות האשראי הגדולות", מהווה כ-52.8% מאמצעי ההון של הבנק (31.12.2013 - 55.7%). שיעור זה נמוך בכ-56.0% מהמגבלה שנקבעה על ידי בנק ישראל (בשיעור של 120%).

לאור המגמות השליליות שנרשמו בשווקים הפיננסיים בעולם, והחשש מההשלכות האפשריות שעלולות להיות להתרחשויות אלו ולאירועים שליליים צפויים אחרים על המשק הישראלי, הופצה על ידי בנק ישראל הנחיה - על פיה נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם הרבעוניים והשנתיים החל מיום 30.9.2011 ועד ליום 30.9.2014 נתונים כספיים בגין חבויות של קבוצות לוויים, שהיקף כל אחת מהן עולה על 15% מאמצעי ההון של הבנק (כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313).

ליום 31.3.2014 לא הייתה בבנק אף קבוצות לוויים, שהיקף חשיפת האשראי של הבנק בגינה עולה על 15% מאמצעי ההון שלו (ליום 31.12.2013 - זהה).

8. סיכון אשראי בגין מימון ממונף (LEVERAGED FINANCE)

סיכון אשראי ממונף מוגדר על ידי הבנק כחשיפה הנובעת ממתן "אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה" (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 323), שפרעונו מבוסס בעיקרו על התאגיד הנרכש, וכן מתן אשראי ללווים המאופיינים בשיעורי מינוף גבוהים העולים משמעותית על השיעורים המקובלים בענף פעילותם, להלן נתונים לגבי חשיפת הבנק למימון ממונף, בחתך ענפי משק:

31.12.2013	31.3.2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
119	117	מסחר
159	125	נדל"ן
59	57	תחבורה
337	299	סך הכל

9. ריכוזיות ענפית

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 (להלן "ההוראה"), קובעת, בין היתר, מגבלות לגבי "ריכוזיות חבות ענפית לציבור" של התאגידים הבנקאיים.

ההוראה קובעת כי חבות לציבור (כהגדרתה בהוראות בנק ישראל) בענף כלשהו (למעט ענף "אנשים פרטיים"), העולה בלמעלה מ-20% על סך החבויות לציבור של התאגיד הבנקאי - תחשב כ"חבות חריגה", ותחייב לפיכך, עריכת הפרשה נוספת להפסדי אשראי, בגין מרכיב זה בדוחות הכספיים.

עם זאת, הותר לתאגידים הבנקאיים המקיימים "עודף יחס הון מזערי" (כהגדרתו בהוראה), לנכות מ"החבות החריגה" בענף הבניה, לצורך חישוב הפרשה הנוספת להפסדי אשראי, כאמור - כפל מ"עודף יחס ההון המזערי".

ליום 31.3.2014 מסתכם שיעור החבות הענפי של ענף הבניה בבנק, ביחס לסך חבויות הציבור (כהגדרתם בהוראות בנק ישראל) בשיעור של 18.8%, נמוך בשיעור של 1.2 נקודות האחוז מהמגבלה שנקבעה בהוראה (31.12.2013 - 19.1%).

10. טיוטת הוראה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי"

ביום 18.2.2010 פרסם בנק ישראל "הוראת שעה" (להלן: "הוראת השעה"), הקובעת את הכללים לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בשנים 2011 - 2012.

על פי כללים אלו, חישוב ה"הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי", נגזר ממכפלת יתרות החוב הרשומות של האשראים הכלולים בתכולת "הוראת השעה" (המפולחות בחתך "ענפי משק"), ב"מקדם הפרשות להפסדי אשראי" (כמפורט לעיל), עבור כל אחד מענפי המשק, כאמור - תוך אבחנה בין אשראי בעייתי (בסיווג "נחות", או "השגחה מיוחדת"), ואשראי אחר ("תקין").

"מקדמי ההפרשות להפסדי אשראי" נקבעים עבור כל אחד מענפי המשק ובגין כל אחד מסוגי האשראי כאמור לעיל, בהתבסס על "טווח הפרשות" להפסדי אשראי אפשריים (המחושב על בסיס נתוני ה"מחיקות החשבונאיות" (עד לשנת 2010 - ה"הפרשות לחובות מסופקים") השנתיים שדווחו על ידי הבנק, בגין כל אחד מענפי המשק, משנת 2008 ואילך).

"מקדמי ההפרשות להפסדי אשראי" שנקבעו כאמור, אמורים לשקף את האמדן הטוב ביותר (בתוך "טווח ההפרשות"), עבור שיעורי ההפסדים הבלתי מזוהים, הגלומים בתיק האשראי לכל אחת מהקבוצות שפורטו לעיל.

לאור הניסיון שנצבר עד כה בחישוב ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, ומכיוון שתוקף "הוראת השעה" פג בתום שנת 2012, הפיץ בנק ישראל ביום 10 באפריל 2013, טיוטת הוראה חדשה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" (להלן: "ההוראה החדשה").

ההוראה החדשה מאמצת את המתודולוגיה שנקבעה ב"הוראת השעה" (לפיה, חישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, נגזר ממכפלת יתרות החוב הרשומות של האשראי לציבור ב"מקדמי הפרשות להפסדי אשראי", הנקבעים לכל ענף משק, ולכל סוג אשראי, וכוללת עדכונים להנחיות ולפרמטרים שנכללו ב"הוראת השעה", לרבות:

- טווח ההפרשות יחושב לתקופה שלא תעלה על חמש שנים קלנדריות (בדוח שנתי), או ארבע שנים קלנדריות (בדוח ביניים).
- ב"הוראת השעה" נדרשו התאגידים הבנקאיים לוודא בכל מועד דיווח, שהיקף "ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי", אינו נופל מיתרת ההפרשה הנוספת והכללית לאותו מועד, המחושבת על פי הכללים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 - ולהגדיל את סכום ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, בכל עת שתנאי זה אינו מתקיים.

על פי הכללים המוצעים בטיטת ההוראה החדשה, יידרשו התאגידים הבנקאיים לקיים מבחן זה עד ליום 31.12.2014, בלבד.

- על אף האמור לעיל, יוכלו תאגידים בנקאיים המחשבים את יחס הלימות ההון שלהם בהתבסס על "מודל פנימי", לפנות למפקח על הבנקים בבקשה להתיר להם לחשב את הפרשותיהם ל"הפסדי אשראי על בסיס קבוצתי", בהתבסס על מערכות המידע המשמשות אותם לחישוב ההפרשות להפסדי אשראי לפי גישת ה"מודל הפנימי".

כתנאי מוקדם לקבלת אישור המפקח יתבקשו התאגידים הבנקאיים להראות שתהליכי ההפרשה להפסדי אשראי הקיימים אצלם עומדים בתנאי סף איכותיים, לרבות:

- קיום מתאם מלא בין שיטת ההפרשה להפסדי אשראי הנהוגה בתאגיד הבנקאי, לבין הוראות הדיווח לציבור, בנושא זה.

- קיום בקורות אפקטיביות על תהליך הדיווח הכספי בנושא: "ההפרשה להפסדי אשראי".

בנוסף, צורך להוראה נספח, הכולל הבהרות נוספות, דרישות תיעוד ומתודולוגיה חדשה שתשמש הן לחישוב מרכיבים מסוימים בהפרשה, והן לתיקוף ועריכת בדיקות סבירות להפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, לרבות:

- פיתוח תהליך מובנה שימש לחישוב "מרכיב ההתאמה" הנכלל ב"מקדם ההפרשה להפסדי אשראי", וישקף את שיעור ההפסד הגלום בתיק האשראי, הן בגין גורמים סביבתיים (לרבות: התפתחויות שליליות בשווקים, התפתחויות פוליטיות וכו'), והן בגין התפתחויות כמותיות ואיכותיות שחלו בתיק האשראי (לרבות: התפתחות החובות הבעייתיים, התפתחות המחיקות והגביות, חריגות ממגבלות רגולטריות וממדיניות הבנק, התפתחויות איכותיות שחלו בנהלי הבנק, בהנהלת הבנק, בבקרת האשראי, ובקרב העובדים העוסקים בניהול האשראי וכו').

- הרחבת דרישות התיעוד בתהליך קביעת "ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי". התיעוד יכלול הן היבטים איכותיים הכרוכים בתהליך ההפרשה, והן היבטים כמותיים - לרבות נתונים יחסיים פיננסיים התומכים ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי הכלולה בדוחות הכספיים.

- במסגרת הדרישה להרחבת התיעוד, כאמור, מוצע לחייב את ההנהלה להכין "מסמך מסכם" מפורט, שיכלול: הסברים, נתונים ובדיקות סבירות שיבססו את הקשר שבין ההתפתחויות שחלו בתיק האשראי של התאגיד הבנקאי (והמערכת הבנקאית), לבין השינויים שחלו בהיקף ההפרשות להפסדי אשראי, לרבות:

- פירוט רב שנתי של יתרות החובות הבעייתיים (המפולחות בחתך: "סוגי החובות הבעייתיים"), ושיעורם מתיק האשראי.

- ההתפתחויות שחלו ב"מרכיב ההתאמה" בגין גורמים סביבתיים.

- ההתפתחויות שחלו ב"מקדם ההפרשות להפסדי אשראי" ביחס לממוצע הרב שנתי של שיעור המחיקות החשבונאיות.

- הקשר שבין "מקדם ההפרשה להפסדי אשראי", לבין שיעור המחיקות החשבונאיות בשנה האחרונה.

- הקשר שבין הוצאה התקופתית בגין הפסדי אשראי, לבין המחיקות החשבונאיות נטו, באותה תקופה.

- התפתחות יחסים ואינדיקטורים שונים הנוגעים לחובות הבעייתיים ולהפרשות בגין הפסדי אשראי, ביחס לנתונים המקבילים במערכת הבנקאית.

ה"מסמך המסכם" יוגש לעיון ועדת הביקורת והדירקטוריון, כבסיס לדיון שיתקיים בנושא החובות הבעייתיים וההפרשות להפסדי אשראי, במסגרת התהליך התקופתי לאישור הדוחות הכספיים.

הכללים וההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה ובנספח שצורף אליה, כאמור, ייכנסו לתוקף במדורג, כדלקמן:

- ההנחיות שנכללו בגוף ההוראה ועוסקות בעיקר בעדכון המועדים שנקבעו ב"הוראת השעה", ייכנסו לתוקף רטרואקטיבית, מיום 1 בינואר 2013.
- ההנחיות הכלולות בנספח להוראה ודנות בעיקר בדרישות התייעוד שיידרשו התאגידים לקיים ובשיטות לחישוב ותייעוד "מקדם ההתאמה" - היו עתידות להיכנס לתוקף ביום 31.12.2013 (עם זאת, עד כה טרם פורסמה הוראה מחייבת בנושא זה וטרם נקבעו מועדים מעודנים לכניסתה לתוקף).

הבנק יישם בתקופת הדיווח את ההנחיות שכניסתן צפויה להיכנס לתוקף, רטרואקטיבית, מיום 1 בינואר 2013, ונערך ליישום ההנחיות שנכללו בנספח, במועד שייקבע לכניסתן לתוקף. לאור מורכבות ההנחיות שנכללו בנספח והצורך להטמיע בסיס נתונים חדש שיבסס את תהליך ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, לא ניתן להעריך, בשלב זה, את ההשלכות שיהיו ליישום ההנחיות שנכללו בנספח, על התוצאות הכספיות של הבנק במועד יישומן.

ג. סיכוני שוק

1. כללי

סיכון שוק מוגדר כסיכון לפגיעה בהכנסות הבנק וברווחיותו בשל שינויים אפשריים בשווי ההון של הנכסים וההתחייבויות (מאזני וחוזי מאזני) הנובעים משינויים במחירי השוק, כגון: שינוי בשיעור האינפלציה, שינוי בשיעורי ריבית, שינוי בשערי חליפין, שינויים בשוק ההון וכו'.

מדיניות ניהול סיכוני השוק נועדה להקטין את רמת הסיכון הפיננסי הנוצר בפעילות השוטפת של הבנק מחד גיסא, ולהגדלת רווחי הבנק כתוצאה מביצוע חשיפות יזומות ומבוקרות, מאידך.

לפרטים נוספים לגבי: האסטרטגיות והתהליכים, המבנה הארגוני, מערכות הדיווח והבקרה, המדיניות לניהול סיכוני השוק וגידור החשיפות הנוצרות בשל סיכוני השוק - ראה פרק 12 ג' בדו"ח לשנת 2013.

הבנק מחשב את הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכוני שוק בהתאם ל"גישה הסטנדרטית", המפורטת בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208.

במסגרת הדיון שנערך בפרק זה נעשה שימוש במקומות שונים במושג: "הון". יובהר כי בכל המקרים (אלא אם צוין במפורש אחרת) - הכוונה הינה להגדרה ה"חשבונאית" של המושג (כפי שנכללה בדוחות הכספיים של הבנק).

הערך בסיכון (VAR)

בהתאם להוראות בנק ישראל, נדרש הבנק לנהל את החשיפה לסיכוני שוק באמצעות מערכת מידע המבוססת על מודל פנימי. המערכת מודדת את חשיפת הבנק לסיכוני שוק באמצעות אומדן VAR (VALUE AT RISK). ה-VAR אומד את ההפסד המקסימלי הצפוי לבנק בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת בטחון סטטיסטית קבועה מראש.

הבנק מפעיל מערכת מיחשוב מתקדמת לניהול ומדידת סיכוני שוק המבצעת אומדן VAR בשיטה הפרמטרית, בתדירות שבועית. ערך ה-VAR בבנק ליום 31 במרס 2014, בשיטה הפרמטרית ברמת מובהקות של 99% לתקופה עתידית של 10 ימים, מסתכם בכ-14 מיליון ש"ח (31.3.2013 - 15 מיליון ש"ח); 31.12.2013 - 14 מיליון ש"ח). הבנק קבע מגבלות לערך המכסימלי של ההפסד העתידי (על פי אומדן ה-VAR) - ביחס להון העצמי, בשיעור של 3.5% מההון. בתקופת הדוח לא נרשמו חריגות ממגבלה זו.

בנוסף, עורך הבנק אומדנים לגבי השפעה אפשרית של שינויים קיצוניים במשתני השוק (STRESSTESTS) - על השווי ההוגן של ה"הון הכלכלי של הבנק". המגבלות שנקבעו לערך המכסימלי של ההפסד הכלכלי האפשרי בגין תרחישים אלו - מסתכמות בשיעור של 12.5% מההון העצמי של הבנק. בתקופת הדוח לא נרשמו חריגות ממגבלה זו.

2. סיכון בסיס

סיכון הבסיס מוגדר כחשיפת הבנק להפסד שעלול להיגרם עקב שינויים באינפלציה ובשערי החליפין. הסיכון נמדד ביחס להפרש שבין הנכסים לבין ההתחייבויות הפיננסיות של הבנק (ה"הון הפעיל") בכל אחד ממגזרי ההצמדה.

מדיניות הבנק לגבי סיכונים הבסיס הכרוכים בניהול תיק הנכסים הממומן ממקורות ההון הפעיל הכלכלי שלו, קובעת כי: %(-20) עד 120% מהון זה יושקעו בנכסים צמודי מדד, %(-10) עד 25% יושקעו בנכסים במט"ח ובצמודי מט"ח והיתרה הנגזרת תוחזק בשקלים לא צמודים.

ההחלטות לגבי השקעת ההון הפעיל במגזרים השונים מתקבלות, במסגרת המגבלות שנקבעו, בהתבסס על ניתוח, בקרה ותחזיות לגבי התפתחויות כלכליות במשק, שיעורי הריבית במגזרים השונים ושינויים צפויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של השקל. הבנק נעזר, לצורך ניהול סיכונים הבסיס, במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

להלן ריכוז נתוני החשיפה לסיכון בסיס (בבנק בלבד) בהתאם למגזרי ההצמדה השונים (במיליוני ש"ח):

31 בדצמבר 2013		31 במרס 2013		31 במרס 2014		
חשיפה "חשבונית"	חשיפה "כלכלית"	חשיפה "חשבונית"	חשיפה "כלכלית"	חשיפה "חשבונית"	חשיפה "כלכלית"	
491	778	239	507	1,064	1,360	שקל לא צמוד
1,019	1,014	1,120	1,101	428	426	שקל צמוד מדד
(19)	(7)	(13)	1	(5)	7	מט"ח וצמוד מט"ח
סה"כ החשיפה לסיכון						
1,491	1,785	1,346	1,609	1,487	1,793	בסיס

* ניהול החשיפה לסיכונים בסיס מבוצע על פי נתוני ה"חשיפה הכלכלית". המרכיבים העיקריים של ההפרש שבין החשיפה ה"כלכלית", לבין ה"חשיפה החשבונית" (המוגדרת: כפער שבין יתרות הנכסים וההתחייבויות הכספיים, על פי כללי מדידה חשבונית מקובלים) - הינם כדלקמן:

1. הפרשות מסוימות, כגון: הפרשות בגין זכויות עובדים, נטו - לא נכללו ב"חשיפה הכלכלית".
2. הלוואות צמודות למדד שסווגו כ"חובות פגומים", סווגו למגזר הלא צמוד (במקום לבסיס הנגזר מחוזה ההלוואה).
3. מכשירים פיננסיים המכילים אופציה גלומה, סווגו למגזרי ההצמדה השונים על פי מודלים לתמחור אופציות.
4. פקדונות שבסיס ההצמדה שלהם אינו קבוע לאורך כל תקופת הפקדון, מסווגים למגזר ההצמדה ששימש לתמחור הפקדון.
5. ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי (בגין "חובות תקינים") נטו, לא נכללה ב"חשיפה הכלכלית".

ניתוח רגישות לשינויים בשער החליפין:

ניתוח הרגישות נערך לגבי תרחישים תיאורטיים של שינויים בשערי החליפין של המטבעות העיקריים, בטווח שבין +10%, ל-10%. הניתוח בוחן את השפעת התרחישים הנ"ל על הון הבנק ליום 31.3.2014, בהתבסס על היתרות הכספיות של הנכסים וההתחייבויות באותם מטבעות (לרבות פעילות במכשירים חוץ מאזניים) ליום 31.3.2014, בתוספת התאמות מסוימות (בעיקר בגין "חובות פגומים").

להלן ריכוז התוצאות של ניתוח הרגישות (במיליוני ש"ח):

10%	5%	5%	10%	
1	*	*	(1)	דולר
*	*	*	*	יורו
*	*	*	*	לירה שטרלינג
*	*	*	*	פרנק שוויצרי
*	*	*	*	יין יפני
1	-	-	(1)	
-	-	1	3	השפעת אופציות**
1	-	1	2	השפעה כוללת

* סכום נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח.
** לא כולל אופציות גלומות.

3. סיכון ריבית

כללי

סיכון הריבית מוגדר כסיכון לפגיעה ברווחי הבנק או בהון, בגין תזוזות בשערי הריבית.

בנוסף, שינויים בשיעורי הריבית, כאמור, עלולים להשפיע גם על השווי הכלכלי של התאגיד הבנקאי, נכסיו, התחייבויותיו, וערכם של המכשירים החוץ מאזניים. חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון הריבית, נערך בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, לגבי "התיק הסחיר" של הבנק.

התיק הסחיר של הבנק כולל את תיק אגרות החוב למסחר של הבנק וכן עסקאות עתידיות המבוצעות למטרת מסחר (עסקאות IRS, עסקאות אקדמה במט"ח ואופציות מטבע שנרכשו). חישוב הקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון הריבית נערך בהתאם לשיטת "התקופות לפרעון". סקירה מפורטת לגבי האסטרטגיות והתהליכים, המבנה הארגוני, מערכות הדיווח והמדידה ומדיניות הגידור של ניהול סיכונים הריבית, נכללה בפרק 12 ג' (3) בד"ח וחשבון של הבנק לשנת 2013.

לפרטים נוספים באשר להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 333, בנושא: "ניהול סיכון הריבית שפורסמה ביום 30 במאי 2013 והשלכותיה על תהליך ניהול סיכון הריבית בבנק - ראה פרק 2 יא' בד"ח וחשבון לשנת 2013 ופרק 13, לעיל.

מידע כמותי

להלן ריכוז נתונים על פערי המח"מ במגזרי ההצמדה השונים והשפעתם על חשיפת הריבית של הבנק:

31 בדצמבר 2013			31 במרס 2014			
מט"ח וצמוד			מט"ח וצמוד			
מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
0.57	2.65	0.50	0.69	2.74	0.45	מח"מ הנכסים (שנים)
(0.70)	(3.55)	(0.35)	(0.66)	(3.54)	(0.37)	מח"מ ההתחייבויות (שנים)
(0.13)	(0.90)	0.15	0.03	(0.80)	0.08	פער המח"מ (שנים)
						ההפסד המכסימלי, ביחס
0.1	1.3	0.1	0.2	1.9	0.8	להון* (ב-%)

* בגין תזוזה בשיעור של 1 נקודת האחוז בעקום הריבית.

באמצעות המח"מ (משך חיים ממוצע) ניתן למדוד את הרגישות של הנכסים וההתחייבויות לשינויים בריבית.

חישובי מח"מ הנכסים וההתחייבויות של מכשירים פיננסיים בעלי מספר תקופות פרעון אופציונליות, מבוססים על הנחות לגבי מועדי הפרעון של אותם מכשירים. להלן פרטים על סוגי המכשירים הנ"ל, והנחות לגביהם, והשפעתם על המח"מ של אותם מכשירים:

1. חלק מהאשראי הצמוד למדד במערך המשכנתאות ניתן לפרעון מוקדם - ללא תשלום עמלת פרעון. עם זאת, לאור נסיון העבר חלק גדול מאשראי זה לא ייפרע גם במקרה של ירידת ריבית. הצגת תזרימי המזומנים בגין אשראי זה - בהתבסס על מודל המערך את תקופת הפרעון הצפויה של האשראי, על פי ניסיון העבר - היתה מגדילה את מח"מ הנכסים במגזר הצמוד בכחודש אחד.
2. מועד הפרעון של תוכניות חסכון כולל תחזית לפרעון מוקדם ע"י החוסכים, ב"תחנות יציאה". הצגת תזרימי המזומנים, בהתבסס על תחזית זו, הייתה מקטינה את משך החיים הממוצע של ההתחייבויות בכחודשיים.

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

כללי

בהתאם להוראות שפורסמו על ידי בנק ישראל, נדרשו הבנקים לכלול בדוח הדירקטוריון מידע לגבי היקף הנכסים וההתחייבויות החשופים לשינויים בשיעור הריבית, על בסיס שוויים ההוגן - ולכלול ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית, על שוויים ההוגן של מכשירים פיננסיים אלה.

עקרונות המודל

מאחר ולרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים - מחושב השווי ההוגן באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון: ערך נוכחי של תזרימי המזומן העתידיים, המהוונים בריבית ניכיון בשיעור המשקף את שיעורי הריבית העדכניים בשוק למכשירים הפיננסיים ואת רמת הסיכון הגלומה בהם, לפי הערכת ההנהלה.

השיטות וההנחות העיקריות שיושמו בחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים:

1. מכשירים פיננסיים סחירים: ניירות ערך וכתבי התחייבויות נדחים - השווי ההוגן נקבע לפי שווי שוק.
2. מכשירים פיננסיים שאינם סחירים: אמדן השווי הוגן של מכשירים פיננסיים שאינם סחירים נקבע, בדרך כלל, על ידי היוון תזרימי מזומן עתידי, לפי שיעורי ריבית שבהם ביצע הבנק או היה מבצע, עסקאות דומות במועד הדיווח.

החישובים נערכו בהתאם למפורט להלן:

אשראי לציבור - השווי הוגן של יתרת האשראי לציבור חושב לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. הערך הנוכחי נמדד עבור תזרימי התקבולים העתידי (קרן וריבית) לכל הלוואה בנפרד בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי. קביעת רמת הסיכון, כאמור, נגזרת ממודל דירוג לווים המשמש את הבנק ובוחן את רמת הסיכון של הלקוח בהתבסס על פרמטרים פיננסיים, ניהוליים וענפיים. בדרך כלל שיעורי הריבית ששימשו לצורך היוון תזרימי המזומנים, נקבעו על פי שיעורי הריבית שלפיהם נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

תזרימי המזומנים עבור האשראי לציבור, חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות להפסדי אשראי שנוכו מיתרות החוב הרשומות של האשראי לציבור.

תזרימי המזומנים בגין אשראי במערך המשכנתאות הניתן לפרעון מוקדם, ללא תשלום עמלת פרעון מוקדם - הוערכו על פי תחזית לפרעון מוקדם של אשראים אלו המבוססת על מודל כלכלי. היוון תזרים המזומנים, כאמור, על פי מועדי הפרעון הצפויים, במקום על פי מועדי הפרעון החוזיים של אותם אשראים, הקטין את השווי ההוגן של אותם אשראים בכ-11 מיליון ש"ח.

בחישוב השווי ההוגן של אשראי לציבור הצמוד למדד (עם ריצפת מדד) הופרדה האופציה הגלומה ממכשיר זה. להפרדת האופציה הייתה השפעה זניחה על השווי ההוגן של המכשיר.

פקדונות וכתבי התחייבות נדחים - השווי ההוגן של פקדונות וכתבי התחייבות נדחים חושב בשיטת היוון תזרימי המזומנים עתידיים, לפי שיעור הריבית בו מגייס הבנק פקדונות דומים או כתבי התחייבות דומים לתאריך המאזן - בהתבסס על פרמטרים, כגון: תקופת הפקדון, סוג ההצמדה וגודל הפקדון. בחישוב השווי ההוגן של פקדונות הצמודים למדד או לשקל לפי ברירה - נלקחו בחשבון גם השינויים האפשריים בשווי ההוגן של הפקדון בהתחשב בערך הזמן של הברירה ובשינויים הצפויים במדד המחירים עד למועד הפרעון של הפקדונות. פקדונות הציבור כוללים "מכשירים מורכבים", כדלקמן:

- "תוכניות חסכון", המהוות פקדונות לתקופת פרעון ארוכה יחסית: על פי הנסיון שנצבר בבנק, חלק מהמפקידים נוהג לפרוע את הפקדונות קודם לתאריך הפרעון החוזי שלהם תמורת שוויים החוזי, בניכוי "קנס פרעון מוקדם". תזרימי המזומנים הצפויים בגין תוכניות החסכון הוצגו בהתבסס על נתונים סטטיסטיים, הכוללים תחזיות לפרעונות מוקדמים של אותן תוכניות. היוון תזרימי המזומנים, על פי התחזית לפרעונות מוקדמים של תוכניות החיסכון, הקטין את השווי ההוגן של אותן תוכניות חיסכון בכ-30 מיליון ש"ח.
- פקדונות הציבור כוללים פקדונות עם אפשרות בחירה בין קבלת ריבית קבועה, לריבית משתנה: בחישוב השווי ההוגן הופרדה ה"אופציה הגלומה" במכשיר זה. הפרדת האופציה הגלומה, כאמור, הגדילה את השווי ההוגן של התוכנית בסכום זניח.
- "תוכניות חסכון" עם אופציה לשינוי בסיס ההצמדה של התוכנית ואופציה להבטחת קרן ההפקדה: בחישוב השווי ההוגן הופרדו ה"אופציות הגלומות" מהתוכנית. הפרדת האופציות, כאמור, הגדילה את השווי ההוגן של התוכנית בכ-1 מיליון ש"ח.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים - השווי ההוגן של יתרות בגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים המייצגות סיכון אשראי ובגין התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות, הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח, תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיוכות האשראי של הצד הנגדי. הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן", כללה התייחסות להפרש שבין הריבית שנקבעה בהסכם, לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים נגזרים - מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי השוק. מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת, הלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

הערה:

תהליך הערכת השווי ההוגן באמצעות היוון תזרים המזומנים העתידי, מבוסס על שיעורי ריבית ניכיון הנקבעים באופן סובייקטיבי. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימושו של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

• נתונים כמותיים וניתוח רגישות

(א) נתונים המבוססים על הוראות בנק ישראל

(1) שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
27,471	546	1,336	4,805	20,784	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
3,199	735	1,844	235	385	סכומים לקבל בגין מכשירים
(25,754)	(673)	(2,007)	(4,404)	(18,670)	פיננסיים וחוז' מאזניים ⁽³⁾
					התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(3,322)	(624)	(1,161)	(344)	(1,193)	סכומים לשלם בגין מכשירים
					פיננסיים וחוז' מאזניים ⁽³⁾
1,594	(16)	12	292	1,306	שווי הוגן, נטו, של מכשירים
					פיננסיים

31 במרס 2013

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
27,190	389	2,230	4,842	19,729	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
3,797	1,479	861	1,146	311	סכומים לקבל בגין מכשירים
(25,450)	(720)	(2,225)	(4,285)	(18,220)	פיננסיים וחוז' מאזניים ⁽³⁾
					התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(4,021)	(1,134)	(885)	(677)	(1,325)	סכומים לשלם בגין מכשירים
					פיננסיים וחוז' מאזניים ⁽³⁾
1,516	14	(19)	1,026	495	שווי הוגן, נטו, של מכשירים
					פיננסיים

31 בדצמבר 2013

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
28,037	530	1,996	4,921	20,590	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
2,969	790	1,143	698	338	סכומים לקבל בגין מכשירים
(26,287)	(669)	(2,080)	(4,353)	(19,185)	פיננסיים וחוז' מאזניים ⁽³⁾
					התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(3,093)	(688)	(1,034)	(365)	(1,006)	סכומים לשלם בגין מכשירים
					פיננסיים וחוז' מאזניים ⁽³⁾
1,626	(37)	25	901	737	שווי הוגן, נטו, של מכשירים
					פיננסיים

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוז' מאזניים.

2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

3. הסכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומכשירים פיננסיים חוז' מאזניים, כשהם מהוונים בשיעורי הריבית ששימשו לחישוב השווי ההוגן.

• נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(א) נתונים המבוססים על הוראות בנק ישראל (המשך)

(2) השפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק

(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽¹⁾								
שיווי בשווי ההוגן				מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		השינוי בשיעור הריבית
מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	דולר	אחר	לא צמוד	צמוד	
אחוזים								
0.8	13	1,607	-	(18)	11	324	1,290	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
0.1	2	1,596	-	(16)	12	295	1,305	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.8)	(12)	1,582	-	(15)	13	256	1,328	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 במרס 2013

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽¹⁾								
שיווי בשווי ההוגן				מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		השינוי בשיעור הריבית
מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	דולר	אחר	לא צמוד	צמוד	
אחוזים								
0.8	12	1,528	-	13	(16)	1,048	483	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
0.4	6	1,522	-	15	(16)	1,028	495	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
(0.5)	(7)	1,509	-	16	(16)	1,000	509	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 בדצמבר 2013

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽¹⁾								
שיווי בשווי ההוגן				מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		השינוי בשיעור הריבית
מיליוני ש"ח	סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	דולר	אחר	לא צמוד	צמוד	
אחוזים								
(0.2)	(4)	1,622	-	(38)	26	922	712	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
0.1	1	1,627	-	(37)	26	903	735	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
0.4	6	1,632	-	(36)	25	876	767	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

1. השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל השווי ההוגן, נטו של המכשירים הפיננסיים הוא השווי ההוגן, נטו, של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

• נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(ב) נתונים המשמשים לצורך ניהול חשיפת הריבית

ניהול חשיפת הריבית בבנק מבוסס על מודל, במסגרתו מהוונים תזרימי המזומנים העתידיים בשיעורי ריבית שאינם זהים לאלו ששימשו את הבנק לצורך הדיווח על חשיפת הבנק לשינויים בשיעור הריבית (בעיקר בכל הנוגע למרווחי הריבית בגין סיכוני אשראי).

להלן נתונים כמותיים לגבי השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים והשפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים - המבוססים על המודל המשמש את הבנק בניהול חשיפת הריבית:

(1) שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
28,295	560	1,396	4,817	21,522	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
2,351	568	1,217	228	338	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים
(25,659)	(673)	(2,015)	(4,380)	(18,591)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(2,464)	(443)	(507)	(322)	(1,192)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים
2,523	12	91	343	2,077	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 במרס 2013

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
27,753	399	2,292	4,885	20,177	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
3,526	1,423	597	1,136	370	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים
(25,420)	(720)	(2,232)	(4,307)	(18,161)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(3,705)	(1,076)	(569)	(604)	(1,456)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים
2,154	26	88	1,110	930	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2013

סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
28,806	543	2,050	4,949	21,264	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
2,611	882	623	690	416	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים
(26,128)	(669)	(2,084)	(4,327)	(19,048)	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
(2,724)	(784)	(466)	(325)	(1,149)	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים וחוזי מאזניים
2,565	(28)	123	987	1,483	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוזי מאזניים.
2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

• נתונים כמותיים וניתוח רגישות (המשך)

(ב) נתונים המשמשים לצורך ניהול חשיפת הריבית (המשך)

(2) השפעת שינויים היפותטיים בשיעור הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק

(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽²⁾									
השינוי בשיעור הריבית	מטבע ישראלי						מטבע חוץ ⁽¹⁾		
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר	השפעות מקזזות	סך הכל	מיליוני ש"ח	אחוזים ⁽⁴⁾	
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	2,091	376	89	11	-	2,567	44	1.7	
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	2,078	347	91	12	-	2,528	5	0.2	
קטטון מיידי מקביל של אחוז אחד ⁽³⁾	2,061	306	94	14	-	2,475	(48)	(1.9)	

31 במרס 2013

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽²⁾							
השינוי בשיעור הריבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾		שינוי בשווי ההוגן		
	לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אחר	השפעות מקזזות	סך הכל	מיליוני ש"ח
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	943	1,130	86	24	-	2,183	29
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	931	1,113	87	26	-	2,157	3
קטון מיידי מקביל של אחוז אחד ⁽³⁾	916	1,086	90	28	-	2,120	(34)
							(1.6)

31 בדצמבר 2013

שווי הוגן, נטו, של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ⁽²⁾								
השינוי בשיעור הריבית	מטבע ישראלי		מטבע חוץ ⁽¹⁾		השפעות מקזזות	סך הכל	מיליוני ש"ח	אחוזים ⁽⁴⁾
	לא צמוד	צמוד	דולר	אחר				
	צמוד	מדד						
גידול מיידי מקביל של אחוז אחד	1,487	1,009	124	(28)	-	2,592	27	1.0
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז	1,484	989	123	(28)	-	2,568	3	0.1
קטסון מיידי מקביל של אחוז אחד ⁽³⁾	1,476	960	124	(26)	-	2,534	(31)	(1.2)

הערות:

- לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל השווי ההוגן, נטו של המכשירים הפיננסיים הוא השווי ההוגן נטו כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
- בנוסף, הבנק נעזר במודל למדידת השינויים הצפויים ברווח החשבונאי, בשנה הקרובה - בגין שינויים בעקום הריבית. המודל מתבסס על הנחות שונות בנוגע להתפתחויות הצפויות בסעיפי המאזן ובמשתני שוק שונים.
- שיעור הקיטון הצפוי ברווח החשבונאי של הבנק, ביחס להון העצמי, בשנה הקרובה (בהתבסס על מודל זה) - עקב קיטון מקביל בשיעור של 1 נקודת האחוז בעקום הריבית, במגזרים: ה"לא צמוד", "צמוד המדד", וה"מט"ח" - מסתכם ב-3.02%, 0.61% ו-0.49% בהתאמה; (31.3.2013 - 2.32%, 1.76% ו-0.19%, בהתאמה; 31.12.2013 - 2.60%, 0.72% ו-0.59%, בהתאמה).
- טווח השינויים בשווי ההוגן, בגין השינויים בשיעורי הריבית שנרשם בתקופת הדו"ח, הינו כדלקמן: עבור גידול מקביל של 1%: 1.9% - 1.1% (שנת 2013 - 2.2% - 0.3%); עבור גידול מקביל של 0.1%: 0.2% - 0.1% (שנת 2013: 0.2% - 0.0%); עבור קיטון מקביל של 1%: (-2.0%) - (-1.2%) (שנת 2013: (-2.5%) - (-0.5%)).

4. סיכוני מניות

סיכון מניות מוגדר כחשיפת הבנק להפסד, עקב ירידה במחירי השוק של המניות הכלולות בתיק ניירות הערך של הבנק. חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון המניות, נערכו בהתאם להנחיות שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, לגבי התיק הסחיר של הבנק. ליום 31.3.2014 לא נכללו מניות בתיק הסחיר של הבנק (31.12.2013, ו-31.3.2013 - זהה).

5. סיכון אופציות

סיכון אופציות מוגדר כחשיפת הבנק להפסד עקב שינוי בשווי ההון של אופציות הכלולות בתיק הבנקאי או בתיק למסחר של הבנק (כתוצאה משינוי בנתוני השוק המשמשים בחישוב השווי ההון).

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לביצוע עסקאות בתחום זה, כדלקמן:

- עסקאות בתיק הבנקאי יבוצעו בתנאי "BACK TO BACK" בלבד.
- לביצוע עסקאות בתיק למסחר נקבעה מגבלת היקף פרמיות (נטו) שנתית.

חישוב נכסי הסיכון והקצאת ההון בגין החשיפה לסיכון אופציות, נערכו בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208, בשיטת "הדלתא פלוס" - הקצאת ההון בגין "הדלתא", "הגמא" ו"הווגא" של האופציות.

6. גילוי כמותי להקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכונים שוק וסיכונים C.V.A

הבנק מקצה הון בגין החשיפה לסיכונים שוק על פי השיטה ה"סטנדרטית". על פי שיטה זו מחושבים "סיכון הריבית" ו"סיכון המניות" על ה"תיק למסחר" בלבד - הכולל יתרות בגין מכשירים פיננסיים המוחזקים למטרת מסחר, לרבות תיקי אגרות חוב למסחר ופעילות במכשירים פיננסיים נגזרים למטרת הפקת רווח. הגדרת התיק למסחר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק. סיכון הריבית מחושב על פי שיטת ה"תקופה לפרעון".

סיכון "שער החליפין" ו"סיכון האופציות" מחושבים על כלל יתרות המכשירים הפיננסיים בבנק. החשיפה ל"סיכון אופציות" מחושבת בשיטת "דלתא פלוס" (דרישות ההון מחושבות על סיכון ה"דלתא", "הגמא" ו"הווגא").

להלן נתונים לגבי נכסי הסיכון של הבנק בגין החשיפה לסיכונים שוק (במיליוני ש"ח):

כללי "באזל 2"				כללי "באזל 3"		
31.12.2013		31.3.2013		31.3.2014		
נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	נכסי סיכון	דרישת ההון	
8	1	7	1	3	-	סיכון ריבית
44	4	14	1	9	1	סיכון שער חליפין
42	3	37	3	30	3	סיכון אופציות
-	-	-	-	19	1	סיכון CVA
94	5	58	5	61	5	סה"כ נכסי סיכון

ד. סיכון נזילות

סיכון הנזילות נובע מאי הוודאות לגבי היצע המקורות והרכבם ומן הביקוש לשימושים והרכבם. סיכון זה הינו פונקציה של התנהגות הלקוחות והתממשותו עלולה לבוא לידי ביטוי בזמינות ובמחיר המקורות.

להלן נתונים על הנכסים הנזילים של הבנק:

- כ-13.2% מנכסי הבנק הינם מזומנים ופקדונות בבנקים לתקופה של עד שלושה חדשים - מהם 81.9% פקדונות בבנק ישראל (31.12.2013: 12.5% ו-60.4%, בהתאמה).

- כ-17.5% מנכסי הבנק הינם ניירות ערך סחירים בבורסה (31.12.2013 - 20.1%).

דהיינו, כ-30.7% מסך נכסי הבנק ניתנים למימוש בזמן קצר (31.12.2013 - 32.6%). שיעורם הגבוה של הנכסים הנזילים, נובע מיישום מדיניות המכוונת לשפר את יחסי הנזילות בבנק - על רקע אי הוודאות וחוסר היציבות השוררים במשק העולמי, כפועל יוצא מהמשבר הפיננסי והכלכלי הכלל עולמי.

על פי הוראת בנק ישראל בנושא: "ניהול סיכון הנזילות", נדרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס נזילות מזער" (המהווה את היחס שבין "כרית הנזילות", לבין התשלומים החזויים, נטו, בחודש הקרוב), שלא יפחת מ-1, בכל עת.

כמו כן הונחו התאגידים הבנקאיים לקיים מעקב אחרי "יחס המימון היציב", המהווה את היחס שבין מקורות המימון היציבים שלהם, הצפויים בטווח של שנה ומעלה - לבין השימושים ארוכי הטווח הצפויים להתממש בטווח זה - ולקבוע יעד ליחס זה. לאור הנחיות בנק ישראל נקבע בבנק יעד ל"יחס המימון היציב", שלא יפחת מ-1. היעד אושר על ידי דירקטוריון הבנק בחודש אוקטובר 2013.

הבנק מנהל את סיכון הנזילות באמצעות כלים ניהוליים ומיחשוביים שפותחו בנושא זה, הכוללים אמצעים לפיקוח, מעקב ובקרה על נתוני הנזילות לטווח קצר. במסגרת זו פותח בבנק מודל עדכני ל"ניהול סיכון הנזילות". המודל משמש את הבנק בניהול סיכון הנזילות, ובדוק את "פער הנזילות" (המהווה את הפער שבין הנכסים הנזילים להתחייבויות לפרעון של הבנק) ו"יחס הנזילות", לטווחים ותרשישים שונים, וכן את "אופק ההישרדות" של הבנק (המוגדר כתקופה העתידית שבה הבנק צפוי לפעול ללא "גרעונות נזילות"), בתרחישים שונים. בנוסף, הבנק מנהל את סיכון הנזילות ובוחן את השינויים שחלו בסיכון זה באמצעות כלים ומדדים נוספים, לרבות:

- שימוש ב"תרחישי לחץ הפוכים", במטרה לנטר תרחישים שעלולים לגרום לירידה ביחס הנזילות המזערי, מתחת לרף המינימלי הנדרש.

- בחינת התמהיל ומידת הריכוזיות של מקורות המימון.

- מעקב וניתוח באשר למצבת הנכסים הלא משועבדים.

- שימוש באינדיקטורים לצורך זיהוי מוקדם של סממנים המצביעים על הרעה אפשרית במצב הנזילות של הבנק.

למידע נוסף באשר לטיטוט הוראה בנושא: "באזל 3 - יחס כיסוי הנזילות וכלי ניטור לסיכון הנזילות", שהופצה על ידי בנק ישראל בחודש פברואר 2014, והשלכותיה על ניהול סיכון הנזילות בבנק - ראה פרק 11ד(6) להלן.

ה. הסיכון התפעולי

הסיכון התפעולי מוגדר כ"חשיפת הבנק להפסד העלול להגרם כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים". הגדרה זו נוסחה על ידי "ועדת באזל" (שעניינה קביעת סטנדרטים בנושאי הגדרה וניהול חשיפות בבנקים המרכזיים, במדינות מפותחות) - ואינה כוללת חשיפה לסיכונים אסטרטגיים ותדמיתיים.

הבנק מקצה הון בגין החשיפה לסיכון התפעולי על פי "הגישה הסטנדרטית". הקצאת ההון הנדרש בגישה זו, מבוססת על חלוקת פעילות הבנק לקוי עסקים שהוגדרו בהוראה - וחישוב ההון הנדרש בגין כל אחד מקוי העסקים על פי משקלות שנקבעו בהוראה. לצורך החישוב עושה הבנק שימוש במערכת מידע ייעודית, המפלחת את הכנסות הבנק בחתך קוי עסקים.

לפרטים נוספים באשר לאסטרטגיה ולמדיניות ניהול הסיכון התפעולי, המבנה הארגוני, המתודולוגיה והשיטות לניהול סיכון זה, וכן מערכות הדיווח והאמצעים שננקטו על ידי הבנק לגידור החשיפה לסיכון זה ולהפחתתו - ראה פרק 12 ה' בדין וחשבון לשנת 2013.

ו. הסיכון המשפטי

הסיכון המשפטי מוגדר כחשיפת הבנק לפגיעה בפעולותיו העסקיות או במצבו הפיננסי העלולים להגרם עקב העדר אפשרות לאכוף חוזים, או עקב התממשות תביעות משפטיות או כתוצאה מהפעלת שיקול דעת מוטעה. הסיכון המשפטי כולל, בין היתר, חשיפה להטלת קנסות או צעדי עונשין בגין פעילות פיקוחית או בגין הסדרים פרטניים. מידע נוסף בכל הנוגע לניהול הסיכון המשפטי בבנק נכלל בדין וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2013.

ז. הסיכון הסביבתי

בדין וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2013- נכלל מידע לגבי הנחיות וטיטות הוראות גילוי שפורסמו על ידי המפקח על הבנקים בנושא: "סיכונים סביבתיים", דרכי הפעולה אותן נדרשו התאגידים הבנקאיים ליישם במסגרת ניהול "הסיכון הסביבתי", והגילוי המוצע בדוחות הכספיים לגבי חשיפת התאגידים הבנקאיים לסיכון הסביבתי (למועד פרסום הדוח טרם אושרו התיקונים המוצעים להוראות הדיווח לציבור בנושא: "דיווח על החשיפה לסיכונים סביבתיים", שהופצו על ידי בנק ישראל ביום 12.4.2011).

הבנק מיישם את הנחיות בנק ישראל, בנושא: "ניהול הסיכון הסביבתי". במסגרת זו הוכן על ידי הבנק מסמך מדיניות בנושא: "ניהול הסיכון הסביבתי", נקבעו נהלי עבודה המרכזים את השיטות לאיתור, הערכה ודרכי הטיפול בתחום הסיכונים הסביבתיים, הוכנו מאגרי נתונים של גורמים החשופים לסיכון הסביבתי, וניתנו הדרכות לגורמי האשראי בנושא: "ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי". יצוין בהקשר זה, כי היבטי החשיפה ל"סיכון סביבתי" של לקוחות הבנק נידונים באופן שוטף בפורומים הדנים באישור מסגרות אשראי ללקוחות הבנק.

ת. חשיפה לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות

בדין וחשבון השנתי של הבנק לשנת 2013, נכלל מידע לגבי התשתיות הטכנולוגיות וסביבת העבודה הממוחשבות הנמצאות בשימוש הבנק, מידת חשיפתן לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות, אמצעי ההגנה והאבטחה בהם נוקט הבנק לצמצום חשיפתו לסיכונים אלו והסתברות המימוש של סיכונים אלו.

בתקופת הדוח המשיך הבנק להטמיע מערכות בקרה וכלי הגנה המיועדים לצמצום, ככל האפשר, את חשיפת הבנק לסיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות. לאור הסטנדרטים הגבוהים בהם פועלים הבנק והחברה האם שלו ואמצעי ההגנה שננקטו על ידם בתחום זה, כמפורט לעיל, לא נרשמו בתקופת הדוח אירועי אבטחת מידע משמעותיים או תקריות קיברנטיות, שגרמו לנזקים כספיים או אחרים.

לפיכך, ולאור האמור לעיל, מעריכה הנהלת הבנק שקיימת הסתברות נמוכה להתממשות סיכונים אבטחת מידע והתקפות קיברנטיות שעלולים לגרום לנזקים כספיים משמעותיים לבנק.

ט. חשיפה לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב

בעקבות הנחיות שהוצאו על ידי הרשות לניירות ערך בנושא זה, פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 תיקון להוראות הדיווח לציבור, לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים לכלול במסגרת הדיווח השנתי לציבור גילוי לגבי סיכונים ומגבלות המוטלים עליהם, בשל קשריהם עם איראן או עם אויב אחר.

נהלי הבנק אינם מתירים קשרים או פעילות בנקאית (במישרין או בעקיפין) עם איראן או עם גופים אחרים שהוגדרו על ידי רשויות שלטוניות כ"אויב". להערכת הנהלת הבנק, לא הייתה לבנק חריגה ממגבלות אלו. לפיכך, חשיפת הבנק לסיכוני ציוד או כשל אחר הנובעים מקשרים (במישרין או בעקיפין) עם איראן או עם אויב אחר, אינה מהותית, אם בכלל.

יצוין בהקשר זה, כי ביום 10 באפריל 2014, נכנסו לתוקף תקנות מסוימות המסדירות הוראות שנקבעו ב"חוק המאבק בתוכנית הגרעין של אירן, התשע"ב-2012". עם זאת, עד כה טרם פורסמו רשימות הגורמים הזרים המסייעים לתוכנית הגרעין, או מקיימים קשר עסקי מהותי עם אירן.

11. באזל 3

א. כללי

(1) כללי "באזל 2"

בשנת 2006 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הפועל במסגרת "הבנק לקביעת סטנדרטים בינלאומיים" (ה-BIS) הנחיות מפורטות בנושא: ניהול סיכונים (להלן: "כללי באזל 2").

הנחיות ועדת באזל מושתות על שלושה רבדים, כדלקמן:

- **הנדבך הראשון** - לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים, להקצות הון כנגד סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, באחת מהגישות הבאות:
- "הגישה הסטנדרטית" - לפיה, תתבצע הקצאת ההון בהתאם למשקולות שיקבע הפיקוח על הבנקים ובהתבסס על דירוגים של סוכנויות דירוג חיצוניות מאושרות.
- "גישת דירוגים פנימית בסיסית" - FIRB, לפיה נדרשים הבנקים לאמוד את סיכון האשראי על בסיס מודל פנימי הכולל הסתברות לכשל אשראי (PD).
- "גישת דירוגים פנימית מתקדמת" - AIRB, המבוססת גם היא על מודל פנימי, הכולל בנוסף להסתברות לכשל (PD) - גם אומדן של ההפסד הצפוי בהתרחש הכשל (LGD), והיקף חשיפת האשראי בעת ארוע הכשל (EAD).
- **הנדבך השני** - כולל התייחסות לסיכונים שאינם מפורטים בנדבך הראשון ומפרט כללים לבדיקת נאותות ההון שהוקצה לסיכונים השונים, בהתאם לתהליך הערכת סיכונים פנימי שיערך על ידי הבנק: ICAAP INTERNAL CAPITAL ADEQUACY ASSESSMENT PROCESS.
- **הנדבך השלישי** - לפיו נדרשים התאגידים הבנקאיים להרחיב את הדיווח לציבור בדבר הסיכונים הכרוכים בפעילות הבנק, באופן שיאפשר לציבור להבין טוב יותר את מכלול הסיכונים להם חשוף הבנק והאופן בו מנוהלים סיכונים אלו ("משמעת שוק").

במטרה ליישם את כללי "ועדת באזל" כאמור, פרסום בנק ישראל ביום 31.12.2008 הוראת שעה בנושא זה, שהוחלפה מאוחר יותר על ידי שורת הוראות ניהול בנקאי תקין (מס' 200 - 201), המהוות את מכלול מסגרת העבודה ליישום כללי "באזל 2" במערכת הבנקאית בישראל. כללי "באזל 2" יושמו החל מיום 31 בדצמבר 2009 והיו בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2013.

(2) כללי "באזל 3"

בעקבות המשבר הפיננסי והכלכלי שהתחולל בשנת 2007 ולאחריה - במהלכו נחשפה המערכת הבנקאית העולמית להפסדי מסחר ואשראי מערכתיים שלא היה ביכולתה לספוג, שאילצו את המערכת הציבורית להתערב באמצעות הזרמה חסרת תקדים של נזילות, הון וערבויות - במטרה למנוע מחנק אשראי ונזילות, שעלולים היו לערער את הכלכלה הריאלית - החליטה "ועדת באזל" לערוך רפורמה מקיפה בכללים הקיימים לניהול סיכונים, שתחזק את כללי ההון והנזילות הגלובליים ותשפר את יכולת המגזר הבנקאי לספוג זעזועים הנגרמים ממצבים של לחצים פיננסיים או כלכליים מכל מקור שהוא ולהקטין בכך את הסיכון לזליגת משברים עתידיים מהמגזר הפיננסי למגזר הריאלי.

בחודש דצמבר 2010 פרסמה "ועדת באזל" את המלצותיה לחבילת הרפורמות במסמך ל"מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק המערכת הבנקאית" (להלן: "באזל 3"). המסמך כולל הנחיות שנועדו לשפר את ניהול הסיכונים והממשל התאגידי ולחזק את הגילוי והשקיפות של התאגידים הבנקאיים, ובכללן:

- **שיפור האיכות של בסיס ההון** - באמצעות צמצום המרכיבים הנכללים ברובד הראשון של ההון, שיתבסס בעיקר על הון מניות ועודפים.
- **חיזוק "כיסוי הסיכון"** - באמצעות אימוץ כללים חדשים למדידת השפעת סיכונים צד נגדי בחישוב יחס הלימות ההון, לרבות: חיזוק דרישת ההון בגין סיכונים אשראי של צד נגדי, שימוש במבחני קיצון בחישוב דרישת ההון בגין סיכונים אשראי של צד נגדי, הקצאת הון בגין הפסדים פוטנציאליים שעלולים להיווצר בגין הידרדרות איכות האשראי של הצד הנגדי, ומתן תמריץ לתאגידים הבנקאיים להגדיל את היקף העסקאות במכשירים נגזרים המבוצעות עם "צדדים נגדיים מרכזיים".
- **קביעת מגבלות ל"יחס מינוף"** - במטרה לצמצם את המינוף במערכת הבנקאית ולקבוע מדידה פשוטה ובלתי תלויה של מרכיב זה שתשלים את המדידה מבוססת הסיכון.
- **הקטנת "פרו - מחזוריות" וקביעת כריות "אנטי מחזוריות"** - באמצעות הקצאת "כריות בטחון" ונקיטת צעדים רגולטוריים שיפחיתו את הצורך בביצוע מהלכים סימולטניים זהים בעת משבר, על ידי משתתפי השוק, הפוגעים ביציבות בצורה משמעותית.
- **הפחתת "סיכון מערכת"** - באמצעות קביעת סטנדרטים גבוהים יותר לספיגת הפסדים לקבוצות בנקאיות מסוימות שסווגו כ"בנקים חשופים מערכתית".
- **קביעת "תקן נזילות גלובלי"** - באמצעות תקנים בינלאומיים לניהול סיכון הנזילות, שיתייחסו הן לניהול הנזילות לטווח קצר, והן לטווח הבינוני והארוך.

בהמשך לפרסום המלצות "ועדת באזל", כאמור, פרסם בנק ישראל ביום 30.5.2013 תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 205 - 201, 208 ו-211, הכוללים הנחיות חדשות שנועדו להטמיע את העקרונות שנכללו במסמך "ועדת באזל", ומהוות מסגרת עבודה חדשה למדידה וניהול סיכונים (להלן: "כללי באזל 3"), כדלקמן:

- הוחמרו הקריטריונים להכרה במרכיבי הון שייכללו במסגרת ההון כ"רובד הראשון" והם יכללו בעיקר: הון מניות, עודפים וקרנות הון (לרבות פרמיה על מניות).
- נוסף רובד הון נוסף: "רובד ראשון נוסף", שייכלול מכשירי חוב הוניים צמיתים (ואפשרות לפדיון מוקדם רק לאחר שחלפו חמש שנים לפחות ממועד הנפקתם, ובכפוף לקבלת אישור מוקדם מבנק ישראל), הכוללים מנגנונים ל"ספיגת הפסדים", לרבות:

- הפסקת תשלומי ריבית למחזיקים במכשיר, לפי שיקול דעתו הבלעדי של התאגיד הבנקאי המנפיק, מבלי שהפסקת התשלום תוגדר כ"אירוע כשל".
- המרה אוטומטית של מכשיר החוב למניות, בכל עת ש"חס ההון העצמי ברובד הראשון", ירד מתחת לשיעור של 7%, או לאחר שהתקבלה הודעת המפקח על הבנקים, לפיה המרת מכשיר החוב למניות הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי המנפיק (אירוע "אי קיימות").
- בוטלה האבחנה הקיימת ב"כללי באזל 2", בין שני סוגי ההון ב"רובד השני" ("רובד שני" ו-"רובד שני עליון"). לפיכך, יכלול ההון ברובד השני רובד אחד בלבד. בנוסף, הוחמרו הקריטריונים להכרה במכשירי חוב הוניים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי, כ"מרכיבי הון ברובד השני", כדלקמן:
 - המכשירים יונפקו לתקופה של חמש שנים לפחות ויהיו ניתנים לפדיון מוקדם רק לאחר שחלפו חמש שנים ממועד הנפקתם (בכפוף לקבלת אישור מוקדם מבנק ישראל).
 - המכשיר יכלול מנגנונים ל"ספיגת הפסדים", שיאפשרו המרה אוטומטית למניות בכל עת ש"חס ההון העצמי ברובד הראשון" יפול מתחת לשיעור של 5%, או לאחר שהתקבלה הודעת המפקח על הבנקים, לפיה המרת מכשיר החוב למניות הכרחית לשמירת יציבות התאגיד הבנקאי המנפיק (אירוע "אי קיימות").
- מאידך, הותר לתאגידים הבנקאיים לכלול במסגרת מרכיבי ההון ב"רובד השני" גם את יתרת ה"הפרשה להפסדי אשראי המחושבת על בסיס קבוצתי" (ובתנאי שהסכום שייכלל בהון, כאמור, לא יעלה על 1.25% מנכסי הסיכון המשוקללים בגין סיכוני אשראי, כהגדרתם בהוראות).
- הוחמרו ההתאמות הפיקוחיות בגין אמצעי ההון, ונוספו מרכיבים נוספים שינוכו מההון ב"רובד הראשון", לרבות:
 - התאמות חשבונאיות בגין סיכון האשראי של הבנק (DVA), שנכללו בשווי ההון של ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים.
 - מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על הרווחיות העתידית של התאגיד הבנקאי.
 - "עודף מיסים נדחים" המהווה את יתרת המיסים הנדחים לקבל, שנוצרו מהפרשי עיתוי, העולה על 10% מההון ב"רובד הראשון" (בכפוף להוראות המעבר - ראה הרחבה להלן).
- נקבעו יחסי הלימות הון מזעריים שיהיה על התאגידים הבנקאיים לקיים (בכפוף להוראות מעבר, שיפורטו להלן), כדלקמן:
 - יחס הלימות ההון ברובד הראשון - לא יפחת משיעור של 9%.
 - יחס הלימות ההון הכולל - לא יפחת משיעור של 12.5%.
- בנוסף, כוללים התיקונים שפורסמו על ידי בנק ישראל כאמור, "הוראות מעבר", שיאפשרו אימוץ הדרגתי של ההנחיות החדשות שנכללו בהוראה - בכל הנוגע להחמרת הקריטריונים להכרה בהון, ולניכוי מההון, כדלקמן:
 - הדרישה לקיום יחסי הלימות הון מינימליים, כאמור לעיל, תדחה - ותיכנס לתוקף החל מיום 1.1.2015.
 - הדרישות לניכוי "עודף מיסים נדחים", יופעלו בהדרגה בשנים 2017 - 2014 (להלן: "תקופת המעבר") ויאומצו במלואן החל מיום 1.1.2018. האימוץ ההדרגתי יכלול ניכוי חלק מסוים בלבד מ"עודף המיסים הנדחים" (כהגדרתו בהוראה), והכרה בחלקו האחר כ"נכס סיכון".
 - מאחר שכתבי ההתחייבות שהונפקו על ידי התאגידים הבנקאיים בעבר, אינם עומדים בקריטריונים להכרה כמרכיב הון ב"רובד השני" (מכיוון שאינם כוללים מנגנון לספיגת הפסדים), נכלל בהוראת המעבר, מנגנון לאימוץ הדרגתי של הקריטריונים להכרה בהון פיקוחי לגבי כתבי התחייבות אלה, שיופעל בשנים 2021 - 2014 (להלן: "תקופת המעבר"), לפיו - כתבי ההתחייבות יוכרו כחלקם כ"הון ברובד השני" בתקופת המעבר, בשיעורים הולכים ופוחתים, עד לביטולם המלא בתום תקופת המעבר.

- ההפחתה הצפויה בהון העצמי של התאגידים הבנקאיים בגין אימוצם בעתיד של כללי המדידה החדשים בנושא: "זכויות עובדים" (ראה ביאור 1ה'2) בדוחות הכספיים, תידחה ותיפרס בחלקים שווים לאורך התקופה שממועד יישום ההנחיות החדשות ועד ליום 1 בינואר 2018.

התיקונים להוראות הניהול הבנקאי התקין, המפורטות לעיל, נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014. הבנק מיישם את ההנחיות שנכללו בתיקונים להוראה, כאמור, במועד כניסתן לתוקף.

ב. הנדבך הראשון

הבנק מודד את הסיכונים שנכללו בנדבך הראשון (סיכוני אשראי, שוק, וסיכונים תפעוליים) בהתאם להנחיות שנכללו בהוראות הניהול הבנקאי התקין שפורסמו על ידי בנק ישראל (המיישמות את ה"גישה הסטנדרטית", שנכללה בהמלצות "ועדת באזל").

בהמשך ליעדי הלימות ההון שנכללו בהוראות בנק ישראל, כאמור, קבע דירקטוריון הבנק ביום 28.1.2014 מגבלות באשר ליחסי ההון המינמליים שיהיה על הבנק לקיים (לפי כללי "באזל 3", כדלקמן:

- יחס הלימות ההון ברובד הראשון לא יפחת משיעור של 9%.
 - יחס הלימות ההון הכולל לא יפחת משיעור של 12.5%.
- מגבלות אלו תואמות את היעדים שנקבעו על ידי בנק ישראל לתאגידים הבנקאיים החל מיום 1.1.2015, ואילך.
- יחסי הלימות ההון של הבנק (המחושבים לפי כללי "באזל 3") הסתכמו ליום 31.3.2014, כדלקמן:
- יחס הלימות ההון ברובד הראשון - 10.7% (ליום 1.1.2014, על פי חישוב "פרופורמה" - 10.6%).
 - יחס הלימות ההון הכולל - 14.7% (ליום 1.1.2014, על פי חישוב "פרופורמה" - 14.6%).

ג. הנדבך השני

הנדבך השני מהווה תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת אסטרטגיה להבטחת הלימות ההון (ICAAP). התהליך נועד להבטיח החזקת הון הולם על ידי התאגידים הבנקאיים, שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם וקיום תהליכים נאותים לניהול סיכונים. התהליך יכלול, בין היתר: קביעת יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

תהליך זה יסקר ויוערך על ידי הפיקוח על הבנקים (תהליך SREP), במטרה לקבוע אם ההון ויעדי ההון שהגדיר התאגיד הבנקאי - נאותים, ולדרוש צעדי תיקון (במידת הצורך), לרבות - חיזוק הממשל התאגידי וניהול הסיכונים והבקורות הפנימיות (לרבות דרישה לתוספת הון). הבנק מבצע באופן שוטף תהליך הערכה עצמית להלימות ההון הנדרשת (ICAAP), במסגרתו נבחנת הלימות ההון הנדרשת לבנק בכדי לתמוך במכלול הסיכונים הגלומים בפעילותו.

במסגרת התהליך נבחן מכלול הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק ונערך "מסמך ICAAP" (בתדירות שנתית), המפרט את המתודולוגיה להקצאת ההון הנדרשת בגין חשיפה לסיכונים שלא נלקחו בחשבון במסגרת חישוב יחס הלימות ההון, על פי הכללים שנקבעו בנדבך הראשון, כמפורט להלן:

- היבטים נוספים של חשיפה לסיכונים שנכללו כבר בנדבך הראשון, כגון: סיכון אשראי של צד נגדי וכו'.
- גורמי סיכון שלא נכללו במסגרת הנדבך הראשון, כגון: סיכונים ריכוזיות לווי, סיכונים נזילות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכונים סליקה וכו'.
- גורמי סיכון "איכותיים", כגון: סיכונים ציוד, סיכונים מוניטין, וסיכונים אסטרטגיים.
- גורמי סיכון הנגזרים מחשיפה אפשרית לתרחישי קיצון.

כחלק בלתי נפרד מביצוע התהליך, נדרשו התאגידים הבנקאיים לערוך סקירה בלתי תלויה של תהליך הערכת הלימות ההון. התהליך נסקר בתדירות שנתית על ידי הביקורת הפנימית של הבנק, במקביל להתקדמות תהליך ההערכה העצמית של הלימות ההון. הדירקטוריון אישר את העקרונות לביצוע תהליך ההערכה העצמית להלימות ההון הנדרשת, שגובשו על ידי הבנק ונכללו ב"מסמך ICAAP" כאמור, לרבות השיטות למיפוי הסיכונים והמתודולוגיה לחישוב הקצאת ההון הנדרשת בגין סיכונים אלו.

ד. מידע נוסף לגבי ניהול הסיכונים בבנק ("הנדבך השלישי")

הוראות "באזל 2" כוללות דרישות גילוי איכותיות וכמותיות מפורטות לגבי ניהול הסיכונים בתאגיד הבנקאי ("הנדבך השלישי" בהוראות "באזל 2").

במקביל לפרסום הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211 - 201 המהוות את מכלול מסגרת העבודה ליישום שני הנדבכים הראשונים בהנחיות "באזל 2" - פורסמה על ידי בנק ישראל ביום 13 באוקטובר 2009, הוראת שעה בנושא: "יישום דרישות הגילוי הנכללות בנדבך 3 של "באזל 2" - בדוחות הכספיים של התאגידים הבנקאיים". בפרק זה נכלל חלק מהמידע והנתונים שגילויים נדרש בהוראת השעה, כאמור (יתרת המידע שנדרש על פי הוראת השעה נכללה בחלקים אחרים של הדוח). לפיכך, ובמטרה לרכז, את מלוא המידע הנדרש על פי הוראת השעה, במקשה אחת - נכללה בסעיף 7 לפרק זה, טבלה, הקושרת בין דרישות הגילוי של ההוראה, לבין הפרקים או הביאורים בדוח זה שבהם נכלל המידע הנדרש.

(1) הון⁽²⁾

להלן פרטים על רכיבי ההון בבנק:

כללי "באזל 2"		כללי "באזל 3"		
31.3.2013	31.12.2013	1.1.2014 ⁽¹⁾	31.3.2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,844	1,931	1,931	1,948	1. הון ברובד הראשון
(76)	(74)	-	-	• ההון העצמי
1,768	1,857	1,931	1,948	• הבדלים בין הון עצמי להון ברובד הראשון
-	-	(4)	(4)	סה"כ הון ברובד הראשון לפני התאמות פיקוחיות
(3)	(5)	(2)	(2)	• התאמות פיקוחיות:
-	-	(7)	(6)	- מיסים נדחים לקבל
(3)	(5)	(13)	(12)	- השקעה בהון תאגידים פיננסיים שלא אוחדו
1,765	1,852	1,918	1,936	- התאמות פיקוחיות אחרות
673	646	517	517	סה"כ הון ברובד הראשון
90	90	203	203	2. הון ברובד השני
763	736	720	720	• מכשירים פיקוחיים
(2)	(4)	-	-	• הפרשות וקרנות הון
761	732	720	720	הון ברובד השני לפני ניכויים
2,526	2,584	2,638	2,656	• ניכויים מההון ברובד השני
				סה"כ הון ברובד השני
				הון כולל כשיר

1. הנתונים מבוססים על חישוב "פרפורמה" הנגזר מנתוני הבנק ליום 31.12.2013.

2. מידע מפורט באשר למרכיבים שנכללו בהון הפיקוחי ומאפייניהם נכלל באתר האינטרנט של הבנק www.mercantile.co.il

3. להלן פרטים באשר להשפעת הוראות המעבר על יחס ההון ברובד הראשון:

כללי "באזל 3"	
31.3.2014	1.1.2014 ⁽¹⁾
%	%
10.7	10.5
-	0.1
10.7	10.6

1. הנתונים מבוססים על חישוב "פרופורמה" הנגזר מנתוני הבנק ליום 31.12.2013.

(2) הלימות הון

להלן נתונים לגבי נכסי הסיכון בגין סיכונים אשראי (כהגדרתם בהוראות בנק ישראל) ודרישת ההון בגינם, בחתך ישויות (במיליוני ש"ח):

כללי "באזל 2"		כללי "באזל 3"		כללי "באזל 3"		סוג הישות
31.12.2013	31.3.2013	31.3.2013	31.3.2014	31.3.2014	31.3.2014	
דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
5	54	-	-	2	25	ריבוניות
12	137	15	163	14	149	סקטור ציבור
72	795	94	1,049	52	582	תאגידים בנקאיים
717	7,965	691	7,684	740	8,222	תאגידים
84	936	88	980	82	909	בבטחון נדל"ן מסחרי
139	1,541	123	1,364	154	1,709	קמעונאיות ליחידים
220	2,447	217	2,409	213	2,367	עסקים קטנים
103	1,144	93	1,028	105	1,165	הלוואות לדיר
65	723	68	756	92	1,024	נכסים אחרים
1,417	15,742	1,389	15,433	1,454	16,152	סך הכל

1. דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 9% מנכסי הסיכון.

• סך כל נכסי הסיכון בגין סיכונים השוק וסיכונים CVA (על פי כללי "באזל 3") ליום 31.3.2014 הנמדדים על פי "הגישה הסטנדרטית" מסתכם ב-61 מיליון ש"ח ודרישת ההון⁽¹⁾ בגינם מסתכמת בסך 5 מיליון ש"ח (31.3.2013)⁽²⁾: 58 מיליון ש"ח ו-5 מיליון ש"ח, בהתאמה; 31.12.2013⁽²⁾ - 94 מיליון ש"ח ו-9 מיליון ש"ח, בהתאמה.

• סך כל נכסי הסיכון בגין הסיכון התפעולי, ליום 31.3.2014 הנמדדים על פי "הגישה הסטנדרטית" מסתכם ב-1,812 מיליון ש"ח, ודרישת ההון⁽¹⁾ בגינם מסתכמת בסך 163 מיליון ש"ח (31.3.2013): 1,769 מיליון ש"ח, ו-159 מיליון ש"ח, בהתאמה; 31.12.2013 - 1,820 מיליון ש"ח, ו-164 מיליון ש"ח, בהתאמה.

1. דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 9% מנכסי הסיכון.
2. הנתונים מתייחסים ל"סיכונים שוק", על פי כללי "באזל 2".

- להלן נתונים לגבי החשיפה הכוללת של הבנק (כהגדרתה בהוראות בנק ישראל):

כללי "באזל 2"				כללי "באזל 3"		הרכב החשיפה הכוללת
31.12.2013		31.3.2013		31.3.2014		
דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישת ההון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,417	15,742	1,389	15,433	1,454	16,152	חשיפה לסיכון אשראי
9	94	5	58	5	61	חשיפה לסיכון שוק ⁽²⁾
164	1,820	159	1,769	163	1,812	חשיפה לסיכון תפעולי
1,590	17,656	1,553	17,260	1,622	18,025	סך נכסי הסיכון

(1) דרישת ההון חושבה על פי שיעור של 9% מנכסי הסיכון.
 (2) ליום 31.3.2014 - כולל סיכון CVA (לפי כלל "באזל 3")

- להלן נתונים לגבי התפלגות יחס הלימות ההון בבנק ובחברות המאוחדות שלו:

כללי "באזל 2"		כללי "באזל 3"			
31.12.2013	31.3.2013	1.1.2014	31.3.2014		
%	%	%	%		
10.5	10.2	10.6	10.7	יחס הון "ברובד הראשון"	
10.5	10.2	10.6	10.7	יחס הון "ליבה"	
14.6	14.6	14.6	14.7	יחס הון כולל	

(3) מניות - גילוי לגבי פוזיציות בתיק הבנקאי

כעקרון, הבנק נמנע - בדרך כלל מהשקעה במניות בתיק הבנקאי.

ליום 31.3.2014 כולל התיק הבנקאי ארבעה סוגי מניות:

- החזקה בשיעור של 31% מאמצעי ההון של החברה הכלולה: "תפנית דיסקונט" - ניהול תיקי השקעות בע"מ העוסקת בניהול תיקי השקעות ללקוחות קבוצת "דיסקונט".
- השקעה בקרנות הון סיכון - המתמחות בהשקעה בהון ובמתן אשראי ל"חברות הזנק" בתחום ה"היי-טק".
- אחזקות ריאליות בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ (בשיעור של 14.8%).
- החזקות בשיעור זניח בחברות "היי-טק" שמניותיהן התקבלו בבנק במסגרת ביצוע עסקאות אשראי והחזרי השקעות אחרות.

גילוי כמותי

- להלן נתונים לגבי עלות המניות בתיק הבנקאי והשווי ההוגן שלהן:

31.12.2013	31.3.2013	31.3.2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
19	15	20	עלות
-	-	-	התאמה לשווי הוגן ⁽¹⁾
19	15	20	שווי הוגן ⁽²⁾

- בגין מניות אלו נערכה הפרשה לירידת ערך בעלת אופי שונה מזמני המסתכמת ליום 31.3.2014 בסך של כ-10 מיליון ש"ח (31.3.2013 ו-31.12.2013 - זהה).
- נתוני השווי ההוגן ליום 31.3.2014 אינם כוללים יתרות המבוססות על מחיר מצוטט בבורסה (31.12.2013 ו-31.3.2013 - זהה).

- להלן נתונים לגבי התפלגות ההשקעות במניות, כחתך סחירות:

31.12.2013	31.3.2013	31.3.2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
19	15	20	השקעות לא סחירות
-	-	-	השקעות סחירות
19	15	20	סך הכל

דרישת ההון בגין פוזיציות בתיק הבנקאי

31.12.2013	31.3.2013	31.3.2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	-	-	(א) מניות שסווגו כ"נכסי סיכון"
1	1	1	מניות שסווגו לתיק הזמין למכירה:
-	-	2	• קרנות הון סיכון
1	1	1	• חברה ריאלית
-	-	2	• תאגיד פיננסי*
1	1	3	סה"כ דרישת הון
7	3	-	(ב) מניות שנוכו מההון ⁽¹⁾

1. מהווה השקעה בחברה כלולה.

(4) חשיפות הקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי

כללי

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים מהווה חלק מניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. פעילות הבנק בתחום זה מבוצעת עם לקוחות הבנק ועם תאגידים בנקאיים. הפעלת מכשירים פיננסיים נגזרים חדשים ושינוי במדיניות החשיפה של הבנק לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים, מתבצעת לאחר אישור ועדת ניהול הסיכונים ודירקטוריון הבנק.

חשיפה לסיכונים

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה בגורמי סיכון מיוחדים ובכללם סיכונים אשראי של צד נגדי, סיכונים שוק וסיכונים נזילות.

סקירה מפורטת של מגוון הסיכונים, מדיניות גידור הסיכונים, ההגנה על הבטחונות והשיטות להקצאת הון - הכרוכים בניהול הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים נכללה בדין וחשבון של הבנק לשנת 2013.

היבטים חשובנאיים

רוב נכסי הבסיס שחשיפתם לסיכונים שוק כאמור, כוסתה על ידי עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים - אינם סחירים. ההכנסות וההוצאות הנובעות מנכסים אלה נזקפות לדוח הרווח והפסד על בסיס צבירה, בעוד שתוצאות העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים, שהוגדרו כ"עסקאות ALM", מחושבות לפי השווי ההוגן (המהווה את שווי השוק - במכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל, או שווי המחושב על פי מודל - במכשירים נגזרים אחרים). לפיכך, לא מתקיימת הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של נכסי הבסיס והתוצאות הנובעות מהם, לבין העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים בגין אותם נכסי בסיס שנכללו ב"עסקאות אחרות".

הפרשים אלו (המהווים "הפרשי עיתוי"), הקטינו את הכנסות המימון שאינן מריכית של הבנק בשלושת החודשים הראשונים של השנה בסך של כ-5 מיליון ש"ח, לעומת גידול בסך של כ-23 מיליון ש"ח שנרשם בתקופה המקבילה אשתקד.

נתונים כמותיים

להלן נתונים לגבי השווי ההוגן של חוזים בגין מכשירים פיננסיים נגזרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽¹⁾	31.3.2014 מיליוני ש"ח	31.3.2013 מיליוני ש"ח	31.12.2013 מיליוני ש"ח
נגזרי ריבית	1	2	2
נגזרי מט"ח	20	30	21
נגזרי מניות	9	10	7
נגזרי סחורות	-	1	-
סה"כ שווי הוגן ברוטו חיובי	30	43	30
חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית ⁽²⁾	39	59	30
הטבות קיזוז	(11)	(20)	(9)
חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז ⁽³⁾	58	82	51

- היתרה כוללת שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים כהגדרתם בהוראות בנק ישראל, בניכוי שווי הוגן של מכשירים נגזרים סחירים הנסלקים במסלקת מעו"ף, או על ידי צד נגדי מרכזי, ובתוספת חשיפה הנובעת מסיכון אשראי של צד נגדי בגין פעילות לקוחות בבורסה המחושבת על פי כללי הבורסה.
- חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית בגין מכשירים נגזרים, מחושבת כמכפלה של סכום הקרן הרעיונית של תיק הצד הנגדי כולו, במקדם התוספת (ADD ON).
- חשיפת אשראי נוכחית הינה השווי ההוגן החיובי של חוזים, לאחר שנלקחו בחשבון הטבות מהסכמי קיזוז בני אכיפה, מבלי להביא בחשבון מקדמי בטחון בשל תנודתיות במחיר, נזילות וכו'. הבנק אינו נוהג להקצות בטחונות ספציפיים בשל עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים.

(5) הוראת שעה בנושא: "דרישות גילוי בגין תגמול"

בהמשך להוראת השעה שפרסם בנק ישראל ביום 13 באוקטובר 2009, הכוללת הנחיות ליישום דרישות הגילוי הכלולות בנדבך השלישי של הוראות "באזל 2", ובמסגרת יישום מדיניות המכוונת לשיפור איכות המידע הנכלל בדוחות הכספיים של התאגידים הבנקאיים, וליצירת בסיס למשמעת שוק אפקטיבית - פרסם בנק ישראל ביום 26 בנובמבר 2013 הוראת שעה בנושא: "יישום דרישות גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל 2: דרישות גילוי בגין תגמול". ההוראה נועדה לאפשר למשתתפים בשוק להעריך את איכות שיטות התגמול בתאגיד הבנקאי וכוללת דרישות גילוי המתייחסות להיבטים איכותיים וכמותיים של מדיניות התגמול בתאגיד הבנקאי, כמפורט להלן:

(א) היבטים איכותיים:

- מידע לגבי הגופים הקשורים להסדרי התגמול הנהוגים בתאגיד הבנקאי, לרבות: הגופים המפקחים על התגמול, (ככלל, צפוי שועדת התגמול של הדירקטוריון תהיה הארגון שיופקד על תחום זה), היועצים החיצוניים שעסקו בתחום זה, ופרטים לגבי קבוצות עובדים מסוימות, כגון: "נושאי משרה בכירה" (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור), ו"עובדים מרכזיים" (המוגדרים כעובדים שפעילותם עלולה להשפיע על פרופיל הסיכון של הבנק).
- תיאור המדיניות ומבנה תהליכי התגמול, לרבות תיאור המנגנונים שיבטיחו תגמול הולם לעובדים העוסקים בסיכונים ובציות.
- תיאור השיטות להטמעת הסיכונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, בתהליך התגמול, לרבות: סקירת הסיכונים העיקריים המהווים מרכיב בתהליך קביעת התגמול, המדדים העיקריים הנכללים בחישוב רמת החשיפה לסיכונים, ותיאור הקשר שבין קביעת רמות חשיפה אלו לחישוב התגמול.
- תיאור השיטות ליצירת קשר בין היקף התגמול לבין הביצועים העסקיים בתקופת חישוב התגמול, לרבות: סקירת מדדי הביצוע העיקריים, השיטות להפחתת התגמול עקב ירידה במדדי הביצוע, והקשר שבין התגמול לביצועים האישיים.
- תיאור השיטות ליצירת זיקה בין התגמול, לביצועים ארוכי הטווח של התאגיד הבנקאי, לרבות: תיאור המדיניות לדחיית והבשלת "תגמול משתנה", והמדיניות להתאמת "תגמול נדחה".
- תיאור הסוגים השונים של "תגמול משתנה" הנהוגים בתאגיד הבנקאי, והמדיניות לקביעת קבוצות העובדים הזכאיות לכל אחד מסוגי תגמול אלה.

(ב) היבטים כמותיים:

- מספר הדיונים שקיים הגוף המפקח על נושא התגמול בתאגיד הבנקאי.
- נתונים לגבי התגמולים ששולמו בתקופת הדיווח, לרבות: מספר העובדים שקיבלו "תגמול משתנה", "תגמול מובטח", מענק "בעת חתימה", ופיצויי פרישה - וההיקף הכספי של כל אחד מתשלומים אלו.
- פרטים לגבי ה"תגמול הנדחה", לרבות: יתרת התגמול שטרם שולמה והיקף הסכומים שנדחו בעבר ושולמו בתקופת הדיווח.
- פרטים לגבי סוגי התגמול ששולמו בתקופת הדיווח, תוך אבחנה בין: תגמול "קבוע" ו"משתנה", תגמול "נדחה" ו"שאינו נדחה", וסוגי התשלום (מזומן, מניות, וצורות תשלום אחרות).

- פרטים לגבי חשיפת העובדים להתאמות משתמעות או מפורשות לגבי תגמול שהוכרז וטרם שולם (תגמול נדחה), לרבות:
- סכומי תגמול נדחה שטרם שולם, החשופים להתאמות בדיעבד.
- היקף הסכומים שהופחתו בתקופת הדיווח מהתגמול הנדחה בגין התאמות מפורשות בדיעבד, ובגין התאמות משתמעות בדיעבד.

ההנחיות שנכללו בהוראה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, ויישמו לראשונה בדוחות לשנת 2014. הבנק נערך ליישום ההנחיות במועד שנקבע לכניסתן לתוקף. להערכת הנהלת הבנק ליישום ההנחיות לא יהיו השלכות מהותיות על פעילות הבנק, מעבר להיבטי הגילוי שנכללו בטיטוט ההוראה.

(6) טיטוט הוראה בנושא: "יחס כיסוי הנזילות"

בעקבות המשבר הפיננסי והכלכלי שהתחולל בשנת 2007 במהלכו נחשפה המערכת הבנקאית העולמית לקשיי נזילות חריפים שלא היה ביכולתה לספוג (ובעקבותיהם נאלצו הבנקים המרכזיים להתערב באמצעות הזרמה חסרת תקדים של נזילות, הון וערכויות), ובהמשך לחבילת הרפורמות בתחום ניהול הסיכונים שפורסמה על ידי ועדת באזל בחודש דצמבר 2010 במסגרת מסמך: "מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק המערכת הבנקאית" (כללי "באזל 3"), הכולל בין היתר הנחיות לקביעת "תקן נזילות גלובלי" - פרסמה ועדת באזל בחודש ינואר 2013 מסמך בנושא: "יחס כיסוי הנזילות וכלי ניטור לסיכון הנזילות".

המסמך נועד לשפר את עמידות פרופיל הנזילות לטווח קצר של התאגידים הבנקאיים ולאפשר להם לספוג זעזועים הנגרמים ממשברים פיננסיים או כלכליים, בתקופה של חודש קלנדר, באמצעות החזקת מלאי הולם של "נכסים נזילים איכותיים".

בהמשך למסמך זה, הפיץ בנק ישראל ביום 6.2.2014 טיטוט הוראה בנושא: "יחס כיסוי הנזילות", המיישמת את העקרונות שנקבעו במסמך "ועדת באזל".

בבסיס טיטוט ההוראה עומדת הנחיה, לפיה יידרשו התאגידים הבנקאיים לשמר "יחס כיסוי נזילות" (המוגדר כיחס שבין "מלאי הנכסים הנזילים האיכותיים", לסך תזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית של 30 יום) - שלא יפחת מ-100%.

בטיטוט ההוראה נקבעו כללים הן באשר ל"מלאי הנכסים הנזילים האיכותיים", והן באשר ל"תזרים המזומנים היוצא, נטו, בתקופה עתידית שלא תפחת מ-30 יום", כדלקמן:

- **מלאי נכסים נזילים איכותיים** - הוגדר כ"נכסים פיננסיים לא משועבדים הניתנים להמרה למזומן בקלות ובמהירות בשווקים הפרטיים". בטיטוט ההוראה נקבעו כללים לשקלול הנכסים הפיננסיים המוחזקים על ידי התאגידים הבנקאיים, לצורך הגדרתם כ"נכסים נזילים איכותיים", כדלקמן:
- נכסים נזילים ברמה 1 - כגון: מזומנים בקופות, פקדונות בבנק ישראל וניירות ערך של ממשלת ישראל - ישוקללו במשקל של: 100%.
- נכסים נזילים ברמה 2 - כגון: פקדונות בבנק ובממשלות שנקבע להם משקל סיכון בשיעור של 20%, (לצורך חישוב "נכסי הסיכון") - ישוקללו במשקל של 85%, ואגרות חוב קונצרניות סחירות (בדירוג: "A" - "A+") שישוקללו במשקל של 50%.

- **תזרים מזומנים יוצא, נטו בתקופה של 30 יום** - הוגדר כתזרים המזומנים היוצא הצפוי, בניכוי סך תזרים המזומנים הנכנס הצפוי, בתרחיש קיצון מוגדר בתקופה עתידית של 30 יום. חישוב התזרים היוצאים הצפויים, הנובעים מפרעון פקדונות - מבוסס על התזרימים החוזיים בגין פקדונות אלו, בניכוי "הנחת מיחזור" שנקבעו בטיטת ההוראה, כדלקמן:

- תזרימים יוצאים הנובעים מפרעון פקדונות של מפקידים פיננסיים - ישוקללו ללא "הנחת מיחזור".

- תזרימים יוצאים הנובעים מפרעון פקדונות של תאגידים לא פיננסיים - ישוקללו בשיעור של 40% ("הנחת מיחזור" בשיעור של 60%).

- תזרימים מפרעון פקדונות של אנשים פרטיים ועסקים קטנים (כהגדרתם ב"ועדת באזל") - ישוקללו בשיעורים של 10% - 5% ("הנחת מיחזור" בשיעור של 95% - 90%).

בנוסף, כוללת טיטת ההוראה הנחיות לשקלול תזרימי מזומנים יוצאים בשל התחייבויות לא מחייבות למתן אשראי (בשיעורים שבין 10% - 5%), ומאידך הנחיות לשקלול תזרימי מזומנים נכנסים בשל פרעון אשראי ב"לוח סילוקין" (בשיעור של 50%).

ההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה צפויות להכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015.

יצוין כי, ההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה מהוות מודל המבוסס על עקרונות מחמירים יותר (בדרך כלל), ביחס למודלים ששימשו את התאגידים הבנקאיים למדידת "יחס הנזילות המזער" עד ליום 31.12.2013. לפיכך, נקבע בהוראה מנגנון שיאפשר לתאגידים הבנקאיים לאמץ בהדרגה את המגבלות שנקבעו בטיטת ההוראה כדלקמן:

- במועד יישום ההוראה (1.1.2015) יידרשו התאגידים הבנקאיים לקיים "יחס כיסוי נזילות", שלא יפחת מ-60%.

- שיעור ההקלה יפחת מדי שנה, עד לביטולה המלא של ההקלה ביום 1.1.2019.

במסגרת ההיערכות ליישום ההוראה נדרשו התאגידים הבנקאיים על ידי בנק ישראל לערוך סקר השפעה כמותי (Q.I.S), המיישם את ההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה על נתוני הבנק ליום 31.12.2013 ולהגישו לפיקוח על הבנקים עד ליום 3.4.2014.

הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בהוראה במועד שנקבע לכניסתה לתוקף. מאומדנים ראשוניים שנערכו על ידי הבנק, המבוססים על סקר ההשפעה הכמותי שהוגש לבנק ישראל, כאמור, נראה כי להנחיות אלו לא תהיה השפעה מהותית על פעילות הבנק.

(7) טיטת הוראת שעה בנושא: "גילוי בגין יחס כיסוי הנזילות - לפי הנדבך השלישי של באזל"

בהמשך לטיטת ההוראה בנושא: "יחס כיסוי הנזילות", שהופצה על ידי בנק ישראל ביום 6.2.2014, הפיץ בנק ישראל ביום 9.4.2014 טיטת הוראת שעה, המרחיבה את דרישות הגילוי שנקבעו בנדבך השלישי של ועדת באזל, וכוללת הצעה לדרישות גילוי חדשות בנושא: "יחס כיסוי הנזילות".

במסגרת ההנחיות שנכללו בטיטת הוראת השעה, יידרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוח הדירקטוריון מידע איכותי וכמותי באשר ליחס כיסוי הנזילות, כדלקמן:

- **מידע כמותי** - שיתייחס להיבטים שונים הכרוכים ביחס כיסוי הנזילות, ובכללם: הגורמים המשפיעים על יחס כיסוי הנזילות לאורך זמן, שינויים שחלו בתקופת הדוח, הרכב הנכסים הנזילים האיכותיים, ריכוזיות מקורות המימון, תזרימים נכנסים ויוצאים שלא נכללו במודל "יחס כיסוי הנזילות", וכו'.

- **מידע איכותי** - שיתייחס להיבטים איכותיים הכרוכים ביחס זה, ובכללם: מבנה הממשל התאגידי של ניהול סיכון הנזילות, אסטרטגית המימון, השיטות להפחתת סיכון הנזילות, השימוש במבחני קיצון, תוכניות מימון בשעת חירום וכו'.

בנוסף, יידרשו התאגידים הבנקאיים לכלול את נתוני "יחס כיסוי הנזילות" בדוחות הכספיים המבוקרים.

ההנחיות שנכללו בטיטוט הוראת השעה צפויות להיכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2015. הבנק נערך ליישום ההנחיות שנכללו בטיטוט ההוראה במועד המוצע לכניסתן לתוקף.

(8) טבלת קשר - בין דרישות הגילוי (בנדבך השלישי), לבין המידע שנכלל בדוח זה

במטרה לרכז את המידע שנדרש בהוראת השעה במקשה אחת, נדרשו התאגידים הבנקאיים לפרסם בדוח טבלה, הקושרת בין דרישות הגילוי שבהוראה, לבין הפרקים או הביאורים שבהם נכלל המידע הנדרש בדוח זה.

בטבלה המצורפת להלן, ניתנים הפרטים שגילויים נדרש בדוחות ביניים רבעוניים:

דרישות הגילוי בהוראת השעה		פרטים לגבי המידע שניתן (מיקום)	
מס' טבלה	פרטי המידע הנדרש	בדוח זה	בדוח לשנת 2013
		מיקום	מיקום
1	תחולת היישום (איכותי)	-	דוח דירקטוריון 154-155
2א.	מבנה ההון (איכותי)	-	דוח דירקטוריון 156
2ב' - ה'	מבנה ההון (כמותי)	דוח דירקטוריון 85	דוח דירקטוריון 156
3א'	הלימות ההון (איכותי)	-	דוח דירקטוריון 156
3ב' - ז'	הלימות ההון (כמותי)	דוח דירקטוריון 86	דוח דירקטוריון 158-159
4א'	סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות (איכותי)	דוח דירקטוריון -	דוח דירקטוריון 102-106
4ב'	חשיפת אשראי - בחתך סוגי אשראי (כמותי)	דוח דירקטוריון 50	דוח דירקטוריון 109
4ג'	התפלגות חשיפת אשראי - בחתך אזור גאוגרפי (כמותי)	סקירת הנהלה 111	סקירת הנהלה 222
4ד'	התפלגות חשיפות אשראי - בחתך צד נגדי (כמותי)	דוח דירקטוריון 50	דוח דירקטוריון 110
4ה'	התפלגות חשיפות אשראי - לפי תקופה לפרעון (כמותי)	דוח דירקטוריון 52	דוח דירקטוריון 111
14'	התפלגות חשיפות אשראי - לפי ענף עיקרי (כמותי)	סקירת הנהלה 108	סקירת הנהלה 220

(8) טבלת קשר - בין דרישות הגילוי (בנדבך השלישי), לבין המידע שנכלל בדוח זה (המשך)

דרישות הגילוי בהוראת השעה		פרטים לגבי המידע שניתן (מיקום)			
מס' טבלה	פרטי המידע הנדרש	בדוח זה		בדוח לשנת 2013	
		מיקום	עמוד	מיקום	עמוד
4'ז	חובות בעייתיים - בחתך אזור גאוגרפי (כמותי)	סקירת הנהלה	111	סקירת הנהלה	222
4'ח	תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (כמותי)	ביאור 3 א'1	133	ביאור 4 א'1	260
5'א	סיכון אשראי - תיקים המטופלים בגישה הסטנדרטית (איכותי)	-	-	דוח דירקטוריון	112
5'ב	סיכון אשראי תיקים המטופלים בגישה הסטנדרטית (כמותי)	דוח דירקטוריון	54	דוח דירקטוריון	112
7'א	הפחתת סיכון האשראי (איכותי)	-	-	דוח דירקטוריון	114-116
7'ב-ג	הפחתת סיכון האשראי (כמותי)	דוח דירקטוריון	57	דוח דירקטוריון	117
8'א	חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (איכותי)	-	-	דוח דירקטוריון	161-165
8'ב	חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (כמותי)	דוח דירקטוריון	89	דוח דירקטוריון	166
9	איגוח - גילוי בגישה הסטנדרטית	לא רלבנטי	-	לא רלבנטי	-
10'א	סיכון שוק - גילוי לגבי הגישה הסטנדרטית (איכותי)	-	-	דוח דירקטוריון	128
10'ב	דרישות הון בגין סיכוני השוק	דוח דירקטוריון	78	דוח דירקטוריון	140
12	סיכון תפעולי (איכותי)	-	-	דוח דירקטוריון	142-144
13'א	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי (איכותי)	-	-	דוח דירקטוריון	159-160
13'ב-1	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי (כמותי)	דוח דירקטוריון	88	דוח דירקטוריון	161
14'א	סיכון ריבית בתיק הבנקאי (איכותי)	דוח דירקטוריון	71	דוח דירקטוריון	131-134
14'ב	סיכון ריבית בתיק הבנקאי (כמותי)	דוח דירקטוריון	75	דוח דירקטוריון	137

חלק ה' - גילוי ובקרה

12. מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

א. כללי

הדוחות הכספיים של הבנק לתקופת הדוח ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2013 וביאור 1 בתמצית הדוחות הכספיים ביניים לתקופת הדוח - תוך התאמות לכללי דיווח מקובלים לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים. יישומם של כללי חשבונאות אלו על ידי הנהלת הבנק בעת עריכת הדוחות הכספיים, דורש לעיתים שימוש בהנחות, הערכות ואומדנים שונים, שחלקם כרוך במידה רבה של אי ודאות או רגישות למשתנים שונים. אומדנים והערכות מסוג זה שהשתנותם עשויה להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים לאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים".

סקירה תמציתית של ההערכות והאומדנים בנושאים חשבונאיים קריטיים, נכללה בדיון וחשבון של הבנק לשנת 2013. כללי החשבונאות שיושמו בעריכת תמצית הדוחות הכספיים לתקופת הדוח, אינם כוללים אומדנים והערכות ב"נושאים קריטיים" מעבר לנושאים שפורטו בדוחות הבנק לשנת 2013 (בכפוף לאמור להלן).

לפרטים נוספים באשר להוראת דיווח חדשה בנושא: "אימוץ כללי החשבונאות בארה"ב לגבי זכויות עובדים", לרבות כללי המדידה והאומדנים החדשים הנגזרים מהוראה זו, והשלכותיהם הצפויות על הון הבנק - ראה ביאור 1ה(2) בתמצית הדוחות הכספיים.

ב. הצגת מכשירים פיננסיים על פי שוויים ההוגן

כאמור בדוחות הבנק לשנת 2013, נמדדים המכשירים הנגזרים וההשקעות בניירות ערך על פי שוויים ההוגן. להלן נתונים לגבי יתרות המכשירים הפיננסיים (לרבות מכשירים נגזרים), הכלולים בדוחות הכספיים לפי שוויים ההוגן תוך אבחנה בין יתרות המבוססות על "נתונים נצפים", ליתרות המבוססות על "נתונים לא נצפים" - וההכנסות (הוצאות) שנזקפו לדוח הרווח והפסד בגינם:

נתונים מאזניים		נתונים תוצאתיים	
יתרות שווי הוגן ליום		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	
31.12.2013	31.3.2014	2013	2014
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
1. ניירות ערך זמינים למכירה -			
"נתונים נצפים"			
4,801	5,645	27	59
212	181	2	1
8	*8	-	-
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה			
5,021	5,834	27	60
2. מכשירים נגזרים -			
"נתונים נצפים"			
-	-	-	-
(15)	(18)	(4)	3
(95)	*(92)	(8)	(7)
סך הכל מכשירים נגזרים			
(110)	(110)	(12)	(4)

* הוצג מחדש

השינויים בשווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המשתייכים לקבוצת האיכות הנמוכה ("רמה 3"), בתקופת הדוח נובעים מהגורמים הבאים:

- הפער בין שיעור עליית מדד המחירים לצרכן, לבין שינוי השיעור בשער החליפין של השקל לעומת המטבעות הזרים, הקטין את השווי ההוגן של מכשירים אלו בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בסך של 4 מיליון ש"ח.
 - הפער בין השינוי בשיעור ריבית השוק במגזר המט"ח, לבין השינוי בשיעור ריבית השוק במגזר הצמוד למדד, הקטין את השווי ההוגן של מכשירים אלו בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בסך של 4 מיליון ש"ח.
 - צבירת הריבית השוטפת, הגדילה את השווי ההוגן של מכשירים אלו בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בסך של כ-1 מיליון ש"ח.
 - השינוי ב"מרכיב סיכון האשראי" הקטין את השווי ההוגן של מכשירים אלו בשלושת החודשים הראשונים של השנה, בסך של כ-1 מיליון ש"ח.
- קביעת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים (לרבות מכשירים נגזרים) המשתייכים לדרגות איכות 2 ו-3 מבוססת על הערכות והנחות, הנשענות בין היתר, על שיקול דעת סובייקטיבי.
- לפיכך, סטייה אפשרית בגורמים אלו עלולה להטות את שוויים ההוגן של מכשירים אלו בצורה מהותית.

13. גילוי בדבר תהליך אישור הדוחות הכספיים

על פי הוראות בנק ישראל הוטל על התאגידים הבנקאים לכלול בדוחות הדירקטוריון הרבעוניים והשנתיים, מידע בדבר תהליך אישור הדוחות הכספיים, כמפורט להלן:

א. דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק. בהתאם להוראות בנק ישראל נקבעה "ועדת הביקורת" של הדירקטוריון, כאורגן המופקד על הפיקוח, הבקרה וההכוונה של תהליך אישור הדוחות הכספיים בבנק, ובאחריותה להגיש לדירקטוריון בסיום עבודתה את המלצותיה בנוגע לאישור הדוחות הכספיים. "ועדת הביקורת" כוללת שישה דירקטורים, ששלושה מהם הינם דירקטורים "בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית" (כמוגדר בהוראות בנק ישראל), כדלקמן:

לאה בנאי - יו"ר ועדת הביקורת.

אבי אקשטיין*

יוסי ברסי*

אייל הירדני*

חנן זלינגר

שמואל זיו - זוסמן

* דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית.

ב. תהליך אישור הדוחות הכספיים הרבעוניים כולל את השלבים והאורגנים הבאים:

ועדת גילוי

כחלק מיישום הוראות בנק ישראל בנושא הגילוי בדוחות הכספיים, המתבססת על סעיף 302 בחוק Sarbanes Oxley (ראה פרק 15 להלן) - הוקמה בבנק ועדת גילוי, בראשות מנכ"ל הבנק, בה חברים כל חברי ההנהלה של הבנק, המבקר הפנימי ומנהלים בכירים נוספים.

הועדה מתכנסת אחת לרבעון (קודם לתחילת הדיונים בדוחות הכספיים), בהשתתפות רואי החשבון המבקרים, ודנה בהתפתחויות שחלו בנושאים שונים במהלך פעילותו העסקית של הבנק ברבעון האחרון, שעשויה להיות להם השלכה על הגילוי בדוחות הכספיים, לרבות: שינויי חקיקה והוראות חדשות, שינויים במדיניות החשבונאית, התפתחות בתיבעות משפטיות, שינויים בבקרה הפנימיות (ככל שהתרחשו), תרמיות ומעילות (במידה ואירעו). המלצות ועדת הגילוי מיושמות בדוחות הכספיים של הבנק.

ועדת ביקורת

כאמור, האורגן המפקד מטעם הדירקטוריון על בקרת תהליך אישור הדוחות הכספיים הינו ועדת הביקורת. לקראת הדיון בפורום "ועדת ביקורת", נמסרת לעיונם של חברי "ועדת הביקורת" טיוטת הדוחות הכספיים בצרוף מסמכים נוספים שיסייעו להם בהבנת וניתוח הדוחות הכספיים, לרבות: ניתוח השינויים בתוצאות הכספיות על "בסיס אחיד", התפתחות רב שנתית ורב רבעונית של נתונים מאזניים ותוצאתיים (לרבות נתונים כחתך מגזרי פעילות), ופרטים נרחבים בנושא "חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי".

לאחר קבלת מסמכים אלו - מקיימת ועדת הביקורת דיון מפורט בדוחות, בו נוטלים חלק, מלבד חברי ועדת הביקורת, גם נושאי משרה בכירה הקשורים לדיווח הכספי (לרבות: המנכ"ל והחשבונאי הראשי), ורואי החשבון המבקרים של הבנק.

במסגרת הדיון סוקרים המנכ"ל והחשבונאי הראשי בהרחבה את הדוחות הכספיים, תוך מתן הסברים מפורטים לגבי הגורמים לשינויים ולהתפתחויות בנכסים, בהתחייבויות, בתוצאות הכספיות, ונושאים אחרים, כגון: שינויים במדיניות החשבונאית, שינויים בחוקים ובהוראות בנק ישראל, שינויים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים והתפתחויות בהתחייבויות התלויות והשפעתן על הדוחות הכספיים. בנוסף, מתקיים דיון נרחב בהתפתחויות שחלו בחובות הבעייתיים בבנק ובהפרשות להפסדי אשראי.

רואי החשבון המבקרים מדווחים על ממצאים שעלו במהלך סקירת הדוחות הרבעוניים ועל עניינים אחרים שלדעתם יש להביאם לידיעת חברי ועדת הביקורת.

בתום הדיון מגישה ועדת הביקורת את המלצותיה לדירקטוריון בנוגע לאישור הדוחות הכספיים, לקראת הדיון שעורך הדירקטוריון בעניין זה.

דירקטוריון הבנק

לאחר הדיון בועדת הביקורת, מתקיים דיון נוסף במליאת הדירקטוריון, לצורך אישור הדוחות הכספיים. לקראת הדיון נמסרת לחברי הדירקטוריון הטיטה המתוקנת של הדוחות הכספיים (לאחר ששולבו בה המלצות וההחלטות שהתקבלו בועדת הביקורת), בצרוף כל המסמכים שהונחו בפני חברי ועדת הביקורת, ומסמכים נוספים, במידת הצורך, על פי החלטת ועדת הביקורת.

בדיון במליאת הדירקטוריון נוכחים - מלבד חברי הדירקטוריון, גם נושאי משרה בכירה הקשורים לדיווח הכספי (לרבות: המנכ"ל והחשבונאי הראשי), ורואי החשבון המבקרים של הבנק.

הדיון כולל: סקירת הדוחות הכספיים על ידי המנכ"ל והחשבונאי הראשי (לרבות הנושאים שנכללו בסקירה בפני ועדת הביקורת), דיווח על הדיון שקיימה וועדת הביקורת בדוחות הכספיים ועל המלצותיה, עמידת הבנק במגבלות החשיפה לסיכונים הקבועות בהוראות, או כאלו שנקבעו על ידי הדירקטוריון, ודיווח על עסקאות חריגות או מהותיות לעסקי הבנק.

רואי החשבון המבקרים מדווחים על ממצאי סקירת הדוחות הרבעוניים ועל עניינים אחרים שלדעתם ראוי להביאם לידיעת חברי הדירקטוריון.

במהלך הדיון מפנים חברי הדירקטוריון להנהלה ולגורמים אחרים הקשורים לדיווח הכספי שאלות ובקשות לקבלת הבהרות לגבי נושאים שונים שנכללו (או שאמורים היו להכלל) בדוחות הכספיים. בתום הדיון, בכפוף לקבלת תשובות מספקות מצד הנהלת הבנק, מאשר הדירקטוריון את הדוחות הכספיים.

14. המבקר הפנימי

פרטים לגבי המבקר הפנימי, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם היא פועלת, תכנית הביקורת השנתית והשיקולים בקביעתה - נכללו בדוח השנתי לשנת 2013. בתקופת הדוח לא חלו שינויים בפרטים אלו.

ברבעון הראשון של שנת 2014 הוגשו על ידי המבקר הפנימי 17 דוחות ליו"ר הדירקטוריון, יו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון והמנהל הכללי. כמו כן נידונו בתקופה זו 22 דוחות, בישיבות ועדת הביקורת של הדירקטוריון.

15. בקורות ונהלים לגבי דיווח כספי

א. בקורות לגבי הגילוי בדוחות הכספיים

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 (העוסקת הן בבקורות ונהלים לגבי הגילוי (סעיף 302 בחוק Sarbanes Oxley - להלן: "SOX") והן בבקרה הפנימית על דיווח כספי (סעיף 404 SOX - ראה סעיף ב' להלן) - קובעת בכל הנוגע לבקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים התקופתיים, כדלקמן:

- תאגיד בנקאי חייב לקיים בקורות ונהלים לגבי הגילוי על דיווח כספי.
 - הנהלת התאגיד הבנקאי תעריך, בשיתוף המנהל הכללי והחשבונאי הראשי, את אפקטיביות הבקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים, לסוף כל רבעון.
- בנוסף, חויבו המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של כל תאגיד בנקאי, להצהיר אישית, במסגרת הדוחות הכספיים - הצהרות (הכוללות בדוחות אלו) לגבי הגילוי הנכלל בדוחות, בהסתמך על סקירת הדוחות הכספיים והערכת יעילות הבקורות ונהלים לגבי המידע שנכלל בדוחות.
- קיומן של בקורות אלו ותקפותן נבחנות ביחידות השונות של הבנק מידי רבעון. בנוסף, הוקמה בבנק "ועדת גילוי" בראשות המנהל הכללי הכוללת את כל חברי הנהלת הבנק. הועדה מתכנסת אחת לרבעון ודנה בנושאים שונים שהתעוררו במהלך פעילותו העסקית של הבנק, שעשויה להיות להם השלכה על הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי

בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 309 מפורטות גם חובות הנהלת התאגיד הבנקאי, לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי (סעיף 404 SOX).

ההוראה קובעת, בכל הנוגע לבקרה הפנימית על דיווח כספי, כדלקמן:

- תאגיד בנקאי חייב לקיים בקרה פנימית על דיווח כספי.
- הנהלת התאגיד הבנקאי תעריך מדי רבעון - כל שינוי בבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דיווח כספי שיש לו השפעה מהותית, או שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של התאגיד הבנקאי על דיווח כספי.

בתקופת הדוח עודכן התייעוד הקיים בגין מספר תהליכים עסקיים המשליכים על דיווח כספי, נסקרו הבקורות הקיימות בגין תהליכים אלו, לרבות בקורות חדשות שנוספו בתקופת הדוח, ונערכו בדיקות שוטפות על הבקורות הקיימות.

ג. הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהתבסס על בחינת הבקורות הקיימות בתהליכי הפקת והעברת המידע הקשורים לדיווח הכספי, ועל תוצאות הדיונים שנערכו ב"ועדת הגילוי", העריכה הנהלת הבנק בשיתוף המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק את אפקטיביות הבקורות ונהלים בתקופה המכוסה בדוח זה - לגבי הגילוי של הבנק.

על בסיס הערכה זו, המנהל הכללי והחשבונאי הראשי של הבנק, הסיקו - כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק - הינן אפקטיביות כדי: לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני, בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ד. שינויים בבקרה הפנימית

כאמור בביאור 11(1) בתמצית הדוחות הכספיים, הבנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2014, את הוראות בנק ישראל בנושא: "אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לגבי מדידת הכנסות ריבית" (כללי FAS-91).

לצורך יישום הוראות אלו הטמיע הבנק בתקופת הדוח מערכת מידע מקומית שפותחה בחברה האם, המיישמת את כללי המדידה החדשים שנכללו בהוראות אלו.

הטמעת המערכת הצריכה שינויים מהותיים בתהליכי העבודה הקשורים במדידה ודיווח על "הכנסות מריבית" וה"כנסות מעמלות בגין יצירת אשראי". במהלך פיתוח המערכת והטמעתה ננקטו על ידי הבנק אמצעי בקרה שנועדו להבטיח את הטמעתה הנאותה. כמו כן, מכיון שהטמעת המערכת הצריכה שינויים בכללי העבודה - נכללו בתהליכי העבודה החדשים מנגנוני בקרה שנועדו להבטיח את נאותות המידע המופק באמצעות המערכת החדשה.

מעבר לאמור לעיל, לא ארעו במהלך הרבעון שהסתיים ביום 31.3.2014, שינויים אחרים בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי אשר השפיעו באופן מהותי, או שסביר שצפויים להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

חלק ו' - מידע נוסף

16. עניינים אחרים

תביעות תלויות

באשר למידע והתפתחויות שחלו בתקופת הדוח בתביעות התלויות שהוגשו כנגד הבנק - ראה ביאור 27(5) בתמצית הדוחות הכספיים.

17. שינויים בדירקטוריון הבנק

- ביום 28.1.2014 הודיע מר ראובן שפיגל על החלטתו לפרוש מדירקטוריון הבנק ולסיים את תפקידו כיו"ר הדירקטוריון. הפרישה נכנסה לתוקף ביום 28.2.2014.
- בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 25 בפברואר 2014 הוחלט למנות את גב' לילך אשר-טופילסקי ליושבת ראש דירקטוריון הבנק. המינוי נכנס לתוקף ביום 3 במרס 2014.

אורי ברוך
המנהל הכללי

לילך אשר טופילסקי
יו"ר הדירקטוריון

20 במאי, 2014

נתונים כספיים עיקריים

שיעור השינוי באחוזים	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום	
	31.3.2013	31.3.2014
	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7.9	177	191
-	22	(14)
(36.2)	141	90
0.5	211	212
(2.4)	85	83
(3.8)	53	51

רווח ורווחיות

הכנסות ריבית, נטו⁽²⁾
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית⁽²⁾
הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח לפני מסים
רווח נקי

שיעור השינוי לעומת				
31.12.2013	31.3.2013	31.12.2013	31.3.2013	31.3.2014
באחוזים	באחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(1.9)	0.7	28,446	27,695	27,902
1.1	8.3	17,792	16,607	17,987
(13.4)	(8.0)	6,154	5,794	5,331
(2.3)	0.1	23,964	23,411	23,424
0.9	5.6	1,931	1,844	1,948

מאזן - סעיפים עיקריים

סך כל המאזן
אשראי לציבור, נטו
ניירות ערך
פקדונות הציבור
הון עצמי

31.12.2013	31.3.2013	31.3.2014
באחוזים	באחוזים	באחוזים
6.8	6.7	7.0
⁽¹⁾ 14.6	⁽¹⁾ 14.6	14.7
62.5	60.0	64.5
84.2	84.5	84.0
71.1	66.4	75.4
0.4	0.5	(0.3)
2.5	2.6	2.8
9.7	11.6	10.9

יחסים פיננסיים עיקריים

הון עצמי לסך מאזן
הון לרכיבי סיכון
אשראי לציבור לסך המאזן
פקדונות הציבור לסך המאזן
הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות⁽²⁾
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי, מתוך האשראי לציבור
מרווח פיננסי כולל
תשואת הרווח הנקי להון העצמי

1. במונחי "באזל 2"
2. הכנק מיישם החל מיום 1 בינואר 2014 את הוראות בנק ישראל בנושא: "מדידת הכנסות ריבית" (תקן FAS-91) לגבי הלוואות שניתנו מיום 1 בינואר 2014, ואילך. לפיכך חלק מהנתונים התוצאתיים לתקופות קודמות, אינם ברי השוואה לנתונים הכספיים בתקופת הדוח.

סקירת ההנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית וניתוח השינויים - מאוחד⁽¹⁾

א. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית

בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתימו ביום 31.3.2013			לשלושה חודשים שהסתימו ביום 31.3.2014			
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
5.67	230 ⁽⁶⁾	16,559	4.86	212 ⁽⁶⁾	17,751	נכסים נושאי ריבית*
0.71	2	1,331	0.51	2	1,100	אשראי לציבור ⁽³⁾
1.71	8	1,729	0.90	4	1,874	פקדונות בבנקים
2.12	30	5,717	0.64	9	5,537	פקדונות בבנקים מרכזיים
1.85	-	81	2.62	-	49	אג"ח מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽⁴⁾
						אגרות חוב למסחר
4.32	270	25,417	3.49	227	26,311	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	319	-	-	333	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאי ריבית
-	-	1,026	-	-	1,136	נכסים אחרים שאינם נושאי ריבית ⁽⁵⁾
4.32	270	26,762	3.49	227	27,780	סך כל הנכסים
(0.52)	(2)	1,789	(0.24)	(1)	1,779	התחייבויות נושאות ריבית*
(1.68)	(80)	18,752	(0.64)	(30)	18,905	פקדונות הציבור - לפי דרישה
(2.54)	(1)	167	(1.84)	(1)	167	פקדונות הציבור - לזמן קצוב
(1.23)	-	2	(1.45)	(2)	413	פקדונות הממשלה
(4.10)	(10)	924	(1.16)	(2)	805	פקדונות מבנקים
						כתבי התחייבות נדחים
(1.72)	(93)	21,724	(0.65)	(36)	22,069	סך כל התחייבויות נושאות ריבית
-	-	2,175	-	-	2,707	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	319	-	-	333	זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	724	-	-	802	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
(1.72)	(93)	24,942	(0.65)	(36)	25,911	סך כל ההתחייבויות
-	-	1,820	-	-	1,869	אמצעים הוניים
(1.72)	(93)	26,762	(0.65)	(36)	27,780	סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים
2.60	-	-	2.84	-	-	פער הריבית
2.79	177	25,417	2.90	191	26,311	תשואה נטו על הנכסים נושאי הריבית ⁽⁸⁾

* הנתונים מתייחסים לנכסים ולהתחייבויות של הבנק בישראל ולהכנסות והוצאות הריבית הנגזרים מהם.
** סוג מחדש

סקירת ההנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות הריבית, וניתוח השינויים - מאוחד⁽¹⁾ (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי הריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31.3.2013			לשלושה חודשים שנתיים ביום 31.3.2014			
שיעור הכנסה**	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה**	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
5.11 (1.75)	230 (66)	18,325 15,169	4.61 (1.07)	223 (42)	19,721 15,584	מטבע ישראלי לא צמוד סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית
3.36			3.54			פער הריבית
2.55 (2.33)	29 (24)	4,634 4,076	(0.48) 0.79	(5) 9	4,655 4,119	מטבע ישראלי צמוד למדד סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית
0.22			0.31			פער הריבית
1.80 (0.54)	11 (3)	2,458 2,479	1.86 (0.40)	9 (3)	1,935 2,366	מטבע חוץ* סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית
1.26			1.46			פער הריבית
4.32 (1.72)	270 (93)	25,417 21,724	3.49 (0.65)	227 (36)	26,311 22,069	סך פעילות בישראל סך נכסים נושאי ריבית סך התחייבויות נושאות ריבית
2.60			2.84			פער הריבית

* לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
** באחוזים.

ג. ניתוח השינויים בהכנסות הריבית ובהוצאות הריבית (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתימו ביום 31.3.2014 לעומת התקופה המקבילה אשתקד			
שינוי, נטו	גידול (קטון) מחיר ⁽¹⁰⁾	כמות ⁽⁹⁾	
(18)	(32)	14	נכסים נושאי ריבית
(25)	(19)	(6)	אשראי לציבור
(43)	(51)	8	נכסים נושאי ריבית אחרים
51	51	-	סך הכל הכנסות ריבית
6	7	(1)	התחייבויות נושאות ריבית
57	58	(1)	פקדונות הציבור
			התחייבויות נושאות ריבית אחרות
			סך הכל הוצאות ריבית

- (1) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח זמינות למכירה נוכתה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 116 מיליוני ש"ח (לשלושה חודשים שהסתימו ביום 31.3.13 בסך 125 מיליון ש"ח).
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית וניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) הכנסות הריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתימו ביום 31.3.2014 כוללות עמלות בסך 22 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד -9 מיליון ש"ח).
- (7) לרבות מכשירים נגזרים.
- (8) תשואה נטו- הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (9) השפעת הכמות חושבה על ידי הכפלת השינוי במחיר הנוכחי בשינוי בכמות.
- (10) השפעת המחיר חושבה על ידי הכפלת השינוי במחיר ביתרות הממוצעות בתקופה המקבילה אשתקד.

סקירת הנהלה

תוספת ב' - החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

31 במרס 2014						
עם דרישה ועד חודש 3 חודשים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים
מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים
מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים
מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים
מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים
מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים	מל 3 חודשים ועד 3 שנים

סכומים מדווחים

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

16,049	1,749	1,069	676	602	517	34
153	127	42	-	-	-	-
2	5	13	29	12	2	-
-	-	-	-	-	-	-
16,204	1,881	1,124	705	614	519	34

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות התחייבויות פיננסיות*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

13,102	1,653	2,522	827	215	227	124
845	98	235	-	-	-	-
1	3	2	1	-	-	-
-	2	5	1	-	-	-
13,948	1,756	2,764	829	215	227	124

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

2,256	125	(1,640)	(124)	399	292	(90)
2,256	2,381	741	617	1,016	1,308	1,218

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

172	280	615	1,752	1,389	501	89
-	-	202	1	1	23	6
-	-	1	1	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
172	280	818	1,754	1,390	524	95

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות התחייבויות פיננסיות*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

37	262	1,028	1,330	393	1,128	226
-	-	11	24	95	176	-
1	2	6	17	7	-	-
-	1	4	-	-	-	-
38	265	1,049	1,371	495	1,304	226

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

134	15	(234)	383	895	(780)	(131)
134	149	(82)	301	1,196	416	285

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי הוגן בגין המכשיר הפיננסי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי הוגן בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול בשיעור של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר 2013			31 במרס 2013							
מסך חיים	שיעור	סך	מסך חיים	שיעור	סך	מסך חיים	שיעור	סך	ללא	מעל
ממוצע	תשואה	הכל	ממוצע	תשואה	הכל	ממוצע	תשואה	הכל	תקופת	20
אפקטיבי	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי	פנימי	שווי הוגן	אפקטיבי	פנימי	שווי הוגן	פרעון	שנה
שנים	אחוזים	מיליוני ש"ח	שנים	אחוזים	מיליוני ש"ח	שנים	אחוזים			
0.50	4.35	20,590	0.46	4.88	19,729	0.46	4.01	20,784	86	2
0.33		262	0.49		217	0.13		322	-	-
-		76	-		94	-		63	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**0.50		20,928	**0.46		20,040	**0.45		21,169	86	2
0.36	0.71	19,185	0.35	1.31	18,220	0.38	0.58	18,670	-	-
0.16		995	0.69		1,307	0.21		1,178	-	-
-		3	-		9	-		7	-	-
0.64		8	0.66		9	0.66		8	-	-
**0.35		20,191	**0.37		19,545	**0.37		19,863	-	-
								1,306	86	2
		737			495				1,306	1,220
2.94	1.21	4,921	3.15	1.42	4,842	2.79	1.03	4,805	2	5
0.58		696	0.89		1,142	1.78		233	-	-
-		2	-		4	-		2	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**2.65		5,619	**2.72		5,988	**2.74		5,040	2	5
3.45	0.60	4,353	3.47	0.95	4,285	3.44	0.43	4,404	-	-
5.48		311	6.28		609	5.47		306	-	-
-		47	-		59	-		33	-	-
0.64		7	0.66		9	0.58		5	-	-
**3.55		4,718	**3.77		4,962	**3.54		4,748	-	-
								292	2	5
		901			1026				292	290

הערות ספציפיות:

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של מסך החיים הממוצע האפקטיבי.

סקירת הנהלה

תוספת ב' - החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית (המשך)

סכומים מדווחים

31 במרס 2014

עם דרישה ועד חודש 3 חודשים	מל חודש ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 שנים	מל שנה ועד 3 שנים	מל שנה ועד 3 שנים	מל שנה ועד 3 שנים	מל שנה ועד 3 שנים
מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים
מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים	מל שנה ועד 3 חודשים

מיליוני ש"ח

מטבע חוץ***

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

1,248	279	67	75	190	17	6
823	752	783	18	67	115	-
17	3	1	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
2,088	1,034	851	93	257	132	6

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות התחייבויות פיננסיות*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

1,679	455	509	10	6	13	8
654	534	112	56	249	133	6
17	4	5	9	4	1	-
-	-	1	-	-	-	-
2,350	993	627	75	259	147	14

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

(262)	41	224	18	(2)	(15)	(8)
(262)	(221)	3	21	19	4	(4)

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים****
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)*****
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

17,469	2,308	1,751	2,503	2,181	1,035	129
976	879	1,027	19	68	138	6
19	8	15	30	12	2	-
-	-	-	-	-	-	-
18,464	3,195	2,793	2,552	2,261	1,175	135

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות התחייבויות פיננסיות*
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)*****
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

14,818	2,370	4,059	2,167	614	1,368	358
1,499	632	358	80	344	309	6
19	9	13	27	11	1	-
-	3	10	1	-	-	-
16,336	3,014	4,440	2,275	969	1,678	364

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

2,128	181	(1,647)	277	1,292	(503)	(229)
2,128	2,309	662	939	2,231	1,728	1,499

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן בגין המכשיר הפיננסי.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן בנינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול בשיעור של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר 2013			31 במרס 2013			מערך 20 שנה				
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מערך 20 שנה
שנים	אחוזים	מיליוני ש"ח	שנים	אחוזים	מיליוני ש"ח	שנים	אחוזים			
0.46	1.24	2,526	0.36	1.31	2,619	0.66	1.64	1,882	-	-
0.73		1,886	1.47		2,325	0.72		2,558	-	-
-		47	-		15	-		21	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**0.57		4,459	**0.88		4,959	**0.69		4,461	-	-
0.23	0.50	2,749	0.26	0.61	2,945	0.23	0.43	2,680	-	-
1.50		1,653	1.92		1,979	1.34		1,744	-	-
-		68	-		39	-		40	-	-
0.67		1	0.67		1	0.67		1	-	-
**0.70		4,471	**0.92		4,964	**0.66		4,465	-	-
								(4)	-	-
		(12)			(5)			(4)	(4)	(4)
0.93	3.52	28,048	0.93	3.92	27,202	0.88	3.32	27,483	100	7
0.66		2,844	1.23		3,684	0.74		3,113	-	-
-		125	-		113	-		86	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
**0.90		31,017	**0.96		30,999	**0.87		30,682	100	7
0.86	0.67	26,287	0.86	1.17	25,450	0.89	0.54	25,754	-	-
1.47		2,959	2.19		3,895	1.32		3,228	-	-
-		118	-		107	-		80	-	-
0.64		30	0.66		33	0.63		28	14	-
**0.92		29,394	**1.04		29,485	**0.93		29,090	14	-
								1,592	86	7
		1,623			1,514			1,592	1,592	1,506

הערות ספציפיות:

- * למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
- ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
- *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- **** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- ***** כולל אופציות על מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".
- ***** כולל התחייבויות לא כספיות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

סקירת הנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014								
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾ הפסדי אשראי ⁽⁴⁾								
פעילות בישראל: ציבור - מסחרי	סך הכל	בעייתי	סך הכל*	חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הפסדי אשראי	הוצאות בגין הפסדי אשראי
חקלאות	324	12	324	291	12	10	2	2
תעשייה	2,128	88	2,086	1,835	88	55	(1)	(4)
בינוי ⁽⁶⁾	3,257	136	3,254	1,472	136	43	1	(4)
נדל"ן	1,772	26	1,763	1,706	26	18	-	-
חשמל ומים	321	1	51	48	1	-	-	-
מסחר	3,775	130	3,742	3,326	130	45	3	6
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	272	10	272	247	10	8	-	(1)
תחבורה ואחסנה	838	28	838	750	28	17	(1)	(3)
תקשורת ושירותי מחשב	111	5	111	88	5	4	-	-
שירותים פיננסיים	937	3	319	303	2	2	-	(1)
שירותים עסקיים אחרים	1,486	48	1,484	1,266	48	32	-	5
שירותים ציבוריים וקהילתיים	844	14	844	701	14	6	(1)	(1)
סך הכל מסחרי	16,065	501	15,088	12,033	500	240	(1)	3
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר	2,984	45	2,984	2,761	45	-	-	-
אנשים פרטיים - אחר	3,703	78	3,686	2,892	78	44	(2)	(11)
סך הכל ציבור בישראל	22,065	624	21,758	17,686	623	284	(12)	1
בנקים	244	-	235	235	-	-	-	-
ממשלה	4,306	-	-	-	-	-	-	-
סה"כ פעילות בישראל	27,302	624	21,993	17,921	623	284	(12)	1
פעילות בחו"ל	369	-	344	325	-	-	-	-
תעשייה	240	23	228	128	23	-	(1)	-
בינוי ונדל"ן	70	-	70	67	-	-	-	-
מסחר	102	45	102	102	45	45	(1)	-
תחבורה ואחסנה	44	27	35	31	27	26	-	-
אחר	825	95	779	653	95	71	(2)	-
סה"כ ציבור בחו"ל	634	-	617	594	-	-	-	-
בנקים	-	-	-	-	-	-	-	-
ממשלות	-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל פעילות בחו"ל	1,459	95	1,396	1,247	95	71	(2)	-
סך הכל	28,761	719	23,389	19,168	718	355	(14)	1

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך: 19,168 מיליוני ש"ח, 5,319 מיליוני ש"ח, 53 מיליוני ש"ח ו-4,221 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיר שניתנו "לקבוצות רכישיה" בסך 89 מיליוני ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלו בסך 100 מיליוני ש"ח.

סקירת הנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2013								
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾ חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾ הפסדי אשראי ⁽⁴⁾								
סך הכל	בעייתי	סך הכל*	חובות ⁽²⁾	מזה:	פגום	הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות, נטו	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
פעילות בישראל: ציבור - מסחרי								
323	17	322	293	17	15	2	-	8
2,030	137	2,000	1,734	137	98	6	14	41
3,293	149	3,290	1,446	149	61	4	8	60
1,655	25	1,642	1,583	25	19	(3)	-	9
465	-	104	90	-	-	-	-	-
3,232	107	3,213	2,840	107	70	3	3	68
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל								
257	14	257	232	14	13	-	1	4
872	33	872	787	33	21	-	-	11
104	10	97	73	10	9	-	-	2
1,102	20	371	338	6	4	-	-	2
1,476	49	1,465	1,233	49	32	4	1	28
702	14	702	571	14	8	1	-	6
15,511	575	14,335	11,220	561	350	17	27	239
סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור								
2,739	46	2,739	2,500	46	-	1	-	10
3,231	88	3,216	2,458	88	47	(1)	-	72
21,481	709	20,290	16,178	695	397	17	27	321
1,323	-	1,306	1,306	-	-	-	-	-
4,608	-	-	-	-	-	-	-	-
27,412	709	21,596	17,484	695	397	17	27	321
פעילות בחו"ל								
345	-	324	296	-	-	-	-	4
431	56	348	250	56	-	-	-	4
69	-	69	65	-	-	-	-	1
119	50	118	118	50	50	5	-	21
32	-	32	32	-	-	-	-	1
996	106	891	761	106	50	5	-	31
596	-	21	548	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-
1,596	106	912	1,309	106	50	5	-	31
29,008	815	22,508	18,793	801	447	22	27	352

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך: 18,793 מיליוני ש"ח, 5,782 מיליוני ש"ח, 32 מיליוני ש"ח ו-4,401 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיוור שניתנו "לקבוצות רכישה" בסך 81 מיליון ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלו בסך 101 מיליון ש"ח.

סקירת ההנהלה

תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013								
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾								
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾								
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾								
סך הכל	בעייתי	סך הכל*	חובות ⁽²⁾	מזה*	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	יתרת הפרשה להפסדי אשראי
פעילות בישראל: ציבור - מסחרי								
323	13	322	292	13	12	3	1	9
2,176	119	2,145	1,895	119	85	9	16	42
3,245	148	3,241	1,478	148	52	3	12	56
1,771	24	1,761	1,693	24	20	(5)	-	8
287	1	29	24	1	-	-	-	-
3,663	142	3,626	3,237	142	53	32	18	81
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל								
250	13	250	224	13	10	1	1	3
870	26	867	781	26	16	3	2	12
96	5	96	74	5	4	1	-	3
930	4	321	303	3	2	2	1	2
1,540	43	1,539	1,304	43	27	8	5	29
830	10	829	672	10	4	-	-	5
15,981	548	15,026	11,977	547	285	57	56	250
סך הכל מסחרי								
2,909	47	2,909	2,738	47	-	5	-	14
3,589	80	3,568	2,797	80	42	(12)	(6)	67
22,479	675	21,503	17,512	674	327	50	50	331
721	-	707	707	-	-	1	-	1
5,169	-	-	-	-	-	-	-	-
28,369	675	22,210	18,219	674	327	51	50	332
פעילות בחו"ל								
324	-	302	272	-	-	-	-	4
302	56	263	163	56	-	(3)	-	1
62	-	62	60	-	-	-	-	1
106	46	106	106	46	46	16	-	32
46	25	46	44	25	25	11	-	12
840	127	779	645	127	71	24	-	50
949	-	927	905	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-
1,793	127	1,706	1,550	127	71	24	-	50
30,162	802	23,916	19,769	801	398	75	50	382
סך הכל								

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך: 19,769 מיליוני ש"ח, 6,142 מיליוני ש"ח, 104 מיליוני ש"ח ו-4,147 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).

(5) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשנחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שביגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שביגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של כ-90 יום ומעלה.

(6) כולל סיכון אשראי מאזני בגין הלוואות לדיר שניתנו ל"קבוצות רכישה" בסך 110 מיליון ש"ח, וסיכון אשראי חוץ מאזני בגין לווים אלה בסך 96 מיליון ש"ח.

סקירת הנהלה

תוספת ד' - חשיפות למדינות זרות - על בסיס מאוחד⁽¹⁾

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות

[illegible]

סך כל החשיפה למדינות זרות:

• ליום 31.3.2014*

33	307	8	-	-	340	41	299	-
110	338	54	-	-	448	134	314	-
143	645	62	-	-	788	175	613	-
12	2	25	-	-	14	13	1	-

- ליום 31.3.2013: סה"כ

15	4	25	-	1	19	18	1	-
----	---	----	---	---	----	----	---	---

• ליום 31.12.2013:

32	273	3	-	-	305	37	268	-
<u>110</u>	<u>673</u>	<u>61</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>783</u>	<u>132</u>	<u>647</u>	<u>4</u>
<u>142</u>	<u>946</u>	<u>64</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1,088</u>	<u>169</u>	<u>915</u>	<u>4</u>
12	3	25	-	-	15	14	1	-

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערכיות ובטחונות נזילים. כלוח זה נכלל מידע מפורט לגבי מדינות שחשיפות האשראי של הבנק בגין עולה על 1% מסך נכסי הבנק (ליום 31.3.2013 - לא הייתה בבנק חשיפה בגין מדינות כנ"ל).

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווא.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוזף מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים, מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לגבי צורך חבות של לווה ופבוט לווים

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן עולה על 0.75% מסך נכסי הבנק

ליום 31.3.2014 לא הייתה בבנק חשיפת אשראי בגין מדינות זרות - ששיעורן עולה על 0.75% מכלל נכסי הבנק (אך נופל מ-1%) (ליום 31.12.2013 היו בבנק חשיפת אשראי כ"ל בגין שתי מדינות: גרמיה וקנדה שהסתכמו ב-247 מיליון ש"ח ו-218 מיליון ש"ח, בהתאמה; ליום 31.3.2013 - לא הייתה בבנק חשיפה בגין מדינות זרות העונה לקריטריון זה).

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות

חשיפת הבנק בגין מדינות זרות עם בעיות נזילות מסתכמת ליום 31.3.2014 בסך של 1 מיליון ש"ח (31.3.2013 - 5 מיליון ש"ח; 31.12.2013 - 1 מיליון ש"ח).

* חשיפת הבנק למדינות: פורטוגל, ספרד, יוון, איטליה, אירלנד וקפריסין שנכללו בתכנית הסיוע שהושקה על ידי הבנק המרכזי האירופאי וקרן המטבע הבינלאומית ליום 31.3.2014 - מסתכמת בכר 4 מיליון ש"ח (31.3.2013 ו- 31.12.2013 - 6 מיליון ש"ח). בנוסף, קיימת חשיפה חוץ מאזנית למדינות הנ"ל שמסתכמת ליום 31.3.2014 בכר של 2 מיליון ש"ח (31.12.2013 - זהה).

הצהרה (Certification)

אני, אורי ברוך, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2014 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

הצהרה (Certification)

אני, אבי רישפן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2014 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים ברווח הכולל, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ והבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾, וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה, שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

אבי רישפן
חשבונאי ראשי

20 במאי, 2014

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק מרכנתיל דיסקונט בערבון מוגבל והחברות הבנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2014 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) ל"דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) ל"דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

הדגש עניין

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 7 ב' (5) בדבר בקשות לאשר תביעות מסויימות, כתובענות ייצוגיות.

סומך חייקין

זיו האפט

רואי חשבון

רואי חשבון

20 במאי, 2014

תמצית מאזנים מאוחדים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013	31 במרס 2013	31 במרס 2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			נכסים
3,757	4,514	3,851	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,154	5,794	5,331	ניירות ערך*
18,157	16,939	18,339	אשראי לציבור, ברוטו
(365)	(332)	(352)	הפרשה להפסדי אשראי
17,792	16,607	17,987	אשראי לציבור, נטו
9	5	10	השקעה בחברות כלולות
421	440	416	בניינים וציוד
24	32	19	נכסים בגין מכשירים נגזרים
289	303	288	נכסים אחרים
28,446	27,695	27,902	סך הכל נכסים
			התחייבויות והון
23,964	23,411	23,424	פקדונות הציבור
487	155	467	פקדונות מבנקים
168	168	167	פקדונות הממשלה
823	919	787	כתבי התחייבות נדחים
140	242	135	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
933	956	974	התחייבויות אחרות**
26,515	25,851	25,954	סך הכל התחייבויות
1,931	1,844	1,948	הון עצמי
28,446	27,695	27,902	סך הכל התחייבויות והון

אבי רישפן
סמנכ"ל בכיר, חשבונאי ראשי

אורי ברוך
מנהל כללי

לילך אשר טופילסקי
יו"ר הדירקטוריון

* היתרה כוללת ניירות ערך ששוועדו למלווים בסך 574 מיליוני ש"ח (31.03.2013 - 543 מיליוני ש"ח; 31.12.2013 - 590 מיליוני ש"ח).
היתרה כוללת ניירות ערך המוצגים לפי השווי ההוגן בסך 5,038 מיליוני ש"ח (31.03.2013 - 5,498 מיליוני ש"ח; 31.12.2013 - 5,856 מיליוני ש"ח).
** היתרה כוללת הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 14 מיליוני ש"ח (31.03.2013 - 20 מיליוני ש"ח; 31.12.2013 - 16 מיליוני ש"ח).

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 20 במאי 2014
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)			לשלושה חודשים שנסתיימו		לשנה שנסתיימה
			ביום 31 במרס		ביום 31 בדצמבר
			2014	2013	2013
			(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
הכנסות ריבית			227	270	1,128
הוצאות ריבית			36	93	406
הכנסות ריבית, נטו			191	177	722
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			(14)	22	75
הכנסות ריבית, נטו, לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי			205	155	647
הכנסות שאינן מריבית			12	54	81
הכנסות מימון שאינן מריבית			78	87	375
עמלות			-	-	(1)
הכנסות אחרות			90	141	455
סך הכל הכנסות שאינן מריבית			136	136	525
הוצאות תפעוליות ואחרות			38	39	152
משכורות והוצאות נלוות			38	36	160
אחזקה ופחת בנינים וציוד			212	211	837
הוצאות אחרות			83	85	265
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות			33	32	87
רווח לפני מיסים			50	53	178
הפרשה למיסים על הרווח			1	-	4
רווח לאחר מיסים			51	53	182
חלק הבנק ברווחי חברה כלולה					
רווח נקי					
רווח למניה (באלפי שקלים חדשים)			0.41	0.43	1.46
• מניה בת 0.1 שקלים חדשים - ערך נקוב			0.04	0.04	0.15
• מניה בת 0.01 שקלים חדשים - ערך נקוב					

תמצית דוח על הרווח הכולל

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)			לשלושה חודשים שנסתיימו		לשנה שנסתיימה
			ביום 31 במרס		ביום 31 בדצמבר
			2014	2013	2013
			(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
רווח נקי			51	53	182
רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים*			17	(28)	(28)
השפעת המס המתייחס			(6)	10	8
רווח (הפסד) כולל אחר, לאחר מיסים			11	(18)	(20)
סך הכל הרווח הכולל			62	35	162

* מהווה התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו.
הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
51	152	203	74	1,654	1,931
-	-	-	-	51	51
-	-	-	-	(45)	(45)
-	-	-	11	-	11
51	152	203	85	1,660	1,948

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)
רווח נקי לתקופה
דיבידנד
רווח כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס
יתרה לסוף התקופה

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013					
(לא מבוקר)					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
51	152	203	94	1,592	1,889
-	-	-	-	53	53
-	-	-	-	(80)	(80)
-	-	-	(18)	-	(18)
51	152	203	76	1,565	1,844

יתרה לתחילת התקופה (מבוקר)
רווח נקי לתקופה
דיבידנד
הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס
יתרה לסוף התקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
הון מניות נפרע	קרנות הון	סך הכל הון וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	יתרת רווח	סך הכל הון
51	152	203	94	1,592	1,889
-	-	-	-	182	182
-	-	-	-	(120)	(120)
-	-	-	(20)	-	(20)
51	152	203	74	1,654	1,931

יתרה לתחילת השנה
רווח נקי לתקופה
דיבידנד
הפסד כולל אחר, נטו, לאחר השפעת המס
יתרה לסוף השנה

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים - מאוחדים

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שנתיימו ביום 31 במרס	
2013	2013	2014
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
182	53	51
286	110	61
468	163	112
שינוי, נטו, בנכסים שוטפים -		
256	344	(178)
(1,336)	(23)	(214)
3	(5)	5
11	(38)	5
6	(25)	-
(1,060)	253	(382)
שינוי, נטו, בהתחייבויות שוטפות -		
1,710	1,157	(540)
350	18	(20)
1	1	(1)
(110)	(8)	(5)
18	(33)	(10)
1,969	1,135	(576)
1,377	1,551	(846)
תזרימי מזומנים לפעילות השקעה		
7	7	-
(4,380)	(1,785)	(283)
2,762	1,139	364
713	9	939
(55)	(24)	(9)
3	-	-
(950)	(654)	1,011
תזרימי מזומנים מפעילות מימון		
(120)	-	-
(152)	(13)	(38)
(272)	(13)	(38)
155	884	127
(72)	(32)	11
3,469	3,469	3,552
3,552	4,321	3,690

דוחות על תזרימי המזומנים - מאוחדים (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס	
2013	2013	2014
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
נספח א'		
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת		
(4)	-	(1)
63	17	16
171	44	18
(63)	4	36
1	1	-
1	-	-
(8)	(8)	-
(13)	6	(5)
14	5	6
52	9	2
72	32	(11)
286	110	61
סה"כ התאמות לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		

נספח ב'

פעולות שלא במזומן

2	3	4	• רכישת בניינים וציוד
260	334	(221)	• השאלת ניירות ערך (החזר ניירות ערך שהושאלו)
1	1	-	• מכירת חברה מוחזקת
-	80	45	• דיבידנד מוצע לתשלום

נספח ג'

מידע על ריבית ומיסים שהתקבלו (שולמו)

1,118	310	332	• ריבית שהתקבלה
(409)	(102)	(79)	• ריבית ששולמה
(82)	(18)	(17)	• מיסים על הכנסה ששולמו

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית

א. כללי

(1) בנק מרכנתיל דיסקונט הינו תאגיד בנקאי. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים (להלן: "הדוחות הכספיים ביניים") המאוחדים של הבנק ליום 31 במרס 2014, כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן: "הקבוצה" או "המאוחד"). תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) לדיווח כספי לתקופות ביניים, ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים.

(2) דוחות הביניים הנ"ל ערוכים (בכפוף לאמור בסעיפים ה', ו' ו-ו' להלן), בהתבסס על כללי החשבונאות שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2013. יש לעיין בהם יחד עם הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2013 והביאורים המצורפים להם.

(3) תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 20.5.2014.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית הדוחות הכספיים ביניים הוכנה על פי מדרג תקני דיווח כספי, כדלקמן:

- ככלל, הדוחות הכספיים ביניים ערוכים על פי הכללים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו (להלן: "הוראות המפקח").
- בנושאים מסוימים שצוינו בהוראות המפקח - יושמו תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים שאומצו. עם זאת, במקרים בהם עושה התקן הבינלאומי שימוש בהגדרות שקיימות כבר ב"הוראות המפקח" - יושמו ההגדרות שב"הוראות המפקח".
- בנושאים שלגביהם התקן הבינלאומי שאומץ, מפנה לתקן בינלאומי שטרם אומץ - יושמו "הוראות המפקח".
- בנושאים הנמצאים בתכולת היישום של תקני הדיווח הבינלאומי, שלא נקבע לגביהם טיפול ספציפי בתקני הדיווח הבינלאומי, או ב"הוראות המפקח" - יושמו כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

עריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli Gaap) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, כרוכה בשיקול דעת, הנחות ושימוש באומדנים שהשפיעו על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות ועל הגילוי המתייחס לנכסים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. האומדנים מבוססים על הנחות שנערכו על ידי הנהלת הבנק והן כרוכות באי ודאות או רגישות למשתנים שונים. הערכות ההנהלה מבוססות על ניסיון העבר, נתונים נצפים והנחות סבירות המותאמות לנסיבות של כל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם מתעדכנים באופן שוטף, ותוצאותיהם נזקפות לדוחות הכספיים בתקופה שבה נערך העדכון. יובהר עם זאת, שהתממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים הנ"ל, עשויה להיות שונה מההערכות שנכללו בדוחות הכספיים.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ג. שימוש באומדנים (המשך)

ההערכות והאומדנים ששימשו בדוחות הכספיים ביניים ליום 31.3.2014, עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31.12.2013, בכפוף לאומדנים שנערכו בעקבות יישום כללי חשבונאות והוראות דיווח חדשות, כמפורט להלן.

ד. שינוי סיווג

- בעקבות הבהרות שנתקבלו מבנק ישראל במהלך שנת 2013, לפיהן ראוי, לדעת בנק ישראל, לקיים מתאם בין האשראי המדווח בסקירת ההנהלה בענף "אנשים פרטיים", לבין האשראי המדווח בביאור "מגזרי פעילות" במגזר "משקי בית" ובמגזר "בנקאות פרטית" - טייב הבנק בתקופת הדוח את בסיס הנתונים המשמש לדיווחים השונים בנושא: "מגזרי פעילות", במטרה להתאים את דיווחי האשראי (וההכנסות הנגזרות ממנו) בתחום זה, לדיווחים על התפלגות האשראי בחתך "ענפי משק" הכלולים בסקירה ההנהלה.

- בעקבות טיוב בסיס הנתונים, כאמור לעיל, סיווג הבנק מחדש בתקופת הדוח את נתוני ההשוואה לשנת 2013 ולשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31.3.2013, על מנת להתאים את הנתונים בחתך "מגזרי פעילות" שדווחו בתקופות אלו - לנתונים הנגזרים מבסיס הנתונים המטויב, כאמור. הסיווג מחדש הגדיל את ההכנסות במגזר "משקי בית" ובמגזר "עסקים קטנים" והקטין את ההכנסות במגזר "בנקאות פרטית" בשנת 2013 בסך של 2 מיליון ש"ח, 2 מיליון ש"ח ו-4 מיליון ש"ח, בהתאמה (בשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31.3.2013: 1 מיליון ש"ח, 0 מיליון ש"ח ו-1 מיליון ש"ח, בהתאמה).

- פעילות הבנק בתחום גיוס פקדונות מתאגידים מסוימים (בעיקר גופים מוסדיים), המשמשת בעיקרה לניהול החשיפה לסיכונים - נכללה עד ליום 31.3.2013 במגזר "בנקאות פרטית". בעקבות החלטת הבנק לכלול פעילות זו במגזר "בנקאות עסקית", סווג מחדש נתוני ההשוואה לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31.3.2013, על מנת להתאים את תוצאות הפעילות במגזרים אלו, לסיווג העדכני. הסיווג מחדש של נתוני ההשוואה כאמור, הגדיל את ההכנסות במגזר "בנקאות עסקית" (והקטין בהתאמה את ההכנסות במגזר "בנקאות פרטית"), לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31.3.2013 בסכומים זניחים.

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

בחודש יולי 2006, פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (להלן: "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ה - 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS - לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008.

האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהקשר לכך, פרסם בנק ישראל ביום 7 ביוני 2009 מסמך, הכולל מתווה לאימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בדיווחים הכספיים של התאגידים הבנקאיים בישראל.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(1) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (המשך)

המתווה עורך אבחנה בין תקני דיווח הנוגעים לנושאים הנמצאים בליבת העסק הבנקאי, לבין תקני דיווח אחרים, כדלקמן:

א. תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים שאינם נוגעים בנושאים הקשורים לליבת העסק הבנקאי יאומצו בהדרגה בשנים 2011 - 2012 (מרבית תקני הדיווח הכספי הבינלאומי בנושאים אלו יושמו בשנים 2013 - 2011, למעט התקן הבינלאומי בנושא: "זכויות עובדים" (IAS - 19), שלא אומץ. לפרטים נוספים באשר להחלטת בנק ישראל לאמץ את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זה - ראה סעיף 2 להלן).

ב. תאריך היעד ליישום תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים הנוגעים לליבת העסק הבנקאי, היה אמור להיקבע, על ידי בנק ישראל בהתאם להתקדמות "תהליך ההתכנסות" - בין גוף התקינה הבינלאומית וגוף התקינה בארה"ב.

ממידע שהתקבל לאחרונה בבנק ישראל עולה כי "תהליך ההתכנסות" נעצר בשלב זה, וטרם נקבע מועד לאימוץ התקינה הבינלאומית בארה"ב, אם בכלל.

לאור האמור לעיל, ולאור היתרונות המשמעותיים שרואה בנק ישראל באימוץ התקינה החשבונאית האמריקאית, הפיץ בנק ישראל ביום 27 בינואר 2014, טיוטת מזכר לדיון, הכולל מתווה לאימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב, על ידי התאגידים הבנקאיים בישראל.

עד כה טרם פורסמה הוראה מחייבת בעניין זה, וטרם נקבע מועד ליישום מתווה זה.

(2) אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית, בנושא: "זכויות עובדים"

הטיפול החשבונאי הקיים בנושא "זכויות עובדים", מבוסס על כללי החשבונאות שפורסמו על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות (ובכללם גילויי דעת של לשכת רואי החשבון בישראל) ועל הוראות המפקח על הבנקים, לרבות: "הוראה בנושא חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא: "זכויות עובדים", שפורסמה על ידי בנק ישראל ביום 27 במרס 2011 והסדירה, בין היתר, את הטיפול החשבונאי בהתחייבות לתשלום פיצויי פרישה (לרבות התחייבות משתמעת לתשלום פיצויי פרישה).

לאור החשיבות הרבה שמייחס בנק ישראל לטיפול החשבונאי בנושא: "זכויות עובדים", ולאור כוונת בנק ישראל שלא להמשיך ולהחיל, בשלב זה, את התקינה החשבונאית הבינלאומית (לרבות יישום IAS - 19 בנושא: "זכויות עובדים"), פרסם בנק ישראל ביום 9 באפריל 2014 הוראה, לפיה יידרשו התאגידים הבנקאיים לאמץ את התקינה החשבונאית האמריקאית בנושא זה.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(2) אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית, בנושא: "זכויות עובדים" (המשך)

ההוראה כוללת הנחיות והבהרות בקשר ליישום כללי המדידה החדשים, ובכללן:

- ההתחייבות לתשלום פיצויי פרישה תחושב בגין "התחייבות במהות" (ולא בגין התחייבות משתמעת) הכוללת תחזיות לתשלום פיצויי פרישה בסכומים העולים על התנאים החוזיים.
 - הפרשות בגין זכויות עובדים הנקבעות על בסיס אקטוארי, ינוכו לערך הנוכחי בהתבסס על שיעורי ריבית הנגזרים מעקום אגרות החוב של ממשלת ישראל (בשונה מהכללים הנוכחיים המבוססים על היוון התשלומים העתידיים הצפויים בשיעור ריבית קבוע - 4%).
 - בחישוב הוצאות השכר ילקחו בחשבון גם הטבות הנובעות מהלוואות שניתנו לעובדים בתנאי הטבה. ההנחיות שנכללו בהוראה ייכנסו לתוקף ביום 1.1.2015, ויאומצו על ידי התאגידים הבנקאיים בדרך של "יישום למפרע", החל מיום 1.1.2013.
- הבנק לומד את כללי המדידה והדיווח החדשים שנכללו בהוראה, ונערך ליישומם במועד המוצע לכניסתם לתוקף.
- לאור מורכבות הנושא, והשינויים המשמעותיים המוצעים בכללי החשבונאות והמדידה, לא ניתן להעריך בשלב זה, את ההשלכות שיהיו ליישום הכללים החדשים על הון הבנק והתחייבויותיו (במועד יישומם לראשונה) ועל תוצאותיו הכספיות בעתיד.
- עם זאת, להערכת ההנהלה היוון התחייבויותיו העתידיות של הבנק בשיעורי ריבית הנגזרים מעקום אגרות החוב של ממשלת ישראל, במקום בשיעור ריבית קבוע (הנהוג כיום), צפוי לפגוע משמעותית בהון המדווח של הבנק במועד יישומן לראשונה של ההנחיות החדשות.
- מאומדנים מוקדמים שנערכו על ידי הבנק עולה, כי לו היו מיושמים כללי המדידה החדשים בחישוב השווי ההוגן של התחייבויות הבנק בגין "זכויות עובדים", כבר ביום 31.3.2014 - היה נרשם גידול בהתחייבויות הבנק לאותו מועד (בגין השינוי במרכיב "ריבית ההיוון", כאמור) בסך של כ-170 מיליון ש"ח.

(3) טיוטת הוראה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי"

חישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי מבוסס על "הוראת שעה" שפורסמה על ידי בנק ישראל ביום 18.2.2010 (להלן: "הוראת השעה"), הכוללת הנחיות לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי בשנים 2012 - 2011. על פי הנחיות אלו, חישוב ה"הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי", נגזר ממכפלת יתרות החוב הרשומות של האשראים שנכללו בתכולת "הוראת השעה" (המפולחות בחתך "ענפי משק"), ב"מקדם הפרשות להפסדי אשראי" (כמפורט להלן), עבור כל אחד מענפי המשק, כאמור - תוך אבחנה בין אשראי בעייתי (בסיווג "נחות" או "השגחה מיוחדת"), ואשראי אחר ("תקין").

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(3) טיוטת הוראה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" (המשך)

"מקדמי ההפרשות להפסדי אשראי" נקבעו עבור כל אחד מענפי המשק וכל אחד מסוגי האשראי, כאמור לעיל, בהתבסס על "טווח הפרשות" (שחושב על בסיס נתוני ה"מחיקות החשבונאיות" (עד לשנת 2010 - ה"הפרשות לחובות מסופקים") השנתיות שדווחו על ידי הבנק), בגין כל אחד מענפי המשק, משנת 2008 ואילך - ומייצגים את האומדן הטוב ביותר (בתוך "טווח ההפרשות"), עבור שיעורי ההפסדים הבלתי מזוהים, הגלומים בתיק האשראי לכל אחת מהקבוצות שפורטו לעיל.

לאור הניסיון שנצבר עד כה בחישוב ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, ומכיוון שתוקף "הוראת השעה" פג בתום שנת 2012 - הפיץ בנק ישראל ביום 10 באפריל 2013, טיוטת הוראה חדשה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" (להלן: "ההוראה החדשה").

ה"הוראה החדשה" מאמצת את המתודולוגיה שנקבעה ב"הוראת השעה" (לפיה, חישוב ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי נגזר ממכפלת יתרות החוב הרשומות של האשראי לציבור ב"מקדמי הפרשות להפסדי אשראי", הנקבעים לכל ענף משק, ולכל סוג אשראי), וכוללת הבהרות ותוספות להוראת השעה, לרבות:

- טווח ההפרשות יחושב עבור תקופה של חמש שנים קלנדריות המסתיימות בתקופת דיווח שנתי, או ארבע שנים קלנדריות (בתקופת דיווח רבעונית).

- הדרישה לשימור "הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי", בהיקף מינימלי שלא יפחת מסכום ההפרשה "הנוספת והכללית" המחושבת על פי הכללים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 315 - תהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2014, ותפקע לאחר מועד זה.

בנוסף, כוללת טיוטת ההוראה נספח, המרחיב את דרישות התיעוד המבססות את תהליך ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי וכולל, בנוסף, מתודולוגיה לחישוב ותיעוד "מרכיב ההתאמה" שנכלל ב"מקדם ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי".

הכללים וההנחיות שנכללו בטיטת ההוראה ייכנסו לתוקף במדורג, כדלקמן:

- ההנחיות הכלולות בגוף ההוראה ועוסקות בעיקר בעדכון המועדים שנקבעו ב"הוראת השעה", ייכנסו לתוקף רטרואקטיבית, מיום 1 בינואר 2013.

- ההנחיות הכלולות בנספח שצורף להוראה ודנות בעיקר בדרישות התיעוד שיידרשו התאגידים לקיים ובשיטות לחישוב ותיעוד "מקדם ההתאמה" - צפיות היו להכנס לתוקף ביום 31.12.2013 (בכפוף לאישורן), אך עד כה טרם פורסמה הוראה מחייבת בנושא זה.

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ה. מידע לגבי השפעה של תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(3) טיוטת הוראה בנושא: "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" (המשך)

הבנק יישם בתקופת הדוח את הכללים שצפויים להיכנס לתוקף רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2013, ונערך ליישום ההנחיות ודרישות התייעוד שנכללו בנספח שצורף להוראה החדשה, במועד שייקבע לכניסתן לתוקף. לאור מורכבות ההנחיות החדשות שנכללו בנספח, והצורך להטמיע בסיס נתונים חדש שיבסס את תהליך קביעת ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, לא ניתן להעריך בשלב זה, את ההשלכות שיהיו ליישום הכללים החדשים שנקבעו בנספח שצורף לטיטוט ההוראה, על התוצאות הכספיות של הבנק במועד יישומם.

ו. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שיושמו לראשונה בתקופת הדיווח

(1) אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסם בנק ישראל הוראה בנושא: "אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית". ההוראה מאמצת את כללי החשבונאות הנהוגים בבנקים בארה"ב בכל הנוגע למדידה, סיווג והכרה בהכנסות והוצאות של סעיפים תוצאתיים מסוימים (תקן 91-FAS), לרבות:

- הכנסות מעמלות הקשורות ל"יצירת הלוואה" - יהוו חלק מהכנסות הריבית האפקטיביות שזוקף התאגיד הבנקאי בגין הלוואה, ויזקפו לפיכך לדוח הרווח והפסד לאורך חיי הלוואה (ולא עם גבייתן בפועל).
- הוצאות ישירות בגין "יצירת הלוואה" יידחו ויזקפו לדוח הרווח והפסד במקביל לזקיפת ההכנסות בגין הלוואה זו (בכפוף לאמור להלן).

בהמשך לאמור לעיל, פרסם בנק ישראל ביום 31 באוקטובר 2013 מסמך המבהיר את עמדת בנק ישראל לגבי היבטים שונים הכרוכים ביישום ההוראה. בהתאם להבהרות אלו, דחיית הוצאות הכרוכות ב"יצירת הלוואה", כאמור לעיל - תותנה באישור מוקדם של בנק ישראל ובעמידה בתנאים מקדמיים, לרבות:

- קיום תהליך שיטתי מהימן לזיהוי ומדידה של עלויות כשירות לדחיה.
- קיום בקורות אפקטיביות בתהליך הזיהוי, המדידה והדחייה של עלויות אלו.

בנוסף, פרסם בנק ישראל ביום 17 באוקטובר 2013 הוראות מעבר בקשר ליישום הוראה זו, המבהירות את אופן הטיפול, במועד היישום לראשונה של ההוראה, בהכנסות מסוימות שלא הוכרו בדוח רווח והפסד עד ליום 31.12.2013, ומפרטות את דרישות הגילוי בדוחות הכספיים בשנת 2014.

ההנחיות שנכללו בהוראה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, ומיושמות על ידי הבנק בגין אשראים שניתנו החל ממועד זה ואילך, בכפוף לאמור להלן: לאור עמדת בנק ישראל בנושא: "דחיית עלויות בגין יצירת הלוואה", כמפורט לעיל, הכרוכה בהשקעת משאבים ובתקופת היערכות ממושכת לצורך גיבוש שיטות מדידה מהימנות, ובקורות אפקטיביות בנושא זה - החליט הבנק בשלב הראשון ליישום ההוראה, שלא לדחות עלויות הכרוכות ביצירת הלוואה, ולזקוף אותן לדוח הרווח והפסד במועד היווצרותן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

(לא מבוקר)

ביאור 1 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ו. מידע לגבי תקני חשבונאות חדשים והוראות המפקח על הבנקים שישומו לראשונה בתקופת הדיווח (המשך)

(1) אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית (המשך)
להלן פרטים באשר להשפעה הנובעת מיישום הכללים החדשים (להלן: "כללי FAS-91") על סעיפים מסוימים שנכללו בדוח הרווח והפסד לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014, ועל הרווח הנקי לתקופה זו.

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014			
(בלתי מבוקר)			
לאחר יישום FAS-91 כללי	השפעות יישום כללי FAS-91 ⁽¹⁾	לפני יישום FAS-91 כללי	
191	11	180	הכנסות ריבית, נטו
12	-	12	הכנסות מימון שאינן מריבית
78	(21)	99	עמלות
281	(10)	291	סך ההכנסות
51	(6)	57	רווח נקי

1. בנוסף לאמור לעיל נכללו בהכנסות הריבית (בעקבות יישום כללי FAS-91) הכנסות בגין "עמלות פרעון מוקדם" בסך של 2 מיליון ש"ח, שנגבו בתקופת הדוח והוכרו בדוח הרווח והפסד במלואן (עד ליום 31.12.13 נזקפו הכנסות מסוג זה לדוח הרווח והפסד בשלושה שיעורים שנתיים שווים).

(2) יחס הלימות הון

ביום 30 במאי 2013 פרסם בנק ישראל תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 208 - 201 המאמצות את העקרונות שנכללו במסמך "ועדת באזל" בנושא: "המסגרת הפיקוחית הגלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (להלן: "כללי באזל 3"), שפורסם בחודש דצמבר 2010. ההנחיות שנכללו בתיקון להוראות נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014, ומיושמות על ידי הבנק החל ממועד זה.

בהמשך לתיקון להוראות כאמור, פרסם בנק ישראל בחודש פברואר 2014 הוראות מעבר במסגרתן נדרשו התאגידים הבנקאיים להרחיב את הגילוי הנכלל בדוחות הרבעוניים לשנת 2014, בביאור על הלימות ההון, כדלקמן:

- נתוני ההשוואה לתקופות שקדמו ליום יישום ההוראה יוצגו על פי הכללים שהיו בתוקף עד ליום 31.12.2013 (כללי "באזל 2"). בנוסף, לנתוני ההשוואה יכלול הביאור בדוחות הרבעוניים לשנת 2014 גם נתונים ליום 1.1.2014, הערוכים לפי כללי "באזל 3".
 - לנתונים הנכללים בביאור יתווסף מידע באשר למרכיבי ההתאמות הפיקוחיות ולניכויים שנכללו באמצעי ההון של התאגיד הבנקאי, ובאשר לפערים שבין ההון העצמי שנכלל בדוחות הכספיים, לבין ההון ברובד הראשון (כהגדרתו ב"כללי באזל 3").
 - בשנים 2014 - 2012 ייכלל בביאור מידע לגבי ההשלכות הנובעות מהוראות המעבר שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 299, על יחס הלימות ההון ברובד הראשון.
- הבנק יישם את הדרישה להרחבת הוראות הגילוי, כאמור, וכלל את המידע הנדרש בביאור מס' 5, להלן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 2 - ניירות ערך

31 במרס 2014					אגרות חוב מוחזקות לפדיון ^{(1),(4)}
(לא מבוקר)					
התאמה לשווי הוגן			עלות		
שווי הוגן**	הפסדים	רווחים	מופחתת*	הערך במאזן	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
226	-	19	207	207	• של ממשלת ישראל
92	-	6	86	86	• של מוסדות פיננסיים בישראל
318	-	25	293	293	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
					ניירות ערך זמינים למכירה
					אגרות חוב ⁽¹⁾
4,095	-	99	3,996	4,095	• של ממשלת ישראל
527	-	12	515	527	• של מוסדות פיננסיים בישראל
385	-	22	363	385	• של אחרים בישראל ⁽³⁾
2	-	-	2	2	• של אחרים זרים
5,009	-	133	4,876	5,009	מניות ⁽²⁾
12	-	-	12	12	
5,021	-	133 ⁽⁵⁾	4,888	5,021	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
					ניירות ערך למסחר
					אגרות חוב ⁽¹⁾
4	-	-	4	4	• של ממשלת ישראל
9	-	-	9	9	• של מוסדות פיננסיים זרים
4	-	-	4	4	• של אחרים - זרים
17	-	-	17	17	סך הכל ניירות ערך למסחר
5,356	-	158	5,198	5,331	סך הכל ניירות ערך

* במניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.
 ** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים. כן כוללים נתוני השווי ההוגן בתיק הזמין למכירה - מניות בסך 12 מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שוויין ההוגן.

הערות:

- לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 10 ו-11.
- הסעיף כולל יתרה בסך 8 מיליון ש"ח, בגין החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
- כולל אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך של 1 מיליון ש"ח.
- אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן על בסיס העלות המופחתת.
- כלולים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי "שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 2 - ניירות ערך (המשך)

31 במרס 2013					
(מבוקר)					
התאמה לשווי הוגן			עלות		
שווי הוגן**	הפסדים	רווחים	מופחתת*	הערך במאזן	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון ⁽⁴⁾ ⁽¹⁾					
217	-	9	208	208	• של ממשלת ישראל
92	-	4	88	88	• של מוסדות פיננסיים בישראל
309	-	13	296	296	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ניירות ערך זמינים למכירה					
אגרות חוב ⁽¹⁾					
4,346	-	82	4,264	4,346	• של ממשלת ישראל
615	-	16	599	615	• של מוסדות פיננסיים בישראל
454	2	19	437	454	• של אחרים בישראל ⁽³⁾
5,415	2	117	5,300	5,415	סך הכל אגרות חוב
12	-	-	12	12	מניות ⁽²⁾
5,427	2 ⁽¹⁾⁽⁵⁾	117 ⁽⁵⁾	5,312	5,427	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב ⁽¹⁾					
54	-	-	54	54	• של ממשלת ישראל
4	-	-	4	4	• של ממשלות זרות
11	-	-	11	11	• של מוסדות פיננסיים זרים
2	-	-	2	2	• של אחרים - זרים
71	-	-	71	71	סך הכל ניירות ערך למסחר
5,807	2	130	5,679	5,794	סך הכל ניירות ערך

* במניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.
 ** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 כן כוללים נתוני השווי ההוגן בתיק הזמין למכירה - מניות בסך 12 מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שוויין ההוגן.

הערות:

- לגבי תוצאות הפעילות בגין השקעה באגרות חוב - ראה ביאורים 10 ו-11.
- הסעיף כולל יתרה בסך 8 מיליון ש"ח, בגין החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל בע"מ.
- כולל אגרות חוב פנומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך 12 מיליון ש"ח.
- אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן על בסיס העלות המופחתת.
- כוללים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
- שיעור ההפסד מהתאמות לשווי הוגן, אינו עולה על 20% מהעלות המותאמת של אגרות החוב. אגרות החוב שבגינן נרשמו הפסדים אלו נמצאו בפוזיציות הפסד מעל 12 חודשים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 2 - ניירות ערך (המשך)

31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
התאמה לשווי הוגן			עלות	הערך במאזן	
שווי הוגן**	הפסדים	רווחים	מופחתת*		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
אגרות חוב מוחזקות לפדיון ⁽⁴⁾					
225	-	13	212	212	• של ממשלת ישראל
91	-	5	86	86	• של מוסדות פיננסיים בישראל
316	-	18	298	298	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון
ניירות ערך זמינים למכירה					
אגרות חוב					
4,954	-	91	4,863	4,954	• של ממשלת ישראל
518	-	13	505	518	• של מוסדות פיננסיים בישראל
351	-	17	334	351	• של אחרים בישראל ⁽³⁾
5,823	-	121	5,702	5,823	סך הכל אגרות חוב
11	-	-	11	11	מניות ⁽¹⁾
5,834	-	121 ⁽³⁾	5,713	5,834	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר					
אגרות חוב					
4	-	-	4	4	• של ממשלת ישראל
4	-	-	4	4	• של ממשלות זרות
9	-	-	9	9	• של מוסדות פיננסיים זרים
3	-	-	3	3	• של אחרים - בישראל
2	-	-	2	2	• זרים
22	-	-	22	22	סך הכל ניירות ערך למסחר
6,172	-	139	6,033	6,154	סך הכל ניירות ערך

* במניות - עלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - במידת הצורך.
 ** נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 כן כוללים נתוני השווי הוגן בתיק הזמין למכירה - מניות בסך 11 מיליון ש"ח, שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי העלות, בניכוי הפרשה לירידת ערך - שעל פי הערכת ההנהלה אינה עולה על שוויין ההוגן.

הערות:

1. הסעיף כולל יתרה בסך 8 מיליון ש"ח, בגין החזקה בשיעור של 14.8% בחברת א.י. אמריקה ישראל.
2. כולל אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית בסך 1 מיליון ש"ח.
3. כלולים ברווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", בניכוי השפעת המס.
4. אגרות החוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן על בסיס העלות המופחתת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיוור	
382	1	381	67	14	300
יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)					
(14)	-	(14)	(11)	-	(3)
הכנסות בגין הפסדי אשראי					
(33)	-	(33)	(11)	-	(22)
מחיקות חשבונאיות					
32	-	32	13	-	19
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות					
(1)	-	(1)	2	-	(3)
מחיקות חשבונאיות, נטו					
367	1	366	58	14	294
יתרת הפרשה לסוף התקופה*					
14	-	14	2	-	12
*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013					
(לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיוור	
357	-	357	73	9	275
יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)					
22	-	22	(1)	1	22
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(49)	-	(49)	(11)	-	(38)
מחיקות חשבונאיות					
22	-	22	11	-	11
גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות					
(27)	-	(27)	-	-	(27)
מחיקות חשבונאיות, נטו					
352	-	352	72	10	270
יתרת הפרשה לסוף התקופה*					
20	-	20	4	-	16
*מזה בגין מכשירים אשראי חוץ מאזניים					

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה בהפרשה להפסדי אשראי (במיליוני ש"ח) (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיוור	
357	-	357	73	9	275
75	1	74	(12)	5	81
(146)	-	(146)	(38)	-	(108)
96	-	96	44	-	52
(50)	-	(50)	6	-	(56)
382	1	381	67	14	300
16	-	16	2	-	14

יתרת הפרשה לתחילת התקופה (מבוקר)

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות, נטו

יתרת הפרשה לסוף התקופה*

*מזה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיוור	
15,198	829	14,369	1,951	-	12,418
2,828	-	2,828	-	2,739	89
1,142	-	1,142	945	22	175
19,168	829	18,339	2,896	2,761	12,682
יתרת חוב רשומה של חובות ⁽¹⁾ :					
• שנבדקו על בסיס פרטי					
• שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
- לפי עומק הפיגור					
- אחר					
סך הכל חובות ⁽¹⁾					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
• שנבדקו על בסיס פרטי					
• שנבדקו על בסיס קבוצתי:					
- לפי עומק הפיגור					
- אחר					
353	1	352	56	14 ⁽²⁾	282
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2. כולל יתרת הפרשה להפסדי אשראי מעבר להפרשה המתחייבת מהחישוב לפי שיטת "עומק הפיגור", שחושבה על בסיס פרטי בסך של 1 מיליוני ש"ח, ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 10 מיליוני ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 במרס 2013					
(לא מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיור	
14,897	1,854	13,043	1,410	-	11,633
2,568	-	2,568	-	2,487	81
1,328	-	1,328	1,054	13	261
18,793	1,854	16,939	2,464	2,500	11,975
סך הכל חובות ⁽¹⁾					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
297	-	297	46	-	251
4	-	4	-	4	-
31	-	31	22	6	3
332	-	332	68	10 ⁽²⁾	254
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					
31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
אשראי לציבור					
סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל	פרטי		מסחרי
			אחר	לדיור	
15,640	1,612	14,028	1,852	-	12,176
2,828	-	2,828	-	2,718	110
1,301	-	1,301	962	20	319
19,769	1,612	18,157	2,814	2,738	12,605
סך הכל חובות ⁽¹⁾					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ⁽¹⁾					
331	1	330	49	-	281
4	-	4	-	4	-
31	-	31	16	10	5
366	1	365	65	14 ⁽²⁾	286
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.
2. כולל יתרת הפרשה להפסדי אשראי מעבר להפרשה המתחייבת מחישוב לפי שיטת "עומק הפיגור" שחושבה על בסיס פרטני ליום ליום 31.3.2013 בסך של 1 מיליון ש"ח (31.12.2013 - 1 מיליון ש"ח), ושחושבה על בסיס קבוצתי בסך של 6 מיליון ש"ח (31.12.2013 - 10 מיליון ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014						פעילות בישראל: ציבור - מסחרי: • בינוי ונדל"ן - בינוי • פעילות בנדל"ן • שירותים פיננסיים • אחר
(לא מבוקר)						
חובות לא פגומים		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽⁴⁾		אחר	פגומים ⁽³⁾		
1	-	1,472	57	42	1,373	
1	-	1,706	4	18	1,684	
1	-	303	-	2	301	
13	1	8,552	152	177	8,223	
16	1	12,033	213	239	11,581	סך הכל מסחרי
9	10	2,761	45 ⁽⁶⁾	-	2,716	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
10	5	2,892	32	44	2,816	- אחר
35	16	17,686	290	283	17,113	סך הכל ציבור בישראל
-	-	235	-	-	235	בנקים בישראל
35	16	17,921	290	283	17,348	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל:						
ציבור - מסחרי:						
-	-	128	23	-	105	• בינוי ונדל"ן
-	-	525	-	71	454	• מסחרי אחר
-	-	653	23	71	559	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	594	-	-	594	בנקים בחו"ל
-	-	1,247	23	71	1,153	סך הכל פעילות בחו"ל
35	16	18,339	313	354	17,672	סך הכל ציבור
-	-	829	-	-	829	סך הכל בנקים
35	16	19,168	313	354	18,501	סך הכל

הערות:

- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור אחרות הנמצאות בפיגור של 90 יום ומעלה.
- ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 3ב' (3) (ג') להלן.
- מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
- צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום בסך של 24 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 1 מיליון ש"ח, (לגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור), בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של הלוואה, הכולל שינוי בלוח הסילוקין של ההלוואה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 במרס 2013						
(לא מבוקר)						
חובות לא פגומים						
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום ⁽⁵⁾		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽⁴⁾			אחר	פגומים ⁽³⁾	לא בעייתיים	
						ציבור - מסחרי:
2	-	1,446	57	56	1,333	• בינוי ונדל"ן - בינוי
3	-	1,583	3	19	1,561	- פעילות בנדל"ן
-	-	338	2	4	332	• שירותים פיננסיים
15	1	7,853	106	266	7,481	• אחר
20	1	11,220	168	345	10,707	סך הכל מסחרי
12	13	2,500	46 ⁽⁶⁾	-	2,454	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
10	4	2,458	38	47	2,373	- אחר
42	18	16,178	252	392	15,534	סך הכל ציבור בישראל
-	-	1,306	-	-	1,306	בנקים בישראל
42	18	17,484	252	392	16,840	סך הכל פעילות בישראל
						פעילות בחו"ל:
						ציבור - מסחרי:
-	-	250	56	-	194	• בינוי ונדל"ן
-	-	511	-	50	461	• מסחרי אחר
-	-	761	56	50	655	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	548	-	-	548	בנקים בחו"ל
-	-	1,309	56	50	1,203	סך הכל פעילות בחו"ל
42	18	16,939	308	442	16,189	סך הכל ציבור
-	-	1,854	-	-	1,854	סך הכל בנקים
42	18	18,793	308	442	18,043	סך הכל

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
2. סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור אחרות הנמצאות בפיגור של 90 יום ומעלה.
3. ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 33' (ג') להלן.
4. מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
5. צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום בסך של 30 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
6. כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 1 מיליון ש"ח, (לגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור), בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של הלוואה, הכולל שינוי בלוח הסילוקין של ההלוואה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2013						פעילות בישראל: ציבור - מסחרי: • בינוי ונדל"ן - בינוי - פעילות בנדל"ן • שירותים פיננסיים • אחר
(מבוקר)						
חובות לא פגומים						
בפיגור של 30 יום ועד 89 יום ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 יום ומעלה ⁽⁴⁾	סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
			אחר	פגומים ⁽³⁾		
8	5	1,478	62	50	1,366	סך הכל מסחרי אנשים פרטיים - הלוואות לדיור - אחר
-	-	1,693	-	20	1,673	
1	-	303	1	2	300	
10	1	8,503	149	211	8,143	
19	6	11,977	212	283	11,482	סך הכל ציבור בישראל בנקים בישראל
10	11	2,738	47 ⁽⁶⁾	-	2,691	
9	6	2,797	36	42	2,719	
38	23	17,512	295	325	16,892	
-	-	707	-	-	707	סך הכל פעילות בחו"ל: ציבור - מסחרי: • בינוי ונדל"ן • מסחרי אחר
38	23	18,219	295	325	17,599	
-	-	163	56	-	107	
-	-	482	-	71	411	
-	-	645	56	71	518	סך הכל ציבור בחו"ל בנקים בחו"ל
-	-	905	-	-	905	
-	-	1,550	56	71	1,423	
38	23	18,157	351	396	17,410	
-	-	1,612	-	-	1,612	סך הכל
38	23	19,769	351	396	19,022	

הערות:

- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.
- סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, והלוואות לדיור אחרות הנמצאות בפיגור של 90 יום ומעלה.
- ככלל חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש, ראה ביאור 3(ב)(3)(ג) להלן.
- מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
- צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 יום בסך של 25 מיליוני ש"ח, סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- כולל יתרת הלוואות לדיור בסך של 1 מיליון ש"ח, (לגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור), בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של הלוואה, הכולל שינוי בלוח הסילוקין של ההלוואה.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. איכות תיק האשראי

(א) כללי

בהוראות שפרסם בנק ישראל, נדרשו התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחותיהם הכספיים מידע איכותי וכמותי שיהווה אינדיקציה לאיכות תיק האשראי שלהם. הבנק מקיים מערכת בקרת אשראי המהווה גורם מרכזי בתהליך שמירת איכות תיק האשראי וניטור כשלי אשראי. במסגרת זו פיתח הבנק מודלים לדירוג אשראי, המהווים מערכת "תומכת החלטה" ומתקיים מעקב שוטף לזיהוי ואיתור סממנים המצביעים על ירידה אפשרית בכושר הפירעון של הלווים, בין היתר באמצעות ניטור תקופת הפיגור של החובות, בתדירות יומית.

(ב) נתונים כמותיים

להלן נתונים לגבי מדדים פיננסיים מסויימים המשמשים להערכת איכות תיק האשראי, בחתך קבוצות אשראי:

31 במרס 2014			
(לא מבוקר)			
סך הכל %	אנשים פרטיים		מסחרי %
	אחר %	לדירוג %	
(0.3)	(1.5)	-	(0.1)
1.9	1.5	-	2.4
3.6	2.6	1.6	4.3
0.3	0.5	0.7	0.1
שיעור ההכנסה בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי			
שיעור החובות הפגומים מתוך האשראי			
שיעור החובות הבעייתיים מתוך האשראי			
שיעור החובות בפיגור מעל 30 יום מתוך האשראי			
31 בדצמבר 2013			
(מבוקר)			
סך הכל %	אנשים פרטיים		מסחרי %
	אחר %	לדירוג %	
0.4	(0.4)	0.2	0.6
2.2	1.5	-	2.8
4.1	2.8	1.7	4.9
0.3	0.5	0.8	0.2
שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי			
שיעור החובות הפגומים מתוך האשראי			
שיעור החובות הבעייתיים מתוך האשראי			
שיעור החובות בפיגור מעל 30 יום מתוך האשראי			

הנהלת הבנק עוקבת אחרי התפתחות אינדיקטורים אלו בתדירות רבעונית ובוחנת את משמעות התוצאות שהתקבלו הן ביחס לתקופות קודמות והן ביחס לנתונים המקבילים במערכת הבנקאית. בתקופת הדוח נרשמה ירידה משמעותית בשיעור ההפרשות להפסדי אשראי מתוך יתרת האשראי לציבור, המוסברת בחלקה בהפרשות להפסדי אשראי שנרשמו בתקופה המקבילה אשתקד בגין מספר לקוחות מצומצם בחטיבה העסקית שחלה הרעה בכושר ההחזר שלהם ובחלקה בהקטנת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי. לפיכך, ולאור השיפור שנרשם ביתר הפרמטרים, סבורה הנהלת הבנק כי איכות תיק האשראי בבנק אינה נופלת מאיכות האשראי הממוצע במערכת הבנקאית.

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
חובות פגומים	סך הכל	חובות פגומים אחרים	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
יתרה חוזית	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרת הפרשה ⁽²⁾	יתרה רשומה	
					פעילות בישראל:
					ציבור מסחרי:
244	42	18	11	24	• בינוי ונדל"ן - בינוי
23	18	8	1	10	- פעילות בנדל"ן
5	2	1	-	1	• שירותים פיננסיים
581	177	69	41	108	• אחר
					סך הכל מסחרי
853	239	96	53	143	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
1	-	-	-	-	- אחר
204	44	24	9	20	
1,058	283	120	62	163	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1,058	283	120	62	163	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות בחו"ל
					ציבור מסחרי:
-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
71	71	-	43	71	• אחר
					סך הכל הציבור - בחו"ל
71	71	-	43	71	בנקים
-	-	-	-	-	
71	71	-	43	71	סך הכל פעילות בחו"ל
					סך הכל ציבור
1,129	354	120	105	234	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	
1,129	354	120	105	234	סך הכל*
					*מזה:
479	332	103	103	229	• נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
206	172	81	40	91	• חובות בארגון מחדש

הערות:

(1) אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.

(2) הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 במרס 2013

(לא מבוקר)

חובות פגומים ⁽³⁾	סך הכל	חובות פגומים אחרים	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
יתרה חוזית	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרת הפרשה ⁽²⁾	יתרה רשומה	
פעילות בישראל:					
ציבור מסחרי:					
258	56	18	17	38	• בינוי ונדל"ן - בינוי
23	19	5	1	14	- פעילות בנדל"ן
9	4	1	-	3	• שירותים פיננסים
668	266	85	41	181	• אחר
958	345	109	59	236	סך הכל מסחרי
1	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
198	47	20	10	27	- אחר
1,157	392	129	69	263	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1,157	392	129	69	263	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל					
ציבור מסחרי:					
-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
50	50	-	20	50	• אחר
50	50	-	20	50	סך הכל הציבור - בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים
50	50	-	20	50	סך הכל פעילות בחו"ל
1,207	442	129	89	313	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
1,207	442	129	89	313	סך הכל*
מזה:					
533	377	86	83	291	• נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
201	163	57	23	106	• חובות בארגון מחדש

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.

2. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

3. הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(א) חובות פגומים והפרשה פרטנית (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2013

(מבוקר)				
חובות פגומים	סך הכל	חובות פגומים אחרים	חובות פגומים בגינם נערכה הפרשה להפסדי אשראי	
יתרה חוזית	יתרה רשומה	יתרה רשומה	יתרת הפרשה ⁽²⁾	יתרה רשומה
פעילות בישראל:				
ציבור מסחרי:				
249	50	16	14	34
25	20	8	1	12
5	2	2	-	-
602	211	63	39	148
סך הכל מסחרי				
881	283	89	54	194
1	-	-	-	-
202	42	19	11	23
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור				
- אחר				
1,084	325	108	65	217
-	-	-	-	-
1,084	325	108	65	217
סך כל הציבור בישראל				
בנקים בישראל				
סך הכל פעילות בישראל				
פעילות בחו"ל				
ציבור מסחרי:				
-	-	-	-	-
71	71	-	43	71
71	71	-	43	71
-	-	-	-	-
71	71	-	43	71
סך הכל הציבור - בחו"ל				
בנקים				
סך הכל פעילות בחו"ל				
1,155	396	108	108	288
-	-	-	-	-
1,155	396	108	108	288
סך הכל ציבור				
סך הכל בנקים				
סך הכל*				
מזה:				
483	364	85	108	279
193	163	62	42	101

הערות:

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.

2. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ב) יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013			לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2014			
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)			
הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	על בסיס מזומן	
אחר			אחר			
פעילות בישראל:						
ציבור מסחרי:						
-	62	-	47	-	-	• בינוי ונדל"ן - בינוי
-	21	-	22	-	-	- פעילות בנדל"ן
-	5	-	2	-	-	• שירותים פיננסיים
-	280	1	216	5	1	• אחר
-	368	1	287	5	1	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים- הלוואות לדיוור
1	49	1	51	1	-	- אחר
1	417	2	338	6	1	סך כל הציבור בישראל
-	-	-	-	-	-	בנקים בישראל
1	417	2	338	6	1	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל						
ציבור מסחרי:						
-	-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
1	51	-	71	-	-	• אחר
1	51	-	71	-	-	סך הכל הציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	-	בנקים
1	51	-	71	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
2	468	2	409	6	1	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
2	468	2	409	6	1	סך הכל

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ת.
2. יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.
3. הכנסות הריבית על בסיס חוזי שהיו נרשמות אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, הסתכמו בשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2014 בסך של 6 מיליון ש"ח (בתקופה המקבילה אשתקד 7 מיליון ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ב) יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (במיליוני ש"ח) (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013		
(מבוקר)		
יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	הכנסות ריבית שנרשמו ⁽³⁾	
	על בסיס מזומן	אחר
פעילות בישראל:		
ציבור מסחרי:		
66	1	1
21	-	1
4	-	-
303	8	2
סך הכל מסחרי		
394	9	4
-	-	-
64	4	1
סך כל הציבור בישראל		
458	13	5
-	-	-
458	13	5
פעילות בחו"ל		
ציבור מסחרי:		
1	-	-
75	-	-
סך הכל הציבור בחו"ל		
76	-	-
-	-	-
76	-	-
סך הכל ציבור		
534	13	5
-	-	-
534	13	5
סך הכל בנקים		
סך הכל		

הערות:

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2. יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

3. הכנסות הריבית על בסיס חוזי שהיו נרשמות אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, הסתכמו בשנת 2013 בסך של 27 מיליון ש"ח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014

(לא מבוקר)

צובר הכנסות ריבית					
סך הכל ⁽²⁾	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור		אינו צובר ריבית	
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		
פעילות בישראל:					
ציבור מסחרי:					
16	2	-	-	14	• בינוי ונדל"ן - בינוי
13	12	-	-	1	- פעילות בנדל"ן
2	1	-	-	1	• שירותים פיננסיים
71	24	1	-	46	• אחר
102	39	1	-	62	סך הכל מסחרי
25	8	-	-	17	אנשים פרטיים - אחר
127	47	1	-	79	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים
127	47	1	-	79	סך הכל פעילות בישראל
פעילות בחו"ל:					
ציבור מסחרי:					
-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
45	-	-	-	45	• אחר
45	-	-	-	45	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
45	-	-	-	45	סך הכל פעילות בחו"ל
172	47	1	-	124	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
172	47	1	-	124	סך הכל

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.

2. נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 במרס 2013

(לא מבוקר)

צובר הכנסות ריבית					פעילות בישראל:
סך הכל ⁽²⁾	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור		אינו צובר ריבית	
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		
					ציבור מסחרי:
8	8	-	-	-	• בינוי ונדל"ן - בינוי
9	9	-	-	-	- פעילות בנדל"ן
4	1	-	-	3	• שירותים פיננסיים
69	57	4	-	8	• אחר
90	75	4	-	11	סך הכל מסחרי
23	19	1	-	3	אנשים פרטיים - אחר
113	94	5	-	14	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים
113	94	5	-	14	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות בחו"ל:
					ציבור מסחרי:
-	-	-	-	-	• בינוי ונדל"ן
50	50	-	-	-	• אחר
50	50	-	-	-	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
50	50	-	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
163	144	5	-	14	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
163	144	5	-	14	סך הכל

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.

2. נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ג) חובות בעייתיים בארגון מחדש (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2013

(מבוקר)					
צובר הכנסות ריבית					
סך הכל ⁽²⁾	חוב שאינו בפיגור	תקופת הפיגור		אינו צובר ריבית	
		בפיגור של 30 יום עד 89 יום	בפיגור של 90 יום ומעלה		
					פעילות בישראל:
					ציבור מסחרי:
					• בינוי ונדל"ן - בינוי
14	1	-	-	13	
12	11	-	-	1	- פעילות בנדל"ן
2	1	-	-	1	• שירותים פיננסיים
66	26	1	-	39	• אחר
94	39	1	-	54	סך הכל מסחרי
24	8	-	-	16	אנשים פרטיים - אחר
118	47	1	-	70	סך הכל ציבור בישראל
-	-	-	-	-	בנקים
118	47	1	-	70	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות בחו"ל:
					ציבור מסחרי:
					• בינוי ונדל"ן
-	-	-	-	-	
45	-	-	-	45	• אחר
45	-	-	-	45	סך הכל ציבור בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
45	-	-	-	45	סך הכל פעילות בחו"ל
163	47	1	-	115	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
163	47	1	-	115	סך הכל

1. אשראי לציבור, פקדונות בבנקים וחובות אחרים למעט אג"ח.

2. נכלל בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ד) חובות בעייתיים בארגון מחדש⁽²⁾ (במיליוני ש"ח)

ארגונים מחדש שבוצעו					
בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013			בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014		
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)		
יתרת חוב רשומה			יתרת חוב רשומה		
מספר חוזים	לפני הארגון ⁽²⁾	אחרי הארגון ⁽²⁾	מספר חוזים	לפני הארגון ⁽²⁾	אחרי הארגון ⁽²⁾
43	6	3	13	1	1
1	-	-	-	-	-
3	-	-	1	3	3
127	20	18	87	12	11
174	26	21	101	16	15
-	-	-	-	-	-
406	8	8	260	7	6
580	34	29	361	23	21
-	-	-	-	-	-
580	34	29	361	23	21
פעילות בישראל:					
ציבור מסחרי:					
• בינוי ונדל"ן					
- בינוי					
- פעילות בנדל"ן					
• שירותים פיננסיים					
• אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
- הלוואות לדיר					
- אחר					
סך כל הציבור בישראל					
בנקים בישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות בחו"ל					
ציבור מסחרי:					
• בינוי ונדל"ן					
• מסחרי אחר					
סך הכל ציבור בחו"ל					
בנקים					
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל					

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2. כלולים בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ד) חובות בעייתיים בארגון מחדש⁽²⁾ (במיליוני ש"ח) (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו

בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013

(מבוקר)

יתרת חוב רשומה			פעילות בישראל: ציבור מסחרי: • בינוי ונדל"ן - בינוי - פעילות בנדל"ן • שירותים פיננסיים • אחר
מספר חוזים	לפני הארגון	אחרי הארגון ⁽²⁾	
79	12	10	
4	1	1	
3	3	3	
411	51	45	
497	67	59	
-	-	-	
1,093	25	22	
1,590	92	81	
-	-	-	
1,590	92	81	
פעילות בחו"ל ציבור מסחרי: • בינוי ונדל"ן • מסחרי אחר			
-	-	-	
-	-	-	
-	-	-	
-	-	-	
-	-	-	
1,590	92	81	
-	-	-	
1,590	92	81	

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2. כלולים בחובות פגומים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

3. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

(ד) חובות בעייתיים בארגון מחדש⁽²⁾ (במיליוני ש"ח)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו⁽³⁾

בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014		בשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013 ⁽⁴⁾		בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		(מבוקר)	
מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב
1	-	3	-	15	-
-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	1	-
21	1	20	3	112	7
22	1	23	3	129	7
-	-	-	-	-	-
50	1	75	1	311	4
72	2	98	4	440	11
-	-	-	-	-	-
72	2	98	4	440	11
פעילות בישראל:					
ציבור מסחרי:					
• בינוי ונדל"ן					
- בינוי					
- פעילות בנדל"ן					
• שירותים פיננסים					
• אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
- הלוואות לדיוור					
- אחר					
סך כל הציבור בישראל					
בנקים בישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות בחו"ל					
ציבור מסחרי:					
• בינוי ונדל"ן					
• מסחרי אחר					
סך הכל ציבור בחו"ל					
בנקים					
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל					

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח.

2. כלולים בחובות פגומים.

3. חובות שהפכו בתקופת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים ומעלה, אשר אורגנו מחדש במהלך השנה שקדמה למועד סיווגם כ"חובות בפיגור".

4. הוצג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

4. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף התקופה בחתך שיעור המימון (LTV)⁽²⁾ סוג ההחזר וסוג הריבית:

ליום 31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
שיעור המימון ⁽²⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל	מזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
• עד 60%	2,043	73	2,116	1,718	259
• מעל 60%	725	8	733	603	64
	1	-	1	1	-
	2,769	81	2,850	2,322	323

שיעבוד ראשון

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

ליום 31 במרס 2013					
(לא מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
שיעור המימון ⁽²⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל	מזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
• עד 60%	1,830	71	1,901	1,527	277
• מעל 60%	668	10	678	545	63
	2	-	2	2	-
	2,500	81	2,581	2,074	340

שיעבוד ראשון

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
יתרת הלוואה לדיור					
שיעור המימון ⁽²⁾	ללא מרכיבים נדחים	מרכיבים נדחים	סך הכל	מזה: ריבית משתנה	סיכון אשראי חוץ מאזני
אחוזים	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
• עד 60%	2,048	72	2,120	1,733	203
• מעל 60%	718	9	727	600	64
	1	-	1	1	-
	2,767	81	2,848	2,334	267

שיעבוד ראשון

שיעבוד משני או ללא שיעבוד

סך הכל

1. אשראי לציבור, אשראי לממשלה, פקדונות בבנקים וחובות של אחרים, למעט אג"ח.

2. היחס בין המסגרת המאושרת לבין שווי הנכס, במועד אישור המסגרת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 4 - פקדונות הציבור

א. ההרכב⁽¹⁾:

31 בדצמבר 2013	31 במרס 2013	31 במרס 2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			סוג הפקדון
1,750	1,994 ⁽²⁾	2,038	פקדונות לפי דרישה - נושאי ריבית
2,709	2,082	2,669	- אינם נושאי ריבית
4,459	4,076	4,707	סך הכל לפי דרישה
19,505	19,335 ⁽²⁾	18,717	פקדונות לזמן קצוב
23,964	23,411	23,424	סך הכל פקדונות הציבור

ב. ההרכב בחתך מפקידים:

31 בדצמבר 2013	31 במרס 2013	31 במרס 2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
			סוג המפקיד
13,143	13,146	13,103	אנשים פרטיים
2,392	3,472	2,026	גופים מוסדיים
8,429	6,793	8,295	תאגידים ואחרים
23,964	23,411	23,424	סך הכל פקדונות הציבור

ג. התפלגות הפקדונות לפי גודל הפקדון של מפקיד

31 בדצמבר 2013	31 במרס 2013	31 במרס 2014	מדרגות הפקדון (במיליוני ש"ח):	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	מ	עד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
10,310	10,182	10,243	-	1
6,309	6,235	6,115	1	10
2,429	2,076	2,056	10	100
3,888	2,860	3,859	100	500
1,028	2,058	1,151	מעל 500	-
23,964	23,411	23,424	סך-הכל	

1. הפקדונות גויסו מהציבור בישראל.
2. סווג מחדש.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 5 - הלימות ההון

כללי "באזל 2"		כללי "באזל 3"		
31.12.2013	31.3.2013	1.1.2014	31.3.2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
1,931	1,844	1,931	1,948	1. הון לצורך חישוב יחס ההון
(79)	(79)	(13)	(12)	הון עצמי
1,852	1,765	1,918	1,936	התאמות פיקוחיות ורכיבים שלא הוכרו
732	761	720	720	הון ברובד הראשון, לאחר ניכויים
2,584	2,526	2,638	2,656	הון ברובד השני, לאחר ניכויים
				סה"כ הון כולל
15,742	15,433	16,187	16,152	2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
94	58	115	61	סיכון אשראי
1,820	1,769	1,820	1,812	סיכויי שוק ו-CVA
17,656	17,260	18,122	18,025	סיכון תפעולי
				סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון
כללי "באזל 2"		כללי "באזל 3"		
31.12.2013	31.3.2013	1.1.2014	31.3.2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	
10.5	10.2	10.6	10.7	3. הון לצורך חישוב יחס ההון
10.5	10.2	10.6	10.7	• יחס הון עצמי ברובד הראשון לרכיבי סיכון
14.6	14.6	14.6	14.7	• יחס הון ברובד הראשון לרכיבי סיכון
7.5	7.5	7.5	7.5	• יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0	9.0	9.0	9.0	• יחס הון עצמי ברובד הראשון הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
				• יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 5 - הלימות ההון

כללי "באזל 2"		כללי "באזל 3"		4. רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון
31.12.2013	31.3.2013	1.1.2014	31.3.2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
א. הון ברובד הראשון				
1,931	1,844	1,931	1,948	• ההון העצמי
(74)	(76)	-	-	• הבדלים בין ההון העצמי להון ברובד הראשון
1,857	1,768	1,931	1,948	סה"כ הון ברובד הראשון לפני התאמות פיקוחיות
-	-	(4)	(4)	• התאמות פיקוחיות:
				- מיסים נדחים לקבל
(5)	(3)	(2)	(2)	- השקעה בהון תאגידיים פיננסיים שלא אוחדו
-	-	(7)	(6)	- התאמות פיקוחיות אחרות
(5)	(3)	(13)	(12)	
1,852	1,765	1,918	1,936	סה"כ הון ברובד הראשון
ב. הון ברובד השני				
646	673	517	517	• מכשירים פיקוחיים
90	90	203	203	• הפרשות וקרנות הון
736	763	720	720	הון ברובד השני לפני ניכויים
(4)	(2)	-	-	• ניכויים מההון ברובד השני
732	761	720	720	סה"כ הון ברובד השני
2,584	2,526	2,638	2,656	הון כולל כשיר

5. השפעת הוראת המעבר על יחס הלימות ההון ברובד הראשון

כללי "באזל 3"		
1.1.2014	31.3.2014	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	
%	%	
10.5	10.7	• יחס ההון ברובד הראשון - לפני השפעת הוראות מעבר
0.1	-	• השפעת הוראות המעבר
10.6	10.7	יחס ההון ברובד הראשון - לאחר השפעת הוראות המעבר

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(בלתי מבוקר)

31 במרס 2014						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים						
3,851	-	185	571	140	2,955	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,331	12	-	114	2,185	3,020	ניירות ערך
17,987	-	360	650	2,306	14,671	אשראי לציבור, נטו
10	8	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
416	416	-	-	-	-	בניינים וציוד
19	3	2	2	6	6	נכסים בגין מכשירים נגזרים
288	35	-	-	1	252	נכסים אחרים
27,902	474	547	1,337	4,640	20,904	סך הכל נכסים
התחייבויות						
23,424	-	667	1,905	3,335	17,517	פקדונות הציבור
467	-	6	57	-	404	פקדונות מבנקים
167	-	-	30	-	137	פקדונות הממשלה
787	-	-	-	787	-	כתבי התחייבות נדחים
135	3	27	3	97	5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
974	26	5	5	3	935	התחייבויות אחרות
25,954	29	705	2,000	4,222	18,998	סך הכל התחייבויות
1,948	445	(158)	(663)	418	1,906	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	154	683	19	(856)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(21)	-	21	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,948	445	(4)	(1)	437	1,071	סך הכל כללי
-	-	-	(23)	-	23	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

1. כולל צמודי מטבע חוץ.

2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(לא מבוקר)

31 במרס 2013						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים						
4,514	-	128	1,258	499	2,629	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,794	12	-	36	1,825	3,921	ניירות ערך
16,607	-	260	924	2,356	13,067	אשראי לציבור, נטו
5	3	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
440	440	-	-	-	-	בניינים וציוד
32	5	3	3	6	15	נכסים בגין מכשירים נגזרים
303	35	-	1	1	266	נכסים אחרים
27,695	495	391	2,222	4,689	19,898	סך הכל נכסים
התחייבויות						
23,411	-	713	2,122	3,164	17,412	פקדונות הציבור
155	-	7	60	-	88	פקדונות מבנקים
168	-	-	32	-	136	פקדונות הממשלה
919	-	-	-	919	-	כתבי התחייבות נדחים
242	5	65	7	150	15	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
956	29	4	1	6	916	התחייבויות אחרות
25,851	34	789	2,222	4,239	18,567	סך הכל התחייבויות
1,844	461	(398)	-	450	1,331	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	408	4	677	(1,089)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(27)	-	27	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,844	461	10	(23)	1,127	269	סך הכל כללי
-	-	-	(34)	-	34	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

1. כולל צמודי מטבע חוץ.

2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 6 - מידע על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

(מבוקר)

31 בדצמבר 2013						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
נכסים						
3,757	-	224	1,252	357	1,924	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,154	11	-	86	2,017	4,040	ניירות ערך
17,792	-	305	652	2,391	14,444	אשראי לציבור, נטו
9	7	-	-	2	-	השקעה בחברות כלולות
421	421	-	-	-	-	בניינים וציוד
24	5	2	2	7	8	נכסים בגין מכשירים נגזרים
289	11	-	-	1	277	נכסים אחרים
28,446	455	531	1,992	4,775	20,693	סך הכל נכסים
התחייבויות						
23,964	-	657	1,986	3,298	18,023	פקדונות הציבור
487	-	13	45	-	429	פקדונות מבנקים
168	-	-	29	-	139	פקדונות הממשלה
823	-	-	-	823	-	כתבי התחייבות נדחים
140	5	29	2	95	9	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
933	27	6	9	5	886	התחייבויות אחרות
26,515	32	705	2,071	4,221	19,486	סך הכל התחייבויות
1,931	423	(174)	(79)	554	1,207	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	-	129	130	474	(733)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	-	(24)	-	24	אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)
1,931	423	(45)	27	1,028	498	סך הכל כללי
-	-	-	(26)	-	26	אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)
-	-	-	-	-	-	אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)

1. כולל צמודי מטבע חוץ.

2. לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013		31 במרס 2013		31 במרס 2014	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾	הפרשה להפסדי אשראי ⁽²⁾	יתרת החוזה ⁽¹⁾
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי (במיליוני ש"ח)					
-	56	-	114	-	77
אשראי תעודות					
5	324	7	415	4	314
ערבויות להבטחת אשראי					
1	1,093	1	1,093	1	1,135
ערבויות לרוכשי דירות					
3	655	4	592	2	641
ערבויות והתחייבויות אחרות					
1	519	1	487	1	550
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו*					
3	1,007	3	954	3	991
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו					
1	789	1	862	1	789
התחייבויות להוצאת ערבויות					
2	748	3	816	2	781
התחייבויות בלתי חוזרות למתן אשראי שאושר ועדיין לא ניתן					

* מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי ניתנות לביטול בכל עת - ללא תנאי.

1. יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

2. יתרת הפרשה להפסדי אשראי.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

(1) קיימות התחייבויות והתקשרויות אחרות לתאריך המאזן כדלקמן: (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013		31 במרס 2013		31 במרס 2014	
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
16	21	19	261	19	261
התקשרות להשקעה בבניינים וציוד					
268	*230	261			
חוזי שכירות לזמן ארוך					
להלן פירוט דמי השכירות לתשלום בשנים הבאות:					
24	21	24			
שנה ראשונה					
23	21	23			
שנה שניה					
22	19	22			
שנה שלישית					
22	19	22			
שנה רביעית					
22	19	22			
שנה חמישית					
155	131	148			
שנה שישית ואילך					
268	230	261			
סך הכל דמי שכירות לתשלום					

* סווג מחדש.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(2) בנוסף לאמור לעיל, חלק מסניפי הבנק נמצאים במבנים השכורים בשכירות מוגנת. דמי השכירות לתשלום בשנה הקרובה, מסתכמים בכ-1.0 מיליון ש"ח (31.3.2013 - ו-31.12.2013 - זהה).

(3) הבנק התקשר בהסכמים להשקעה בשש קרנות הון סיכון. ההתחייבות העתידית המכסימלית של הבנק להשקעה בקרנות אלו, מעבר להשקעה שבוצעה עד ליום המאזן, מסתכמת בכ-3 מיליון ש"ח (31 במרס 2013 - 4 מיליון ש"ח; 31 בדצמבר 2013 - 3 מיליון ש"ח).

(4) במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות ובקשות לאישור תביעות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החבות שתגרם לבנק כתוצאה מהתובענות האמורות.

סכום החשיפה המירבי הנוסף - בשל כלל התובענות שהוגשו נגד הבנק, כאמור לעיל, בנושאים שונים, שהתממשותן אפשרית - מסתכם ליום 31 במרס 2014, בסך של כ-21 מיליון ש"ח (31.3.2013 - 19 מיליון ש"ח; 31.12.2013 - 17 מיליון ש"ח).

בביאור 18ג' (6) בדוחות הכספיים ליום 31.12.2013 נכלל מידע לגבי תובענות משמעותיות שהוגשו כנגד הבנק. בתקופת הדוח לא חלו התפתחויות משמעותיות בתובענות אלו.

(5) להלן פרטים בקשר לתובענות מהותיות שהוגשו כנגד הבנק, שלא ניתן להעריך, בשלב זה, את סיכוייהן:

בביאור 18ג' (7) בדוחות הכספיים ליום 31.12.2013, נכלל מידע לגבי שלוש תביעות שהוגשו כנגד הבנק ובקשה להכיר בהן כתובענות ייצוגיות, כדלקמן:

- תביעה מיום 1 בספטמבר 2013, שהוגשה כנגד הבנק על ידי לקוח שנטל בשנת 2010 הלוואה מהבנק במסגרת "קרן לעסקים קטנים" (המובטחת בחלקה בערבות המדינה), ונדרש במסגרת תהליך אישור הלוואה להעמיד בטוחות בגין החלק שלא הובטח בערבות מדינה. לטענת התובע, הדרישה להעמדת בטוחה כאמור, כמו גם שיעור הסיכון המופרז (לדעתו) שנקבע להלוואה, מהווה דפוס פעולה העומד בסתירה לחוקי הבנקאות. הסכום הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית, המייצג לדעת התובע, את הנזק שנגרם לכלל לקוחות הבנק בנושא זה, מסתכם ב-129 מיליון ש"ח.
- תביעה מיום 30 באוקטובר 2013 שהוגשה כנגד הבנק וארבעה תאגידים בנקאיים אחרים, על ידי לקוח שנטל מהבנקים הנתבעים, במועדים שונים הלוואות, ובסמוך למועד פרעון הגיש בקשה לקבלת הלוואות בסכומים ובתנאים דומים - מבלי שהתבקש לשנות את הבטוחות שהועמדו על ידו בגין הלוואות המקוריות. לטענת הלקוח, חשבונו חויב בעת מתן הלוואות החדשות ב"עמלות טיפול באשראי ובטחונות", למרות שהלוואות אלו מהוות לדעתו "הלוואות שחודשו", שבגין נאסר על התאגידים הבנקאיים לגבות עמלות נוספות, מעבר לעמלות שנגבו במועד העמדת הלוואות המקוריות. סכום העמלות העודפות שגבו לכאורה הבנקים הנתבעים מוערך על ידי הלקוח בכ-2 מיליארד ש"ח (חלקו של הבנק בסכום זה מוערך בכ-195 מיליון ש"ח).

ביאור 7 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(5) פרטים בקשר לתובענות מהותיות שהוגשו כנגד הבנק, שלא ניתן להעריך, בשלב זה, את סיכוייהן (המשך):

- תביעה מיום 5 בינואר 2014 שהוגשה כנגד הבנק על ידי לקוח, בגין נזקים שנגרמו לו, לטענתו, בשל סכומי ריבית "עודפים" שנזקפו לחובתו בגין אשראים שנטל מעת לעת בחשבון העובר ושב שנוהל על ידו בבנק. לטענת הלקוח הבנק העלה בשנים האחרונות מספר פעמים את שיעורי ריבית החובה בחשבון, בניגוד למערכת ההסכמים שנחתמה בינו לבין הבנק ובניגוד לפסיקות משפטיות מחייבות ולהוראות בנק ישראל.

הסכום הכולל הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית המייצג לדעת התובע את העלות העודפת שנגרמה לכלל לקוחות הבנק בנושא זה, מסתכם להערכתו בכ-139 מיליון ש"ח, בתוספת ריבית והפרשי הצמדה.

הנהלת הבנק סבורה כי בכל המקרים שתוארו לעיל, הבנק פעל כשורה, בהתאם להוראות החוק ובהתאם למערכת ההסכמים המחייבת שנחתמה בין הבנק ללקוחותיו. עם זאת, לאור פרק הזמן הקצר שחלף ממועד הגשת תביעות אלו, לא ניתן להעריך בשלב זה את סיכוייהן.

להלן פרטים בקשר להתפתחויות שחלו בתובענות משמעותיות שהוגשו כנגד הבנק, בתקופת הדו"ח:

- ביום 2 במרס 2014 הוגשה כנגד הבנק וארבעה בנקים נוספים תביעה ובקשה לאשרה כתובענה ייצוגית, על ידי אחד מלקוחות הבנק וארבעה תובעים נוספים (המהווים לקוחות של יתר הבנקים הנתבעים), שפעילותם הבנקאית כללה בין היתר המרת מטבע חוץ לשקלים (ולהיפך), באמצעות מכירה ורכישת מטבע חוץ.

לטענת התובעים שערי החליפין המשמשים את הבנקים הנתבעים למכירה (או רכישת) מטבע חוץ ללקוחותיהם, שונים משערי החליפין השוררים בשוק הבינבנקאי. הרווח הנגזר לכנקים הנתבעים בגין דפוס פעולה זה, מהווה לדעת התובעים, "עמלת הפרשי שער", שאינה כלולה בתעריפוני הבנקים הנתבעים, בניגוד לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981 ובניגוד לכללי הבנקאות (גילוי נאות ומסירת מסמכים), התשנ"ב - 1992.

בנוסף, רכישת מטבע חוץ (או מכירתו), כאמור, כרוכה בתשלום "עמלת חליפין". לטענת התובעים, התעריף שנקבע בגין עמלה זו, זהה בכל הבנקים הנתבעים, ומהווה לפיכך "הסדר כובל" אסור.

סכום הנזק האישי שנגרם לכאורה ללקוח, מוערך על ידו בכ-800 ש"ח והסכום הכולל הנקוב בבקשה לתביעה ייצוגית כנגד כל חמשת הבנקים הנתבעים מוערך על ידי התובעים בכ-2.07 מיליארד ש"ח (כתב התביעה אינו נוקב בחלקו של הבנק בסכום התביעה הכולל).

הנהלת הבנק סבורה כי דפוסי הפעולה הנהוגים בבנק בתחום זה עולים בקנה אחד עם הוראות החוק והנהיות בנק ישראל. עם זאת, לאור פרק הזמן הקצר שחלף ממועד הגשת התביעה, לא ניתן להעריך, בשלב מוקדם זה, את סיכויי התביעה.

(6) לפרטים נוספים באשר התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות נוספות של הבנק - ראה באור ג' בדוחות הכספיים ליום 31.12.2013.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים נגזרים

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל-מדד	במטבע חוץ	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
1. נגזרים ALM ^{(1),(2)}					
חוזי Forward	200	384	270	-	854
חוזי אופציה לא סחירים ⁽⁴⁾ :					
• אופציות שנכתבו	-	-	4	-	4
• אופציות שנקנו	-	-	61	-	61
Swaps ⁽³⁾	-	770	1,680	-	2,450
סה"כ נגזרים ALM	200	1,154	2,015	-	3,369
2. נגזרים אחרים⁽¹⁾					
חוזי Forward	-	-	-	4	4
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
• אופציות שנכתבו	-	-	8	-	629
• אופציות שנקנו	-	-	8	-	629
חוזי אופציה אחרים:					
• אופציות שנכתבו	-	-	33	-	33
• אופציות שנקנו	-	-	33	-	33
סה"כ נגזרים אחרים	-	-	82	4	1,328
3. חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)	-	-	53	-	53
(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
1. נגזרים ALM ^{(1),(2)}					
שווי הוגן ברוטו חיובי	-	1	20	-	21
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	27	104	-	131
2. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
שווי הוגן ברוטו חיובי	-	-	-	4	4
שווי הוגן ברוטו שלילי	-	-	-	4	4
3. סך הכל					
שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽⁵⁾	-	1	20	4	25
סכומים שקוזזו במאזן	-	-	-	-	-
יתרה מאזנית של נכסים	-	-	-	-	-
בגין מכשירים נגזרים	-	1	20	4	25
שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁶⁾	-	27	104	4	135
סכומים שקוזזו במאזן	-	-	-	-	-
יתרה מאזנית של התחייבויות	-	-	-	-	-
בגין מכשירים נגזרים	-	27	104	4	135

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחס גידור.
3. מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית בסך של 401 מיליון ש"ח בהם הסכים הבנק לשלם שיעור ריבית קבוע.
4. כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משוכצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".
5. מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוכצים בסך של 11 מיליון ש"ח.
6. מזה סך של 97 מיליון ש"ח, המהווה יתרת התחייבויות בגין חוזי מטבע חוץ שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו (ליום 31.3.2014 - לא היו בבנק יתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים נגזרים

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2013					
(לא מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל-מדד	במטבע חוץ	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
1,100	-	343	-	-	1,443
-	-	8	-	-	8
-	-	54	-	3	57
-	783	1,208	-	-	1,991
1,100	783	1,613	-	3	3,499

(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

1. נגזרים ALM^{(1),(2)}

חוזי Forward

חוזי אופציה לא סחירים⁽⁴⁾:

• אופציות שנכתבו

• אופציות שנקנו

Swaps⁽³⁾

סה"כ נגזרים ALM

2. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים כבורסה:

• אופציות שנכתבו

• אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים:

• אופציות שנכתבו

• אופציות שנקנו

סה"כ נגזרים אחרים

3. חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)

(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

1. נגזרים ALM^{(1),(2)}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

2. נגזרים אחרים⁽¹⁾

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

3. סך הכל

שווי הוגן ברוטו חיובי⁽⁵⁾

סכומים שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של נכסים

בגין מכשירים נגזרים

שווי הוגן ברוטו שלילי^{(5),(6)}

סכומים שקוזזו במאזן

יתרה מאזנית של התחייבויות

בגין מכשירים נגזרים

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3. מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית בסך של 579 מיליון ש"ח, בהם הסכים הבנק לשלם שיעור ריבית קבוע.

4. כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משובצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".

5. מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך של 9 מיליון ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך של 1 מיליון ש"ח.

6. מזה סך של 151 מיליון ש"ח, המהווה יתרת התחייבויות בגין חוזי מטבע שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו (ליום 31.3.2013 - לא היו בבנק יתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים נגזרים

1. היקף הפעילות (במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל-מדד	במטבע חוץ	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
(א) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
1. נגזרים ALM ^{(2),(1)}					
663	382	265	-	-	1,310
חוזי Forward					
חוזי אופציה לא סחירים ⁽⁴⁾ :					
-	-	-	-	-	-
• אופציות שנכתבו					
-	-	34	-	-	34
• אופציות שנקנו					
-	900	876	-	-	1,776
Swaps ⁽³⁾					
663	1,282	1,175	-	-	3,120
סה"כ נגזרים ALM					
2. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
-	-	-	-	6	6
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה:					
-	-	27	878	-	905
• אופציות שנכתבו					
-	-	27	878	-	905
• אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים:					
-	-	40	-	-	40
• אופציות שנכתבו					
-	-	40	-	-	40
• אופציות שנקנו					
-	-	134	1,756	6	1,896
סה"כ נגזרים אחרים					
-	-	100	-	-	100
3. חוזי החלפת מטבע חוץ (SPOT)					
(ב) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
1. נגזרים ALM ^{(2),(1)}					
1	2	22	-	-	25
שווי הוגן ברוטו חיובי					
1	31	103	-	-	135
שווי הוגן ברוטו שלילי					
2. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
-	-	-	5	-	5
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	-	-	5	-	5
שווי הוגן ברוטו שלילי					
3. סך הכל					
1	2	22	5	-	30
שווי הוגן ברוטו חיובי ⁽⁵⁾					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
1	2	22	5	-	30
יתרה מאזנית של נכסים					
1	31	103	5	-	140
שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽⁶⁾					
-	-	-	-	-	-
סכומים שקוזזו במאזן					
1	31	103	5	-	140
יתרה מאזנית של התחייבויות					
בגין מכשירים נגזרים					

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
3. מזה חוזי החלפת שיעורי ריבית בסך של 498 מיליון ש"ח, בהם הסכים הבנק לשלם שיעור ריבית קבוע.
4. כולל יתרת ערך נקוב של "מכשירים נגזרים משוכצים" שהופרדו מ"החוזים המארחים".
5. מזה שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משוכצים בסך של 12 מיליון ש"ח.
6. מזה סך של 95 מיליון ש"ח, המהווה יתרת התחייבויות בגין חוזי מטבע שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו (ליום 31.12.2013 - לא היו בבנק יתרות נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות, נטו).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים נגזרים (המשך)

2. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, במאוחד (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014 (לא מבוקר)					
בורסות	בנקים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ	
1	8	-	16	25	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(4)	-	(1)	(5)	• הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	• הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שנתקבל
1	4	-	15	20	נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו
-	9	-	25	34	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
1	13	-	40	54	סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
2	32	-	101	135	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	(4)	-	(1)	(5)	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(28)	-	-	(28)	• מכשירים פיננסיים
-	-	-	-	-	• בטחון במזומן ששועבד
2	-	-	100	102	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו
31 במרס 2013 (לא מבוקר)					
בורסות	בנקים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ	
2	16	-	19	37	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(6)	-	(5)	(11)	• הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
-	-	-	-	-	• הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שנתקבל
2	10	-	14	26	נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו
-	18	-	122	140	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
2	28	-	136	166	סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
2	73	-	167	242	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
-	(6)	-	(5)	(11)	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(56)	-	-	(56)	• מכשירים פיננסיים
-	-	-	-	-	• בטחון במזומן ששועבד
2	11	-	162	175	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 8 - מכשירים נגזרים (המשך)

2. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, במאוחד (במיליוני ש"ח) (המשך)

31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
בורסות	בנקים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סה"כ	
2	10	-	18	30	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
(1)	(3)	-	(2)	(6)	• הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים • הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שנתקבל
-	-	-	-	-	
1	7	-	16	24	נכסים בגין מכשירים נגזרים, נטו
-	16	-	64	80	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
1	23	-	80	104	סך סיכון האשראי בגין מכשירים נגזרים
3	35	-	102	140	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
(1)	(3)	-	(2)	(6)	סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:
-	(32)	-	-	(32)	• מכשירים פיננסיים • בטחון במזומן ששועבד
2	-	-	100	102	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים, נטו

הערה:

1. ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך הסכומים בגין מכשירים נגזרים שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון האשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווים.

3. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים במאוחד (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ	
-	200	-	-	200	חוזי ריבית:
684	69	230	171	1,154	שקל - מדד
1,773	143	21	213	2,150	מטבע חוץ
1,241	-	1	-	1,242	חוזי מטבע חוץ
-	4	-	-	4	חוזים בגין מניות
					חוזי סחורות ואחרים
3,698	416	252	384	4,750	סך הכל
1,796	1,832	175	780	4,583	31 במרס 2013 (לא מבוקר)
3,697	774	254	391	5,116	31 בדצמבר 2013 (מבוקר)

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי, המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי, לפי הערכת ההנהלה.

חישובי השווי ההוגן מבוססים על הערכה אובייקטיבית של תזרימי מזומנים עתידיים ושיעורי הריבית המנכים אותם לערכם הנוכחי. לפיכך, הערכת השווי ההוגן, עבור חוב המכשירים הפיננסיים אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימושו של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח.

הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכולו להיות שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שבכרוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי הבנק. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

(1) מכשירים פיננסיים סחירים:

ניירות ערך וכתבי התחייבויות נדחים - השווי ההוגן נקבע לפי שווי שוק.

(2) מכשירים פיננסיים שאינם סחירים (למעט מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים):

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים שאינם סחירים בריבית קבועה נקבע, בדרך כלל, על ידי היוון תזרים מזומן עתידי לפי שיעורי הריבית שבהם ביצע הבנק או היה מבצע, עסקאות דומות במועד הדיווח, כמפורט להלן:

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעור ניכיון מתאים. הערך הנוכחי נמדד עבור תזרים התקבולים העתידי (קרן וריבית) לכל הלוואה בנפרד, בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי.

קביעת רמת הסיכון, כאמור, נגזרת ממודל דירוג לווים המשמש את הבנק ובוחן את רמת הסיכון של הלקוח בהתבסס על פרמטרים פיננסיים, ניהוליים וענפיים. בדרך כלל שיעורי הריבית ששימשו לצורך היוון תזרימי המזומנים נקבעו לפי שיעורי ריבית בהן נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי הוגן של המכשירים הפיננסיים (המשך)

(2) מכשירים פיננסיים שאינם סחירים למעט מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (המשך)

השווי הוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים עבור חובות בעייתיים, חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות להפסדי אשראי.

פקדונות וכתבי התחייבות נדחים - השווי הוגן של יתרת הפקדונות וכתבי התחייבות נאמד בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים, לפי שיעור הריבית בו מגייס הבנק פקדונות דומים או כתבי התחייבות דומים לתאריך המאזן - בהתבסס על פרמטרים, כגון: תקופת הפקדון, סוג ההצמדה וגודל הפקדון.

בחישוב השווי הוגן של פקדונות הצמודים למדד או לשקל לפי ברירה, נלקחו בחשבון גם השינויים האפשריים בשווי הוגן של הפקדון בהתחשב בערך הזמן של הברירה ובשינויים הצפויים במדד המחירים עד למועד הפרעון של הפקדונות.

השווי הוגן של כתבי התחייבות נדחים הנסחרים בשוק פעיל מבוסס על מחירי השוק של אותם כתבי התחייבות למועד הדיווח.

פקדונות הציבור כוללים "תכניות חסכון" המהווים פקדונות לתקופת פרעון ארוכה יחסית. על פי הנסיון שנצבר בבנק, חלק מהמפקדים נוהג לפרוע את הפקדונות קודם לתאריך הפרעון החוזי שלהם תמורת שוויים החוזי בניכוי "קנס פרעון מוקדם".

תזרימי המזומנים הצפויים בגין תכניות החסכון הוצגו בהתבסס על נתונים סטטיסטיים הכוללים תחזיות לפרעונות מוקדמים של אותן תכניות.

(3) מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

השווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים המייצגים סיכון אשראי ובגין התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי הוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש שבין הריבית שנקבעה בהסכם, לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים נגזרים - מכשירים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת ולוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב

31 במרס 2014					
(לא מבוקר)					
שווי הוגן				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
נכסים פיננסיים					
3,876	815	-	3,061	3,851	מזומנים ופקדונות בבנקים
5,356	8	225	5,123	5,331	ניירות ערך ⁽⁴⁾
18,207	18,022	6	179	17,987	אשראי לציבור, נטו
19	2	13	4	19	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2	הלוואה לחברה כלולה
42	38	4	-	42	נכסים פיננסיים אחרים
27,502	18,887	248	8,367	27,232 ⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
23,652	7,652	16,000	-	23,424	פקדונות הציבור
467	-	467	-	467	פקדונות מבנקים
174	34	140	-	167	פקדונות הממשלה
892	770	12	110	787	כתבי התחייבות נדחים
135	97	34	4	135	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
569	569	-	-	569	התחייבויות פיננסיות אחרות
25,889	9,122	16,653	114	25,549 ⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
14	14	-	-	14	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 2.
5. מזה נכסים בסך 8,440 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,478 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה לשווי ההוגן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב (המשך)

31 בדצמבר 2013				
(מבוקר)				
יתרה במאזן	שווי הוגן			סך הכל
	רמה 1 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 3 ⁽³⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים				
4,514	2,995	-	1,558	4,553
5,794	5,586	221	-	5,807
16,607	180	5	16,583	16,768
32	4	19	9	32
2	-	-	2	2
72	-	8	64	72
27,021 ⁽⁵⁾	8,765	253	18,216	27,234
סך הכל נכסים פיננסיים				
התחייבויות פיננסיות				
23,411	-	15,368	8,192	23,560
155	-	155	-	155
168	-	135	41	176
919	222	14	743	979
242	4	84	154	242
580	-	-	580	580
25,475 ⁽⁵⁾	226	15,756	9,710	25,692
סך הכל התחייבויות פיננסיות				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים				
14	-	-	14	14
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי				

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 2.
5. מזה נכסים בסך 7,138 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,021 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה לשווי ההוגן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. ההרכב במאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
שווי הוגן				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3 ⁽³⁾	רמה 2 ⁽²⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
נכסים פיננסיים					
3,778	1,376	-	2,402	3,757	מזומנים ופקדונות בבנקים
6,172	8	196	5,968	6,154	ניירות ערך ⁽⁴⁾
18,030	17,844	6	180	17,792	אשראי לציבור, נטו
24	4	15	5	24	נכסים בגין מכשירים נגזרים
2	2	-	-	2	הלוואה לחברה כלולה
66	62	4	-	66	נכסים פיננסיים אחרים
28,072	19,296	221	8,555	27,795 ⁽⁵⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
24,171	8,115	16,056	-	23,964	פקדונות הציבור
486	223	263	-	487	פקדונות מבנקים
174	35	139	-	168	פקדונות הממשלה
898	750	38	110	823	כתבי התחייבות נדחים
140	96	39	5	140	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
558	558	-	-	558	התחייבויות פיננסיות אחרות
26,427	9,777	16,535	115	26,140 ⁽⁵⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
14	14	-	-	14	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות:

1. הנתונים מבוססים על מחירי שוק שצוטטו ב"שוק פעיל".
2. הנתונים מבוססים על מידע נצפה משמעותי אחר.
3. הנתונים מבוססים על מידע לא נצפה משמעותי.
4. לפירוט נוסף לגבי היתרות במאזן ונתוני השווי ההוגן - ראה ביאור 2.
5. מזה נכסים בסך 8,736 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 5,251 מיליון ש"ח שיתרתם במאזן זהה לשווי ההוגן.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

31 במרס 2014

(לא מבוקר)

מדידות שווי הוגן המתבססות על				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
39	-	-	-	39
4,025	70	-	-	4,095
776	138	-	-	914
4	-	-	-	4
-	13	-	-	13
4,805	221	-	-	5,026
179	-	-	-	179
-	6	-	-	6
179	6	-	-	185
-	4	-	-	4
-	-	-	-	-
-	1	-	-	1
-	12	2	-	14
4	-	-	-	4
-	-	-	-	-
4	13	2	-	19
5,027	244	2	-	5,273
נכסים				
מזומנים ופקדונות בבנקים				
ניירות ערך זמינים למכירה				
• אגרות חוב - ממשלתיות				
- אחרות				
ניירות ערך למסחר				
• אגרות חוב - ממשלתיות				
- אחרות				
סך הכל ניירות ערך				
אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך				
- נגזרים משובצים				
סה"כ אשראי לציבור				
נכסים פיננסיים אחרים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
• חוזי ריבית - שקל מדד				
- במטבע חוץ				
• חוזי מטבע חוץ				
• חוזים בגין מניות				
• חוזי סחורות				
סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים				
סך הכל נכסים				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
• חוזי ריבית:				
- שקל מדד				
- במטבע חוץ				
• חוזי מטבע חוץ				
• חוזים בגין מניות				
• חוזי סחורות				
סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 במרס 2013				
(לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המתבססות על				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
335	-	-	-	335
4,346	-	-	-	4,346
877	192	-	-	1,069
54	4	-	-	58
-	13	-	-	13
5,277	209	-	-	5,486
180	-	-	-	180
-	5	-	-	5
180	5	-	-	185
-	8	-	-	8
-	-	-	-	-
-	-	2	-	2
-	18	7	-	25
4	-	-	-	4
-	1	-	-	1
4	19	9	-	32
5,796	241	9	-	6,046
נכסים				
מזומנים ופקדונות בבנקים				
ניירות ערך זמינים למכירה				
• אגרות חוב - ממשלתיות				
- אחרות				
ניירות ערך למסחר				
• אגרות חוב - ממשלתיות				
- אחרות				
סך הכל ניירות ערך				
אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך				
- נגזרים משובצים				
סה"כ אשראי לציבור				
נכסים פיננסיים אחרים				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
• חוזי ריבית - שקל מדד				
• חוזי מטבע חוץ				
• חוזים בגין מניות				
• חוזי סחורות				
סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים				
סך הכל נכסים				
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
• חוזי ריבית:				
- שקל מדד				
- במטבע חוץ				
• חוזי מטבע חוץ				
• חוזים בגין מניות				
• חוזי סחורות				
סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2013

(מבוקר)

מדידות שווי הוגן המתבססות על					נכסים
יתרה מאזנית מיליוני ש"ח	השפעת הסכמי קיזוז מיליוני ש"ח	נתונים לא	נתונים נצפים	מחירים	
		נצפים	אחרים	מצוטטים בשוק	
		(רמה 3)	(רמה 2)	פעיל (רמה 1)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
257	-	-	-	257	מזומנים ופקדונות בבנקים
4,954	-	-	50	4,904	ניירות ערך זמינים למכירה
869	-	-	128	741	• אגרות חוב - ממשלתיות
					- אחרות
8	-	-	4	4	ניירות ערך למסחר
14	-	-	11	3	• אגרות חוב - ממשלתיות
					- אחרות
5,845	-	-	193	5,652	סך הכל ניירות ערך
180	-	-	-	180	אשראי לציבור - השאלת ניירות ערך
6	-	-	6	-	- נגזרים משובצים
186	-	-	6	180	סה"כ אשראי לציבור
4	-	-	4	-	נכסים פיננסיים אחרים
1	-	1	-	-	נכסים בגין מכשירים נגזרים:
2	-	-	2	-	• חוזי ריבית - שקל מדד
16	-	3	13	-	• חוזי מטבע חוץ
5	-	-	-	5	• חוזים בגין מניות
					• חוזי סחורות
24	-	4	15	5	סה"כ נכסים בגין מכשירים נגזרים
6,316	-	4	218	6,094	סך הכל נכסים
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					• חוזי ריבית:
1	-	1	-	-	- שקל מדד
31	-	-	31	-	- במטבע חוץ
103	-	95	8	-	• חוזי מטבע חוץ
5	-	-	-	5	• חוזים בגין מניות
140	-	96	39	5	סה"כ התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014

(לא מבוקר)					
שווי הוגן לתחילת התקופה	הפסדים שמומשו וסטרים מומשן ⁽³⁾⁽⁴⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	הפסדים שטרם מומשן ⁽³⁾⁽⁴⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	(3)	3	-	-	התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:
(92)	(5)	2	(95)	(4)	• חוזי ריבית
(92)	(8)	5	(95)	(4)	• חוזי מטבע חוץ
					סך הכל

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013⁽²⁾

(לא מבוקר)					
שווי הוגן לתחילת התקופה	רווחים (הפסדים) שמומשו וסטרים מומשן ⁽³⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף התקופה	רווחים (הפסדים) שטרם מומשן ⁽³⁾⁽⁴⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(6)	2	3	(1)	2	התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:
(144)	(9)	2	(151)	(9)	• חוזי ריבית
(150)	(7)	5	(152)	(7)	• חוזי מטבע חוץ
					סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013

(מבוקר)					
שווי הוגן לתחילת השנה	רווחים (הפסדים) שמומשו וסטרים מומשן ⁽³⁾	סילוקים	שווי הוגן לסוף השנה	רווחים (הפסדים) שטרם מומשן ⁽³⁾⁽⁴⁾	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(6)	2	4	-	1	התחייבויות, נטו, בגין מכשירים נגזרים:
(138)	(41)	87	(92)	(49)	• חוזי ריבית
(144)	(39)	91	(92)	(48)	• חוזי מטבע חוץ
					סך הכל

(1) בגין מכשירים המוחזקים לסוף התקופה.

(2) הביאור אינו כולל מידע לגבי השינויים התקופתיים ביתרות של מכשירים נגזרים מסוימים ששוויים ההוגן ליום 31.3.2013 הסתכם ב-7 מיליון ש"ח, בהעדר נתונים זמינים.

(3) נכלל בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינו מריבית.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ו. פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2014					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(לא מבוקר)					
מדידות השווי ההוגן המתבססות על					
הפסד	סך הכל	"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"	
(1)	21	21	-	-	ניירות ערך
-	12	8	4	-	
(1)	33	29	4	-	סך הכל

31 במרס 2013					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(לא מבוקר)					
מדידות השווי ההוגן המתבססות על					
הפסד	סך הכל	"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"	
(3) ⁽²⁾	59	59 ⁽²⁾	-	-	ניירות ערך
-	12	8 ⁽¹⁾	4 ⁽¹⁾	-	
(3)	77	65	4	-	סך הכל

31 בדצמבר 2013					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(מבוקר)					
מדידות השווי ההוגן המתבססות על					
הפסד	סך הכל	"רמה 3"	"רמה 2"	"רמה 1"	
(16)	29	29	-	-	ניירות ערך
-	11	8	3	-	
(16)	40	37	3	-	סך הכל

1. סווג מחדש.

2. הוצג מחדש.

ז. מידע נוסף בגין נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה ששימשו במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו ל"רמה 3"

1. מידע איכותי

- עקום "ציפיות האינפלציה" לשנה הקרובה הינו הנתון הלא נצפה המשמעותי המשמש במדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. עליה בתחזית האינפלציה תגרום לירידה בשווי ההוגן של התחייבות צמודה למדד בגין מכשיר פיננסי נגזר (ולעליית השווי ההוגן של נכס צמוד למדד) - ולהיפך.
- מקדם "סיכון אשראי צד נגדי" מבטא את ההסתברות לכשל אשראי של הצד הנגדי לעסקה. עליה בהסתברות לכשל מקטינה את השווי ההוגן של העסקה, ולהיפך.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 9 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. מידע נוסף בגין נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה ששימשו במדידת שווי הוגן של פריטים שסווגו ל"רמה 3" (המשך)

2. מידע כמותי

31 במרס 2014					אשראי פגום שבביטוח מותנית בבטחון ניירות ערך מכשירים נגזרים: • חוזי ריבית - שקל מדד • חוזי מטבע חוץ
(לא מבוקר)					
מידע כמותי		נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן מיליוני ש"ח	
תוצאה ⁽¹⁾	טווח				
%	%				
		אמדן שווי הבטוחה	ציטוט שווי הוגן	21	
		שווי החברה	הערכת שווי	8	
1.8	1.8-1.8	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים	-	
0.2	0.0-3.0	סיכון אשראי צד נגדי	היוון מודל דירוג	2	

31 במרס 2013					אשראי פגום שבביטוח מותנית בבטחון ניירות ערך מכשירים נגזרים: • חוזי ריבית - שקל מדד
(לא מבוקר)					
מידע כמותי		נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן מיליוני ש"ח	
תוצאה ⁽¹⁾	טווח				
%	%				
		אמדן שווי הבטוחה	ציטוט שווי הוגן	59 ⁽³⁾	
		שווי החברה	הערכת שווי	8 ⁽³⁾	
		ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים	(1)	
3.0	2.1-4.4				

31 בדצמבר 2013					
(מבוקר)					
מידע כמותי		נתונים לא נצפים	טכניקת הערכה	שווי הוגן מיליוני ש"ח	אשראי פגום שבביטוח מותנית בבטחון ניירות ערך מכשירים נגזרים: • חוזי ריבית - שקל מדד • חוזי מטבע חוץ
תוצאה ⁽¹⁾	טווח				
%	%				
		אמדן שווי הבטוחה	ציטוט שווי הוגן	29	
		שווי החברה	הערכת שווי	8 ⁽³⁾	
0.9	0.1-1.8	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	היוון תזרימי מזומנים	-	
0.1	0.1-0.1	ציפיות אינפלציה ⁽²⁾	- היוון תזרימי מזומנים	(92)	
1.8	0.1-3.6	סיכון אשראי צד נגדי	- מודל דירוג		

הערות:

1. ממוצע משוקלל
2. עד שנה
3. הוצג מחדש

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 10 - הכנסות והוצאות ריבית

בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים
ביום 31 במרס

(לא מבוקר)

2013	2014
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

א. הכנסות ריבית

230	212
8	4
2	2
30	9
270	227

מאשראי לציבור

מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים

מפקדונות בבנקים

מאגרות חוב

סך כל הכנסות הריבית

ב. הוצאות ריבית

(82)	(31)
(1)	(1)
-	(2)
(10)	(2)
(93)	(36)
177	191

על פקדונות הציבור

על פקדונות הממשלה

על פקדונות מבנקים

על כתבי התחייבות נדחים

סך כל הוצאות הריבית

סך כל הכנסות הריבית, נטו

ג. פרוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב

2	2
28	7
-	-
30	9

מוחזקות לפדיון

זמינות למכירה

למסחר

סך כל הכנסות ריבית מאגרות חוב

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 11 - הכנסות מימון שאינן מריבית

בסכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס		
(לא מבוקר)		
2013	2014	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית		
בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר		
(4)	(12)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽¹⁾
32	20	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה
18	4	הפרשי שער, נטו
8	-	רווח ממכירת מניות של חברות כלולות
54	12	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית		
בגין פעילויות למטרת מסחר⁽²⁾		
-	-	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו
-	-	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽³⁾
54	12	סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית

1. מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

2. כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

3. להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר - ראה באור 10.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 12 - מידע על מגזרי פעילות

בסכומים מדווחים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2014						
(לא מבוקר)						
מאזן סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
191	17	(20)	28	21	91	54
-	(20)	30	2	(3)	(7)	(2)
191	(3)	10	30	18	84	52
12	11	-	1	-	-	-
78	-	9	7	5	29	28
281	8	19	38	23	113	80
51	1	-	6	7	25	12

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
- בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו
הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

רווח נקי

לשלושה חודשים שנתיים ביום 31 במרס 2013						
(לא מבוקר)						
מאזן סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
177	*29	*(31)	*26	19	90	*44
-	*(30)	*42	*1	(5)	(13)	*5
177	(1)	11	27	14	77	49
54	53	-	1	-	-	-
87	-	*7	8	5	38	*29
318	52	18	36	19	115	78
53	29	-	7	4	13	-

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
- בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו
הכנסות מימון שאינן מריבית
עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

רווח נקי

לשנה שנתייה ביום 31 בדצמבר 2013						
(מבוקר)						
מאזן סך הכל	ניהול פיננסי	בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	בנקאות מסחרית	עסקים קטנים	משקי בית
722	121	(110)	107	74	*355	*175
-	(112)	147	2	(16)	(42)	21
722	9	37	109	58	313	196
81	72	1	7	(1)	1	1
374	(1)	*30	33	23	*169	*120
1,177	80	68	149	80	483	317
182	38	(1)	28	7	95	15

הכנסות ריבית, נטו - מחיצוניים
- בינמגזרי

סך הכל הכנסות ריבית, נטו
הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
עמלות והכנסות אחרות

סך ההכנסות

רווח נקי (הפסד)

* סוג מחדש בנין השינוי בהגדרת תכולתם של מגזרי הפעילות - ראה ביאור 1 ד'.
הערה:

הנתונים הכלולים בנספח זה, מבוססים בחלקם על הנחות ואומדנים שונים (בעיקר בנושא הקצאת עלויות).
בעתיד, לאחר שהמידע המופק מהמערכת יילמד ויונתח לאורך זמן, ייתכן שיחולו שינויים בהנחות ובאומדנים הנ"ל.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ביאור 13 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת המס, ואחריו (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2014			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן: • רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן • רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד סך הכל השינוי, נטו
(לא מבוקר)			
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס	
37	(14)	23	
(20)	8	(12)	
17	(6)	11	

לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2013		
(לא מבוקר)		
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:		
4	(1)	3
• רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן		
(32)	11	(21)
• רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד		
(28)	10	(18)
סך הכל השינוי, נטו		

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:
(מבוקר)			
לפני מס	השפעת המס	אחרי מס	
36	(16)	20	
(64)	24	(40)	• רווחים, נטו, שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(28)	8	(20)	• רווחים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
			סך הכל השינוי, נטו

